

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

LJETOPIS knj. LII: Ljetopis

Čičić, Muris; Vranić, Semir

2026

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/handle/123456789/872>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

LJETOPIS za 2025.

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

ANNALS

VOLUME LII
for 2025

Editor
Muris Čičić

SARAJEVO 2026

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

LJETOPIS

KNJIGA LII
za 2025.

Urednik
Muris Čičić

SARAJEVO, 2026.

Izdavač

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Za izdavača

Akademik Muris Čičić

Uredništvo

Akademik Muris Čičić / Izvršni odbor ANUBiH

Dopisni član Semir Vranić / Zajednički uređivački odbor za pripremu Ljetopisa
ANUBiH

Lektura

Zenaida Karavdić

Priprema i korektura

Sabina Vejzagić

DTP

Eldin Hodžić

Tiraž

150

Štampa

Blicdruk Sarajevo

Sarajevo, 2026. godine

SADRŽAJ

PREDGOVOR	9
-----------------	---

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

ORGANIZACIJA ANUBiH	13
ORGANI UPRAVLJANJA ANUBiH	14
SKUPŠTINA	14
PREDSJEDNIŠTVO	14
IZVRŠNI ODBOR	14
ČLANSTVO ANUBiH	14
REDOVNI ČLANOVI (AKADEMICI)	15
DOPISNI ČLANOVI	16
PREMINULI ČLANOVI IZ REDA REDOVNIH I DOPISNIH ČLANOVA U 2025. GODINI	16
DOMAĆI ČLANOVI	16
INOSTRANI ČLANOVI	17

AKTIVNOSTI AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA ANUBiH	21
SKUPŠTINA	21
PREDSJEDNIŠTVO	21
IZVRŠNI ODBOR	22
PREGLED AKTIVNOSTI ANUBiH	23
PROJEKTI	23
NAUČNE MANIFESTACIJE	28
ČASOPISI ANUBiH	30
ACTA MEDICA ACADEMICA	30
DIJALOG, ČASOPIS ZA FILOZOFIJU I DRUŠTVENU TEORIJU	34
SARAJEVO JOURNAL OF MATHEMATICS	35
GODIŠNJAK/JAHREBUCH	37
OSTALE AKTIVNOSTI	40
JAVNA PREDAVANJA	40
PROMOCIJE	42
POKROVITELJSTVA	42
MEĐUNARODNA SARADNJA	42
BILATERALNA SARADNJA	43
MULTILATERALNA SARADNJA	43
AKTIVNOSTI RADNIH TIJELA PREDSJEDNIŠTVA ANUBiH	45
ETIČKI KOMITET	45
ODBOR ZA BIBLIOTEKU I DOKUMENTACIJU	45
ODBOR ZA IZDAVAČKU DJELATNOST	45

ODBOR ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI I ISTRAŽIVAČKORAZVOJNI RAD	
PREDSJEDNIŠTVA ANUBiH	48
ODBOR ZA VALORIZACIJU KVALITETA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA	
PREDSJEDNIŠTVA ANUBiH	49
ODBOR ZA MEĐUNARODNU SARADNJU	50
KOMISIJA ZA NAUČNE I TEHNOLOŠKE OSNOVE RAZVOJA NAUKE, TEHNOLOGIJE I DRUŠTVA	50
AKTIVNOSTI ZASEBNIH ORGANIZACIONIH JEDINICA ANUBiH	51
ARHIV ANUBiH	51
BIBLIOTEKA ANUBiH	53
SEKRETARIJAT ANUBiH	55
AKTIVNOSTI ODJELJENJA ANUBiH	58
ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA	58
CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE RAZVOJA LOKALNE I REGIONALNE SAMOUPRAVE	62
CENTAR ZA SISTEMSKA ISTRAŽIVANJA	63
ODBOR ZA EKONOMSKE NAUKE	63
ODBOR ZA PRAVNE NAUKE	65
ODBOR ZA PEDAGOŠKE NAUKE	70
ODBOR ZA POLITIČKE NAUKE	71
ODBOR ZA SOCIOLOŠKE NAUKE	71
ODJELJENJE HUMANISTIČKIH NAUKA	72
CENTAR ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA	75
CENTAR ZA FILOZOFSKA ISTRAŽIVANJA	77
ODBOR ZA ISTORIJSKE NAUKE	77
ODBOR ZA FILOZOFIJU	78
ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA	79
CENTAR ZA KONTROLU BOLESTI I GEOZDRAVSTVENE STUDIJE	80
CENTAR ZA KOORDINACIJU MEDICINSKIH ISTRAŽIVANJA	83
ODBOR ZA GERONTOLOGIJU I GERIJATRIJU	85
ODBOR ZA KARDIOVASKULARNU PATOLOGIJU	85
ODBOR ZA MALIGNNA OBOLJENJA	88
ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA	90
CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE I ODRŽIVI RAZVOJ KRŠA	92
CENTAR ZA DEMOGRAFSKU GENETIKU	94
ODBOR ZA PRIRODNE RESURSE	94
KOMISIJA ZA ŠUMARSTVO	95
KOMISIJA ZA GENETIČKO INŽENJERSTVO I BIOTEHNOLOGIJU	95
KOMISIJA ZA POLJOPRIVRVEDU I RURALNI RAZVOJ	96
ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA	99
ODBOR ZA MEHATRONIKU	101
ODBOR ZA ENERGIJU, ENERGETIKU I OKOLIŠ	101
ODJELJENJE UMJETNOSTI	103

AKTIVNOSTI ČLANOVA ANUBiH	105
ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA	105
ODJELJENJE HUMANISTIČKIH NAUKA	126
ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA	149
ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA	170
ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA	187
ODJELJENJE UMJETNOSTI	203
FINANSIJE	
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2025. GODINU	213
FINANSIJSKI PLAN ZA 2026. GODINU	214
ZAHVALNICE ZA 2025. GODINU	215
IN MEMORIAM	
AKADEMIK VESELKO KOROMAN	221
AKADEMKINJA BRANISLAVA PERUNIČIĆ	225
INDEKS IMENA I PREZIMENA RADNOG SASTAVA ANUBiH	227

PREDGOVOR

U 2025. godini Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Akademija), nastavila je dosljedno ostvarivati svoju misiju kao najviša naučna i umjetnička ustanova u Bosni i Hercegovini, potvrđujući svoju ulogu u razvoju nauke, umjetnosti, obrazovanja i društvene misli. Djelovanje Akademije bilo je usmjereno na jačanje naučnoistraživačkih kapaciteta, međunarodne saradnje, javne vidljivosti i institucionalne stabilnosti, uz kontinuirano očuvanje temeljnih vrijednosti na kojima Akademija počiva. Tokom 2025. godine realizovan je značajan broj naučnoistraživačkih, interdisciplinarnih projekata iz oblasti medicine, tehničkih, prirodnih, društvenih i humanističkih nauka, kao i projekata iz oblasti kulturne baštine i umjetnosti. Među posebno značajnim aktivnostima izdvajaju se nastavak razvoja projekta „Kreiranje i očuvanje kulturne baštine ANUBiH“, čime je dodatno unaprijeđena digitalizacija i dostupnost arhivske, bibliotečke, naučne i kulturne građe Akademije. Nastavljen je rad na projektu „Biosigurnost u osnovnim i srednjim školama Bosne i Hercegovine“, koji je tokom 2025. godine proširen i na druge kantone. Projektna aktivnosti Akademije obuhvatale su i rad na istraživanjima iz oblasti javnog zdravlja, robotike, pedijatrije i savremenih tehnologija.

Akademija je i tokom 2025. godine bila mjesto intenzivnog naučnog dijaloga kroz organizaciju brojnih međunarodnih konferencija, naučnih skupova, javnih predavanja, promocija i stručnih rasprava. Značajna je afirmacija Akademije kroz aktivno učešće njenih članova u radu međunarodnih akademskih mreža i organizacija ALLEA-e, EMAN-a, IUA-e, što je doprinijelo i afirmaciji bosanskohercegovačke nauke u evropskom i svjetskom akademskom prostoru. U institucionalnom smislu, organi Akademije su tokom cijele godine izvršavali svoje redovne nadležnosti, osiguravajući stabilno funkcionisanje Akademije, realizaciju planiranih aktivnosti i unapređenje normativnog i organizacijskog okvira njenog djelovanja.

Sve aktivnosti ostvarene u 2025. godini potvrđuju kontinuirano opredjeljenje Akademije da ostane vodeća institucija naučne i umjetničke izvornosti, mjesto otvorenog dijaloga, kritičkog mišljenja i stvaranja novih ideja u službi društvenog razvoja i općeg dobra.

Nažalost, tokom 2025. godine Akademija je ostala bez svojih istaknutih članova akademika Veselka Koromana (8. januara 2025. godine) i akademkinje Branislave Peruničić (17. marta 2025. godine). Njihov naučni, umjetnički i društveni doprinos ostaje trajno ugrađen u historiju Akademije.

Za Izvršni odbor
akademik Muris Čičić
predsjednik ANUBiH

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (ANUBiH) najviša je naučna i umjetnička institucija na prostoru države Bosne i Hercegovine. Nastala je iz Naučnog društva koje je utemeljeno 1951. godine odlukom Skupštine Republike Bosne i Hercegovine o osnivanju Naučnog društva, a Zakonom o ANUBiH donesenim 1966. godine od strane Skupštine Bosne i Hercegovine ustanovljena je kao ANUBiH.

ORGANIZACIJA ANUBiH

Prema odredbama važećeg Zakona i Statuta ANUBiH te uz uvažavanje većine rješenja u Frascati klasifikaciji iz 2007. godine, važećoj u BiH (uputstvo Ministarstva civilnih poslova broj 10-33-16-1293/12), ANUBiH je organizovana u šest odjeljenja: Odjeljenje društvenih nauka, Odjeljenje humanističkih nauka, Odjeljenje medicinskih nauka, Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka, Odjeljenje tehničkih nauka i Odjeljenje umjetnosti. Odjeljenjem rukovodi sekretar kojeg biraju članovi Odjeljenja, a njegov izbor potvrđuje Skupština ANUBiH. Radom odjeljenja koordinira Skupština, odnosno Predsjedništvo ANUBiH.

Odjeljenja su ovlaštena da formiraju radna tijela (odbore i komisije) koja iniciraju, proučavaju i evaluiraju različite aspekte naučnih i umjetničkih aktivnosti. U 2025. godini u okviru Odjeljenja društvenih nauka djelovala su sljedeća radna tijela: Odbor za sociološke nauke, Odbor za pravne nauke, Odbor za ekonomske nauke, Odbor za pedagoške nauke i Odbor za političke nauke; u okviru Odjeljenja humanističkih nauka: Odbor za istorijske nauke; u okviru Odjeljenja medicinskih nauka: Odbor za psihijatrijska i neurološka istraživanja, Odbor za kardiovaskularnu patologiju, Odbor za maligna oboljenja, Odbor za oralno zdravlje te Odbor za izučavanje antimikrobne rezistencije; u okviru Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka: Odbor za prirodne resurse, Komisija za šumarstvo i Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj te u okviru Odjeljenja tehničkih nauka: Odbor za mehatroniku i Odbor za energiju, energetiku i okoliš. U sastav radnih tijela, pored članova ANUBiH, ulaze i druge istaknute ličnosti iz odgovarajućih oblasti. Radnim tijelima rukovode članovi ANUBiH.

U okviru ANUBiH, odnosno njegovih odjeljenja, kao posebne organizacijske jedinice djeluju: Centar za balkanološka ispitivanja, Centar za filozofska istraživanja, Centar za leksikologiju i leksikografiju, Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja, Centar za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije, Centar za istraživanja i održivi razvoj krša, Centar za sistemska istraživanja, Centar za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave i Centar za demografsku genetiku. Također, u okviru ANUBiH djeluju radna tijela Predsjedništva: Odbor za biblioteku i dokumentaciju, Odbor za izdavačku djelatnost, Odbor za međunarodnu saradnju, Odbor za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad, Komisija za naučno-tehnološke osnove rekonstrukcije i razvoja Bosne i Hercegovine, Komisija za izmjene i dopune liste relevantnih naučnih baza podataka, te zasebne organizacione jedinice: Arhiv, Biblioteka i Sekretarijat.

ORGANI UPRAVLJANJA ANUBiH

Prema Statutu, organi upravljanja ANUBiH su: Skupština, Predsjedništvo i Izvršni odbor. Skupština, Predsjedništvo i Izvršni odbor su u toku 2024. godine obavljali svoje redovne funkcije i zadatke, u skladu s nadležnostima i djelokrugom rada predviđenim Statutom i drugim aktima ANUBiH.

SKUPŠTINA

Skupština je najviši organ upravljanja ANUBiH. Može biti redovna, izborna i vanredna. Redovnu skupštinu ANUBiH sačinjavaju redovni i dopisni članovi te počasni članovi – državljani Bosne i Hercegovine. Izbornu skupštinu čine redovni i dopisni članovi ANUBiH. Vanredna skupština saziva se po potrebi. Za punovažan rad Skupštine potrebno je prisustvo najmanje dvije trećine redovnih i dopisnih članova Akademije.

PREDSEDNIŠTVO

Predsjedništvo sačinjava 16 članova: predsjednik, dva potpredsjednika, generalni sekretar te sekretari i po jedan predstavnik svakog od odjeljenja. Članove Predsjedništva bira Skupština tajnim glasanjem. Predsjedništvo ANUBiH može na prijedlog Izvršnog odbora formirati radna tijela s posebnim zadacima u pojedinim oblastima djelovanja ANUBiH.

Članovi Predsjedništva su: Muris Čičić – predsjednik, Lidija Lincender-Cvijetić i Mirko Pejanović – potpredsjednici, Asif Šabanović – generalni sekretar, Miodrag N. Simović (sekretar – Odjeljenje društvenih nauka), Mile Babić (sekretar – Odjeljenje humanističkih nauka), Muhidin Hamamdžić (sekretar – Odjeljenje medicinskih nauka), Dejan Milošević (sekretar – Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka), Izet Smajević (sekretar – Odjeljenje tehničkih nauka) i Mile Stojić (sekretar – Odjeljenje umjetnosti) te predstavnici odjeljenja: Miloš Trifković (Odjeljenje društvenih nauka), Marina Katnić-Bakaršić (Odjeljenje humanističkih nauka), Husref Tahirović (Odjeljenje medicinskih nauka), Mirjana Vuković (Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka), Branislava Peruničić (Odjeljenje tehničkih nauka) i Radivoje Mandić (Odjeljenje umjetnosti).

IZVRŠNI ODBOR

Operativno/izvršno tijelo Predsjedništva je Izvršni odbor. Čine ga predsjednik, dva potpredsjednika i generalni sekretar ANUBiH. Izvršni odbor u navedenom mandatnom periodu čine: predsjednik Muris Čičić, potpredsjednici: Lidija Lincender-Cvijetić i Mirko Pejanović te generalni sekretar Asif Šabanović.

ČLANSTVO ANUBiH

Članovi ANUBiH se biraju među najistaknutijim stvaraocima u oblasti nauke i umjetnosti. Izbor vrši Skupština ANUBiH, prema odgovarajućim odredbama Zakona i Statuta, na osnovu prijedloga Statutom predviđenih predlagača: odjeljenja, naučnih jedinica ANUBiH, dva člana ANUBiH te Zakonom predviđenih naučnih i umjetničkih ustanova u Bosni i Hercegovini (univerziteta, fakulteta, visokoškolskih ustanova, naučnoistra-

živačkih organizacija, umjetničkih akademija te odgovarajućih asocijacija stvaralaca iz oblasti književnosti i umjetnosti).

Radni sastav ANUBiH čine redovni članovi (akademici) i dopisni članovi. Osim statusa redovnih i dopisnih članova, u ANUBiH postoji i status „članovi“ (domaći i inostrani) i „počasni članovi“. U status domaćeg člana ANUBiH mogu biti birani državljani Bosne i Hercegovine s prebivalištem van teritorije BiH, a u status inostranog člana strani državljani. Izborna Skupština ANUBiH bira redovne i dopisne članove tajnim glasanjem, a domaće i inostrane članove aklamacijom. Počasne članove bira Skupština ANUBiH na prijedlog Predsjedništva ANUBiH. Počasni članovi se biraju aklamacijom. Radni sastav ANUBiH 31. 12. 2025. godine činilo je ukupno 46 članova: 24 redovna i 22 dopisna.

REDOVNI ČLANOVI (AKADEMICI)

1. Vladimir Beus (šumarstvo)
2. Ivan Cvitković (sociologija religije, kultura religija)
3. Muris Čičić (marketing)
4. Esad Duraković (arapska književnost, orijentologija, stilistika)
5. Ejup Ganić (termo-fluidne nauke)
6. Muhidin Hamamdžić (veterinarska fiziologija)
7. Kemal Hanjalić (termoenergetika, tehnika okoliša, mašinska tehnika, mehanika fluida, termodinamika, transportni procesi)
8. Mirsada Hukić (mikrobiologija, virusologija, imunologija)
9. Lidija Lincender-Cvijetić (radiologija abdominalne dijagnostike)
10. Senka Mesihović-Dinarević (pedijatrijska kardiologija)
11. Dejan Milošević (teorijska fizika, atomska i molekularna fizika, optička fizika, laserska fizika)
12. Ljerka Ostojić (anatomija)
13. Adila Pašalić Kreso (obiteljska pedagogija, komparativna pedagogija, obrazovna politika, interkulturalni odgoj)
14. Zijo Pašić (sinteza kompleksnih elektroničkih struktura, sistemi sa promjenljivom strukturom i sistemi upravljanja i zaštite elektroenergetskih sistema)
15. Mirko Pejanović (politologija, sociologija)
16. Miodrag N. Simović (pravo)
17. Asif Šabanović (upravljanje, energetska elektronika, robotika i mehatronika)
18. Husref Tahirović (pedijatrijska endokrinologija, dijabetologija, toksikologija i nefrologija)
19. Miloš Trifković (poslovnopravne i građanskopravne nauke)
20. Mladen Trkovnik (organska sintetska hemija sa sintezama potencijalno novih lijekova)
21. Zlatko Ugljen (arhitektura)
22. Petar Vidić (likovna umjetnost)
23. Mirjana Vuković (matematika, komutativna algebra, grupe, prsteni, moduli, Fourierova analiza teorije sumabilnosti i funkcionalna analiza)
24. Enver Zerem (interna medicina – gastroenterologija)

DOPISNI ČLANOVI

1. Elvis Ahmetović (tehnološke nauke)
2. Mile Babić (filozofija)
3. Branko Bačanović (grafički dizajn)
4. Dalibor Ballian (šumarstvo)
5. Slobodan Blagojević (književnost)
6. Fikret Čaušević (ekonomija)
7. Hamid Čustović (pedologija)
8. Nerzuk Ćurak (geopolitika, sigurnosne i mirovne studije)
9. Blagoje Govedarica (arheologija)
10. Rifat Hadžiselimović (genetika)
11. Rešid Hafizović (filozofija i sufizam, islamska dogmatika)
12. Hazim Hrvatović (geologija)
13. Emira Kahrović (hemija)
14. Husnija Kamberović (historija)
15. Isak Karabegović (mašinstvo)
16. Marina Katnić-Bakaršić (lingvistika)
17. Radivoje Mandić (arhitektura)
18. Asim Mujkić (filozofija)
19. Izet Smajević (mašinstvo)
20. Mile Stojić (pjesništvo i esejistika)
21. Semir Vranić (patologija)
22. Amir Vuk (arhitektura)

PREMINULI ČLANOVI IZ REDA REDOVNIH I DOPISNIH ČLANOVA U 2025. GODINI

1. Veselko Koroman (književnost)
2. Branislava Peruničić (teorija sistema sa promjenljivom strukturom, digitalna zaštita, teorija grafova)

DOMAĆI ČLANOVI

1. Kenan Arnautović	12. Asim Kurjak
2. Ekrem Čaušević	13. Franjo Likar
3. Filip Čulo	14. Siniša Malešević
4. Adnan Čustović	15. Alemka Markotić
5. Dragan Damjanović	16. Marko Palekčić
6. Ekrem Čaušević	17. Ivo Pranjković
7. Adnan Ibrahimbegović	18. Gordan Srkalović
8. Mehmed Kantardžić	19. Edin Šarčević
9. Munib Karavdić	20. Mirha Taljanović
10. Ahmed Kovačević	21. Safet Zec
11. Mustafa Kulenović	22. Sonja Šiljak-Yakovlev

INOSTRANI ČLANOVI

1. Mohamed Mufak Alarnaut	13. Gordan Karaman
2. Ferdo Bašić	14. Ivan Koprić
3. Gazanfer Bayram	15. Vera Kržišnik-Bukić
4. Wilhelm Becker	16. Svein Mønnesland
5. Branko Despot	17. Marko Mušić
6. Robert Donia	18. Boris A. Novak
7. Srećko Mato Džaja	19. Žarko Paić
8. Momir Đurović	20. Renzo Piano
9. Ivo Goldstein	21. Dražen Prelec
10. Svend Hansen	22. Ingo Schulze
11. Namik Hrlje	23. Joseph Straus
12. Miro Jakovljević	

AKTIVNOSTI AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE

AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA ANUBiH

Prema Statutu, organi upravljanja ANUBiH su: Skupština, Predsjedništvo i Izvršni odbor. Skupština, Predsjedništvo i Izvršni odbor su u toku 2025. godine obavljali svoje redovne funkcije i zadatke, u skladu s nadležnostima i djelokrugom rada predviđenim Statutom i drugim aktima ANUBiH.

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je u 2025. godini imala značajan broj naučnih skupova, promocija te javnih predavanja. Nastavljen je rad na jačanju uloge ANUBiH u društvu i stvaranju pozitivnog okruženja za djelovanje ANUBiH kao najviše naučne i umjetničke institucije. Predstavljanje ANUBiH kako prema institucijama vlasti, tako i prema široj javnosti, kao i aktivnosti na međunarodnoj suradnji, posebno se vide kroz pojačan interes medija za rad ANUBiH. Sve aktivnosti ANUBiH mogu se pratiti preko web-stranice ANUBiH, Youtube kanala, kao i globalne poslovne društvene mreže LinkedIn. Nastavljene su i aktivnosti na kontinuiranom povećanju sredstava i stabilnosti finansiranja ANUBiH kako bi se mogle realizovati sve planirane aktivnosti.

U skladu s nadležnostima i djelokrugom rada predviđenim Statutom i drugim aktima ANUBiH, organi ANUBiH, Skupština, Predsjedništvo i Izvršni odbor ANUBiH su u toku 2025. godine obavljali svoje redovne funkcije i zadatke u interesu neometanog funkcionisanja ANUBiH.

Tokom 2025. godine ANUBiH je, nažalost, izgubila svoje istaknute članove, akademika Veselka Koromana (8. januara 2025. godine) i akademkinju Branislavu Peruničić (17. marta 2025. godine).

SKUPŠTINA

Skupština ANUBiH je najviši organ upravljanja ANUBiH. Članom 67. Statuta ANUBiH definisani su osnovni zadaci Skupštine.

U 2025. godini je u ANUBiH održana jedna redovna sjednica Skupštine.

REDOVNA SKUPŠTINA

Redovna Skupština ANUBiH održana je 12. juna 2025. godine. Usvojen je finansijski Izvještaj ANUBiH za 2024. godinu (godišnji obračun poslovanja), Finansijski plan i Budžet za ANUBiH za 2025. godinu. Razmatran je Izvještaj o radu organa i radnih tijela ANUBiH u 2024. godini.

SKUPŠTINA FONDA SOLIDARNOSTI

Skupština Fonda solidarnosti članova ANUBiH održana je 12. juna 2025. godine. Podnesen je Finansijski izvještaj Fonda solidarnosti za 2024. godinu.

PREDSJEDNIŠTVO

Predsjedništvo je izvršni organ Skupštine i u vremenu između zasjedanja Skupštine najviši je organ ANUBiH. Predsjedništvo ANUBiH se stara o izvršavanju zaključaka i odluka Skupštine ANUBiH i vrši naročito poslove definisane članom 77. Statuta ANUBiH. U 2025. godini su održane 3 sjednice Predsjedništva ANUBiH.

PRVA SJEDNICA

Predsjedništvo ANUBiH je na sjednici održanoj 27. marta 2025. godine usvojilo Finansijski izvještaj za 2024. godinu i Budžet za 2025. godinu te Izvještaj o radu organa i radnih tijela ANUBiH u 2024. Usvojene su izmjene u sastavima odbora i komisija te izmjene normativnih akata ANUBiH.

DRUGA SJEDNICA

Na sjednici održanoj 12. novembra 2025. godine razmatrane su izmjene i dopune Poslovnika o izboru članova ANUBiH. Usvojena je ostavka prof. dr. Mirne Džamonja na mjesto domaće članice ANUBiH. Donesene su i ostale odluke u vezi s tekućim pitanjima i radom ANUBiH.

TREĆA SJEDNICA

Treća sjednica Predsjedništva održana je 17. decembra 2025. godine. Na sjednici su razmatrani i usvojeni Planovi rada odjeljenja, centara i organa ANUBiH za 2026. godinu, Plan rada Sekretarijata ANUBiH za 2026. godinu i Plan javnih nabavki ANUBiH za 2026. godinu.

IZVRŠNI ODBOR

Izvršni odbor je pomoćni organ Predsjedništva ANUBiH.

Izvršni odbor u skladu s članom 83. Statuta ANUBiH izvršava odluke i zaključke Predsjedništva i odluke Skupštine ANUBiH koje mu Predsjedništvo povjeri, obavlja tekuće poslove za koje ga Predsjedništvo ovlasti, odlučuje u okvirima ovlaštenja Predsjedništva, a na prijedlog odjeljenja o putovanjima u zemlji i inostranstvu, stara se o pravilnom utrošku finansijskih sredstava, kao i o korištenju imovine ANUBiH, prati rad odbora, komisija i drugih naučnih jedinica i službi ANUBiH i o tome izvještava Predsjedništvo te vrši i druge poslove utvrđene Statutom i drugim općim aktima ANUBiH.

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine održano je 16 sjednica Izvršnog odbora. Sjednice je zakazivao predsjednik ANUBiH u skladu s ukazanim potrebama.

Nastavljene su aktivnosti na uspostavljanju saradnje kako s institucijama Bosne i Hercegovine tako i s međunarodnim institucijama te naučnim i visokoobrazovnim ustanovama u zemlji i inostranstvu s kojima ranije nije uspostavljena saradnja.

Doneseni su zaključci i odluke u vezi s prijedlozima i molbama upućenim od strane odjeljenja, centara i odbora te je Izvršni odbor radio na rješavanju i drugih tekućih pitanja ANUBiH i Sekretarijata ANUBiH.

Izvršni odbor je nastavio aktivnosti na obezbjeđivanju stabilnog finansiranja rada ANUBiH. Realizovan je veliki broj posjeta općinama, gradovima i kantonima u BiH koji su izrazili spremnost da pomognu sufinansiranju rada ANUBiH.

Bliže informacije o radu Izvršnog odbora ANUBiH dostupne su putem publikacije *Interne informacije* koja sadrži zapisnike sa sjednica Izvršnog odbora, Predsjedništva i Skupštine ANUBiH.

PREGLED AKTIVNOSTI U ANUBiH

Radilo se na jačanju uloge ANUBiH u društvu te stvaranju pozitivnog okruženja za njegovo djelovanje. Rezultati se posebno vide u pokretanju velikog broja naučnoistraživačkih projekata. Slijede najznačajnije aktivnosti ostvarene u 2025. godini.

PROJEKTI

ANUBiH sve svoje aktivnosti organizuje i vodi kao projekte. Zbog predmeta i načina izvršavanja pojedinih projektnih aktivnosti, oni su podijeljeni u tri osnovne grupe: naučnoistraživački, istraživački i umjetničko-istraživački projekti, u kojima su primijenjene tehnike neposrednog primarnog istraživanja predmeta projekta, naučne manifestacije i publikacije, gdje spadaju projekti u kojima su korištena primarna ili sekundarna istraživanja članova ANUBiH i drugih lica koja su u njima učestvovala, te infrastrukturni projekti, koji su posvećeni poboljšanju infrastrukture ANUBiH i održavanju njenih sredstava.

Projekti koji se realiziraju sredstvima resornih ministarstava (dobivenim putem konkursa za naučno-istraživačke projekte ili putem posebne odluke) i donacija kao i projekti u okviru kojih se istraživanje obavlja i ujedno traže sredstva za njihovu realizaciju

1. *Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem (ELIS): ekspertni sistem za praćenje i sprečavanje širenja epidemije COVID-19 – Projekt ANUBiH 2020.*

Voditeljica projekta: akademkinja Mirsada Hukić

Projekt je aktivan i nakon okončanja pandemije COVID-19 i stavljen je u funkciju predikcije i prevencije izbijanja zaraznih i nezazarnih bolesti.

Projekt je nastao kao odgovor na pandemiju COVID-19. Rezultati proistekli iz ovog projekta doprinijeli su boljem razumijevanju dinamike pandemije, prostornom i vremenskom praćenju broja oboljelih, analizi poduzetih protivepidemijskih mjera, kratkoročnoj predikciji širenja bolesti itd. Formirana je velika baza podataka vezanih za populaciju, geografiju, infrastrukturu, zdravstvene kapacitete i druge elemente važne za javno zdravstvo. Ova baza se stalno nadograđuje i dodaju joj se drugi elementi vezani za kritičnu infrastrukturu i mogućnost brzog reagovanja u cilju sprečavanja epidemija i pandemija u uslovima prirodnih katastrofa.

2. *COVID-19 u pedijatrijskoj i adultnoj populaciji-kardiovaskularni aspekt*

Voditeljica projekta: akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

Članovi tima projekta: prof. dr. Senka Mesihović-Dinarević (Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru), prof. dr. Lutvo Sporišević (Farmaceutsko-zdravstveni fakultet Travnik), dr. sci. med. Amina Šeta (Univerzitet Sarajevo School of Science and Technology i Poliklinka Eurofarm), dr. Jasmina Hajdarević-Šlaku (Opća bolnica u Sarajevu, Medicinski fakultet Univerziteta u Mostaru), dr. sc. Jasminka Prguda-Mujić (Poliklinika Eurofarm), prim. dr. Grit Kirsten Sarić (Poliklinika Arbor Vitae, Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru), dr. med. Anes Jogunčić (Univerzitet Sarajevo School of Science and Technology).

Projekat aktivan nakon pandemije COVID-19 treba rezultirati dvjema doktorskim disertacijama na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru:

1. Jasmina Šlaku: „Covid 19 tretman na sekundaRnom nivou medicinske zaštite”
2. Grit Kirsten: „Ehokardiografske karakteristike PostCOVID-19 infekcija adultnih pacijenta i kardiovaskularne bolesti”.
3. *Značaj screeninga prekomjerne tjelesne mase/pretilosti kod predškolske djece u prevenciji prijevremenog kardiometaboličkog rizika*

Voditeljica projekta: akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

U toku 2025. godine nastavljene su završne aktivnosti na projektu „Značaj skrininga prekomjerne tjelesne mase/pretilosti kod predškolske djece u prevenciji prijevremenog kardiometaboličkog rizika“. Iz ovog projekta će proizaći doktorska disertacija.

3. *Uticaj ishrane na oralno i opšte zdravlje djece i adolescenata*

Voditeljica projekta: akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

U toku 2025. godine nastavljene su završne aktivnosti na projektu „Uticaj ishrane na oralno i opšte zdravlje djece i adolescenata“. Iz ovog istraživanja će proizaći doktorska disertacija.

4. *Opservaciona studija prevalence kardiovaskularnih i plućnih bolesti kao posljedica visokih koncentracija polutanata u zraku u Kantonu Sarajevo 2024/2025.*

Voditeljica projekta: akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

U ovom periodu su kreirani originalni upitnici za praćenje s početkom sezone grijanja, 15. 10. 2024 – 28. 2. 2025, tj. 20 sedmica, i 1. 5. 2025 – 30. 6. 2025, tj. 10 sedmica. Uključeno je 900 ispitanika odrasle populacije i 1800 djece, a istraživanje su proveli studenti FZS.

5. *Razvoj adaptivne prihvatnice za kolaborativne robote u funkciji paletizacije heterogenih proizvoda (RAPK)*

Voditelj projekta: dopisni član Isak Karabegović

Predmet ovog istraživačkog projekta jest razvoj, konstrukcija i evaluacija adaptivne prihvatnice za kolaborativnog robota, koja omogućava efikasnu i sigurnu manipulaciju kutijama različitih dimenzija, masa i materijala, s ciljem njihove precizne i automatizovane paletizacije. Problem koji se istražuje zahtijeva ekspertsko znanja na presjeku mehanike, automatizacije, senzorskih sistema i ergonomske dizajna u kontekstu kolaborativne robotike.

Projekt je finansijski podržalo Federalno ministarstvo obrazovanje i nauke iz budžeta za 2025. godinu. Javno predstavljanje projekta održano je 26. 12. 2025. godine u prostorijama Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

6. *Život i djelo akademika Milivoja Sarvana*

Voditelj projekta: akademik Husref Tahirović

Milivoje Sarvan je bio jedan od pionira socijalne pedijatrije u Kraljevini Jugoslaviji i jedan od najznačajnijih pedijatara, naučnika i organizatora zdravstvene službe u BiH u drugoj polovini 20. vijeka. Iako je u Srbiji radio 23 godine i bio asistent i docent na Medicinskom fakultetu u Beogradu, njegovo ime se gotovo i ne spominje u savremenoj srpskoj medicinskoj historiografiji. Uspomena na Sarvana daleko je bolje sačuvana među

pedijatrija ranih generacija u BiH, ali su njegovi doprinosi razvoju pedijatrije gotovo nepoznati mlađim generacijama ljekara i sadašnjoj široj javnosti

Istraživački tim je u 2025. godini na čelu s voditeljem projekta akademikom Husrefom Tahirovićem radio na sumiranju istraživanja i pripremi publikacije pod nazivom *Akademik Milivoje Sarvan: utemeljitelj moderne pedijatrije u Bosni i Hercegovini* za štampanje.

U 2025. godini projekt je sufinansirao Grad Konjic.

7. *Kultura življenja osoba starije životne dobi s reumatskim bolestima u ustanovama za skrb starijih i nemoćnih*

Voditeljica projekta: akademkinja Ljerka Ostojić

Osnovni predmet ovog istraživanja je procjena utjecaja posljedica reumatskih bolesti osoba starije životne dobi na njihovo sudjelovanje u kulturnim događanjima u neposrednoj blizini mjesta življenja.

U toku 2025. godine, istraživački tim na čelu s voditeljicom projekta akademkinjom Ljerkom Ostojić prvo je izvršio analizu postojeće literature, a zatim je ispitao navike osoba starije životne dobi i njihovo učešće u kulturnim događajima. Istraživanje je provedeno u nekoliko domova za starije i nemoćne osobe, uključujući ustanove u Sarajevu, Mostaru, Ljubuškom, Grudama i Čapljini. Sudionici istraživanja odabrani su prema jasnim kriterijima, uključujući oba spola, stariju životnu dob od 65 godina i sposobnost komunikacije, dok su osobe mlađe od 65 godina, nepokretne osobe i osobe s težim bolestima bile isključene. Podaci su prikupljeni putem anonimnih anketnih upitnika, a ispitanicima je usmeno objašnjeno da će se rezultati koristiti isključivo u istraživačke svrhe. Rezultati istraživanja su ukazali na postojanje potrebe za dodatnom edukacijom medicinskih sestara i drugog osoblja, s ciljem proširenja znanja o utjecaju kulturnih i socijalnih aktivnosti na opće zdravlje starijih osoba. Također, istraživanje je pokazalo važnost motiviranja starijih osoba, posebno onih s reumatskim artritismom, kako bi aktivno sudjelovale u kulturnim i društvenim aktivnostima, što doprinosi kvaliteti starenja i očuvanju društvenog blagostanja.

Ova studija je istakla značaj kontinuiranog edukativnog i socijalnog angažmana u domovima za starije i nemoćne, naglašavajući ulogu medicinskog osoblja u podršci osobama starije životne dobi s reumatskim bolestima. Također je istaknuta važnost aktivnosti i kulturnog uključivanja za očuvanje fizičke i mentalne dobrobiti, inkluzivnosti marginaliziranih kategorija društva i jačanja ljudskog dostojanstva.

Projekt je sufinansiran sredstvima Federalnog ministarstva kulture i sporta.

Projekti koji se realiziraju s drugim institucijama

1. *Biosigurnost u osnovnim i srednjim školama BiH*

Voditeljica projekta ispred ANUBiH: akademkinja Mirsada Hukić

Ostali nositelji projekta su: Federalno ministarstvo obrazovanja, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona,

PZU Zavod za biomedicinsku dijagnostiku i ispitivanje „NALAZ“ u saradnji s Hrvatskim liječničkim zborom – Hrvatsko društvo za biosigurnost i biozaštitu, Hrvatska akademija medicinskih znanosti, Klinika za infektivne bolesti Dr. Fran Mihaljević, Zagreb i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Zarazne bolesti su značajan uzrok obolijevanja i smrti ljudi širom svijeta. Mnogi od uzročnika bolesti su dobro poznati patogeni, genetski izmijenjeni poznati (reemergentni) te sasvim novi (emergentni) mikroorganizmi. Svaki od pripadnika poznatih (reemergentnih) mikroorganizama može izazvati epidemije, čiji nastanak i tok se mogu u velikom broju slučajeva spriječiti ili kontrolirati nizom higijensko-epidemioloških mjera kao što su: edukacija, vakcinacija, higijena ruku, držanje odstojanja, izolacija, terapija itd.

Novi patogeni su nepredvidivi, agresivni, brzo se prenose, uzrokuju tešku bolest često sa smrtnim ishodom, posljedično paniku i nesigurnost, te utiču na sve sfere života. Oni su uzročnici pandemija. Sve velike svjetske pandemije su pokazale da nijedna zemlja nije spremna da se zaštiti i odbrani od zaraze te da je nedostajala edukacija iz oblasti biosigurnosti.

Izbijanjem pandemije virusa SARS-CoV-2 uočena je važnost dodatne edukacije učenika, učitelja, nastavnika i stručnih saradnika o navedenom problemu. Važnost promocije vrijednosti očuvanja ljudskog zdravlja i prevencije zaraznih bolesti bio je glavni poticaj za pokretanje projekta kako bi se u osnovne i srednje škole u Bosni i Hercegovini uvelo učenje o sadržajima vezanim za biosigurnost i biozaštitu.

Do 2024. godine, projekt se realizirao kao „pilot projekt“. Realizacija se odvijala kroz četiri faze:

1. inicijalna faza: upoznavanje s projektom i sastanak učesnika koordinacionog odbora projekta s kolegama iz Republike Hrvatske radi prenošenja dosadašnjih iskustava u provođenju projekta „Biosigurnost u školama“ u Hrvatskoj te izrada i usvajanje plana buduće saradnje;
2. u narednoj fazi su educirani nosioci (edukatori) projekta proveli obuku predloženih profesora/nastavnika, stručnih saradnika iz selektovanih osnovnih i srednjih škola iz pojedinih kantona;
3. obučeni su treneri, planirano je da kroz vannastavne aktivnosti u periodu od 20/40 časova u toku školske godine usavršavaju svoje kolege iz škola i rade s učenicima;
4. u završnoj fazi je planirano bilo da se organizuju prezentacije učeničkih radova na završnim smotrama, kroz razne manifestacije i odgovarajuće forme.

Od školske 2024/25. godine, projekt se kontinuirano realizira i proširuje u druge kantone i s obuhvatom više osnovnih i srednjih škola unutar kantona. Krajem 2025. godine podnesene su molbe za dobivanje saglasnosti da se projekt realizira i u Ze-Do kantonu, Unsko-sanskom kantonu i Srednjobosanskom kantonu.

2. *Analiza uticaja mediteranske i kontinentalne prehrane na kardiovaskularne rizike studentske populacije – 2024/2025.*

Voditelj ispred ANUBiH: akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

Međunarodni projekt u saradnji s Hrvatskom, u istraživanje su uključeni u Sarajevu: FZS, Veterinarski i Poljoprivredni fakultet UNSA; u Mostaru: FZS i Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru; u Splitu: FZS Split obuhvatajući 600 ispitanika studentske populacije uzrasta 19–23 godine uz originalne kreirane upitnike, antropometrijske kao i biohemijske parametre.

Rezultat istraživanja je objavljena knjiga Mesihović, Senka (urednica) (2025). *Zdravstvene koristi mediteranske ishrane*. Odjeljenje medicinskih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; Centar za interdisciplinarnu studiju „Prof. dr. Zdravko Grebo“ Univerziteta u Sarajevu. ISBN 978-9926-541-03-3 (CIS UNSA – prof. dr. Zdravko Grebo) ISBN 978-9926-574-12-3 (ANUBiH). <https://bastina.anubih.ba/handle/123456789/836>.

OSTALI ZNAČAJNI PROJEKTI

Projekti koji se realiziraju na nivou ANUBiH

1. Kreiranje i očuvanje baštine ANUBiH

Voditelj projekta: akademik Asif Šabanović

Članovi tima projekta: mr. sc. Minela Đelmo, operativna voditeljica projekta, mr. sc. Amra Avdagić, Sabina Vejzagić, dipl. arh., Eldin Hodžić, saradnik za informacioni sistem ANUBiH, Nerma Tanović, dipl. angl., Tanja Bašagić, dipl. psih., i Alen Borić, dipl. arhivar.

Projekt „Kreiranje i očuvanje kulturne baštine ANUBiH“ je trajna aktivnost Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Iniciran je u toku 2022. godine pod nazivom „Digitalizacija baštine ANUBiH“. Realizacija je započela 2023. godine nabavkom opreme, formiranjem tima projekta i osmišljavanjem procesa. Projekt je nastavljen 2024. godine pod nazivom Kreiranje portala „Baština ANUBiH“.

Nastavak projekta u toku 2025. godine vodi se pod nazivom „Kreiranje i očuvanje kulturne baštine ANUBiH“. Time se nastavlja kontinuitet projekta i stvara novi sadržaj koji doprinosi razvoju projekta i čuvanju sjećanja na djelovanje svih članica i članova ANUBiH. Dodatna vrijednost dugotrajnog provođenja projekta je nabavka vrijedne opreme za digitalizaciju, čime ANUBiH ulaže u stvaranje kolekcije vrijedne opreme koja će dugo biti korištena za ovaj i naredne projekte.

Projekt je usmjeren na četiri velike grupe kreiranja sadržaja s ciljem očuvanja građe i informacija: 1. Digitalizacija arhivske građe ANUBiH; 2. Digitalizacija publikacija koje je ANUBiH objavila od 1951. godine, sve do 2009. godine, od kada se čuvaju digitalno nastali dokumenti i kao takvi se arhiviraju i postavljaju na portal Baština ANUBiH; 3. Prikupljanje bibliografske građe o članovima/icama ANUBiH i njeno skeniranje, uređivanje i arhiviranje; 4. Kreiranje kolekcije foto i videomaterijala o ANUBiH, historiji institucije, aktivnostima i članstvu. Ovaj dio projekta podrazumijeva i dva posebna pristupa: prikupljanje već postojećih materijala, prevođenje u format čitljiv na savremenim uređajima i pogodan za čuvanje te kreiranje novih video i medijskih sadržaja (podcasti, shorsi, fotografije).

Ciljevi projekta su očuvanje originalnih dokumenata, trajna pohrana materijala, lakše čuvanje i davanje na korištenje svim zainteresiranim korisnicima, povećanje dostupnosti informacija, besplatne usluge, praćenje globalnih trendova i praksi očuvanja kulturne baštine te povećanje vidljivosti Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine na lokalnom i svjetskom nivou. Dugoročni cilj ovog projekta je formiranje resursa i stručne sposobnosti arhiva i biblioteke ANUBiH da planiraju, izgrađuju i održavaju kvalitetne digitalne sadržaje i usluge. Pored toga, ovaj projekt će voditi stvaranju digitalnih sadržaja i usluga baziranih na savremenim informacionim tehnologijama, interoperabilnosti i dugoročnoj iskoristivosti i uključivanju u domaće i evropske i nacionalne projekte izgradnje informacionog društva. Ciljna grupa projekta „Kreiranje i očuvanje kulturne baštine ANUBiH“: akademska zajednica, studenti i naučnici/istraživači, šira javnost zainteresirana za nauku i kulturu i mediji koji traže relevantne izvore za teme iz nauke i umjetnosti.

Baštinski karakter ovog projekta podrazumijeva i kreiranje novih sadržaja, prije svega multimedijjskih. Počevši od samog procesa digitalizacije, gdje od štampanog dokumenta nastaje elektronski, pa do prikupljanja i kreiranja videosadržaja, ovaj projekt je platforma za prezentaciju svih vrsta stvaralaštva koji će obogatiti kulturnu baštinu Akademije, grada Sarajeva i Bosne i Hercegovine. Time je zajamčen interes ne samo naučne nego i šire javnosti, kao i doprinos edukaciji javnosti zainteresirane za ove teme.

U 2025. godini projekt je sufinansiran od strane Federalnog ministarstva kulture i sporta, Grada Sarajeva i Općine Novi Grad, Sarajevo.

Umjetnički izdavačko-prevodilački projekti

1. Edicija – Međunarodna afirmacija književnosti Bosne i Hercegovine

Edicija – Međunarodna afirmacija književnosti Bosne i Hercegovine je projekt koji se kontinuirano provodi u okviru ciklusa u kojima se predlažu istaknuti bh. pisci i pjesnici čija djela će se prevoditi na strane jezike. Voditelji projekta su dopisni član Slobodan Blagojević i dopisni član Mile Stojić.

U okviru V ciklusa projekta u toku 2025. godine završeni su prijevodi i objavljene knjige:

1. Mile Stojić, *Odabrane pjesme* – prevod na engleski
2. Darko Cvijetić, *Schindlerov lift* – prevod na engleski jezik

U toku je priprema za štampanje prijevoda knjige A. B. Šimić, *Odabrane pjesme* – prevod na engleski jezik.

Ovaj projekt u 2024/2025. godini sufinansiralo je Ministarstvo civilnih poslova i Grad Konjic.

NAUČNE MANIFESTACIJE

- Univerzitet u Sarajevu – Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije u saradnji s Odjeljenjem društvenih nauka i Odjeljenjem humanističkih nauka ANUBiH u povodu 1. marta – Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine, naučni skup „Dan nezavisnosti Bosne i Hercegovine u okviru trideset godina implementacije mira“, 26. februar 2025. godine

- Centar za istraživanje lokalne i regionalne samouprave ANUBiH pod vodstvom akademika Mirka Pejanovića, okrugli sto pod nazivom „Lokalni ekonomski razvoj općina Kantona Sarajevo u novom normalnom“, 23. april 2025. godine
- Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka ANUBiH, nosilac aktivnosti dopisni član Rifat Hadžiselimović, u suorganizaciji s Institutom za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju – INGEB, „Naučno-stručni simpozij i edukativna radionica: Bio(tehno)lozi nove generacije“, 22. maj 2025. godine
- Odbor za maligna oboljenja OMN pod vodstvom dopisnog člana Semira Vranića, 13. multidisciplinarni naučni skup: „HPV-vezani karcinomi u Bosni i Hercegovini“, 19. septembar 2025. godine
- Tradicionalno obilježavanja Svjetskog dana srca 29. 9. 2025. i promocija knjige Dinarević et al: *Zdravstvene koristi mediteranske ishrane*
- Odjeljenje tehničkih nauka ANUBiH, nosilac aktivnosti dopisni član Isak Karabegović, u saradnji s Društvom za robotiku, naučna konferencija pod nazivom „Industrija budućnosti: od industrije 4.0 do industrije 5.0 – integracija čovjeka i tehnologije“, 2–3. oktobar 2025. godine
- ANUBiH, nosilac aktivnosti akademik Mirko Pejanović, u saradnji s Univerzitetom u Sarajevu, naučna konferencija „30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države“, 18. i 19. novembar 2025. godine
- Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj OPMN, pod vodstvom dopisnog člana Hamida Čustovića, u saradnji s Poljoprivredno-prehrambenim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, naučni simpozij povodom obilježavanja Svjetskog dana zemljišta/tla pod nazivom: „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u BiH“, 4. decembar 2025. godine

ACTA MEDICA ACADEMICA

Časopis Odjeljenja medicinskih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Glavni i odgovorni urednik: akademik Husref Tahirović, BiH

Urednica za operativne poslove: Nerma Tanović, dipl. angl., BiH

Uređivački odbor:

Adnan Čustović, Velika Britanija; Ivan Damjanov, SAD; Farrokh Habibzadeh, Iran;
Gordan Srkalović, SAD; Semir Vranić, BiH

Savjet Časopisa:

Muhidin Hamamdžić, BiH; Mirsada Hukić, BiH; Lidija Lincender-Cvijetić, BiH;
Senka Mesihović-Dinarević, BiH; Ljerka Ostojić, BiH; Enver Zerem, BiH; Semir
Vranić, BiH

U 2025. godini Redakcija je publikovala tri redovna broja (april, august i decembar) časopisa *Acta Medica Academica* (AMA).

U posmatranoj godini u Redakciju časopisa AMA upućeno je 88 radova, od kojih je 48 registrovano i obrađeno prema standardiziranoj proceduri Redakcije, a 40 radova je odbijeno bez registracije „desk rejection“. Od registrovanih radova njih 10 je odbijeno, što je gotovo duplo manje nego prethodne godine. Od toga broja dva rada nisu prihvaćena nakon evaluacije ili nakon nejavljanja autora na prvu obavijest, a osam nakon recenzentskog postupka. Jedan rad je povučen nakon dobivenih recenzija zbog nemogućnosti autora da adekvatno odgovore na zahtjeve recenzenata i revidiraju rad. Od radova iz 2024. godine za koje je recenzentski postupak nastavljen u 2025. godini, jedan rad je povučen nakon dobivenih recenzija zbog nemogućnosti autora da adekvatno odgovore na zahtjeve recenzenata i revidiraju rad, dva nisu prihvaćena nakon recenzentskog postupka, a jedan nakon nejavljanja autora na prvu obavijest. Za neke od radova recenzentski postupak će se nastaviti u 2026. godini.

Sva tri redovna broja u 2025. godini su kasnila s izlaženjem, a glavni razlog je bio nedovoljan broj pristiglih kvalitetnih originalnih i revijalnih radova. U tri redovna broja publikovano je 30 radova i svaki od njih je imao najmanje dvije recenzije. U skladu s novom procedurom publikovanja radova u časopisu AMA, svi radovi koji su registrovani, a nisu s engleskog govornog područja, testirani su po pitanju kvaliteta engleskog jezika od strane gđina Maria Palluae, profesionalnog lektora engleskog jezika s iskustvom u lektorisanju članaka biomedicinskih časopisa, koji je početkom 2025. godine postao član uređivačkog tima Časopisa. Ukoliko je test pokazao da je lektura neophodna, bez obzira na to da li su autori priložili potvrdu o lektorisanju od neke agencije ili drugog lektora, prije upućivanja na recenzije rad je morao lektorisati gđin. Mario Pallua. Autori su troškove lektorisanja plaćali direktno firmi „Svijet spoznaja, obrt za usluge i trgovinu“ Zagreb. Ukoliko je jezik ocijenjen kao kvalitetan, autori su imali slobodu da finalnu lekturu završe kod svog lektora.

U prvom broju Časopisa objavljeno je ukupno 10 radova: dva originalna rada, tri revijalna rada, četiri prikaza slučaja i jedna serija prikaza slučaja. Objavljeni radovi su bili iz Bosne i Hercegovine, Grčke, Hrvatske, Indonezije, Sjedinjenih Američkih Država i Slovenije. U drugom broju objavljeno je 10 radova, i to tri originalna, četiri revijalna rada, jedan kritički revijalni rad, jedan prikaz slučaja s pregledom literature i jedan prikaz slučaja. Objavljeni radovi su bili iz Bosne i Hercegovine, Grčke, Kazahstana, Indije i Indonezije. U trećem broju objavljeno je 10 radova, od kojih su dva originalna naučna rada, tri revijalna rada, jedan mini revijalni rad, dva prikaza slučaja i dva prikaza slučaja s pregledom literature. Autori objavljenih radova su bili iz Bosne i Hercegovine, Grčke, Hrvatske, Katara, Portugala, Indije i Indonezije.

Na naslovnoj stranici prvog objavljenog broja našla se fotografija zgrade u ulici Konak u Sarajevu u kojoj je Medicinski fakultet u Sarajevu 1946. godine počeo održavati nastavu. Fotografija je preuzeta iz rada: Hadžiselimović H. The Medical Faculty of Sarajevo (1946–1971). *Folia Medica facultatis medicinae Universitatis Saraeviensis*. 1971;6;23–36. Na naslovnici drugog broja našla se fotografija akademika Vladimira Čavke (Orašje, Bosna i Hercegovina, 31. oktobar 1900 – Beograd, Srbija, 3. juli 1984), oftalmologa, jednog od osnivača Naučnog društva Bosne i Hercegovine i njegovog prvog predsjednika. A na naslovnici trećeg objavljenog broja našla se fotografija akademika Riste Jeremića (Foča, 18. maj 1869 – Mostar, 17. septembar 1952), hirurga, autora više od 100 članaka iz oblasti javnog zdravstva i medicine i jednog od prvih članova Naučnog društva Bosne i Hercegovine.

U 2025. godini časopis *Acta Medica Academica* zadržao je indeksacije u indeksnim bazama MEDLINE/PubMed (najznačajnijoj i najvažnijoj svjetskoj indeksnoj bazi bibliografsko-apstraktnih biomedicinskih podataka), PubMed Central, SCOPUS, EMBASE, CAB Abstract/Global Health databases, EBSCO Publishing Base Academic Search Complete, CrossRef bazi, te u DOAJ (Directory of Open Access Journals) direktoriju za časopise s otvorenim pristupom. Analizom metričkih vrijednosti u indeksnoj bazi SCOPUS, časopis *Acta Medica Academica* za 2025. godinu ima CiteScore 1,9 i SCImago Journal Rank 0,403. I u 2025. godini su nastavile stizati ponude za otkup izdavačkih prava na Časopis, ali se one nisu posebno razmatrale uzimajući u obzir da ponuda iz 2024. od Scientific Publishing (Abu Dhabi, UAE) u iznosu od 215.000 USD nije prihvaćena.

Akademik Husref Tahirović, glavni i odgovorni urednik, i gđa Nerma Tanović, urednica za operativne poslove, kao uži sastav Redakcije su u 2025. godini redovno održavali telefonske sastanke Redakcije, kao i sastanke uživo, na kojim su redovno analizirali aktuelno stanje radova i plan sadržaja tekućih brojeva, o čemu su po potrebi na sjednicama informisali članove Odjeljenja medicinskih nauka, koji su ujedno članovi Savjeta Časopisa, kao i članove Uređivačkog odbora i Izdavačkog savjeta iz inostranstva. Pored uobičajenog rada na poslovima uređenja tekućih brojeva Časopisa, kontinuirano su radili i na unapređenju stručnog i estetskog kvaliteta Časopisa, njegovoj afirmaciji u zemlji i svijetu, obezbjeđenju finansijskih sredstava neophodnih za izdavanje Časopisa, kao i na poboljšanju dizajna, sadržaja i funkcionalnosti njegove web-stranice. Akademik Husref Tahirović je u svojstvu tehničkog urednika Časopisa kontinuirano radio na

izradi „polupreloma“ svih prihvaćenih radova za objavu, pratio i kontrolisao rad gdina Narcisa Pozderca koji je radio dizajnerski dio Časopisa. Izrada „polupreloma“ je od velikog značaja kako za Časopis, tako i za autore jer unapređuje kvalitet prihvaćenog rada ne samo u tehničkom nego i stručnom pogledu. Pored toga brinuo se o dizajnu naslovnice časopisa.

Gdin Narcis Pozderac je u svojstvu saradnika za DTP radio na izradi PDF-ova radova prihvaćenih za objavu, usaglašavanju radova sa standardima Časopisa i korekturi radova prema sugestijama autora, glavnog urednika i urednice za operativne poslove. Gdin Eldin Hodžić je u svojstvu saradnika za web-stranicu kontinuirano radio na postavljanju i objavi online izdanja časopisa, kao i pojedinačnih radova koji su prihvaćeni za objavu kao „Advance online“ i povremeno s urednikom radio na poboljšanju izgleda web-stranice. Saradnice za finansijsko-računovodstvene poslove gđa Anesa Švraka i gđa Nusreta Hajrić su obavljale poslove vezane za praćenje finansijskih tokova časopisa i vođenje izvještaja o finansijskom poslovanju Časopisa. Gđica Sabina Vejzagić je radila poslove kreiranja sadržaja Časopisa na društvenim mrežama LinkedIn i Facebook.

U toku 2025. godine nastavljena je objava svih prihvaćenih radova u sekciji Advance online na web-stranici, kao i njihovo objavljivanje na PubMed-u kao *online ahead of print*.

Stručnu pomoć časopisu *Acta Medica Academica* u 2025. godini pružilo je 98 recenzenata. Od ukupnog broja recenzenata, osam ih je bilo iz Bosne i Hercegovine, što čini 8,16%. Neki od recenzenata su recenzirali više od jednog rada u toku godine, što se posebno odnosi na statističke recenzente Imana Hafizi-Rastanija, Andricu Lekić, Goricu Marić, Mahshida Namdarija, Maju Popović i Zdenka Sonickog, koji su kao pomoćnici urednika za statistiku dali nemjerljiv doprinos objavljivanju brojeva u 2025. godini. Spisak recenzenata za 2025. godinu dostupan je na web-stranici Časopisa i biće publikovan u prvom broju Časopisa u 2026. godini. Od recenzenata s kojima je Časopis sarađivao u 2025. godini njih pet je pristalo da budu stalni recenzenti Časopisa, čime je obogaćena baza recenzenata Časopisa, a buduće aktivnosti u procesu recenziranja radova djelimično olakšane.

Kada je u pitanju rad članova Savjeta, Uređivačkog odbora i Izdavačkog savjeta Časopisa, neki članovi su doprinijeli radu Časopisa publikovanjem svojih radova u jednom od brojeva u 2025. godini, npr. Jelena Roganović (dva rada), Livia Puljak (jedan rad), Damir Sapunar (jedan rad) i Semir Vranić (jedan rad), dok su drugi to učinili pružanjem stručne pomoći u vidu recenziranja pristiglih radova: Ivan Damjanov (jedna recenzija), Melinda Madléna (jedna recenzija), Ljerka Ostojić (dvije konsultacije i dvije recenzije), Marija Petrović (jedna recenzija), Livia Puljak (jedna recenzija), Jelena Roganović (dvije recenzije i jedna konsultacija), Janusz Skrzat (tri recenzije), Gordan Srkalović (dvije recenzije) i Semir Vranić (tri recenzije). Semir Vranić je u svojstvu člana Uređivačkog odbora pored objavljivanja i recenziranja radova kontinuirano pratio i napredak Časopisa u bazama, o čemu je redovno izvještavao Redakciju te pomagao rad Redakcije korisnim preporukama i prijedlozima.

Kao i prethodnih godina, Redakcija je i u 2025. godini kontinuirano pratila i međunarodnu vidljivost i posjećivanje stranice Časopisa i linkova na kojima su objavljeni radovi. Prema

izvještaju Google Analytics, web-stranicu Časopisa su u 2025. godini posjećivali čitatelji iz 161 zemlje svijeta. Na prvom mjestu su posjetitelji iz Kine – njih 7.895, na drugom mjestu posjetitelji iz Sjedinjenih Američkih Država (3.699), a na naredna tri mjesta nalaze se čitatelji iz Singapura, Bosne i Hercegovine i Indije. Stranica je pregledana 181.535 puta, što je više nego duplo u odnosu na prethodnu godinu, a ukupan broj posjetitelja je bio 29.689, što je nekih 3.000 posjetitelja više nego prethodne godine. I u 2025. je nastavljeno praćenje učestalosti preuzimanja članaka u cijelosti (full-text) s web-stranice Časopisa. Ukupan broj preuzimanja članaka iznosio je 105.088, što je oko 25.000 više preuzimanja nego prethodne godine. Broj pojedinačnih radova koji su preuzimani iznosio je 580. Kao i prošle godine, najveći broj preuzimanja je imao rad iz tematskog broja „Diagnostic and Molecular Pathology Advances“ (Vol. 50, No. 1 April 2021) pod naslovom „Neoadjuvant Chemotherapy for Breast Cancer: Moving Beyond Pathological Complete Response in the Molecular Age“ autorice Elene Provenzano iz Velike Britanije s 2.013 preuzimanja. Na drugom mjestu je rad pod naslovom „HPV-Related Cancers in Bosnia and Herzegovina: A Comprehensive Review“ koji su autori Ana Paric, Kresimir Tomic, Lejla Alidzanovic, Adnan Fojnica, Semir Vranic objavili u Vol. 53, No. 3 December 2024.

Statistički podaci „LinkOut servisa“ indeksne baze MEDLINE, koji redovno, na mjesečnom nivou šalju izvještaje, pokazuju da su putem PubMeda *in extenso* radovi časopisa *Acta Medica Academica* u 2025. godini pregledani 7.319 puta, a najveći mjesečni pregled je bio, kao i prethodnih godina, u martu i iznosio je 943.

U izvještaju o učestalosti preglednosti svih publikacija ANUBiH putem DOI brojeva CrossRef baze podataka, članci objavljeni u časopisu *Acta Medica Academica* i dalje zauzimaju prvo mjesto kada su u pitanju izdanja ANUBiH. U 2025. godini bilo je 9.080 pregleda, što je oko 2.000 više nego prošle godine. Iz navedene statistike Google Analytics i CrossRef u poređenju s prethodnom godinom, uočljivo je da postoji kontinuitet povećanog pregleda članaka objavljenih u Časopisu, dok statistika PubMeda pokazuje gotovo jednak broj pregleda članaka kao i prethodnih godina.

Kao i do sada, Časopis je u elektronskoj formi dostavljan autorima, recenzentima, članovima Uređivačkog odbora, Savjeta Časopisa i Izdavačkog savjeta Časopisa. Online izdanje Časopisa sa svim objavljenim brojevima, kao i cjeloviti brojevi su dostupni na web-stranici Časopisa www.ama.ba.

Troškovi izdavanja i distribucije Časopisa u 2025. godini finansirani su sredstvima koja su ostvarena institucionalnim otkupom primjeraka Časopisa, troškovima objave koji se naplaćuju od autora, objavljivanjem reklama farmaceutske kompanije Bosnalijek d.d. Sarajevo te sredstvima preostalim iz 2024. godine. Na poslovima vezanim za finansije Časopisa, u okviru ostalih aktivnosti vezanih za rad Časopisa, kontinuirano su bili angažirani akademik Husref Tahirović, gđa Nerma Tanović, gđa Anesa Švraka i gđa Nusreta Hajrić.

Na dan 1. 1. 2025. godine finansijska sredstva Časopisa iznosila su 42.376,86 KM. Tokom 2025. godine zabilježeni su stabilni prilivi sredstava iz spomenutih izvora u iznosu od 24.593,98 KM, dok su ukupni troškovi Časopisa ostvareni u 2025. godini

iznosili 36.944,95 KM. Na finansijskoj kartici Časopisa *Acta Medica Academica* se na dan 31. 12. 2025. godine nalaze sredstva u iznosu 30.025,89 KM.

Sredstva koja su odobrena za časopis od strane Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo po Javnom pozivu za sufinansiranje naučnoistraživačkih/umjetničkoistraživačkih i istraživačkorazvojnih projekata iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2025. godinu u iznosu od 8.000,00 KM do kraja 2025. godine nisu uplaćena.

Redakcija u užem sastavu će i u 2026. godini nastaviti kontinuirano evaluiranje rada članova Redakcije, Izdavačkog savjeta časopisa, opterećenost pomoćnika urednika za statistiku te razmotriti mogućnosti angažiranja novih članova za ova tijela kao i mogućnosti povećanja ukupnog broja recenzenata koji ispunjavanjem i potpisom formulara za recenzente pristaju da budu recenzenti našeg Časopisa.

akademik Husref Tahirović, glavni i odgovorni urednik
Nerma Tanović, urednica za operativne poslove

DIJALOG, ČASOPIS ZA FILOZOFIJU I DRUŠTVENU TEORIJU

Kourednici: dopisni član Mile Babić i dopisni član Asim Mujkić

Redakcija Časopisa:

akademik Miodrag N. Simović, prof. dr. Jasna Bakšić Muftić, prof. dr. Predrag Finci,
prof. dr. Jasmina Husanović, prof. dr. Ivan Šijaković, prof. dr. Miodrag Živanović,
doc. dr. Bernard Harbaš, prof. dr. Zlatiborka Popov Momčinović

Savjet Časopisa:

akademik Ivan Cvitković, akademik Muris Čičić, akademik Esad Duraković,
akademkinja Adila Pašalić Kreso, akademik Mirko Pejanović, akademik Miloš Trifković, dopisni član Mile Babić, dopisni član Fikret Čaušević, dopisni član Nerzuk Ćurak, dopisni član Blagoje Govedarica, dopisni član Rešid Hafizović, dopisni član Husnija Kamberović, dopisna članica Marina Katnić-Bakaršić, prof. dr. Emina Kečo Isaković, Ibrahim Spahić

Tokom 2025. godine časopis *Dijalog* nastavio je svoju misiju promoviranja visokokvalitetnih naučnih istraživanja i kritičke rasprave u oblasti filozofije, društvene teorije, političkih nauka, sociologije i srodnih disciplina. U skladu s uredničkim planom objavljena su dva dvobroja: *Dijalog* 1–2 i *Dijalog* 3–4 za 2025. godinu.

Objavljeni radovi obuhvataju tematski i metodološki raznovrsne priloge koji se bave savremenim filozofskim, političkim i društvenim pitanjima, s posebnim fokusom na regionalni i širi evropski kontekst. Uredništvo je tokom godine provodilo redovne recenzentske procedure, osiguravajući akademsku relevantnost i kvalitet objavljenih tekstova. Posebna pažnja posvećena je uključivanju novih autora i interdisciplinarnih pristupa, kao i unapređenju uredničkih standarda i transparentnosti recenzentskog procesa.

Rad na pripremi oba dvobroja uključivao je selekciju pristiglih rukopisa, komunikaciju s autorima i recenzentima, jezičku i tehničku obradu tekstova te pripremu izdanja za online

objavu. Objavljivanjem dvobroja 1–2 i 3–4 nastavljen je kontinuitet izlaženja Časopisa, čime je potvrđena njegova stabilnost i institucionalna podrška unutar Akademije.

Krajem 2025. godine pokrenute su aktivnosti usmjerene ka daljoj profesionalizaciji i internacionalizaciji Časopisa. Otpočeo je proces pripreme za indeksaciju u relevantnim međunarodnim bazama podataka, uz istovremene izmjene Pravilnika o izdavanju Časopisa. U tom kontekstu planirano je da se od narednog perioda Časopis objavljuje u formi dva zasebna broja godišnje (1 i 2), umjesto dosadašnje prakse dvobroja. Paralelno s tim, započeto je unapređenje web-stranice Časopisa s ciljem poboljšanja tehničke funkcionalnosti, transparentnosti uredničkog procesa i vidljivosti u međunarodnom akademskom prostoru.

Time *Dijalog* nastavlja jačati svoju poziciju kao relevantna platforma za kritičko promišljanje savremenih društvenih i filozofskih pitanja, uz opredjeljenje ka daljem podizanju izdavačkih standarda i proširenju međunarodne saradnje.

Izveštaj napisala: Sabina Vejzagić

Izveštaj odobrili: kourednici dopisni član Mile Babić i dopisni član Asim Mujkić

SARAJEVO JOURNAL OF MATHEMATICS

Časopis Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Glavna urednica: akademkinja Mirjana Vuković

Tehnički urednik: prof. dr. Mehmed Nurkanović

Tehnička sekretarica: mr. Suada Alić-Mešanović

Tehnička pomoć: Irma Grebović-Muratović

Uredništvo Časopisa:

Ibrahim Aganović, Univerzitet u Zagrebu, CR; Duško Bogdanić, Univerzitet u Banja Luci, BA; Muhamed Borogovac, Boston Mutual Life, Boston, US; Branko Ćurgus, Western Washington University, US; Vlastimil Dlab, F.R.S.C. Carleton University, CA; Alexander Guterman, University Bar-Ilan, IL; Damir Hasić, Univerzitet u Sarajevu, BA; Mustafa Kulenović, University of Rhode Island, US; Leila Miller, International University of Sarajevo, BA; Zehra Nurkanović, Univerzitet u Tuzli, BA; Cihan Orhan, Ankara University, TR; Adam Ostaszewski, London School of Economics, UK; Alexei Panchishkin, Institute Fourier, Grenoble, FR; Duško Pavlović, University of Hawaii, US; acc. Stevan Pilipović, Univerzitet u Novom Sadu, RS; acc. Svjetlana Terzić, Univerzitet Crne Gore, ME; Sanja Tipurić-Spužević, Sveučilište u Mostaru, BA i Sveučilište u Splitu, CR

Savjet Časopisa:

Akademici Dejan Milošević, Mladen Trkovnik, Vladimir Beus, Mirjana Vuković i dopisni članovi Dalibor Ballian, Hamid Čustović, Rifat Hadžiselimović, Hazim Hrvatović i Emira Kahrović

Časopis se objavljuje u printanoj (hard copy) i elektronskoj formi na web-stranici ANUBiH.

Tokom 2025. godine objavljena su dva broja časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics*, i to: Vol. 20 (33), No. 2 (za 2024) i u 2025: Vol. 21 (34), No. 1, dok je Vol. 21 (34), No. 2. postavljen na web-stranicu u januaru. U obje sveske je, na 422 stranice, objavljeno 27 radova, i to 24 originalna naučna rada – jedan posvećen jubileju *40 godina matematičkog naučnog časopisa*, jedan povodom 65 godina života prof. dr Mehmeda Nurkanovića, tehničkog urednika SJM, i jedan *In memoriam* za prof. emeritusa *Ibrahima Aganovića*, inače člana Uredništva. Radove su potpisala 52 (ko)autora iz raznih oblasti matematike. Svi radovi objavljeni u SJM napisani su na engleskom jeziku.

Autori naučnih radova objavljenih u dva posljednja broja bili su, pored domaćih iz BiH, iz još sedam zemalja, i to iz: Francuske, Indije, Nigerije, Njemačke, Pakistana, Turske i USA. Recenzenti radova su, u skladu s Pravilima časopisa i prema ustaljenoj praksi, bili ugledni profesori fakultetâ i naučnih institucijâ iz cijelog svijeta ne samo sa značajnim brojem naučnih radova, objavljenih u dobrim matematičkim časopisima, nego i oni koji aktivno rade u naučnim oblastima u koje spadaju radovi koje smo im uputili na recenziranje. U toku 2025. godine je bilo angažovano oko 100 recenzenata – neki su bili angažovani i na recenziranju više radova, a za svaki rad su tražene po dvije pozitivne recenzije.

Naglasicu da je Uredništvo permanentno radilo na poboljšanju kvaliteta časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics* i da je njegov kvalitet za nas od posebnog značaja. SJM je ne samo jedan od najstarijih časopisa ANUBiH, nego je još uvijek i jedini naučni časopis iz oblasti matematike u BiH. Ove godine je *Sarajevo Journal of Mathematics* proslavio svoj veliki jubilej – 40 godina objavljivanja, a ako se uzme u obzir da je SJM i sljedbenik ne samo matematičkog časopisa *Radovi Matematički*, nego i časopisa *Radovi Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka ANUBiH*, u kom su objavljivani radovi i iz fizike, hemije, biologije, geologije itd., onda se komotno može zaključiti da je i stariji. Od samog početka matematički radovi su referisani u dva najstarija svjetska matematička žurnala: američkom *Mathematical Reviews* (u izdanju AMS) i evropskom *Zentralblatt für Mathematik* (u izdanju EMIS), tj. nalazio se na listi *MathSciNeta* i *EMISa*, kao i u ruskom referativnom žurnalu *Matematika*, dok je izlazio.

Osim toga, uspjeli smo da časopis SJM uključimo u listu časopisâ koji se nalaze u indeksnoj bazi EBSCO i Crossreff, kao i DOAJ, a u toku je i procedura za uključenje u referentnije baze kao što su Scopus, WoS itd.

U toku 2025. godine održane su dvije zoom sjednice Uredništva i više sjednica u užem sastavu s Mirnesom Smajlovićem, direktorom firme Codelab, koju je Uredništvo angažovalo na izradi web-stranice, kao i na poslovima oko uključenja u Open Journal System. Firma Codelab uspješno je završila povjerene poslove.

akademkinja Mirjana Vuković, glavna urednica

Urednik: dopisni član ANUBiH Blagoje Govedarica

Redakcijski kolegij:

prof. dr. Staša Babić, arheolog (Beograd); prof. dr. Danijel Džino, klasična istorija (Sydney); prof. dr. Attila Gyucha, antropologija (Athens, GE USA); prof. dr. Svend Hansen, praistorija (Berlin); prof. dr. Barbara Horejs, prahistorija (Beč); dr. sci. Aladin Husić, osmanistika (Sarajevo); prof. dr. Roman Krivko, slavistika (Beč); prof. dr. Larisa Kurtović, antropologija (Otawa); prof. dr. Igor Manzura, praistorija (Chişinău); prof. dr. Ante Milošević, arheologija (Split); prof. dr. Lejla Nakaš, lingvistika (Sarajevo), i doc. dr. Aiša Softić, etnologija (Sarajevo)

Centar za balkanološka ispitivanja ANUBiH je i u 2025. godini nastavio kontinuitet redovne publicističke djelatnosti kroz pripremu i objavu broja 54 za 2025. godinu časopisa *Godišnjak/Jahrbuch*. Časopis je blagovremeno pripremljen za štampu i distribuciju, uz paralelno online objavljivanje putem platforme Open Journal System.

Priloge za ovaj broj dostavili su autori iz Bosne i Hercegovine, Moldavije, Srbije i Ukrajine, čime je zadržan međunarodni karakter časopisa i njegova prepoznatljivost u širem balkanološkom i arheološkom kontekstu. Broj 54 za 2025. godinu obuhvata radove iz oblasti kasnog bronzanog i željeznog doba Balkana, analize arheoloških i arheozooloških nalaza, priloge posvećene rimskom i ranosrednjovjekovnom periodu, lingvističke i filološke studije vezane za srednjovjekovne bosanske tekstove, te rubriku In memoriam, posvećenu preminulom članu Centra. U okviru redovne recenzentske procedure, pristigli radovi prošli su dvostruko slijepi recenzentski postupak, uz insistiranje na akademskoj relevantnosti, metodološkoj utemeljenosti i međunarodnoj vidljivosti časopisa. Tokom 2025. godine nastavljen je proces digitalizacije starijih brojeva časopisa i retroaktivne dodjele DOI brojeva radovima koji ih ranije nisu imali. Time je dodatno unaprijeđena citiranost, digitalna vidljivost i integracija časopisa u međunarodne naučne tokove. Časopis *Godišnjak/Jahrbuch* i dalje je indeksiran u relevantnim međunarodnim bazama podataka, uključujući ERIH Plus, Slavic Humanities Index, C.E.E.O.L., EBSCO Publishing, Ulrich Periodicals, CrossRef i ZENON DAI. Ono što je vrlo važno jeste da je Časopis u ovoj godini uvršten u međunarodni repozitorij DOAJ, što predstavlja značajan korak u procesu njegove dalje indeksacije i povećanja međunarodne vidljivosti. Nastavljene su aktivnosti usmjerene ka daljem unapređenju standarda i jačanju međunarodne pozicije časopisa, te je zaključeno da će se početkom 2026. godine prijaviti u Web of Science (pod dio humanističke nauke) i Scopus.

Prema dosadašnjim pokazateljima citiranosti i vidljivosti, *Godišnjak/Jahrbuch* ostaje jedini referentni časopis u Bosni i Hercegovini koji sistematski pokriva praistorijske i istorijske balkanološke discipline, te se ubraja među najcitiranija izdanja ANUBiH.

Godišnjak/Jahrbuch 54/2025. sadrži sljedeće priloge:

Dženan Brigić u svom radu donosi sveobuhvatnu analizu materijala sa lokaliteta Gornja Tuzla, obuhvatajući kako ranije objavljene nalaze sa iskopavanja iz 1958. godine, tako i rezultate najnovijih istraživanja provedenih 2018. godine. Posebna pažnja posvećena je stratigrafskoj analizi i komparativnoj obradi novootkrivenog materijala, uz sagledavanje njegove kulturne pripadnosti u okviru starčevačke i vinčanske kulture. U završnom dijelu rada autor razmatra pitanja relativne i apsolutne hronologije, analizirajući ranije objavljene radiokarbonske datume sa lokaliteta Gornja Tuzla i drugih srodnih nalazišta, čime doprinosi preciznijem hronološkom pozicioniranju ranoneolitskih i eneolitskih horizonata na prostoru sjeveroistočne Bosne.

Igor Bruyako, Blagoje Govedarica i Igor Manzura u radu „Early Copper Age layer of the Orlovka-Kartal settlement (Izmail District, Odessa County, Ukraine)“, posvećenom lokalitetu Orlovka-Kartal, analiziraju materijal Gumelnița kulture prikupljen tokom terenskih istraživanja višeslojnog naselja. Autori razmatraju stratigrafiju i nalaze sa utvrđenog dijela lokaliteta (Akropolja) i prateće zone označene kao Suburb, pri čemu se pokazuje da je sloj ranog eneolita jasno definisan na prostoru Akropolja, dok je u Suburbu tek sporadično potvrđen kroz nekoliko jama. U radu se detaljno obrađuju istražene strukture i raznovrstan arheološki materijal, s posebnim naglaskom na hronološka pitanja i mjesto ovog naselja u mreži razmjene ranog halkolita, što ukazuje na njegovu specifičnu ulogu u tadašnjim regionalnim interakcijama.

U radu „Luksuzni brusevi u bronzanom i željeznom dobu Evroazije“ Blagoje Govedarica razmatra dosadašnja istraživanja izduženih kamenih brusova sa perforacijom za vješanje, s posebnim fokusom na njihovu interpretaciju. Autor razlikuje jednostavne, utilitarne primjerke od luksuznih, ceremonijalnih formi, koje se najčešće javljaju kao grobni prilozi u vezi s metalnim oružjem, čime poprimaju simboličku dimenziju obilježja ratničkog statusa. Nastanak ovih luksuznih formi datira u prvu polovinu IV milenija pr. n. e. na područje sjevernog Kavkaza, paralelno s pojavom prvih bodeža od arsenik-bronce. Njihov dalji razvoj tokom III i II milenija pr. n. e. vezuje se prvenstveno za Mezopotamiju i zapadni Iran, dok se u srednjoj i zapadnoj Evropi pojavljuju sporadično sve do I milenija pr. n. e., kada se njihova rasprostranjenost dovodi u vezu s kretanjima kimerijskih i potom skitskih populacija.

Aleksandar Jašarević u radu „Dobor in Prehistory – rescue excavations in 1978“ predstavlja rezultate zaštitnih arheoloških istraživanja provedenih 1978. godine na istočnom padinama lokaliteta Dobor, uz rijeku Bosnu kod Modriče. Hronologija lokaliteta utvrđena je prvenstveno na osnovu karakterističnih keramičkih formi, koje ujedno čine najbrojniju kategoriju nalaza. Stratigrafski podaci svjedoče o dugotrajnom kontinuitetu naseljavanja, počevši od kasnoeneolitskih horizonata Kostolačke i Vučedolske kulture. Najintenzivniji slojevi pripadaju finalnom bronzanom i ranom željeznom dobu, kada keramički nalazi upućuju na snažne komunikacije među zajednicama. Dekorativni motivi i tehnike ukrašavanja pokazuju bliske paralele sa lokalitetima Vis–Pivnica horizonta u sjevernoj Bosni, kao i sa horizontima Kalakača–Gornea i Bosut–Basarabi u podunavskom prostoru. Završne faze prahistorijskog naseljavanja predstavljene su manjim naseljem iz kasnog željeznog doba.

Rad „Dionisije II Mlađi i Jadransko more“ posvećen je analizi položaja sirakuške hegemonije na Jadranu tokom prve tiranije Dionisija II. Salmedin Mesihović, polazeći od svjedočanstva Diodora sa Sicilije o osnivanju dviju poleis na obali Apulije, razmatra strateške razloge njihove uloge u zaštiti trgovačkih puteva kroz Otrantska vrata i Jadransko more. Posebno se ističe uloga flote pod zapovjedništvom Filista te događaji iz 357. godine pr. n. e., koji označavaju kraj sirakuške prevlasti na Jadranu i otvaraju prostor jačanju etrurskih i ilirskih pomorskih zajednica.

„Marijin Grad in Gornji Podgradci (Gradiška) – Previous Knowledge and New Results“ je članak koji donosi sveobuhvatan pregled dosadašnjih istraživanja lokaliteta Marijin Grad, uz integraciju novijih podataka prikupljenih tokom posljednjih godina. Dušan Kojić sistematizira ranije objavljene rezultate i kombinuje ih s novim saznanjima, nudeći cjelovitiju sliku razvoja i funkcije ovog srednjovjekovnog lokaliteta. Analiza pokazuje da se Marijin Grad i obližnji lokaliteti mogu datirati u isti srednjovjekovni period te da su vjerovatno činili jedinstven funkcionalni kompleks. Bolje razumijevanje ovog prostora predstavlja značajan doprinos proučavanju srednjovjekovne historije sjeverozapadne Bosne, posebno u kontekstu granične zone između Bosne i Ugarske.

Andrea Šešum je objavila rad naslova „Textological-lexical analysis of the Zograf Alexandride“ koji je posvećen filološkoj analizi do sada neistraženog rukopisa Zografske Aleksandride, koji se čuva u Nacionalnoj biblioteci „Sv. Ćiril i Metodije“ u Sofiji (HBKM 434/627). Autorica ispituje tekstološke i leksičke osobine rukopisa s ciljem utvrđivanja njegove pripadnosti crkvenoslavenskoj ili vernakularnoj srpskoj tradiciji Aleksandride. Ujedno se razmatra njegovo mjesto unutar tzv. Grupe B srpske rukopisne tradicije, čime rad doprinosi preciznijem razumijevanju razvoja i transmisije ovog značajnog srednjovjekovnog teksta.

Rubrika *In memoriam* je ovoga puta posvećena članu Centra za balkanološka ispitivanja i članu Redakcije časopisa *Godišnjak/Jahrbuch* prof. dr. Anti Miloševiću, istaknutom arheologu i dugogodišnjem saradniku, čiji je naučni rad, predanost istraživanjima i doprinos radu našeg Centra ostavio dubok trag u balkanološkim studijama.

dopisni član Blagoje Govedarica, urednik
sekretarka Redakcije Sabina Vejzagić

OSTALE AKTIVNOSTI

JAVNA PREDAVANJA

- Javno predavanje domaćeg člana Odjeljenja tehničkih nauka prof. dr. Adnana Ibrahimbegovića „Energetska infrastruktura Bosne i Hercegovine: slom, oštećenja i trajnost - ‘digital twins’ tehnologija“, 13. februar 2025. godine, nosilac aktivnosti ispred Izvršnog odbora akademik Asif Šabanović.
- Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka ANUBiH, nosilac aktivnosti akademkinja Mirjana Vuković, javno predavanje dr. Muhameda Borogovca „Novi metod pronalažanja korjenskih funkcija i njihove primjene“, 18. februar 2025. godine.
- Javno predavanje prof. dr. Hasana Mandala, rektora Tehničkog univerziteta u Istanbulu, 28. februar 2025. godine, nosilac aktivnosti ispred Izvršnog odbora akademik Asif Šabanović.
- Odbor za prirodne resurse OPMN, pod vodstvom akademika Vladimira Beusa, u saradnji sa Šumarskim fakultetom u povodu 21. marta, Svjetskog dana šuma, javno predavanje, Muhamed Bajrić, redovni profesor „Rizici i mjere prevencije od bujičnih poplava u Bosni i Hercegovini“.
- Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj OPMN, pod vodstvom dopisnog člana Hamida Čustovića, javno predavanje na temu: „Novi trendovi u urbanoj sanitaciji otpadnih voda i mulja“, prof. dr. Damir Brđanović, profesor sanitarne hidrotehnike na IHE Delft Institute for Water Education u Nizozemskoj, 3. april 2025. godine.
- Javno predavanje inostranog člana Odjeljenja tehničkih nauka, IBM Fellow, Namika Hrle „Budućnost informacijske tehnologije: Šta je sljedeće u računarstvu?“, 16. april 2025. godine, nosilac aktivnosti ispred Izvršnog odbora akademik Asif Šabanović.
- Odjeljenje društvenih nauka, nosilac aktivnosti akademik Mirko Pejanović, javno predavanje prof. dr. Ive Josipovića „Alternativna budućnost Evropske unije“, 25. april 2025. godine.
- Javno predavanje domaćeg člana Odjeljenja medicinskih nauka prof. dr. Adnana Čustovića, „Interakcija gena i okoliša u razvoju astme i alergija“, 29. maj 2025. godine, nosilac aktivnosti ispred Izvršnog odbora akademik Asif Šabanović.
- Odjeljenje medicinskih nauka, javno predavanje prof. dr. Suresh K. Mukherji „Umjetna inteligencija u radiologiji: Istine i mitovi“, 4. septembar 2025. godine, nosilac aktivnosti akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić.
- Javno predavanje domaćeg člana Odjeljenja društvenih nauka prof. dr. Muniba Karavdića „Pokretačka moć inovacija ključ za ekonomsku stabilnost i razvoj“, 9. septembar 2025. godine, nosilac aktivnosti ispred Izvršnog odbora akademik Asif Šabanović.
- Odbor za prirodne resurse OPMN, pod vodstvom akademika Vladimira Beusa, javno predavanje prof. dr. Seada Vojnikovića povodom obilježavanja Svjetskog dana prašuma „Prašume u Bosni i Hercegovini“, 12. septembar 2025. godine.

- Javno predavanje domaćeg člana Odjeljenja medicinskih nauka prof. dr. Gordana Srkalovića „Zagađenost zraka i kancer pluća“, 25. septembar 2025. godine, nosilac aktivnosti ispred Izvršnog odbora akademik Asif Šabanović.
- Javno predavanje domaćeg člana Odjeljenja medicinskih nauka člana prof. dr. Kenana Arnautovića „Hemangioblastomi centralnog nervnog sistema: mikrohkirurška resekcija, lična iskustva i metaanaliza“, 15. oktobar 2025. godine, nosilac aktivnosti ispred Izvršnog odbora akademik Asif Šabanović.
- Odjeljenje humanističkih nauka, nosilac aktivnosti dopisni član Husnija Kamberović, javno predavanje „150 godina od velika istočne krize i promjena u Evropi 1870-ih godina – nove perspektive“, prof. dr. Hannes Grandits, 16. oktobar 2025. godine.
- Odbor za gerontologiju i gerijatriju OMN, pod vodstvom akademikkinje Ljerke Ostojić, javno predavanje prof. dr. sc. Porin Perić „Reumatoidni artritis starije životne dobi“, 20. oktobar 2025. godine.
- Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka ANUBiH, nosilac aktivnosti glavna urednica Časopisa akademikkinja Mirjana Vuković, javno predavanje povodom obilježavanja 40 godina postojanja matematičkog naučnog časopisa *Radovi matematički i Sarajevo Journal of Mathematics*, Stevan Pilipović, redovni član SANU, „Parcijalne diferencijalne jednačine s razlomljenim vremenom derivacije“, 3. novembar 2025. godine.
- Javno predavanje prof. dr. Vedada Smailagića „Od mentalnog leksikona do diskursa i nazad – Big data-lingvistika i jezički AI-modeli“, 20. novembar 2025. godine, nosilac aktivnosti ispred Izvršnog odbora akademik Asif Šabanović.
- Uz podršku Odjeljenja tehničkih nauka i Odjeljenja umjetnosti, javno predavanje Lamije Hasanefendić MBA „Mašina koja sanja Sarajevo – kako bi 31 umjetnik, od Picassa do Boscha, naslikao naš grad kroz 16 stilova i 523 godine umjetničke historije, koristeći tehnologiju mašinskog učenja“, konceptualna umjetnica, 28. novembar 2025. godine, nosilac aktivnosti akademik Asif Šabanović.
- Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka ANUBiH, javno predavanje dr. Jasminka Mulaomerovića „Pećine od kulture do nauke“, 1. decembar 2025. godine, nosilac aktivnosti dopisni član Hazim Hrvatović.
- Odjeljenje tehničkih nauka ANUBiH, nosilac aktivnosti akademik Kemal Hanjalić, javno predavanje prof. dr. Saše Kenjereša, redovnog profesora Tehničkog univerziteta u Delftu i jednog od vodećih svjetskih stručnjaka u oblasti primijenjene fizike, bioinženjerstva i medicinskih simulacija „Kompiuterske simulacije i eksperimenti u bioinženjerstvu i medicini: dostignuća i trendovi“, 23. decembar 2025. godine.
- Odjeljenje tehničkih nauka ANUBiH, nosilac aktivnosti akademik Kemal Hanjalić, javno predavanje „Turbulencija: svakodnevna, ali teško shvatljiva – računarski pristup rješenju“, prof. dr. Suad Jakirlić, 23. decembar 2025. godine.

PROMOCIJE

- Promocija knjige *Sarajevski Jevreji od dolaska u Bosnu do 1878. godine* autora dr. Aladina Husića i izložba *Jevreji u Bosni i Hercegovini*, autora mr. sci. Sejdalije Gušića i dr. sci. Elijasa Taubera, 30. januara 2025. godine, kao rezultat rada na projektu „Istorija Jevreja u Bosni Heregovini“ Odbora za istorijske nauke.
- Svečana promocija i izložba povodom 30. godišnjice časopisa *Dijalog*, 12. februara 2025. godine.
- Promocije antologije *Velika knjiga lirske poezije BiH, Crne Gore, Hrvatske i Srbije* autora dopisnog člana S. Blagojevića, 16. aprila 2025. godine.
- Promocija knjige *Analiza utjecaja mediteranske i nemediteranske isbrane na kardiovaskularne rizike studentske populacije* akademkinje Senke Mesihović-Dinarević, kao rezultat naučnoistraživačkog projekta, povodom Svjetskog dana srca 29. septembra 2025. godine i obilježavanja 15 godina rada Odbora za kardiovaskularnu patologiju ANUBiH, pod vodstvom akademkinje Senke Mesihović-Dinarević.
- Odjeljenje društvenih nauka, promocija zbornika radova *Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine*, koji donosi temeljitu analizu ključnih demografskih kretanja u zemlji u posljednjem desetljeću, kao rezultata naučnog simpozija „Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine: izazovi i preporuke“, nosilac aktivnosti akademik Mirko Pejanović, 29. juli 2025. godine.
- Promocija knjiga akademika Mehmeda Begovića *O razvoju šerijatskog prava u Jugoslaviji* i akademika Hamdije Čemerlića *Izborni sistemi u Jugoslaviji*, 17. septembar 2025. godine u saradnji s Pravnim fakultetom Univerziteta u Sarajevu.
- Javno predstavljanje projekta dopisnog člana Isaka Karabegovića „Razvoj adaptivne prihvatnice za kolaborativne robote u funkciji paletizacije heterogenih proizvoda (RAPK)“, 26. decembar 2025. godine.

POKROVITELJSTVA

- Jedanaesta internacionalna konferencija „Nove tehnologije, razvoj i primjena: napredni proizvodni procesi i inteligentni sistemi – NT 2025“, 26–28. juni 2025. godine.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Aktivnosti međunarodne saradnje odnose se na razvoj međunarodnih odnosa s partnerskim ustanovama u svijetu, odnosno akademijama, kao i uspostavljanje saradnje s međunarodnim institucijama, te učestvovanje u međunarodnim programima i projektima. U tom smislu ANUBiH održava kontakte i s ambasadama i predstavništvima međunarodnih institucija u Bosni i Hercegovini.

U 2025. godini Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine realizirala je aktivnosti u okviru međunarodne saradnje u vidu učešća na konferencijama, generalnim

skupštinama, službenih posjeta i nominacija članova ANUBiH za neke značajne pozicije u međunarodnim tijelima, komisijama i sl.

BILATERALNA SARADNJA

1. Svečanoj sjednici Austrijske akademije nauka koja je održana 16. maja 2025. godine prisustvovao je predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić.
2. Kosovska akademija nauka je 10. decembra 2025. godine obilježila 50 godina od osnivanja. Ovom značajnom jubileju ispred ANUBiH su prisustvovali potpredsjednica ANUBiH akademikinja Lidija Lincender-Cvijetić i generalni sekretar ANUBiH akademik Asif Šabanović.
3. Predsjednik Akademije nauka Islamske Republike Iran prof. Mohammad Reza Mokhber Dezfouli uputio je ANUBiH poziv za saradnju. Izvršni odbor je razmotrio prijedlog i povodom navedenog poziva u ANUBiH održao sastanak s konzulom Islamske Republike Iran. Kao kontakt za realizaciju dalje saradnje ispred ANUBiH zadužen je dopisni član ANUBiH Rešid Hafizović. Nacrt prijedloga sporazuma je usaglašen, a njegova realizacija i potpisivanje su prolongirani dok se ne obezbijede finansijska sredstva za realizaciju saradnje.

MULTILATERALNA SARADNJA

1. Predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić izabran je početkom 2025. godine za potpredsjednika EMAN-a (Euro-Mediterranean Academic Network).
2. Predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić učestvovao je 4. marta 2025. godine na prvom online sastanku izvršnog odbora EMAN-a u svojstvu novoizabranog potpredsjednika EMAN-a.
3. Generalna skupština ALLEA-e održana je 3. i 4. juna 2025. godine u Kopenhagenu. Domaćin Skupštine bila je Danska kraljevska akademija nauka i književnosti, a u radu Skupštine ispred ANUBiH učestvovao je predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić.
4. Dopisna članica ANUBiH Marina Katnić-Bakaršić je u svojstvu delegata ANUBiH učestvovala u radu 93. generalne skupštine Internacionalne unije akademija (IUA/UAI) koja je održana 13–14. oktobra 2025. godine u Mainzu (Njemačka). Domaćin Generalne skupštine bila je Unija njemačkih akademija (Union of German Academies).
5. Od 14. do 16. oktobra 2025. godine u Ljubljani je u organizaciji Njemačke nacionalne akademije – Leopoldina i UK Royal Society organizirana 9. Joint Science Conference u okviru Berlinskog procesa. Učešće u radu u ime ANUBiH na navedenoj Konferenciji je uzeo predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić.
6. Godišnjem sastanku evropskih članica ISC-a koji je održan 20–21. oktobra u Tirani ispred ANUBiH prisustvovao je predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić.
7. Predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić i dopisni član ANUBiH Mile Stojić su prisustvovali EMAN konferenciji na temu „Un/Governance in the

Mediterranean Region and the Global System“ koja je održana 1. i 2. novembra 2025. godine u Istanbulu. Domaćin Konferencije je bila Turska akademija nauka (TÜBA). Dopisni član ANUBiH Mile Stojić je na Konferenciji učestvovao ispred ANUBiH s izlaganjem na temu „The Mediterranean: Glorious Past and Uncertain Future“. U okviru konferencije održan je i sastanak Izvršnog odbora EMAN-a na kojem je u svojstvu potpredsjednika EMAN-a prisustvovao predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić.

8. Predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić učestvovao je u radu Generalne skupštine i Trogodišnje konferencije IAP-a koje su održane od 8. do 11. decembra 2025. godine u Kairu. Domaćin Generalne skupštine i Trogodišnje konferencije IAP-a bila je Akademija nauka, istraživanja i tehnologije Egipta.
9. Na prijedlog ANUBiH, dopisni član ANUBiH Semir Vranić je 25. jula 2025. godine izabran u ALLEA radno tijelo Task Force „Strengthening Trust in Science“. Prvi inauguralni sastanak radnog tijela održan je 11. decembra 2025. godine u Parizu uživo i online. Isti dan je održana i konferencija „Trust in Science Conference“, čiji su domaćini bili Francuska nacionalna agencija za istraživanje (French National Research Agency (ANR)) i Science Europe. Dopisni član ANUBiH Semir Vranić je sastanku i konferenciji prisustvovao online.

AKTIVNOSTI RADNIH TIJELA PREDSEDNIŠTVA ANUBiH

ETIČKI KOMITET

Predsjednik Komiteta: akademik Miodrag N. Simović

Članovi Komiteta:

akademik Muhidin Hamamdžić, dopisni član Elvis Ahmetović, dopisni član Mile Babić, dopisni član Hazim Hrvatović, dopisni član Amir Vuk

Opis aktivnosti u izvještajnom periodu

Etički komitet je stalno radno tijelo Predsjedništva ANUBiH. Članove Etičkog komiteta na prijedlog odjeljenja imenuje Predsjedništvo ANUBiH na svojoj sjednici. Komitet ima šest članova, po jednog iz svih odjeljenja ANUBiH. Na istoj sjednici, a na prijedlog Predsjedništva, razmatrana je ostavka prof. dr. Mirne Džamonja na mjesto domaće članice ANUBiH. Zaključci sa sjednice Etičkog komiteta su upućeni na sjednicu Predsjedništva ANUBiH. Tokom 2025. godine održana je jedna sjednica Etičkog komiteta.

akademik Miodrag N. Simović
predsjednik Etičkog komiteta

ODBOR ZA BIBLIOTeku I DOKUMENTACIJU

Predsjednica Odbora: akademkinja Adila Pašalić-Kreso

Članovi/ce Odbora:

dopisna članica Marina Katnić-Bakaršić, akademkinja Lidiya Lincender-Cvijetić, akademkinja Mirjana Vuković, akademkinja Branislava Peruničić, dopisni član Slobodan Blagojević

U toku proteklog izvještajnog perioda članovi Odbora su imali određene lične i porodične zdravstvene probleme, kao i gubitak jedne članice, tako da je izostao aktivniji rad Odbora. Sve ovo nije moglo poremetiti redovni rad biblioteke ANUBiH. Plan je održati dvije sjednice Odbora za biblioteku i dokumentaciju u toku 2026. godine.

akademkinja Adila Pašalić Kreso
predsjednica Odbora za biblioteku i dokumentaciju

ODBOR ZA IZDAVAČKU DJELATNOST

Predsjednik Odbora: akademik Miodrag N. Simović

Članovi Odbora:

akademkinja Adila Pašalić Kreso, akademik Enver Zerem, akademkinja Mirjana Vuković, dopisni član Elvis Ahmetović, dopisna članica Marina Katnić-Bakaršić, dopisni član Mile Stojić

Odbor za izdavačku djelatnost (Odbor) je u 2025. godini kontinuirano vršio kontrolu primjene procedura koje se odnose na publikacije ANUBiH. Održane su i četiri sjednice Odbora, na kojima su donesene odluke ili je zaključeno:

- Podržano suizdavaštvo monografije *Monografija o divljoj trešnji* autora Dalibora Balliana, dopisnog člana ANUBiH, u saradnji s Udruženjem šumskih tehničara i projektom FrutiDiv (Horizon Europe); finansiranje obezbijedeno putem Fonda za zaštitu okoliša.
- Usvojeno suizdavaštvo publikacije *Leksikon temeljnih teoloških, filozofskih i sufijskih pojmova* autora Rešida Hafizovića, bez finansijskih obaveza ANUBiH.
- Podržano suizdavaštvo publikacije *Analiza utjecaja mediteranske i nemediteranske isbrane na kardiovaskularne rizike studentske populacije* u saradnji s CIS UNSA; finansiranje osigurao CIS.
- Usvojena informacija o izdavanju publikacije *40 godina matematičkog naučnog časopisa* (kategorija: Vanserijska izdanja).
- Usvojene izmjene i dopune Pravilnika o digitalnim identifikatorima (DOI), uključujući odredbu da uredništva publikacija snose troškove dodjele i korištenja DOI brojeva.
- Usvojeni tehnički precizniji načini numerisanja DOI za pojedinačne tekstove unutar izdanja.
- Pokrenute prilagodbe relevantnih formulara u skladu s izmjenama Pravilnika te je usvojena informacija o unaprijeđenim formularima za procjenu izdanja.
- Predloženo ponovno usaglašavanje vizuelnog identiteta (korica) izdanja organizacionih jedinica.
- Predloženo i usvojeno korištenje programa za detekciju plagijata (iThenticate / Similarity Check) za sve časopise ANUBiH.
- Formiran Zajednički uređivački odbor koji se sastoji od po jednog člana svakog odjeljenja, uz imenovanje glavnog urednika za pripremu *Ljetopisa ANUBiH*. Na osnovu ovog Odbora predloženo uvođenje jedinstvenog uredničkog šablona, kalendara rokova i dvofazne provjere tačnosti sadržaja.
- Usvojeni brojni formulari za procjenu izdanja (časopisi, zbornici, monografije, tematske publikacije i vanserijska izdanja).
- Saradnice Odbora pripremile i tehničke specifikacije za publikacije koje su planirane za štampanje u 2026. godini.
- Saradnice Odbora prisustvovala webinarima vezanim za korištenje i prednosti Open Journal Systema.
- Kontrola primjene propisanih procedura za publikacije ANUBiH u 2024. godini

Časopisi

- Govedarica, Blagoje (urednik). (2024). *Godišnjak/Jahrbuch* Centra za balkanološka ispitivanja, Odjeljenje humanističkih nauka, broj 53 za 2024. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
- Babić, M.; Mujkić, A. (urednici) (2024). *Dijalog*, Odjeljenje društvenih i Odjeljenje humanističkih nauka, br. 3–4, 2024. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

- Tahirović, Husref (editor) (2025). *Acta Medica Academica*, Journal of the Department of Medical Sciences, Vol. 54, No. 1. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina.
- Vuković, Mirjana (editor) (2025). *Sarajevo Journal of Mathematics*, Journal of the Department of Natural and Mathematical Sciences, Vol. 20, No. 1. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina.
- Babić, M.; Mujkić, A. (urednici) (2025). *Dijalog*, Odjeljenje društvenih i Odjeljenje humanističkih nauka, br. 1–2, 2025. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
- Tahirović, Husref (editor) (2025). *Acta Medica Academica*, Journal of the Department of Medical Sciences, Vol. 54, No. 2. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina.

Ljetopis

- Čičić, Muris (urednik) (2025). *Ljetopis Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Knjiga LI za 2024. godinu*. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Posebna izdanja

- Vuković, Mirjana (editor) (2025). *Proceedings of the Conference on March 14 – International day of Mathematics*. Department of Natural Sciences and Mathematics. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina.
- Hrvatović, Hazim; Ahmetović, Elvis; Hanjalić, Kemal; Smajević, Izet (urednici) (2024). *Geotermalna energija u energetskej tranziciji Bosne i Hercegovine*. Odjeljenje tehničkih i Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
- Babić, Mile (urednik) (2025). *Simpozij u povodu 300. obljetnice rođenja Immanuela Kanta (1724–2024)*. Odjeljenje humanističkih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
- Pejanović, Mirko (urednik) (2025). *Demografske i etničke promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine*. Odjeljenje društvenih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
- Karabegović, Isak (urednik) (2025). *Industrija budućnosti Bosne i Hercegovine od industrije 4.0 do industrije 5.0: integracija tehnologije i ljudi (2025–2026)*. Odjeljenje tehničkih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
- Cvitković, Ivan (urednik) (2025). *Doprinos akademika Mirka Pejanovića razvoju politologije (povodom 80. godišnjice života i 40 godina naučnoistraživačkog rada)*. Odjeljenje društvenih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Vanserijska izdanja

- Šabanović, Asif; Kovačević Ahmed (urednici) (2025). *STEM obrazovanje: Osvrt na diskusije vodene u okviru STEM susreta u 2022, 2023. i 2024. godini*. Odjeljenje tehničkih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

- Pejanović, Mirko (urednik) (2025). *Svečana sjednica Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine posvećena Danu državnosti Bosne i Hercegovine, 22. novembar 2024. godine*. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
- Stojić, Mile (author); Blagojević, Slobodan (editor) (2025). *A Pillow of Lead – Selected Poems*. Department of Arts. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina.
- Mesihović, Senka (urednica) (2025). *Zdravstvene koristi mediteranske ishrane*. Odjeljenje medicinskih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; Centar za interdisciplinarne studije „Prof. dr. Zdravko Grebo“ Univerziteta u Sarajevu.
- Ballian, Dalibor (urednik) (2025). *Morfološka varijabilnost divlje trešnje (Prunus avium L.) u Bosni i Hercegovini*. Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine.
- Cvijetić, Darko (author); Blagojević, Slobodan, Stojić, Mile (editors) (2025). *Schindler's Lift*. Department of Arts. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina.
- Hrvatović, Hazim (autor) (2025). *Vodič za Geostazu Deževice*. Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

akademik Miodrag N. Simović, predsjednik Odbora za izdavačku djelatnost
Sabina Vejzagić, saradnica za izdavačku djelatnost ANUBiH

ODBOR ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI I ISTRAŽIVAČKORAZVOJNI RAD PREDSEDNIŠTVA ANUBiH

Predsjednik Odbora: akademik Asif Šabanović (OTN)

Članovi Odbora:

akademik Muris Čičić (po funkciji), akademik Esad Duraković (OHN), akademikinja Mirsada Hukić (OMN), akademik Dejan Milošević (OPMN), dopisni član Nerzuk Ćurak (ODN)

U toku 2025. godine održane su dvije elektronske sjednice Odbora na kojima su podržani sljedeći projektni prijedlozi:

- „Historija Jevreja Bosne i Hercegovine – II dio“ (Odjeljenje humanističkih nauka, voditelj projekta dopisni član ANUBiH Husnija Kamberović),
- „Kultura življenja osoba starije životne dobi s reumatskim bolestima u ustanovama za skrb starijih i nemoćnih“ (Odjeljenje medicinskih nauka, voditeljica projekta akademikinja Ljerka Ostojić),
- „Razvoj adaptivne prihvatnice za kolaborativne robote u funkciji paletizacije heterogenih proizvoda (RAPK)“ (Odjeljenje tehničkih nauka, voditelj projekta dopisni član ANUBiH Isak Karabegović),

- „Supporting the implementation of nature restoration measures for sustainable farming systems“ (Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka, voditelj projekta dopisni član ANUBiH Dalibor Ballian),
- „Istraživanje uticaja promjene namjene poljoprivrednog zemljišta na proizvodnju hrane i održivi razvoj ruralnih područja Kantona Sarajevo“ (Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka, voditelj projekta dopisni član ANUBiH Hamid Čustović).

Izveštaj pripremila:

Nerma Tanović, samostalna stručna saradnica ANUBiH

Izveštaj odobrio:

akademik Asif Šabanović, predsjednik Odbora za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad Predsjedništva ANUBiH

ODBOR ZA VALORIZACIJU KVALITETA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA PREDJSJEDNIŠTVA ANUBiH

Predsjednik Odbora: akademik Enver Zerem (OMN)

Članovi Odbora:

akademik Kemal Hanjalić (OTN), akademik Dejan Milošević (OPMN), akademik Miloš Trifković (ODN), dopisni član Branko Bačanović (OU), dopisni član Asim Mujkić (OHN), dopisni član Semir Vranić (OMN)

Sjednice i ključne odluke

U 2025. godini održane su tri sjednice Odbora. Prva sjednica održana je 4. februara, duga 5. marta, a treća elektronskim putem od 16. do 18. 12. 2025. godine.

U okviru prve i druge sjednice Odbor je nakon razmatranja prijedloga za određene izmjene i dopune i provedenih diskusija finalizirao dokument „Prijedlog kriterija za vrednovanje rezultata naučnoistraživačkog rada“ i dostavio ga Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo.

Na drugoj sjednici Odbora započet je proces izrade dokumenta s prijedlogom kriterija za izbor novih članova ANUBiH. U tom smislu rad na izradi dokumenata podijeljen je prema radnim grupama koje su činile:

- Radna grupa za valorizaciju članaka: akademik Dejan Milošević, akademik Enver Zerem i dopisni član ANUBiH Semir Vranić,
- Radna grupa za valorizaciju knjiga: dopisni član Elvis Ahmetović, dopisni član Slobodan Blagojević, dopisni član Fikret Čaušević i dopisni član Asim Mujkić,
- Radna grupa za valorizaciju izvrsnosti kroz vidljivost i uticaj: akademik Kemal Hanjalić, akademik Adila Pašalić Kreso, dopisni član Rešid Hafizović i dopisni član Mile Stojić.

Prvi sastanak radnih grupa bio je zajednički, a potom su grupe radile samostalno. Nakon dobijenih prijedloga tekstova od radnih grupa za pojedinačna područja, sačinjen

je integralni tekst koji je, nakon provedenih diskusija u okviru Odbora, Predsjedništva ANUBiH i odjeljenja, usvojen u finalnoj formi na trećoj sjednici Odbora održanoj elektronskim putem.

Izveštaj pripremila:
Nerma Tanović, samostalna stručna saradnica ANUBiH
Izveštaj odobrio:
akademik Enver Zerem, predsjednik
Odbora za valorizaciju kvaliteta
naučnoistraživačkog rada Predsjedništva ANUBiH

ODBOR ZA MEĐUNARODNU SARADNJU

Članovi Odbora:

akademik Vladimir Beus, akademik Muris Čičić, akademik Esad Duraković,
akademik Kemal Hanjalić, akademikinja Senka Mesihović-Dinarević, akademik Petar
Perica Vidić

Sjednice

U 2025. godini Odbor za međunarodnu saradnju nije imao aktivnosti u vidu održavanja sjednica. Ciljevi Odbora koji se odnose na realizaciju aktivnosti i intenziviranje međunarodne saradnje realizirani su putem prijedloga i zaključaka Izvršnog odbora i Predsjedništva ANUBiH.

Napomena: Navedeni saziv Odbora je potvrđen na sjednici Predsjedništva ANUBiH održanoj 28. 3. 2024. godine. Uzimajući u obzir da od imenovanja saziva Odbor nije održavao sjednice, izbor predsjednika Odbora nije realiziran ni u 2025. godini.

Izveštaj priredila:
Nerma Tanović, samostalna stručna saradnica ANUBiH

KOMISIJA ZA NAUČNE I TEHNOLOŠKE OSNOVE RAZVOJA NAUKE, TEHNOLOGIJE I DRUŠTVA

Tokom 2024. godine ažurirano je i imenovano članstvo Komisije za naučne i tehnološke osnove razvoja nauke, tehnologije i društva. Komisija je održala dva sastanka na kojima je definiran prijedlog naziva i sadržaja jednog naučnog skupa iz oblasti društvenih nauka. Predloženi su mogući autori radova na ovome skupu te su sa njima obavljani konsultativni razgovori. Aktivnosti po ovom predmetu su u toku.

akademik Zijo Pašić, predsjednik Komisije za naučne i tehnološke osnove
razvoja nauke, tehnologije i društva

AKTIVNOSTI ZASEBNIH ORGANIZACIONIH JEDINICA ANUBiH

ARHIV ANUBiH

U toku 2025. godine, u skladu s planom aktivnosti Arhiva ANUBiH, nastavljen je rad na oblikovanju arhivske građe fonda Izvršnog odbora. Primjenjujući princip provenijencije, završena je potpuna arhivistička i tehnička obrada dokumentacije navedenog fonda, pri čemu su svi dokumenti paginirani, numerirani i smješteni u kutije koje su označene odgovarajućim etiketama. Svakom dokumentu dodijeljena je signatura, a dokumenti su sortirani prema datumu nastanka.

Fond Izvršnog odbora čine dvadeset i tri kutije (uz još jednu aktivnu kutiju) u kojima se ukupno nalazi 1788 spisa. Broj listova u fondu iznosi 10405. Fond sadrži dokumente vezane za sjednice Izvršnog odbora ANUBiH, pozive na sjednice s dnevnim redom i priložima, izvještaje i zaključke sa sjednica, uz ostalu dokumentaciju koja prati rad Izvršnog odbora Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine od 1968. do 2020. godine.

Završetkom obrade fonda Izvršnog odbora ujedno je završena i obrada kompletne dokumentacije i fondova s klasifikacionom oznakom 01. S tim u vezi, u toku 2025. godine, u okviru aktivnosti oblikovanja arhivske građe Arhiva ANUBiH, posvetili smo se arhivističkoj i tehničkoj obradi dokumenata s klasifikacionim oznakama 02 i 03.

Tokom prošle godine u potpunosti je završena arhivistička i tehnička obrada dokumentacije fonda Kabinet predsjednika, pod klasifikacionom oznakom 02. Fond je također obrađen po principu provenijencije, gdje je svaki dokument dobio svoju signaturu, a dokumenti su složeni po datumu nastanka dokumenta. Finalna faza tehničke obrade dokumenata podrazumijevala je skidanje metalnih spajalica, ispravljanje presavijenih listova, omoti su sačinjeni od arhivskog papira na kojima je napisana signatura dokumenta. Paginacijom je obilježena svaka ispisana stranica u predmetu, a listovi u predmetu su numerisani, čime je utvrđen tačan broj spisa i broj listova u svakoj kutiji ovog fonda. Fond Kabinet predsjednika sadrži dokumentaciju uredno složenu i arhiviranu u 20 arhivskih kutija, te uz jednu još aktivnu kutiju čini značajan sadržaj obrađene građe koju posjeduje Arhiv ANUBiH. Ova građa čini značajno svjedočanstvo razvoja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine te govori o aktivnostima i djelovanju njenih predsjednika od 1963. do 2020. godine.

Fond Kabinet predsjednika čini dokumentacija sljedećih predsjednika Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine: Vaso Butozan (1963–1968), Branislav Đurđev (1969–1971), Edhem Čamo (1971–1978), Alojz Benac (1977–1981), Svetozar Zimonjić (1982–1990), Seid Huković (1990–1999), Božidar Matić (1999–2015) i Miloš Trifković (2014–2020). Fond sadrži 2398 spisa, 6170 listova i šest dnevnika rada bivšeg predsjednika akademika Trifkovića.

Proces oblikovanja arhivske građe nastavljen je obradom dokumentacije koja nosi klasifikacionu oznaku 03, a koja se odnosi na građu naučnih i umjetničkih tijela ANUBiH. Prva u nizu građe koja će biti obrađena jeste dokumentacija koja je proizašla

iz rada odjeljenja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Shodno tome u toku 2025. godine uspješno je urađena arhivistička i tehnička obrada fonda Skup odjeljenja, koju čini jedna kutija sa 64 spisa i 253 lista. Vremenski raspon dokumenata počinje s 1971, a završava s 2017. godinom.

Do kraja prošle godine tehnički je obrađivan fond Odjeljenja društvenih nauka, gdje je pripremljena dokumentacija za 11 arhivskih kutija. Ovaj fond bit će arhivistički i tehnički obrađen u 2026. godini, gdje je prvi kvartal godine planiran za završetak rada na ovoj građi.

U protekloj godini digitalizirana je arhivska građa. Fond Naučnog društva Bosne i Hercegovine je u potpunosti digitaliziran. Za svaki dokument je popunjen i arhiviran obrazac s metapodacima, a paralelno s ovim procesom ovaj fond je dopunjen novim dokumentima, koji su također digitalizirani. Također, do kraja 2025. godine digitalizirane su tri kutije fonda Predsjedništva, na čemu će se raditi i u narednoj godini. U toku prošle godine oformljena je digitalna zbirka fotografija akademika Derviša Sušića. Zbirku čine 42 fotografije, jedna zabilješka i jedna bilježnica iz privatne arhive koju je ANUBiH posudio Muhamed Sušić. Kreiran je obrazac za popunjavanje metapodataka za skenirane fotografije, gdje se u zbirci uz svaku skeniranu fotografiju nalazi i dokument s opisom fotografije.

U toku 2025. godine završeno je potpuno preseljenje kompletne arhivske građe u nove arhivske prostorije, čime je Arhiv ANUBiH dobio nove mogućnosti arhiviranja dokumentacione građe po najsavremenijim arhivističkim principima, a čime je i Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine potvrdila opredjeljenje za moderniziranje rada i sigurnijeg čuvanja građe važne kako za ovu instituciju, tako i za bosanskohercegovačko društvo u cjelini. S obzirom na veliki broj dokumenata koji se proizvodi kod stvaraoca, u starim arhivskim prostorijama odlagati će se registraturna građa koja nastaje u radu rukovodećih organa, administrativnih službi, te svih Odjeljenja i Centara koji se nalaze u sastavu Akademije. Važno je napomenuti da je u protekloj godini izvršeno preuzimanje registraturne građe iz kancelarije Sekretara Sekretarijata, kancelarije protokola te kancelarije saradnika Odjeljenja društvenih nauka.

U protekloj godini u Arhivu ANUBiH su sređivane i dopunjivane elektronske zbirke fotoarhiva i dopunjeni su prethodno uspostavljenih fondovi. Rad s vanjskim korisnicima organiziran je u prostorijama čitaonice Biblioteke ANUBiH i drugim prostorijama u ANUBiH.

U toku 2026. godine Plan rada Arhiva ANUBiH sadrži nastavak i završetak kompletne arhivističke i tehničke obrade arhivske građe s klasifikacionom oznakom 03-1. To znači da je do kraja 2026. godine namjera kompletno oblikovati arhivsku građu svih Odjeljenja koji djeluju unutar ANUBiH, što je preduslov za prelazak na obradu građe Centara, Komisija i Odbora koji su proizašli iz rada Odjeljenja. Paralelno s ovim procesom obrađena arhivska građa će se digitalizirati.

Alen Borić
stručni saradnik u Arhivu ANUBiH

BIBLIOTEKA ANUBiH

Popunjavanje fonda Biblioteke ANUBiH se i u toku 2025. godine obavljalo kupovinom, razmjenom, poklonima, subvencijama te vlastitim izdanjima. U Biblioteku ANUBiH pristigle su i obrađene jedinice:

- *Monografske publikacije* – razmjena: 168 primjeraka, kupovina: 3 primjerka, pokloni: 589 primjerka, vlastita izdanja: 45 primjeraka, stari fond: 181 primjerak, subvencija: 42 primjeraka; ukupno: 1028 primjerka monografskih publikacija
- *Časopisi* – razmjena i vlastita izdanja: 132 primjerka časopisa

U protekloj godini rađeno je na preradi starog fonda iz opće zbirke (formati I i III) i zbirke legata članova/ica ANUBiH (legat akademika Ljubomira Berberovića i legat akademika Envera Redžića). Uglavnom su preuzimani već postojeći zapisi, dok su za publikacije za koje ne postoje zapisi u COBISS sistemu kreirani novi zapisi. Obrađen je i veći broj knjiga koje je ranije Biblioteci ANUBiH poklonila prof. dr. Hatidža Dizdarević-Krnjević i manji broj knjiga koje su poklonili akademik Husref Tahirović i prof. dr. Tomislav Išek. ANUBiH je u toku 2025. godine bila pretplaćena na časopise *Science* (AAAS) (online izdanje), *The Economist* (online izdanje) i *Foreign Affairs* (papirno i online izdanje).

Uspješno je nastavljena razmjena izdanja s izdavačkom kućom University Press u okviru Sporazuma o saradnji te je bibliotečki fond ANUBiH uveliko obogaćen upravo zahvaljujući ovakvoj vrsti saradnje. I u 2025. godini Biblioteka ANUBiH je obuhvaćena raspodjelom knjiga koje Fondacija za bibliotečku djelatnost Sarajevo otkupljuje od domaćih izdavača te je građa dobivena na taj način označena kao subvencija.

Uposlenice Biblioteke ANUBiH i dalje obavljaju sljedeće poslove i redovne aktivnosti: prijem pošte, sortiranje građe, obrada monografskih i serijskih publikacija, pripremanje građe za korištenje, izdavanje građe te pružanje drugih usluga korisnicima, a prije svega članovima ANUBiH. Najčešće usluge Biblioteke ANUBiH za vanjske korisnike su informacije o legatima koji pripadaju Biblioteci ANUBiH te o izdanjima ANUBiH, kako starijim, tako i novim, koji se besplatno mogu preuzeti s web-stranice ANUBiH. U toku 2025. godine bio je izražen povećan interes studenata i mladih istraživača za korištenje bibliotečke građe ANUBiH. Posebno se tu ističu rijetke publikacije koje samo Biblioteka ANUBiH posjeduje (na osnovu evidencije u COBISS online katalogu). Pripremljena su dva redovna biltena prinova koji prikazuju šestomjesečni priliv naslova.

Rad na projektu „Život i djelo akademika Milivoja Sarvana” ogleda se u radu na prikupljanju i digitalizaciji knjiga i ostale pisane građe koja se odnosi na akademika Sarvana.

Realizirana je razmjena izdanja ANUBiH s institucijama s kojima imamo sporazume o međubibliotečkoj razmjeni. U 2025. godini uposlenice Biblioteke ANUBiH su poslale u razmjenu i predale obavezni primjerak Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine, i to 15 monografskih izdanja i 8 brojeva časopisa ANUBiH.

Nastavljena je praksa poklanjanja setova knjiga iz zbirke viškova izdanja ANUBiH bibliotekama koje iskažu interes ili bibliotekama u osnivanju. Ovaj vid raspodjele nastaviti će se i u narednoj godini s ciljem pomaganja drugim bibliotekama, kao i rješavanja problema smještaja velikog broja viškova starijih izdanja ANUBiH.

U ljetnim mjesecima intenzivirana je aktivnost uređenja depoa, a posebna pažnja posvećena je organizaciji fonda matematičkih časopisa, što je olakšalo njihovu preglednost i dostupnost.

Mr. sc. Minela Đelmo nastavila je rad u radnoj grupi za izradu inicijalne baze normativnih zapisa ličnih imena s ciljem uspostavljanja inicijalne baze CONOR.BH. Sastanci radne grupe su bili rijetki zbog problema s kojima se Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine koja vodi ovu aktivnost borila u toku 2025. godine. Stručna saradnica u Biblioteci ANUBiH Amina Huković-Đelilović je u toku 2025. godine stekla licencu za rad u COBISS sistemu na nivou katalogizacije, pa je samim tim saradnici omogućeno kreiranje novih zapisa kao i preuzimanje i korigovanje zapisa iz COBISS. net sistema, a do sada je to bilo moguće samo iz uzajamnog kataloga COBISS.BH.

Uposlenice Biblioteke ANUBiH redovno prate dešavanja iz svoje struke, pa su s tim u vezi prisustvovalе stručnom skupu u organizaciji Društva bibliotekara Federacije Bosne i Hercegovine pod nazivom „Zanimanje bibliotekar – riječ je o praksi“, koji je održan u Gazi Husrev-begovoj biblioteci u Sarajevu 10. aprila 2025. godine.

Kada su u pitanju poslovi u prostoru čitaonice ANUBiH, uposlenice Biblioteke su prema nalogu generalnog sekretara akademika Asifa Šabanovića oslobodile veći dio prostora u vitrinama kako bi se obezbijedio prostor za autorske knjige članova ANUBiH i knjige napisane o članovima ANUBiH. Cilj je da se na taj način na jednom mjestu ima pregled i uvid u sve što su članovi ANUBiH u toku svoje karijere i života publikovali, a time bi ujedno njihova djela i djela posvećena njima bila dostupnija i vidljivija svima.

Nastavak projekta „Digitalizacija Baštine ANUBiH“ i „Kreiranje portala Baština ANUBiH“ u toku 2025. godine vodi se pod nazivom „Kreiranje i očuvanje kulturne baštine ANUBiH“. Time nastavljamo kontinuitet projekta i stvaramo novi sadržaj koji doprinosi razvoju projekta i čuvanju sjećanja na djelovanje svih članica i članova ANUBiH. Dodatna vrijednost dugotrajnog provođenja projekta je nabavka vrijedne opreme za digitalizaciju, čime ANUBiH ulaže u stvaranje kolekcije vrijedne opreme koja će dugo biti korištena za ovaj i naredne projekte. Projekt je usmjeren na četiri velike grupe kreiranja sadržaja s ciljem očuvanja građe i informacija:

1. Digitalizacija arhivske građe ANUBiH – u 2025. godini digitalizirane tri arhivske kutije iz zbirke Naučno društvo Bosne i Hercegovine i četiri arhivske kutije iz zbirke Predsjedništvo ANUBiH;
2. Digitalizacija publikacija koje je ANUBiH objavila od 1951. do 2009. godine, od kada se čuvaju digitalno nastali dokumenti i kao takvi se postavljaju na portal Baština ANUBiH – u 2025. godini u potpunosti digitalizirane, obrađene i postavljene na portal Baština ANUBiH kolekcije: Djela ANUBiH, Radovi ANUBiH i Građa ANUBiH;
3. Prikupljanje bibliografske građe o članovima/icama ANUBiH i njeno skeniranje i uređivanje;
4. Kreiranje kolekcije videomaterijala o ANUBiH, historiji institucije, aktivnostima i članstvu. Ovaj dio projekta podrazumijeva i dva posebna pristupa: prikupljanje već postojećih materijala, prevođenje u format čitljiv na savremenim uređajima i pogodan za čuvanje te kreiranje novih video i medijskih sadržaja.

Prve tri grupe sačinjavaju tri velike kolekcije i imaju zajednički karakter, a to je da je sva građa pogodna za digitalizaciju. Četvrta grupa je dodana projektu 2025. godine i upotpunit će baštinske osnove projekta. U toku 2025. godine snimljena su dva podcasta „Horizonti uma“: razgovori s akademikom Ivanom Cvitkovićem i akademikom Kemalom Hanjalićem.

Plan aktivnosti u Biblioteci ANUBiH u 2026. godini je nastavak dugoročnog projekta „Kreiranje i očuvanje kulturne baštine ANUBiH“. Započet će se obrada zbirke legata akademika Dževada Juzbašića i akademika Murisa Čičića te nastaviti rad na obradi građe iz legata prof. dr. Nusreta Šehića. Radit će se i na preradi starog fonda, posebno formata I i III. Biblioteka ANUBiH nastaviti će rad na organiziranju svog fonda, kao i zbirke Centra za balkanološka ispitivanja, te intenziviranju obrade serijskih publikacija. Razmjena tekućih izdanja bit će obavljana po njihovom izlaženju. Stalna praksa apliciranja na Javne pozive nadležnih institucija bit će također nastavljena. Ostali planovi odnose se na tekuće i dnevne poslove Biblioteke ANUBiH, organiziranje sjednica Odbora za biblioteku i dokumentaciju te učestvovanje u svim aktivnostima Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Linkovi na relevantne web stranice/medijske objave: <https://bastina.anubih.ba/home>.

Izvještaj pripremile:
mr. sc. Minela Delmo,
voditeljica Biblioteke i Arhiva ANUBiH
Amina Huković-Đelilović,
stručna saradnica u Biblioteci ANUBiH

SEKRETARIJAT ANUBiH

Sekretarka Sekretarijata: mr. sci. Amra Avdagić

Sekretarijat ANUBiH je u skladu sa Statutom ANUBiH vršio stručne, upravno-pravne, materijalno-fnancijske i tehničke poslove za funkcioniranje i rad ANUBiH. Sekretarka Sekretarijata se starala o stručnom i administrativnom izvršavanju zaključaka Skupštine, Predsjedništva i Izvršnog odbora i neposredno organizirala rad Sekretarijata u skladu sa smjernicama Predsjedništva, a po uputstvima Izvršnog odbora, pri čemu je vodila računa o naučnim i umjetničkim zadacima Akademije.

Stanje broja uposlenika/ca u 2025. godini je bilo 22. Kvalifikaciona struktura uposlenika/ca je sljedeća: mr. sci. – 2 saradnice; MA – 6 saradnica/ka; VSS – 6 saradnika/ca; SSS – 8 saradnika/ca. Akademija prema ovim podacima ima u svojoj strukturi 64% uposlenika/ca s VSS (uključujući i mr. sci. i MA) i 36% uposlenika/ca sa SSS. Akademija nije u mogućnosti da u stalni radni odnos upošljava saradnike za neke pozicije koje su sastavni dio sistematizacije radnih mjesta, ali ovakva struktura radnika/radnica Sekretarijata omogućila je da se formiraju efikasni timovi za realizaciju radnih zadataka. Za pojedine poslove angažiran je outsourcing – jednokratno. U toku 2025. godine, kada je upražnjeno mjesto stručnog saradnika za poslove odjeljenja, primljen je na određeno vrijeme saradnik Janko Dražen, MA historije i međureligijskih studija.

Da bi u postojećim uslovima Sekretarijat mogao zadovoljiti narasle potrebe članova Akademije, intenzivno i planski se radilo na podizanju znanja, vještina i kompetencija uposlenika/ca Sekretarijata ANUBiH i u 2025. godini. Radnici/e sekretarijata su učestvovali/e na 14 domaćih i međunarodnih seminara. Ukupno četiri radnika/ce Sekretarijata je pohađalo pojedine seminare i skupove.

U 2025. godini novi Pravilnik o radu radnika Sekretarijata ANUBiH, čiji je sastavni dio nova Sistematizacija radnih mjesta, omogućili su da se pojedini poslovi grupišu kako bi poslovanje bilo efikasnije. U 2025. godini ukazala se potreba za izmjene i dopune Pravilnika o radu Sekretarijata ANUBiH. Također, usvojene su izmjene Pravilnika o digitalnim identifikatorima objekata izdanja ANUBiH.

Za radnu funkciju članova Akademije bitni segmenti organizacione strukture su: Biblioteka i Arhiv i Informacioni sistem ANUBiH.

Završena je rekonstrukcija prostora za trajno rješavanje prostora za smještaj arhivske građe. Nabavljene su dodatne police za depo Biblioteke. U Biblioteci ANUBiH obavljani su redovni poslovi obrade, razmjene, posudbe građe, pripremljena su dva polugodišnja biltena prinova. Operativni dio projekta „Kreiranje i očuvanje baštine ANUBiH“ povjeren je Biblioteci i projekt se uspješno realizira.

U toku 2025. godine u Arhivu ANUBiH, koji je sastavni dio organizacione jedinice Biblioteka i Arhiv ANUBiH, nastavljena je intenzivna obrada i digitalizacija arhivske građe.

Informacioni sistem ANUBiH predstavlja značajan segment od čijeg funkcioniranja zavisi kvalitet rada institucije. Nakon otklanjanja određenih problema uzrokovanih neadekvatnim podešavanjem od strane izvođača radova, sistem je u potpunosti funkcionalan.

U 2025. godine rađeni su poslovi na unapređenju IT sistema ANUBiH u cilju uspostavljanja bolje efikasnosti i sigurnosti, kao i na unapređenju postojećih sistema i servisa.

Također, informacioni sistem se dograđivao za projekt „Kreiranje i očuvanje baštine ANUBiH“, realizirale su se aktivnosti na formiranju i održavanju YouTube kanala ANUBiH i ostalim poslovima u skladu s ukazanim potrebama.

U okviru informacionog sistema radilo se na održavanju online časopisa u izdanju ANUBiH: u 2025. godini rađene su redovne backup procedure za sve časopise na sedmičnom nivou, časopis *Sarajevo Journal of Mathematics* je nakon određenih problema preseljen na novi hosting, dok su časopisi *Acta Medica Academica*, *Dijalog* i *Godišnjak* ažurirani na novije verzije Open Journal Systema.

Aktivno se radilo na održavanju i ažuriranju web-stranice ANUBiH, kao i na ažuriranju starih sadržaja, objavi novih i prilagođavanju web-stranice ukazanim potrebama. U 2025. godini web-stranica ANUBiH je funkcionisala bez problema.

U 2025. godini realizirana je nabavka nove i održavanje postojeće IT opreme u skladu s ukazanim potrebama, intervencije na IT sistemu u skladu s ukazanim potrebama, odnosno uklanjanje nastalih problema, kao i početne radnje na uspostavi i realizaciji sistema (web-stranice) za online bibliografije članova ANUBiH.

Ostale službe Sekretarijata su uspješno realizirale radne zadatke, a posebno aktivnosti koje su bile u okviru pripreme i realizacije projekata putem javnih poziva i konkursa resornih ministarstava, praćenje i izvještavanje po projektima, izdavanje publikacija, organiziranje manifestacija, javnih predavanja, kao i pripreme i praćenja redovnih sjednica Organa i tijela ANUBiH i dr.

Imajući u vidu aktivnosti koje su se realizirale u 2025. godini, ANUBiH je imala i određena finansijska ulaganja u zgradu i opremu. U 2025. godini ulaganja su iznosila 133.949,70 KM.

mr. sci. Amra Avdagić
sekretarka Sekretarijata ANUBiH

AKTIVNOSTI ODJELJENJA ANUBiH

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

Članovi Odjeljenja:

akademik Ivan Cvitković

akademik Muris Čičić (član Predsjedništva ANUBiH)

akademkinja Adila Pašalić Kreso

akademik Mirko Pejanović (član Predsjedništva ANUBiH)

akademik Miodrag N. Simović (sekretar Odjeljenja)

akademik Miloš Trifković

dopisni član Fikret Čaušević (zamjenik sekretara Odjeljenja)

dopisni član Nerzruk Ćurak

Radna tijela Odjeljenja:

Centar za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave

Centar za sistemska istraživanja

Odbor za ekonomske nauke

Odbor za pedagoške nauke

Odbor za političke nauke

Odbor za pravne nauke

Odbor za sociološke nauke

Opis aktivnosti

U 2025. godini Odjeljenje društvenih nauka je održalo sedam sjednica, od čega su tri bile elektronske. Na sjednicama je razmatran velik broj pitanja od interesa za Akademiju i Odjeljenje, poput zahtjeva za suradnju s drugim naučnim i umjetničkim institucijama; rasprave o časopisu *Dijalog*; ažuriranja bibliografije radova članova Odjeljenja; inicijativa za nove projekte; ostvarivanja plana rada za 2025. godinu; prijedloga programa rada za 2026. i 2026–2028. godinu; priprema za organizaciju okruglog stola povodom 30. godišnjice Daytonskog mirovnog sporazuma, kao i Jubileja akademika Mirka Pejanovića povodom 80 godina života i 40 godina naučnoistraživačkog rada.

Članovi Odjeljenja sudjelovali su u izboru radnih tijela za pripremanje Prijedloga izmjena i dopuna poslovnika o izboru novih članova ANUBiH i kriterija za izbore.

Članovi Odjeljenja su birani za naučna tijela na prvom i drugom inicijativnom odboru za izradu Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine. Aktivnosti Centra za lokalnu i regionalnu samoupravu bile su vezane za aktivnosti Odjeljenja društvenih nauka.

Aktivnosti Odjeljenja društvenih nauka ogledaju se i u radu radnih tijela, Centra i odbora, a pregled svih aktivnosti može se pronaći u izvještajima Centra i odbora.

Članovi Odjeljenja su podržali prijedloge za imenovanje novih članova odbora i Centra Odjeljenja društvenih nauka.

Članovi Odjeljenja društvenih nauka su sudjelovali na međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima; objavljivali svoje radove (knjige, priloge u zbornicima,

znanstvenim časopisima); bili recenzenti i promotori novih knjiga, o čemu se konkretniji podaci nalaze u osobnim izvještajima članova Odjeljenja, a ujedno su i pregled rada Odjeljenja, jer se i rad Odjeljenja ogleda u radu njegovih članova.

Znanstvena konferencija posvećena akademiku prof. dr. Hamdiji Ćemerliću održana je 9. listopada 2025. godine u prostorijama Rektorata Univerziteta u Sarajevu, uz suorganizaciju ANUBiH. Članovi Odjeljenja, koji su prethodno bili upoznati s dinamikom priprema i terminima, aktivno su doprinijeli realizaciji ovog skupa svojim sudjelovanjem.

Odjeljenje društvenih nauka iniciralo je proces unapređenja časopisa *Dijalog*, o čemu je upućen dopis Odjeljenju humanističkih nauka i urednicima Mili Babiću i Asimu Mujkiću. U svrhu realizacije ove inicijative, predložen je sastanak na kojem će Odjeljenje društvenih nauka predstavljati akademici Miodrag N. Simović i Miloš Trifković te dopisni članovi Nerzuk Ćurak i Fikret Čaušević. U 2025. godini održan je jedan sastanak zajedničkog proširenog saziva uređivačkog tijela časopisa *Dijalog*.

U srijedu, 17. rujna 2025. godine, u Velikoj sali Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine održalo se svečano predstavljanje djela akademika Mehmeda Begovića i akademika Hamdije Ćemerlića. O značaju ovih izdanja govorio je akademik Miodrag N. Simović ispred Odjeljenja društvenih nauka te predstavnici Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke. Znanstveni osvrt na djelo akademika Ćemerlića izložio je prof. dr. Hilmo Neimarlija, dok je o doprinosu akademika Begovića govorio prof. dr. Enes Karić s Fakulteta islamskih nauka. Poseban fokus bio je na naslovima *O razvoju šerijatskog prava u Jugoslaviji*, koji je predstavila prof. dr. Ehlimana Memišević, te *Izborni sistemi u Jugoslaviji*, o kojim je govorio prof. dr. Damir Banović; oboje su ujedno i autori uvodnih studija za navedena djela. Programom je moderirao potpredsjednik ANUBiH akademik Mirko Pejanović.

Aktivnosti Odjeljenja

Projekti

Odjeljenje društvenih nauka tijekom 2025. godine aktivno je radilo na sljedećim projektima:

1. Izrada Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine

Prva sjednica Inicijativnog odbora za izradu Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine održana je 27. svibnja 2025. godine. Okupljanjem najistaknutijih članova Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (ANUBiH), ovaj susret postavio je temelje za realizaciju onoga što je jednoglasno ocijenjeno kao strateški projekt od nacionalnog značaja. Radni dio sjednice bio je fokusiran na tri ključna stuba svakog velikog izdavačkog poduhvata: programsku osnovu, financijsku održivost i stručni kadar. U pogledu programske i projektne osnove, povjerenje je ukazano timu vrsnih stručnjaka predvođenih prof. dr. Milom Babićem, akademikom Miodragom Simovićem i drugima, dok je za stručnog sekretara imenovan gospodin Valerijan Žujo. Ovim izborom osigurana je čvrsta metodološka baza koja će definirati opseg i strukturu buduće enciklopedije. U 2025. godini održane su dvije sjednice o pitanju izrade Opće Enciklopedije Bosne i Hercegovine.

2. *Jubilej akademika Mirka Pejanovića*

Tijekom 2025. godine provedene su intenzivne aktivnosti na prikupljanju financijskih sredstava za organizaciju okruglog stola planiranog za 20. travnja 2026. godine, kao i za izdavanje zbornika radova pod naslovom *Doprinos akademika Mirka Pejanovića razvoju politologije*. Urednik zbornika radova je akademik Ivan Cvitković. Ukupno 29 prikupljenih radova s pripadajućim bibliografijama prošlo je kroz proces uredničke i tehničke pripreme za tisak. Knjiga je objavljena u prosincu 2025. godine u okviru serije Posebnih izdanja, dok su završne pripreme za održavanje okruglog stola predviđene za 2026. godinu.

3. *Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine*

Zbornik radova pod naslovom *Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine*, koji su uredili akademik Mirko Pejanović i prof. dr. Melika Husić-Mehmedović, objavljen je 2025. godine u izdanju Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Iako je znanstvena konferencija održana 2024. godine, prikupljanje radova nastavljeno je i tijekom 2025. godine, nakon čega su svi prilozi prošli proces recenzije i tehničke pripreme za tisak. Promocija zbornika, održana u srpnju 2025. godine, izazvala je značajan interes javnosti i veliku medijsku pozornost.

Naučne manifestacije

1. *Okrugli stol „Lokalni ekonomski razvoj općina Kantona Sarajevo u novom normalnom“*

U organizaciji Odjeljenja društvenih nauka organiziran je Okrugli stol pod nazivom „Lokalni ekonomski razvoj općina Kantona Sarajevo u novom normalnom“ održan 23. travnja 2025. godine s početkom u 11.00 sati. Ovaj skup predstavlja završnu fazu istoimenog istraživačkog projekta realiziranog u okviru Centra za istraživanje lokalne i regionalne samouprave u periodu od rujna 2022. do lipnja 2024. godine, pod rukovodstvom prof. dr. Ante Domazeta i koordinacijom akademika Mirka Pejanovića.

2. *Okrugli stol „30. godišnjica Dejtonskog mirovnog sporazuma: Dosezi i problemi u izgradnji mira i funkcionalne države Bosne i Hercegovine“*

U organizaciji Odjeljenja društvenih nauka (koje je bilo i nositelj aktivnosti) održan je Okrugli stol: „30. godišnjica Dejtonskog mirovnog sporazuma: Dosezi i problemi u izgradnji mira i funkcionalne države Bosne i Hercegovine“ (18. i 19. studenog 2025. godine). Svi članovi Odjeljenja društvenih nauka aktivno su učestvovali u organizaciji i radu okruglog stola. Radovi koji su prezentirani bit će objavljeni u jednom dvobroju časopisa *Dijalog* za 2026. godinu.

3. *In memoriam – Život i rad prof. dr. Željka Šaina*

U okviru proširene tematske sjednice Odbora za ekonomske nauke i Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH održan je „In memoriam – Život i rad prof. dr. Željka Šaina“ tijekom kojeg su akademik Mirko Pejanović, guvernerka Jasmina Selimović, prof. dr. Anto Domazet i drugi istaknuti suradnici ukazali na njegov nemjerljiv doprinos razvoju ekonomije i osiguranja, radu Centralne banke BiH te povezivanju nauke s praksom, uz poseban naglasak na njegove visoke etičke standarde i ljudske vrijednosti.

Izdavaštvo

Časopis Dijalog

Članovi Odjeljenja humanističkih nauka, zajedno s članovima Odjeljenja društvenih nauka, čine Savjet časopisa *Dijalog*. U 2025. godini izdata su dva dvobroja časopisa 1–2 i 3–4 za 2025. godinu. Početkom 2026. godine bit će štampan i dvobroj 3–4, 2025. koji je u potpunosti pripremljen u 2025. godini.

Uredništvo je intenzivno radilo na prikupljanju radova kako domaćih tako i inozemnih radova, kao i recenzija.¹ Članovi Odjeljenja su svojim prilogima (radovima i/ili recenzijama), kao i redovnim poticajnim raspravama o časopisu na sjednicama Odjeljenja, pomogli u radu Redakcije časopisa *Dijalog*.

Posebna izdanja

- Pejanović, Mirko; Husić-Mehmedović, Melika (ur.), *Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine*, Posebna izdanja, knj. CCXIX, ODN, knj. 21, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2025.
- Cvitković, Ivan (ur.), *Zbornik radova Doprinos akademika Mirka Pejanovića razvoju politologije (povodom 80. godišnjice života i 40 godina naučnoistraživačkog rada)*, Posebna izdanja, knj. CCXXI, ODN, knj. 22, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2025.

Zaključci/planovi za naredni period

Članovi Odjeljenja izradili su Plan rada Odjeljenja društvenih nauka i njegovih radnih tijela za 2026. godinu, kao i trogodišnji plan rada za period 2026–2028. Pripremljen je Plan javnih nabavki u 2026. godini.

Izaзови/ризик и потребе

Zadaci i aktivnosti Odjeljenja realizuju se u skladu sa Zakonom o Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine kojim Odjeljenje organizuje i realizuje naučna istraživanja od značaja za društveni i ekonomski razvoj zemlje. Odjeljenje razmatra stanje u oblasti nauke u BiH, podstiče unapređenje nauke i obrazovanja, kao i primjenu dostignuća savremene nauke i u skladu s ovim zadatkom organizuje naučne skupove, savjetovanja i druge sastanke naučnika iz zemlje i inostranstva. Odjeljenje se angažuje na utvrđivanju programa naučnog rada, razvoja obrazovanja u BiH, kao i na ocjenjivanju rezultata naučnog stvaralaštva, ali i usaglašava program rada s programima ustanova iz oblasti nauke s kojima sarađuje.

Izvještaj priredio:

Dražen Janko, stručni suradnik Odjeljenja

Izvještaj odobrio:

akademik Miodrag N. Simović, sekretar Odjeljenja

¹ Više o aktivnostima časopisa *Dijalog* može se pronaći u izvještaju Centra za filozofska istraživanja ANUBiH pod odjeljkom *Dijalog, časopis za filozofiju i društvenu teoriju*.

Direktor Centra: akademik Mirko Pejanović

Članovi Centra:

prof. dr. Anto Domazet, prof. dr. Vjekoslav Domljan, prof. dr. Mirza Emirhafizović, prof. dr. Rebeka Kotlo, prof. dr. Najil Kurtić, prof. dr. Jasmina Osmanković, doc. dr. Ana Planinić-Bošnjak, prof. dr. Zlatiborka Popov Momčinović, prof. dr. Elmir Sadiković, prof. dr. Jusuf Žiga

Opis aktivnosti u izvještajnom periodu

Centar za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH je tokom 2025. godine svoje aktivnosti većinom realizirao u okviru aktivnosti Odjeljenja društvenih nauka.

Projekti, izdavačka djelatnost i druge aktivnosti

Pored redovnih poslova, u 2025. godini nastavljen je i završen projekt Centra pod nazivom „Lokalni ekonomski razvoj (LER) u općinama Kantona Sarajevo: novo normalno“. Projekt je započet 2021. godine, nakon osiguranja finansijskih sredstava za njegovu implementaciju.

U okviru projekta održana su dva okrugla stola. Prvi je održan 20. decembra 2023. godine, uz učešće predstavnika općinskih i kantonalnih vlasti, kao i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine Igora Stojanovića. Drugi okrugli sto održan je 23. aprila 2025. godine kao završna faza istraživačkog projekta. Na skupu su učestvovali istraživači projekta, načelnici općina Kantona Sarajevo (Stari Grad, Vogošća i Ilidža), predstavnici poslovnog sektora iz oblasti prerađivačke industrije, turizma i informacionih tehnologija, kao i predstavnici akademske zajednice, kantonalne vlasti i medija, uz uvodna obraćanja premijera Kantona Sarajevo i akademika Mirka Pejanovića.

Zaključci/planovi za naredni period

Tokom 2025. godine izvršena je dopuna naučnoistraživačkog projekta „Reforma teritorijalne organizacije lokalne samouprave u BiH: studija slučaja o održivosti opština formiranih uz liniju međuentitetskog razgraničenja“. U 2026. godini će se projekt prijavljivati na konkursne aplikacije.

Izvještaj napisala:

Sabina Vejzagić

Izvještaj odobrio:

akademik Mirko Pejanović, direktor Centra

CENTAR ZA SISTEMSKA ISTRAŽIVANJA

Odlukom Predsjedništva ANUBiH od 9. 4. 2024. godine, Centar za sistemska istraživanja stavljen je u stanje mirovanja.

akademik Muris Čičić, direktor Centra

ODBOR ZA EKONOMSKE NAUKE

Predsjednik Odbora: dopisni član Fikret Čaušević

Članovi Odbora:

akademik Muris Čičić, prof. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić, prof. dr. Marija Čutura, profesor emeritus Anto Domazet, prof. dr. Vjekoslav Domljan, prof. dr. Azra Hadžiahmetović, prof. dr. Adnan Efendić, prof. dr. Kadrija Hodžić, prof. dr. Melika Husić-Mehmedović, prof. dr. Zlatko Lagumdžija, prof. dr. Selma Kadić-Maglajlić, prof. dr. Kemal Kozarić, prof. dr. Tahir Mahmutefendić, prof. dr. Brano Markić, prof. dr. Jasmina Osmanković, profesor emeritus Željko Šuman, prof. dr. Aziz Šunje, prof. dr. Spasoje Tuševljak

Opis aktivnosti

Tokom 2025. članovi Odbora za ekonomske nauke ODN ANUBiH prof. dr. Fikret Čaušević, prof. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić i prof. dr. Adnan Efendić dali su vrlo značajan doprinos realizaciji prve faze projekta „Strategija razvoja nauke, inovacija i tehnologije Federacije BiH (SNIT FBiH)“, jednog od najznačajnijih projekata ANUBiH tokom 2025. Ovim projektom rukovodi akademik Asif Šabanović, a ispred Ministarstva za obrazovanje, nauku i kulturu FBiH magistar Marko-Antonio-Brkić, pomoćnik ministrice za nauku i tehnologije. Ovaj projekt je započet u drugom kvartalu 2025, a prema planu bi trebao biti završen tokom prve polovice 2026. Član OEN prof. dr. Adnan Efendić je sekretar ovog projekta i u neposrednoj saradnji s akademikom Šabanovićem će biti odgovoran za finalizaciju i integriranje svih priloženih separata u integralni tekst Strategije. Prof. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić je, zajedno s domaćim članom ANUBiH Munibom Karavdićem, tokom druge polovice 2025. pripremila dio Strategije koji je posvećen strategiji razvoja inovacija, a dopisni član ANUBiH prof. dr. Fikret Čaušević je pripremio prvu verziju teksta o finansiranju i mogućim modelima budućeg finansiranja nauke, inovacija i tehnološkog razvoja u FBiH. U pripremi konačne verzije ovog separata učestvuje i prof. dr. Lejla Lazović-Pita, redovna profesorica Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Članovi Odbora za ekonomske nauke prof. dr. Fikret Čaušević, prof. dr. Anto Domazet i prof. dr. Adnan Efendić bili su aktivni učesnici u realizaciji međunarodne naučne konferencije ANUBiH posvećene 30. godišnjici Dejtonskog mirovnog sporazuma, kojom je rukovodio i koju je organizovao potpredsjednik ANUBiH akademik Mirko Pejanović. Navedena tri člana OEN su pripremili tekstove i održali izlaganja na ovoj konferenciji (19–20. 11. 2025), u dijelu konferencije koji se odnosio na ekonomiju i

društveno-ekonomske promjene u prethodne tri decenije u BiH (<https://www.anubih.ba/zakljucci-i-preporuke-sa-medjunarodne-naucne-konferencije-30-godina-dejtonskog-mirovnog-sporazuma-dosezi-u-izgradnji-mira-i-funkcionalne-drzave/>).

Odbor za ekonomske nauke ODN ANUBiH je u novembru (17. 11. 2025) održao tematsku sjednicu u proširenom sastavu posvećenu životu, radu i naučnim doprinosima u junu 2025. preminulog profesora emeritusa Željka Šaina. Profesor Šain je bio dugogodišnji član Odbora za ekonomske nauke ODN ANUBiH. U svojoj bogatoj profesionalnoj karijeri, pored naučno-nastavnih aktivnosti i obaveza, obavljao je i brojne odgovorne dužnosti kao ekspert i kao donosilac odluka. Bio je dekan Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (2012–2016), prorektor Univerziteta u Sarajevu (2016–2018), član Upravnog vijeća Centralne banke BiH i član Upravnog odbora Agencije za privatizaciju Kantona Sarajevo, između ostalih funkcija. Profesor Šain je dao veliki naučni doprinos razvoju aktuarstva i sektora osiguranja u BiH, kao i značajan doprinos razvoju tih naučnih i specijalističkih oblasti u regionu zapadnog Balkana (<https://www.anubih.ba/sjecanje-na-prof-dr-zeljka-saina-zivot-rad-i-trajno-nasljedje/>; <https://www.oslobodjenje.ba/vijesti/bih/sjecanje-na-prof-dr-zeljka-saina-zivot-rad-i-trajno-nasljedje-1091706/>).

Ovoj tematskoj sjednici OEN ODN ANUBiH prisustvovao je i veći broj ekspertica i eksperata iz oblasti monetarne politike, bankarstva i osiguranja, kao i nekoliko uglednih menadžera bosanskohercegovačkih kompanija s kojima je profesor Šain sarađivao u cilju povezivanja nauke i prakse te stvaranju povoljnijih materijalnih uslova za razvoj naučnoistraživačkih institucija u saradnji s bosanskohercegovačkim poslovnim sektorom.

Projekti

Premda prethodno navedeni projekt „Strategija razvoja nauke, inovacija i tehnologije Federacije BiH“ nije projekt koji realizira OEN, navedeni članovi ovog odbora imaju vrlo značajno učešće u njegovoj realizaciji, kao i sam predsjednik ANUBiH akademik Muris Čičić, također član OEN, u neposrednoj saradnji s rukovodiocem ovog projekta akademikom Asifom Šabanovićem.

Izazovi i rizici

Ključni izazovi u realizaciji ranije iniciranih istraživanja sadržanih u planovima rada za prethodne (kao i tekući i sljedeći srednjoročni period), prije svega su finansijske prirode. Ekstremnu limitiranost finansijskih sredstava u razvoju i realizaciji projekata u oblasti istraživanja i razvoja, kako u STEM tako i društvenim naukama, najzornije potkrepljuju podaci prezentirani u prvoj verziji separata o finansiranju nauke, inovacija i tehnologije u BiH i FBiH, koji je tokom 2025. napisan za potrebe izrade SNIT FBiH. Finansijski „okvir“, odnosno raspoloživa sredstva za finansiranje projekata koje predlaže kako ANUBiH, tako i njena odjeljenja i odbori, za deset do dvadeset puta su manji u poređenju s uporedivim organizacijama u regionu zapadnog Balkana, centralne i jugoistočne Evrope.

Odbor za ekonomske nauke će, kako je najavljeno i u prethodnom izvještaju, izvršiti promjenu strukture članstva, budući da se jedan broj članova nije odazivao na sastanke

u dužem periodu (nekoliko godina), dok je, nažalost, jedan član OEN preminuo u prethodnoj godini.

dopisni član Fikret Čaušević, predsjednik Odbora

ODBOR ZA PRAVNE NAUKE

Predsjednik Odbora: akademik prof. dr Miodrag N. Simović

Članovi Odbora:

akademik Miloš Trifković, prof. dr Jasna Bakšić-Muftić, prof. dr Abedin Bikić, prof. dr Suzana Bubić, prof. dr Jasminka Gradašćević-Sijerčić, prof. dr Zlatan Meškić, prof. dr Branko Morait, prof. dr Enis Omerović, prof. dr Meliha Povlakić, prof. dr Edin Šarčević, prof. dr Kasim Trnka

Opis aktivnosti u izvještajnom periodu

Tekuće aktivnosti vezane za rad Odbora (priprema za sjednice, dogovor o narednim aktivnostima i sl.)

Sjednice i ključne odluke

Odbor je u toku 2025. godine održao dvije redovne sjednice.

Trideset prva sjednica Odbora za pravne nauke Odjeljenja društvenih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine održana je 15. aprila 2025. godine u prostorijama Akademije. Uvodničar na temu „Zablude i nedoumice u vezi sa statusom državne imovine u BiH“ bila je dr Meliha Povlakić, član Odbora i redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Pitanje titulara državne imovine, kao i pitanje šta spada pod zabranu raspolaganja, jedno je od najaktuelnijih pravno-političkih pitanja u BiH. Jedna politička opcija se zalaže da sva imovina primarno pripada entitetima, a druga da sve pripada državi, a pravna argumentacija vodi zaključku da je istina negdje između ta dva oprečna i ekstremna politička stava.

U traganju za odgovorom prava, a ne politike, prema mišljenju prof. Povlakić, nezaobilazne su određene odluke Ustavnog suda BiH, pri čemu se konstatuje da Ustavni sud BiH nije uvijek konsekventno slijedio jednu liniju argumentacije i da su donesene određene oprečne odluke.

Zablude i nedoumice u vezi sa ovim važnim pitanjem mogu se posebno ilustrovati sa dva primjera.

Prvi je primjer vezan za poljoprivredno zemljište. Republika Srpska je donošenjem izmjena Zakona o poljoprivrednom zemljištu (2019. godine) u suštini oduzela poljoprivredno zemljište ne od države BiH već od opština. Zatim je visoki predstavnik opštinsko poljoprivredno zemljište stavio pod zabranu raspolaganja, što znači da tek treba odlučiti kome ono pripada. Ovaj važni resurs međutim od 1965. godine pripada opštinama. To je u nizu svojih odluka potvrdio i Ustavni sud BiH.

Drugi primjer je gradsko građevinsko zemljište. Dva puta istovjetni tekst Nacrta zakona o građevinskom zemljištu nije usvojen u Parlamentu Federacije BiH, pri čemu su političke opcije mijenjale ulogu (jednom predlađač, a drugi put oponent). Sporna je, prije svega, bila odredba prema kojoj se, bez obzira na to ko je upisan u zemljišnoj knjizi kao titular prava na gradskom građevinskom zemljištu (erar, opštenarodna imovina, državna svojina i sl.) – ovo zemljište ima smatrati opštinskim i kao takvo biti upisano u zemljišnu knjigu.

U nizu recentnih odluka Ustavnog suda BiH vidljivo je da Pravobranilaštvo BiH osporava transformaciju prava i ispravke zemljišne knjige, smatrajući zabranjenim raspolaganje, u pravilu kada su u pitanju zahtjevi u Federaciji BiH. Pri tome, npr., osporava se pravo Federacije BiH da donosi propise o transformaciji vlasničkih odnosa, iako se Ustavni sud BiH, kada su bila u pitanju ista takva rješenja Zakona o stvarnim pravima Republike Srpske, izjasnio da takve odredbe nisu protivne zabrani raspolaganja, a da vlasnička transformacija nije raspolaganje.

Značajno je takođe da je u nizu slučajeva Ustavni sud BiH usvajao apelacije Pravobranilaštva BiH koje su se odnosile na pretvorbu gradskog građevinskog zemljišta, da bi recentnija praksa Ustavnog suda predstavljala jedan zaokret. Ustavni sud BiH smatra da upis državnog vlasništva u zemljišnoj knjizi ne znači automatski da se radi o zemljištu pod zabranom raspolaganja, kao i da nezavisno od toga da li je u javne evidencije zemljište upisano kao poljoprivredno zemljište u državnom vlasništvu (koje je pod zabranom raspolaganja) – u konkretnom slučaju treba ispitati da li je ono u osnovi gradsko građevinsko zemljište te, ako je u pitanju gradsko građevinsko zemljište, zauzima stanovište da je transformacija dopuštena.

Naposlijetku, prof. Povlakić je navela niz drugih primjera pogrešnog paušalnog i nediferenciranog pristupa pitanju titulara državne imovine. Kod razmatranja šta spada pod zabranu raspolaganja u pravilu se ignoriše činjenica da se Zakonom o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom iz 2005. godine zabrana odnosila samo na ono što je SRBiH pripadalo na dan 31. decembra 1991. godine i što joj je pripalo sukcesijom; ni poljoprivredno ni gradsko građevinsko zemljište nisu ulazili niti u jednu od navedenih kategorija. Alocirati ove dvije kategorije zemljišta državi BiH značilo bi oduzeti imovinsku podlogu jedinicama lokalne samouprave, čak i nacionalizaciju imovine jedinica lokalne samouprave.

Kao dodatni aspekt uvodnom izlaganju i diskusiji o statusu državne imovine u Bosni i Hercegovini, prof. dr Enis Omerović, član Odbora, ukazao je na to da vrijedi razmotriti i širi okvir međunarodnog prava, posebno u kontekstu zaštite imovine, pravne sigurnosti i obaveza koje država preuzima prema međunarodnim partnerima. Pitanje neriješenog statusa državne imovine direktno se reflektuje na pravnu sigurnost, otvara prostor za moguće međunarodne arbitraže u slučaju povrede prava stranih ulagača te može imati dugoročne posljedice za ugled i investicioni potencijal zemlje. U tom smislu, relevantna je i zaštita iz člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, koji garantuje mirno uživanje vlasništva i može biti osnov za pravnu zaštitu u slučaju zadiranja u imovinu. Državna imovina se, pritom, može posmatrati i

kroz dvostruku prizmu međunarodnog javnog prava – kao pitanje teritorije i suvereniteta (javnog prava), ali i kao pitanje imovine i prava trećih subjekata (privatnopravni institut), što dodatno komplikuje pravni okvir njene zaštite i upravljanja.

Na 32. sjednici Odbora, održanoj 11. novembra 2025. godine u prostorijama Akademije, uvodno izlaganje na temu „Digitalni suverenitet kao oslonac državnosti u eri klimatskog nestajanja teritorija“ održao je član Odbora i vanredni profesor i dekan Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici dr Enis Omerović.

Svoje izlaganje prof. Omerović je započeo konstatacijom da klimatske promjene i digitalna transformacija svijeta zajedno mijenjaju temeljne postavke međunarodnog prava. Porast nivoa mora i ekstremni vremenski obrasci prijeti nestankom teritorija pojedinih država, dok digitalna tehnologija nudi mogućnost očuvanja njihovog identiteta u virtuelnom prostoru. Treba istražiti, podsjetio je prof. Omerović, može li digitalni suverenitet – suverenitet nad digitalnim prostorom, podacima i informacijskim tokovima – postati nova osnovnost državnosti u uslovima kada fizička teritorija nestaje ili postaje nenaseljiva.

Tradicionalno, digitalni suverenitet, pojasnio je prof. Omerović, znači sposobnost države da kontroliše i štiti vlastite digitalne resurse i infrastrukturu. Međutim, u ovom kontekstu, pojam poprima šire značenje – on postaje nosilac kontinuiteta državnosti u doba kada se fizički prostor gubi. Ako država može digitalno sačuvati registre, arhive, javne servise, izbore i komunikaciju s međunarodnim organizacijama, može li to predstavljati novu osnovu suvereniteta? Ovdje se postavlja i pitanje ko bi imao međunarodnu obavezu zaštite takvog „digitalnog teritorija“ – države domaćina servera, međunarodne organizacije ili privatna ili strana institucija?

U nastavku prof. Omerović je problematizovao pitanje mogućnosti pravnog priznanja država koje su izgubile teritoriju, ali zadržavaju narod, organizovanu vlast i funkcionalne institucije putem digitalnih tehnologija. Iako Konvencija iz Montevidea ne predviđa takav scenarij, načelo kontinuiteta državnosti u međunarodnom pravu može poslužiti kao osnova da digitalna država zadrži subjektivitet, članstvo u međunarodnim organizacijama i sposobnost zaključivanja ugovora. Ovaj koncept izaziva tradicionalno shvatanje suvereniteta, jer uvodi mogućnost post-teritorijalnog subjektiviteta, države bez fizičkog prostora, ali s punim međunarodnopravnim kapacitetom i posebnošću.

Naznačeno je, pored toga, da klimatske promjene, osim nestanka teritorija, proizvode i milione interno raseljenih lica unutar vlastitih država, kao i sve veći broj osoba koje prelaze granice u potrazi za sigurnošću, vodom i održivim uslovima života. Međutim, njihov status nije regulisan međunarodnim pravom. Ipak, pojasnio je prof. Omerović, danas ne postoji međunarodni ugovor koji bi eksplicitno priznao i zaštitio klimatske izbjeglice (*climate refugees*) koje ostaju pravno nevidljive. Zbog toga se javlja potreba za razvojem posebnih međunarodnih pravila ili proširenjem definicije izbjeglica, kako bi se osigurala pravna zaštita osoba raseljenih usljed klimatskih promjena.

Ovaj pravni vakuum, smatra prof. Omerović, naglašava odgovornost država koje doprinose klimatskim promjenama. Ako svojim djelovanjem direktno uzrokuju gubitak teritorija drugih država, one snose barem djelimičnu međunarodnopravnu odgovornost,

bilo u okviru reparacija, humanitarne pomoći ili omogućavanja digitalnog očuvanja državnosti pogođenih zemalja.

Prof. dr Jasna Bakšić Muftić, član Odbora, pojasnila je da, imajući u vidu ozbiljnu egzistencijalnu ugroženost pacifičke države Tuvalu, kao posljedicu klimatskih promjena i podizanja nivoa mora koja prijeti i teritoriji i stanovništvu, kao elementima državnosti, uočljiva je razlika u odnosu na tretman stanovništva Tuvalua u dvije susjedne države. Australija, kao prva država, priznaje dostojanstveno useljavanje bazirano na posljedicama klimatskih promjena i ljudskim pravima, dok Novi Zeland useljenike sa Tuvalua tretira kao ostale useljenike iz šire pacifičke regije, bez senzibiliteta za posljedice klimatskih promjena. Ovakav različit pristup može biti indikator ponašanja država u slučajevima primjene standarda Savjetodavnog mišljenja Međunarodnog suda pravde u vezi sa klimatskim promjenama.

Prof. dr Meliha Povlakić, član Odbora, istakla je konkretno pitanje da li je digitalni suverenitet u stanju nadomjestiti nedostatak teritorija koje bi određene, prije svega otočne zemlje, mogle izgubiti zbog narastajućeg nivoa mora? Ne dovodeći u pitanje digitalni suverenitet kao mogući supstitut za izgubljeni teritorij, prof. Povlakić je u svojoj diskusiji izrazila jednu drugu bojazan, a to je da li je danas u globalnom i umreženom svijetu uopšte moguće da bilo koja država, sa teritorijom ili ne, zadrži suverenitet? Ukazala je na dileme iz oblasti građanskog prava, gdje su u fokusu pitanja prava vlasništva na digitalnim dobrima, pitanja nasljeđivanja digitalne imovine, izvršenja na digitalnoj imovini radi namirenja povjerilaca itd., pri čemu su navedene digitalne vrijednosti sadržane u algoritmima koje podržava određena tehnologija.

Prof. dr Alena Jurić, član Odbora, upozorila je na to da s obzirom na postojeći opšti nivo svijesti u pogledu sposobnosti vladanja sobom u kontaktu s tehnologijom, ideja digitalnog suvereniteta djeluje prilično uznemirujuće. Naime, iskustvo ljudskog življenja ne bi smjelo biti „kolonizirano“ od strane digitalnog. Država je pozvana štiti integralni čovjekov život u njegovom prirodnom formatu, a ne samo u formatu podataka. Nesporo je, iznijela je svoje poglede prof. Jurić, da digitalni prostor treba služiti čovjeku, a ne korporativnim i tehnokratskim interesima, te da u tom smislu opreza nikada nije dosta. Ako pak uzmemo u obzir „formulu“ uzrok-posljedica-odgovornost, nameće se i pitanje potrebe svojevrstne teritorijalne reparacije od strane države štetnika. Naime, država koja svojim postupcima izravno uzrokuje gubitak teritorija druge države trebala bi za to odgovarati.

Jedno od mogućih rješenja, prepoznaje prof. Jurić, može se razmatrati u kontekstu sklapanja dugoročnog zakupa između države štetnika i države oštećenika. Tako bi država štetnik mogla ugovorno ustupiti dijelove svoga teritorija državi oštećeniku kroz sklapanje dugoročnog zakupa (npr. na 50 do 200 godina), uz mogućnost npr. revizije takvog ugovora svakih 10 godina.

Koncept digitalnog suvereniteta, upozorava prof. Omerović, otvara niz složenih pitanja: može li se suverenitet „virtualizirati“ bez gubitka njegove pravne suštine? Hoće li digitalne države imati istu legitimnost i kapacitet odlučivanja kao teritorijalne? I da li digitalni suverenitet može postati privilegija tehnološki naprednih društava, dok siromašnije zemlje ostaju bez pristupa digitalnim resursima?

Ove dileme, kritički se nadalje osvrnuo prof. Omerović, isprepliću se s novim razvojem međunarodnog prava – priznanjem prava na čistu, zdravu i održivu okolinu, kao ljudskog prava od strane Ujedinjenih nacija. Prvo je to učinilo Vijeće za ljudska prava 2021, a nakon toga i Generalna skupština UN 2022. godine. Od slučaja López Ostra protiv Španije Evropski sud za ljudska prava je prihvatio da ozbiljno ugrožavanje okoline može predstavljati povredu ljudskih prava. Time je evropska praksa doprinijela globalnom procesu u kojem zaštita okoline prerasta u međunarodno ljudsko pravo koje obavezuje sve države. Ova transformacija, kako navodi savremena literatura, vodi ka shvatanju da zaštita ljudskih prava i okoline ima karakter erga omnes obaveze – svih država prema cijelom čovječanstvu.

U tom kontekstu, jedno od intrigantnijih pitanja, smatra prof. Omerović, jest to da, ako se pravo na zdrav i održiv okoliš posmatra kao univerzalno ljudsko pravo, onda i obaveza država da omoguće njegovo ostvarenje – bilo u fizičkom ili digitalnom prostoru – ima univerzalni značaj. Digitalna infrastruktura postaje novo sredstvo ispunjenja ove obaveze, jer omogućava kontinuitet državnosti, identiteta i pristupa pravima, čak i kada fizički prostor nestaje. Na taj način, digitalni suverenitet se može razumjeti kao novi oblik zaštite prava na život, dostojanstvo i okolinu u uslovima klimatskih promjena. Ovo pravo čini most između ekološke pravde i suvereniteta: ako je pravo na okolinu ljudsko pravo, tada i očuvanje državnosti u digitalnom prostoru postaje oblik zaštite prava na postojanje.

Zaključno je istaknuto da u eri klimatskih promjena to može postati ključni instrument očuvanja identiteta, pravnog kontinuiteta i međunarodne prisutnosti malih i ranjivih država. Time se postavlja pitanje: da li međunarodno pravo 21. stoljeća može priznati digitalni suverenitet kao oslonac državnosti i može li on postati most između prava na okolinu, prava na opstanak i prava na suverenitet? Jednako tako, može li suverenitet opstati u digitalnom prostoru koji nije pod potpunom kontrolom države, već je dijelom privatiziran, globaliziran i umrežen? U tom smislu, digitalni suverenitet ne postaje samo tehničko, već i duboko etičko, pravno i geopolitičko pitanje, koje traži novu normativnu arhitekturu međunarodnog prava.

Projekti, izdavačka djelatnost i druge aktivnosti

Učešće članova Odbora na međunarodnim i domaćim naučnim i stručnim konferencijama i pisanju priloga za časopis ANUBiH *Dijalog*.

Zaključci/planovi za naredni period

Održati najmanje dvije sjednice Odbora u 2026. godini.

Izazovi/rizici i potrebe

Odbor funkcioniše u normalnim, redovnim uslovima, bez posebnih ograničenja. Za naredni period nisu planirane posebne potrebe.

akademik Miodrag N. Simović, predsjednik Odbora

Predsjednica Odbora: akademkinja Adila Pašalić Kreso

Članovi Odbora do 15. 5. 2025:

prof. dr. Amel Alić, prof. dr. Haris Cerić, prof. dr. Zora Marendić, prof. dr. Mirjana Mavrak, prof. dr. Amir Pušina, prof. dr. Adnan Tufekčić, prof. dr. Edina Vejo

Članovi Odbora (uz izuzeće opravdano odsutne prof. dr. Edine Vejo) konstatirali su sa žaljenjem na sastanku održanom 13. 12. 2024. godine da se određeni broj članova već duže vremena ne odaziva sastancima niti aktivnostima OPN kojih je bilo u posljednje vrijeme. Stoga je zaključeno da je jedan od važnih zadataka Odbora izbor novih članova. Nakon kraće rasprave, a u skladu s pravilima predlaganja i izbora članova koji bi ojačali sastav OPN i unijeli nove ideje i mogućnosti realizacije, ustanovljen je novi sastav Odbora.

Članovi Odbora od 15. 5. 2025:

pProf. dr. Jasmina Bećirović-Karabegović, prof. dr. Dženeta Camović-Karić, prof. dr. Amina Isanović-Hadžiomerović, prof. dr. Larisa Kasumagić Kafedžić, prof. dr. Elma Selmanagić-Lizde, prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević

Novi članovi Odbora ANUBiH predloženi su i izabrani i potvrđeni na sastanu 15. 5. 2025. godine. Članovi Odbora za pedagoške nauke na sastanku održanom 15. 5. 2025. godine su pokazali da imaju mnogo novih informacija koje je trebalo podijeliti s kolegicama i kolegama i koje za druge članove mogu biti poticajne i inspirativne u naučnoistraživačkom, nastavnom i profesionalnom radu. Članovi su ukratko referirali o najnovijim vlastitim istraživanjima, preokupacijama, objavljenim tekstovima, knjigama i drugim oblicima stručnog i naučnog rada. Tom prilikom je prof. dr. Zora Marendić prezentirala svoju novu knjigu *Matematika u vrtiću i učenje putem rješavanja problema* u izdanju SbS Sarajevo. Dogovoreno je da promocija knjige bude početkom iduće godine na Pedagoškom fakultetu u Sarajevu.

U jednoj spontanoj, kolegijalnoj atmosferi bilo je govora i o planovima za naredne aktivnosti, zajedničke projekte, tematske rasprave i (ili) konferencije i sl.

Na sastanku je podržan prijedlog člana Odbora prof. dr. Amira Pušine da se pokuša organizirati jedno online predavanje i razgovor s uglednim američkim profesorom Robertom Sternbergom s Univerziteta Cornell. Nakon razmjene kolegijalnih mailova s profesorom Sternbergom dogovoren je termin predavanja 8. aprila 2026. godine s početkom u 15 sati (što je po američkom vremenu 9 sati ujutro).

Članovi OPN će pripremiti listu učesnika i slušalaca predavanja, moguća pitanja za profesora i pripremiti ostale predradnje kako bi predavanje proteklo u najboljem redu.

akademkinja Adila Pašalić Kreso, predsjednica Odbora

ODBOR ZA POLITIČKE NAUKE

Predsjednik Odbora: dopisni član Nerzuk Ćurak

Članovi Odbora:

akademik Mirko Pejanović, prof. dr. Neven Anđelić, prof. dr. Dražen Barbarić, prof. dr. Vedran Đihić, prof. dr. Elvis Fejzić, prof. dr. Damir Kapidžić, prof. dr. Najil Kurtić, prof. dr. Pavle Mijović, prof. dr. Nermina Mujagić, prof. dr. Zlatiborka Popov Momčinović, prof. dr. Elmir Sadiković, prof. dr. Nenad Stojanović, prof. dr. Sead Turčalo

Opis aktivnosti u izvještajnom periodu

Zbog hroničnog nedostatka sredstava, aktivnosti Odbora bile su usporene. Predsjednik Odbora obavio je nekoliko razgovora s predstavnicima biznisa i javnog sektora s idejom da participiraju u nekim od potencijalnih aktivnosti Centra, što bi, nadati se, trebalo rezultirati podrškom za Okrugli sto koji organiziramo u maju 2026. godine.

Sjednice i ključne odluke

Aktivnost je bila usmjerena na suradnju predsjednika Odbora s članovima Odbora u vezi s održavanjem okruglog stola „Nove forme fašizma i liberalna demokratija“.

Zaključak / planovi za naredni period

Intenzivirati razvoj Odbora shodno izazovima za političku teoriju, geopolitiku i teoriju međunarodnih odnosa.

Izazovi / rizici i potrebe

Ako postoji mogućnost da ANUBiH izdvoji određena sredstva za rad Odbora u ovoj i narednim godinama, to bi snažno uticalo na dalji razvoj Odbora za političke nauke. Ako ne, jer smo svjesni finansijskih ograničenja Akademije, pokušat ćemo se snaći s eksternim izvorima.

dopisni član Nerzuk Ćurak, predsjednik Odbora

ODBOR ZA SOCIOLOŠKE NAUKE

Zbog bolesti i smrti predsjednika Odbora akademika Slave Kukića Odbor nije imao aktivnosti u izvještajnoj godini.

akademik Miodrag N. Simović
sekretar ODN ANUBiH

ODJELJENJE HUMANISTIČKIH NAUKA

Članovi Odjeljenja:

akademik Esad Duraković (član Predsjedništva ANUBiH)

dopisni član Mile Babić (sekretar Odjeljenja)

dopisni član Blagoje Govedarica

dopisni član Rešid Hafizović

dopisna članica Marina Katnić Bakaršić

dopisni član Husnija Kamberović

dopisni član Asim Mujkić (zamjenik sekretara Odjeljenja)

Radna tijela Odjeljenja:

Centar za balkanološka ispitivanja

Centar za filozofska istraživanja

Centar za leksikologiju i leksikografiju (u stanju mirovanja)

Odbor za istorijske nauke

Odbor za filozofiju

Opis aktivnosti

Sjednice i ključne odluke

Glavne aktivnosti Odjeljenja u ovoj godini su bile usmjerene na:

- uključivanje Odjeljenja u aktivnosti pokrenute na nivou ANUBiH, kao i realizaciju zaključaka i preporuka njenih organa. Odjeljenje je usvajalo preporuke i pridržavalo se pravilnika, procedura i odluka koje su donesene na nivou pojedinih organa ANUBiH;
- organizaciju stručnih i naučnih skupova, javnih predavanja i promocija u ANUBiH kroz aktivnosti pripadajućih organizacionih jedinica i odbora;
- usvajanje izvještaja o radu Odjeljenja i pripadajućih organizacionih jedinica za 2025. godinu;
- izradu plana rada Odjeljenja za 2026. godinu, kao i izradu trogodišnjeg plana rada Odjeljenja (2026–2028);
- izradu plana javnih nabavki Odjeljenja za 2026. godinu;
- sudjelovanje u proceduri izbora novog časništva ANUBiH;
- organizaciju simpozija povodom 300 godina od rođenja njemačkog filozofa i geografa Immanuela Kanta. Simpozij je održan 22. i 23. 4. 2024. godine, a u 2025. godini iz tiska je izašao Zbornik radova.

Dopisi član Husnija Kamberović u ime Odjeljenja humanističkih nauka te Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine na svečanom otvorenju međunarodne naučne konferencije „Bosanske zemlje: Usora i Soli – 800 godina od prvog pisanog pomena“ sve prisutne članove je pozdravio u ime ANUBiH te tako iskazao prisustvo Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine na naučnoj konferenciji.

Odbor za Holberg nagradu uputio je poziv ANUBiH za kandidiranje novih članova Holberg komiteta. Holberg komitet je zadužen za izbor dobitnika Holberg nagrade iz oblasti humanističkih, društvenih nauka, prava i teologije. Na osnovu toga Izvršni odbor je predložio dopisnog člana Milu Babića kao kandidata za Holberg komitet. Dopisni član Mile Babić je dobio potporu Odjeljenja te je prihvatio prijedlog Izvršnog odbora.

Uspostavljen je zajednički uređivački odbor za pripremu *Ljetopisa ANUBiH*. Odjeljenja su zadužena da delegiraju po jednog člana u navedeni odbor, a Odjeljenje humanističkih nauka je, jednoglasnom odlukom, predložilo dopisnu članicu ANUBiH Marinu Katnić-Bakaršić.

Odjeljenje društvenih nauka iniciralo je proces unapređenja časopisa *Dijalog*, o čemu je upućen dopis Odjeljenju humanističkih nauka i urednicima Mili Babiću i Asimu Mujkiću. U svrhu realizacije ove inicijative, predložen je sastanak na kojem će Odjeljenje društvenih nauka predstavljati akademici Miodrag N. Simović i Miloš Trifković te dopisni članovi Nerzuk Ćurak i Fikret Čaušević. U 2025. godini održan je jedan sastanak zajedničkog proširenog saziva uređivačkog tijela časopisa *Dijalog*.

Dopisna članica ANUBiH Marina Katnić-Bakaršić ispred Odjeljenja humanističkih nauka te Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine od 13. do 14. 10. predstavljala je Akademiju na 93. skupštini UAI (Internacionalne unije akademija) u Mainzu. Održani su izbori za novo rukovodstvo i usvojeni izvještaji za mnoge projekte koji su već godinama u toku. I bivši predsjednici i novoizabrana predsjednica izrazili su zadovoljstvo zbog toga što je ANUBiH bila predstavljena na ovom skupu.

U organizaciji Odjeljenja društvenih nauka (koje je bilo i nositelj aktivnosti), u suradnji s Odjeljenjem humanističkih nauka održan je Okrugli stol „30. godišnjica Dejtonskog mirovnog sporazuma: Dosezi i problemi u izgradnji mira i funkcionalne države Bosne i Hercegovine“ (18. i 19. studenog 2025. godine). Svi članovi Odjeljenja humanističkih nauka aktivno su sudjelovali u organizaciji i radu okruglog stola. Radovi koji su prezentirani bit će objavljeni u jednom dvobroju časopisa *Dijalog* za 2026. godinu.

U Centru za balkanološka ispitivanja se tijekom 2025. godine intenzivno radilo na pripremi indeksiranja časopisa *Godišnjak/Jahrbuch* u referentnim bazama podataka Web of Sciences i Scopus. Uz to je časopis sredinom izvještajne godine prihvaćen u repozitorij DOAJ.

Centar za balkanološka ispitivanja imao je i niz drugih aktivnosti,² a obavljena je i obnova članstva i saradnika. Tako je uspješno okončan proces prijema dr. sci. Olge Pelcer-Vujačić i dr. sci. Ivana Basića u stalno članstvo uz potvrdu Predsjedništva ANUBiH. Istovremeno u proceduri su prijedlozi za izbor doc. dr. Amre Šaćić-Beća za novu članicu Centra, kao i prof. dr. Branka Kirigina za člana Redakcije časopisa *Godišnjak*.

² Više o naučnoj djelatnosti u 2025. godini može se pronaći u redovnom izvještaju Centra.

Izdavaštvo

Časopis Dijalog

Članovi Odjeljenja humanističkih nauka, zajedno s članovima Odjeljenja društvenih nauka, čine Savjet časopisa *Dijalog*. U 2025. godini objavljena su dva dvobroja časopisa 1–2 i 3–4 za 2025. godinu. Početkom 2026. godine bit će štampan dvobroj 3–4 za 2025. koji je u potpunosti pripremljen u 2025. godini.

Uredništvo je intenzivno radilo na prikupljanju radova kako domaćih tako i inozemnih autora kao i recenzija.³ Članovi Odjeljenja su svojim prilogima (radovima i/ili recenzijama), kao i redovnim poticajnim raspravama o časopisu na sjednicama Odjeljenja, pomogli u radu Redakcije časopisa *Dijalog*.

Časopis Godišnjak/Jabrbuch Centra za balkanološka ispitivanja

U 2025. godini objavljen je *Godišnjak* Centra za balkanološka ispitivanja br. 54/2025. U ovom broju sa svojim radovima je učestvovalo osam autora iz Bosne i Hercegovine, Moldavije, Srbije i Ukrajine.

Posebna izdanja

Iz tiska je izašao zbornik radova sa simpozija povodom 300 godina od rođenja njemačkog filozofa i geografa Immanuela Kanta: Babić, Mile; Mujkić, Asim (ur.), *Simpozij u povodu 300. obljetnice rođenja Immanuela Kanta (1724–2024)*, Posebna izdanja, knj. CCXVIII, OHN, knj. 50, ANUBiH, Sarajevo 2025.

Ostalo

Aktivnosti Odjeljenja humanističkih nauka ogledaju se i u radu radnih tijela, Centra i odbora, a pregled svih aktivnosti može se pronaći u izvještajima Centra i odbora.

Članovi Odjeljenja humanističkih nauka su sudjelovali na međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima; objavljivali svoje radove (knjige, priloge u zbornicima, znanstvenim časopisima); bili recenzenti i promotori novih knjiga, o čemu se konkretniji podaci nalaze u osobnim izvještajima članova Odjeljenja, a ujedno su i pregled rada Odjeljenja, jer se i rad Odjeljenja ogleda u radu njegovih članova.

Izvještaj priredio:

Dražen Janko, stručni suradnik Odjeljenja

Izvještaj odobrio:

dopisni član Mile Babić, sekretar Odjeljenja

³ Više o aktivnostima časopisa *Dijalog* može se pronaći u izvještaju Centra za filozofska istraživanja ANUBiH pod odjeljkom *Dijalog, časopis za filozofiju i društvenu teoriju*.

Direktor Centra: dopisni član Blagoje Govedarica

Članovi Centra:

prof. dr. Adnan Busuladžić (Sarajevo), akademik Nenad Cambi (Split), dr. sci. Aladin Husić (Sarajevo), doc. dr. Adnan Kaljanac (Sarajevo), prof. dr. Esad Kurtović (Sarajevo), prof. dr. Friedrich Lüth (Berlin), prof. dr. Ante Milošević (Split/Sinj), prof. dr. Johannes Müller (Kiel), prof. dr. Lejla Nakaš (Sarajevo), prof. dr. Aleksandar Palavestra (Beograd), doc. dr. Aiša Softić (Sarajevo), akademkinja Ljubinka Biba Teržan (Ljubljana)

Opis aktivnosti/sjednice

Tokom 2025. godine Centar za balkanološka ispitivanja ANUBiH realizirao je niz aktivnosti u okviru redovnog djelovanja, naučnoistraživačkih projekata, digitalnih datoteka i izdavačke djelatnosti. Rad Centra odvijao se u skladu sa programom aktivnosti definisanim na sjednicama održanim 16. aprila i 1. oktobra 2025. godine. Na sjednicama Centra razmatrana su pitanja članstva. Tokom godine Centar je predložio izbor dr. sci. Olge Pelcer-Vujačić i dr. sci. Ivana Basića u članstvo Centra, a prijedlozi su upućeni Predsjedništvu ANUBiH na potvrdu. Također, u drugoj polovini godine, članovi Centra su predložili doc. dr. Amru Šaćić-Beća kao novu članicu Centra i prof. dr. Branka Kirigina kao novog člana Redakcije časopisa *Godišnjak/Jabrbuch*. Obje odluke su prihvaćene i upućene u dalju proceduru Akademije.

Izdavačka djelatnost/Projekti

U prvom dijelu godine okončane su sve obaveze oko izdavanja broja 53 *Godišnjaka/Jabrbucha* za 2024. godinu, koji je već krajem prethodne godine bio dostupan u online formi, dok je u 2025. godini odštampan i distribuiran. Paralelno s tim, odvijale su se pripreme za novi broj *Godišnjaka/Jabrbucha* br. 54 za 2025. godinu. U okviru redovne procedure časopisa pristiglo je devet radova, od kojih je osam nakon recenzentskog postupka prihvaćeno za objavljivanje. Jedan rad, iako formalno pozitivno recenziran, nije uvršten u godište jer autor nije prihvatio obimne i sadržajne recenzentske primjedbe. Novi broj će, pored osam naučnih radova, sadržavati i In memoriam prof. dr. Anti Miloševiću te godišnji izvještaj Centra za 2025. godinu. Tokom ove godine intenziviran je rad na unapređenju online prisustva časopisa, a posebno je značajno što je *Godišnjak/Jabrbuch* prihvaćen u međunarodni repozitorij DOAJ, čime je povećana njegova vidljivost i dostupnost široj naučnoj zajednici.

Pored projektnih aktivnosti, 2025. godina obilježena je i završnim pripremanjima za štampu monografije prof. dr. Adnana Kaljanca posvećene Vejsilu Ćurčiću, prvom školovanom bosanskohercegovačkom arheologu. Ova monografija predstavlja završni dio autorske trilogije o pionirima arheologije u Bosni i Hercegovini. U saradnji s Muzejom Grada Sarajeva i Filozofskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, u planu je održavanje trodnevnog programa posvećenog Ćurčiću u 2026. godini, koji će uključivati promociju knjige, otvaranje spomen-sobe i izložbe arhivske građe.

U okviru digitalnih projekata Centra nastavljeno je održavanje i unapređivanje dviju baza podataka: *Korpusa srednjovjekovnih bosanskih tekstova* i *Datoteke grobova prastanovnika sjeverozapadnog Balkana*. *Korpus* funkcioniše stabilno i ostvaruje zapažen broj posjeta i korištenja u istraživanjima i nastavi. Prof. dr. Lejla Nakaš najavila je njegovo proširenje novim rukopisima, uključujući i verziju *Aleksandride*, što će u narednom periodu biti predmet posebnog elaborata za apliciranje na projektne fondove. *Datoteka grobova* i dalje zahtijeva metodološke korekcije i tehničku stabilizaciju, ali je tokom 2025. godine nastavljen kontinuiran rad na njenom unapređenju, uz angažman vanjske saradnice Melite Halilović. Centar će ponovo zatražiti od IT službi dostavljanje polugodišnjih statističkih pregleda korištenja *Korpusa* radi praćenja njegove upotrebe.

Tokom godine značajan dio aktivnosti bio je posvećen pripremama projekta arheoloških istraživanja na lokalitetu Klisura-Kadića brdo. U saradnji sa Institutom za prahistorijsku arheologiju Slobodnog univerziteta u Berlinu, okončana je pripremna faza dokumentacije za apliciranje kod fondacije DFG. Izvršni odbor ANUBiH je na sjednici održanoj 25. decembra 2024. godine odobrio provođenje projektnih priprema u prostorijama Centra, uključujući pristup istraživačima uključenim u projekat: prof. dr. Elke Kaiser i Meliti Halilović. Ovom odlukom potvrđeno je i učešće Sabine Vejzagić, sekretarke časopisa *Godišnjak/Jahrbuch*, u pripremnim i istraživačkim fazama projekta, čime je osnažen tim i institucionalno potvrđena saradnja sa istraživačima iz Bosne i Hercegovine. Očekuje se da će 2026. godina, nakon završetka apliciranja, predstavljati početak naredne faze terenskih istraživanja na Kadića brdu.

Zaključci

U narednom periodu Centar za balkanološka ispitivanja planira nastavak unapređenja izdavačke djelatnosti, s posebnim fokusom na dalju internacionalizaciju časopisa *Godišnjak/Jahrbuch* i jačanje njegove prisutnosti u relevantnim međunarodnim bazama podataka. Planira se i nastavak rada na digitalnim resursima Centra, uključujući proširenje *Korpusa srednjovjekovnih bosanskih tekstova* i metodološku stabilizaciju *Datoteke grobova prastanovnika sjeverozapadnog Balkana*.

Poseban prioritet u narednom periodu bit će realizacija terenske faze arheoloških istraživanja na lokalitetu Klisura-Kadića brdo, nakon okončanja apliciranja kod fondacije DFG, kao i organizacija naučno-kulturnog programa posvećenog Vejsilu Ćurčiću u saradnji s partnerskim institucijama.

Centar će nastaviti jačanje međunarodne saradnje i uključivanje mlađih istraživača u naučnoistraživačke i izdavačke projekte, s ciljem osiguranja kontinuiteta i daljeg razvoja institucionalnih kapaciteta.

Godina je ujedno, nažalost, obilježena i gubitkom dugogodišnjeg člana Centra i člana Redakcije časopisa *Godišnjak/Jahrbuch* prof. dr. Ante Miloševića, koji je preminuo 24. jula 2025. godine.

Izazovi/rizici i potrebe

Tokom izvještajnog perioda Centar se suočavao s izazovima koji proizlaze iz obima i kompleksnosti istraživačkih i izdavačkih aktivnosti, posebno u segmentu administrativne podrške, tehničkog održavanja digitalnih resursa i finansijske održivosti projekata.

Održavanje i unapređenje digitalnih baza podataka zahtijeva kontinuiranu IT podršku i stabilnu institucionalnu infrastrukturu, dok realizacija međunarodnih projekata podrazumijeva složene administrativne procedure i osiguranje dodatnih finansijskih sredstava.

U narednom periodu neophodno je osigurati stabilniju finansijsku i tehničku podršku za digitalne projekte Centra, kao i dodatnu administrativnu podršku za pripremu i realizaciju međunarodnih aplikacija.

dopisni član Blagoje Govedarica, direktor Centra

CENTAR ZA FILOZOFSKA ISTRAŽIVANJA

Direktor Centra: dopisni član Mile Babić

Članovi Centra:

prof. dr. Enver Halilović, prof. Bernard Harbaš, prof. dr. Aida Hozić, prof. dr. Nijaz Ibrulj, prof. dr. Slavica Juka, prof. dr. Emina Kečo Isaković, prof. dr. Ivo Komšić, prof. dr. Marijan Krivak, prof. dr. Senadin Lavić, prof. dr. Oliver Jurišić, prof. dr. Pavle Mijović, prof. dr. Asim Mujkić, prof. dr. Rusmir Šadić

Zajedno s urednicima časopisa *Dijalog* Centar je pripremio i objavio nova dva dvobroja časopisa: 1–2/2025 i 3–4/2025. Osim toga, Centar je, zajedno s ostalim tijelima Akademije, organizirao i održao svečanu akademiju u ANUBiH, na kojoj su izdavači i urednici časopisa *Dijalog* obilježili tridesetu godišnjicu njegova izlaza (1995–2025). Članovi Centra također su sudjelovali u organiziranju međunarodne znanstvene konferencije pod naslovom „30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države“, koja je održana u ANUBiH i na kojoj su nastupili neki članovi Centra.

dopisni član Mile Babić, direktor Centra

ODBOR ZA ISTORIJSKE NAUKE

Predsjednik Odbora: dopisni član Husnija Kamberović

Članovi Odbora:

dopisni član Blagoje Govedarica, dr. sci. Sedad Bešlija, doc. dr. Dženan Dautović, dr. sci. Aladin Husić, prof. dr. Fahd Kasumović, prof. dr. Almir Marić, dr. sci. Dragan Markovina, prof. dr. Rasim Muratović, prof. dr. Sead Selimović

Opis aktivnosti

Odbor za istorijske nauke je tokom 2025. godine djelovao u skladu s planiranom dinamikom rada. U okviru projekta „Historija Jevreja Bosne i Hercegovine“ održano je više sastanaka na kojima su razmatrane i dogovorene daljnje aktivnosti, posebno u vezi s izradom monografije istog naziva. Nažalost, projekt nije dobio podršku ni na jednoj od konkursnih aplikacija. Uprkos tome, rad na projektu je nastavljen kroz pripremu i pisanje rukopisa planirane monografije.

Sjednice i ključne odluke

Održane su tri sjednice na kojima je dogovoreno da istraživači nastave rad na svojim priložima u skladu s ranije utvrđenim zadacima, uz zaključak da konačna struktura monografije bude zasnovana na kombinaciji hronološkog i tematskog pristupa.

Projekti, izdavačka djelatnost i druge aktivnosti

U okviru projekta „Historija Jevreja Bosne i Hercegovine“ realizirano je i izdavanje publikacije *Sarajevski Jevreji* autora Aladina Husića (ISBN 978-9926-574-03-1), objavljene početkom 2025. godine.

Zaključak / planovi za naredni period

Tokom 2026. godine ponoviti prijave na konkursne aplikacije projekta „Historija Jevreja Bosne i Hercegovine“.

Izazovi/rizici i potrebe

Odbor se tokom izvještajnog perioda suočavao s finansijskim ograničenjima koja su značajno uticala na obim planiranih aktivnosti. Nedostatak namjenskih sredstava onemogućio je organizaciju međunarodnih i domaćih javnih predavanja, naučnih tribina i drugih programskih aktivnosti. Finansijska ograničenja predstavljaju rizik za kontinuitet i vidljivost rada Odbora, posebno u segmentu međunarodne saradnje i javne naučne promocije. Za naredni period neophodno je osigurati stabilniju finansijsku podršku kako bi se omogućila realizacija planiranih stručnih skupova, javnih predavanja i drugih aktivnosti od značaja za naučnu i širu društvenu zajednicu.

Izvještaj napisala:

Sabina Vejzagić, sekretarka Odbora

Izvještaj odobrio:

dopisni član Husnija Kamberović, predsjednik Odbora

ODBOR ZA FILOZOFIJU

Predsjednik Odbora: dopisni član Mile Babić

Članovi Odbora:

prof. dr. Enver Halilović, prof. dr. Bernard Harbaš, prof. dr. Nijaz Ibrulj, prof. dr. Slavica Juka, dopisni član Asim Mujkić

Odbor za filozofiju Odjeljenja humanističkih nauka ANUBiH 2025. godine u okviru postojećih mogućnosti pratio je što se događa u svijetu filozofije, autore i djela relevantne za naše filozofsko mišljenje u Bosni i Hercegovini. Odbor je predložio da se organizira i održi trideseta godišnjica časopisa *Dijalog* i trideseta godišnjica Daytonskog sporazuma, što je uspješno ostvareno. Odbor je u stalnom kontaktu s ustanovama i pojedincima koji se bave filozofskim istraživanjima.

dopisni član Mile Babić, direktor Odbora

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Članovi Odjeljenja:

akademik Muhidin Hamamdžić (sekretar Odjeljenja)

akademkinja Mirsada Hukić

akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić

akademkinja Senka Mesibović-Dinarević

akademkinja Ljerka Ostojić

akademik Husref Tahirović (zamjenik sekretara Odjeljenja i član Predsjedništva ANUBiH)

akademik Enver Zerem

dopisni član Semir Vranić

Radna tijela Odjeljenja:

Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja

Centar za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije

Odbor za gerontologiju i gerijatriju

Odbor za kardiovaskularnu patologiju

Odbor za maligna oboljenja

Zbog zdravstvenog stanja akademika Muhidina Hamamdžića, sjednicama Odjeljenja je u 12 navrata rukovodio zamjenik sekretara akademik Husref Tahirović, a dvije sjednice je vodila akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić.

U toku 2025. godine održano je 14 sjednica Odjeljenja. Glavne aktivnosti Odjeljenja u ovoj godini bile su usmjerene na:

- uključivanje Odjeljenja u aktivnosti pokrenute na nivou ANUBiH, kao i realizaciju zaključaka i preporuka njenih organa. Odjeljenje je usvajalo preporuke i pridržavalo se pravilnika, procedura i odluka koje su donesene na nivou pojedinih organa ANUBiH;
- organizaciju stručnih i naučnih skupova, javnih predavanja i promocija u ANUBiH kroz aktivnosti pripadajućih organizacionih jedinica i odbora;
- usvajanje izvještaja o radu Odjeljenja i pripadajućih organizacionih jedinica za 2024. godinu;
- razmatranje upućenih molbi za pokroviteljstvo ANUBiH nad različitim naučnim i stručnim manifestacijama;
- razmatranje potreba za revidiranje Uslova za davanje pokroviteljstva Odjeljenja medicinskih nauka promocijama knjiga i naučnim manifestacijama;
- usvajanje novog saziva Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije OMN ANUBiH;
- usvajanje prijedloga akademika Muhidina Hamamdžića da zbog njegovog trenutnog zdravstvenog stanja akademik Husref Tahirović, zamjenik sekretara Odjeljenja, u narednom periodu preuzme obaveze koje uključuju sazivanje sjednica Odjeljenja, sastanke sekretara odjeljenja ANUBiH, kao i u procesu izbora novih članova za koji se očekuje da uskoro bude započet;

- izradu plana rada Odjeljenja za period 1. 1. 2025–31. 12. 2025;
- izradu trogodišnjeg plana rada Odjeljenja za period 1. 1. 2025–31. 12. 2027.

Publikacije

Časopis

- *Acta Medica Academica*, Journal of the Department of Medical Sciences of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina. 2025; Vol. 54, No. 1, No. 2, No. 3. Editor: Husref Tahirović. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2025.

Naučni i stručni skupovi, javna predavanja

- Odbor za maligna oboljenja je 19. 9. 2025. godine organizirao 13. multidisciplinarni skup s međunarodnim učešćem na temu „HPV-vezani karcinomi u Bosni i Hercegovini“.
- Odbor za kardiovaskularnu patologiju je 29. 9. 2025. godine organizirao obilježavanje Svjetskog Dana srca, ujedno obilježio i 15 godina rada Odbora za kardiovaskularnu patologiju te u konačnici i istom prilikom održao promociju knjige *Zdravstvene koristi mediteranske ishrane*.
- Odbor za gerontologiju i gerijatriju organizirao je javno predavanje prof. dr. Porina Perića na temu „Kultura življenja osoba starije životne dobi s reumatskim bolestima u ustanovama za skrb starijih i nemoćnih“ koje je održano 20. 10. 2025. godine.

akademik Husref Tahirović, zamjenik sekretara Odjeljenja
Dražen Janko, stručni suradnik Odjeljenja

CENTAR ZA KONTROLU BOLESTI I GEOZDRAVSTVENE STUDIJE

Predsjednica: akademkinja Mirsada Hukić

Članovi Centra:

akademik Muhidin Hamamdžić; akademik Miloš Trifković; akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić; akademkinja Senka Mesihović-Dinarević; mr. sci. Amra Avdagić (prihvaćen prijedlog za članstvo); prof. dr. Mirza Ponjavić, IBU, UNTZ, GAUSS; prof. dr. Sead Ahmetagić, UNTZ; prof. dr. Jurica Arapović, SKBM; prof. dr. Rusmir Baljić, KCUS; prof. dr. Nermin Salkić, UNTZ; prof. dr. Osman Sinanović, UNTZ; prof. dr. Almir Karabegović, UNSA; prof. dr. Teufik Goletić, UNSA; prof. dr. Amina Kozarić, KCUS; prof. dr. Monia Avdić, IBU; prof. dr. Fatima Numanović, UNTZ, NALAZ; prof. dr. Nijaz Tihić, UNTZ; prof. dr. Selma Uzunović, INZ; dr. med. sci. Maja Ostojić, SKBM; doc. dr. Maja Travar, FZJZFBiH; prof. dr. Sead Karakaš, ZZJZ/SBK; dr. sci. Fadila Serdarević, SST; dr. med. sci. Enes Šaćić, JZU DZ KS; doc. dr. Emin Tahirović, IUS; dr. sci. Elvir Ferhatbegović, UNTZ; softver ing. Enes Hukić, NALAZ; doc. dr. Lejla Banjanović-Mehmedović, Fakultet elektrotehnike Tuzla, Univerzitet u Tuzli (automatika i robotika); prof. dr. Amela Begić, KCUS (nuklearna medicina i endokrinologija)

Opis aktivnosti

Tokom 2025. godine Centar za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije nastavio je realizaciju strateških ciljeva definisanih Planom i programom rada za period 2024–2026, s fokusom na integraciju zdravstvenih i geo-nauka u okviru koncepta „jedinstvenog zdravlja“ (One Health), razvoj epidemiološko-geoprostornih modela te jačanje biosigurnosti kroz istraživanje, edukaciju i javnu diseminaciju rezultata.

Aktivnosti su se odvijale u tri osnovna pravca:

1. naučnoistraživački rad i razvoj projekata,
2. edukacija, javna promocija nauke i izdavačka djelatnost,
3. organizaciono jačanje Centra i međuinstitucionalna saradnja.

Poseban akcenat stavljen je na dalji razvoj Epidemiološkog lokacijsko-obavještajnog sistema (ELIS) kao naučnoistraživačke platforme za prostorno-vremensku analizu širenja bolesti, integraciju epidemioloških podataka s registrima prirodnih hazarda (seizmičke pojave, poplave, klizišta, suše) i razvoj modela za procjenu rizika u uslovima prirodnih katastrofa.

U izvještajnom periodu značajan dio aktivnosti bio je usmjeren na projekt „Biosigurnost i biozaštita u osnovnim i srednjim školama u Bosni i Hercegovini“ (školska 2024/25. godina), koji je prerastao iz pilot-faze u strukturirani model saradnje s obrazovnim institucijama na kantonalnom, entitetskom i državnom nivou. Centar je pružao stručnu, organizacionu i pokroviteljsku podršku, dok su koordinatori u kantonima preuzeli operativne zadatke u organizaciji takmičenja i smotri.

U okviru projekta realizovane su:

- radionice za učenike četvrtih razreda srednjih škola na Internacionalnom Burch Univerzitetu (oko 850 učenika iz KS, TK i HNK),
- kantonalna takmičenja i smotre,
- entitetske selekcije,
- državno takmičenje (IBU Sarajevo, 24. 4. 2025),
- učešće na međunarodnoj smotri u Osijeku (12–13. 5. 2025).

Projekt je dodatno osnažio saradnju s ministarstvima obrazovanja, pedagoškim zavodima i međunarodnim partnerima (HAZU, Društvo za biosigurnost).

U oblasti naučnog publikovanja, tokom 2025. godine objavljeno je poglavlje u Springer publikaciji pod naslovom:

- Hukić M, Karabegović A, Ponjavić M, Ademović N. Forecasting and Mitigating Epidemic Spread During Natural Disasters Triggered by Seismic Events, proisteklo iz NATO Advanced Research Workshopa. Ova publikacija predstavlja nastavak istraživanja integracije epidemioloških modela i prirodnih hazarda u okviru ELIS sistema.

Također je završen rukopis i realizovana promocija knjige *Nauka i tehnologija koje mijenjaju svijet*, koja je nastala kao rezultat Forumu održanog 26. 3. 2025. godine u Bošnjačkom institutu.

Centar je intenzivirao aktivnosti na pripremi novih projekata iz oblasti:

- HPV genetike, infekcije, prevencije i geokodiranja,
- genitalnog mikrobioma,
- javnozdravstvenih intervencija (vakcinacija, pneumokok, hepatitis, HIV),
- primjene generativne vještačke inteligencije u zdravstvenoj praksi.

Sjednice i ključne odluke

Na sjednici od 11. 6. 2025. godine (ANUBiH, hibridni format) razmatrane su sljedeće tačke:

- Izvještaj o održanom Forumu „Nauka i tehnologija koje mijenjaju svijet“;
- Priprema i završetak monografije istog naziva;
- Izvještaj o realizaciji projekta „Biosigurnost i biozaštita“ 2024/25;
- Planirani projekti za 2025. godinu (HPV, genitalni mikrobiom, integracija ELIS podataka);
- Prijem novih članova Centra i formalizacija radnih grupa.

Ključni zaključci:

- Centar nastavlja pokroviteljsku i stručnu podršku projektu „Biosigurnost“ uz prenos operativnih nadležnosti na obrazovni sistem.
- Potrebno je intenzivirati aplikacije prema međunarodnim fondovima (EUROFOR/HEALTH, ERASMUS).
- Formalizovati istraživačke grupe i certificirati aktivne članove.
- Podržati razvoj istraživanja HPV-a uz korištenje ELIS baze podataka (geokodiranje genotipova).

Projekti, izdavačka djelatnost i druge aktivnosti

1. ELIS – nastavak i proširenje projekta

- Završetak projekta finansiranog od FMON (proširenje ekspertnog sistema)
- Integracija epidemioloških podataka u registre prirodnih hazarda
- Dalji razvoj geoportala i baze podataka (<https://www.anubih.ba/naucnoistra-zivacki-istrazivacko-razvojni-projekti-u-toku/>)

2. NATO ARW / Springer publikacija

- Objavljeno poglavlje u Springer publikaciji (2025) proisteklo iz NATO konferencije (Brasov, 2024), s afilijacijom Centra.

3. Forum (26. 3. 2025, Bošnjački institut)

- „Nauka i tehnologija koje mijenjaju svijet“ – multidisciplinarni skup s učešćem istraživača iz oblasti medicine, geoinformatike, AI i sigurnosnih studija.

3. Knjiga Nauka i tehnologija koje mijenjaju svijet

- Završena 1. 10. 2025.
- Promocija održana 19. 12. 2025. (Bošnjački institut)

4. Projekt „Biosigurnost i biozaštita“

- Državno takmičenje (24. 4. 2025, IBU Sarajevo)

- Međunarodna smotra (Osijek, 12–13. 5. 2025; <https://www.biosigurnost.eu/pocetna-stranica>; <https://mostarski.ba/mladi-mostarski-i-bh-talenti-predstavljamo-projektat-biosigurnost-i-biozastita-u-osnovnim-i-srednjim-skolama/>)
- Učešće na međunarodnim simpozijima (Mostar, Rijeka) (<https://www.instagram.com/p/C8MUbONNUY4/>)

Zaključak / planovi za naredni period

U narednom periodu planirano je:

- Dalji razvoj ELIS sistema i integracija sa hazard registrima;
- Aplikacije prema međunarodnim fondovima (EU, NATO, ERASMUS);
- Razvoj istraživanja HPV-a, mikrobioma i vakcinacije;
- Jačanje institucionalne saradnje (HAZU, SAZU, međunarodne akademije);
- Uspostava formalnih istraživačkih sekcija s jasnim planovima publikovanja.

Izaзови i potrebe

Tokom 2025. godine identifikovani su sljedeći izazovi:

1. Finansijska ograničenja – posebno u organizaciji međunarodnih aktivnosti i podršci školama (neujednačena podrška po kantonima);
2. Administrativna kompleksnost – različite procedure ministarstava obrazovanja;
3. Ograničeni ljudski resursi za operativno vođenje velikih projekata;
4. Potreba za stabilnim finansiranjem ICT infrastrukture ELIS sistema.

Za naredni period potrebni su:

- sistemska budžetska podrška za istraživačke projekte,
- administrativna podrška Sekretarijata ANUBiH,
- formalno uključivanje obrazovnog sistema u realizaciju projekta „Biosigurnost”,
- podrška za internacionalizaciju i apliciranje na EU projekte.

akademkinja Mirsada Hukić, predsjednica Centra
prof. dr. Mirza Ponjavić, sekretar Centra

CENTAR ZA KOORDINACIJU MEDICINSKIH ISTRAŽIVANJA

Direktor Centra: akademik Husref Tahirović

Članovi Centra:

akademik Muhidin Hamamdžić, akademkinja Mirsada Hukić, akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić, akademkinja Senka Mesihović-Dinarević, akademkinja Ljerka Ostojić, akademik Enver Zerem, dopisni član Semir Vranić, domaći član prof. dr. Gordan Srkalović

Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja (Centar) u 2025. godini je održao jednu sjednicu na kojoj su razmatrane aktivnosti projekata koji se realiziraju u okviru Centra.

Aktivnosti na projektu „Život i djelo akademika Milivoja Sarvana“, čiji je voditelj akademik Husref Tahirović, odvijale su se kontinuirano u predmetnoj godini. Istraživački tim je u

2025. godini na čelu s voditeljem projekta nastavio rad na prikupljanju i analizi arhivske građe i literature o djelatnosti i doprinosima Milivoja Sarvana kako bi se ocijenio značaj njegovog djelovanja na polju preventivne, socijalne i kurativne pedijatrije, njegovog pedagoškog rada i stvaranja novog medicinskog kadra, kao i rad u oblasti zdravstvenog prosvjećivanja stanovništva. Uz to istovremeno se radilo na pretraživanju bibliotečkih baza (Cobiss, Nibis), indeksnih medicinskih baza, medicinskih časopisa, dnevnih novina i drugih izvora s ciljem pronalaženja biografskih podataka i skupljanju njegovih knjiga, brošura, naučnih i stručnih članaka, separata i novinskih tekstova. U tom kontekstu kontaktirano je više od 80 službenih i privatnih adresa na području bivše Jugoslavije i Francuske – zemlje u kojoj je studirao medicinu i koju je kasnije rado posjećivao. Do sada sakupljena građa u Biblioteci ANUBiH je digitalizirana i pohranjena u digitalnoj kolekciji Milivoja Sarvana. Za potrebe realizacije istraživanja i pripreme knjige pod naslovom *Akademik Milivoje Sarvan: Utemeljitelj moderne pedijatrije u Bosni i Hercegovini* za štampu, od Grada Konjica su putem javnog poziva za 2025. godinu dobila sredstva u iznosu od 10.000,00 KM. Publikovanje i štampanje je planirano za početak 2026. godine.

Projekat „Clinicopathologic Characteristics and Proteomic Profiling of Small Cell Lung Carcinoma“, čiji je voditelj dopisni član ANUBiH Semir Vranić, iako završen tokom 2024. godine, u toku 2025. godine imao je prezentaciju na 17. hrvatskom onkološkom kongresu (HOK), koji je održan u martu 2025. godine u Rovinju (Hrvatska). Sažetak je objavljen u zborniku sa 17. HOK-a: Tomic K, Begagic E, Voloder E, Pezer Naletilić M, Berić Jozić G, Čale S, Perić M, Miletic D, Abaza L, Karan Križanac D, Ibišević N, Galic K, Marijanović I, Vranić S, Vrdoljak E. *Libri Oncologici* 2025;53(suppl. 2):64–5.

Kada je u pitanju projekat koji je prijavljen u Centru još 2021. godine pod naslovom „Congenital undescended testis management among the primary healthcare professionals in Bosnia and Herzegovina: A study on patterns on practice and referral in the Canton Sarajevo“, a na kojem do sada ništa nije urađeno, niti postoje naznake da bi se nešto moglo raditi, iako je u pitanju veoma značajna tema i projekat, na sjednici je zaključeno da se projekat ugasi.

Rad na izdavanju časopisa *AMA* odvijao se kontinuirano online, što je omogućilo da tri redovna broja volumena 54 budu završeni i publikovani s manjim zakašnjenjima. Podaci o radu i publikovanju časopisa *Acta Medica Academica* dati su u posebnom izvještaju u ovom Ljetopisu koji se odnosi na rad časopisa ANUBiH.

akademik Husref Tahirović, direktor Centra
Nerma Tanović, sekretarka Centra

ODBOR ZA GERONTOLOGIJU I GERIJATRIJU

Predsjednica Odbora: akademkinja Ljerka Ostojić

Članovi Odbora:

akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić, akademkinja Senka Mesihović-Dinarević, prof. dr. Dijana Avdić, prof. dr. Jovan Dimitrijević, prof. dr. Jasminka Đelilović-Vranić, prof. dr. Josip Šimić, prof. dr. Ivan Vasilj

U toku 2025. godine Odbor je radio na realizaciji projekta „Kultura življenja osoba starije životne dobi s reumatskim bolestima u ustanovama za skrb starijih i nemoćnih“ koji je sufinansiralo Federalno ministarstvo kulture i sporta. U okviru realizacije projekta organizirano je javno predavanje prof. dr. sc. Porina Perića pod nazivom „Reumatoidni artritis starije životne dobi“. Predavanje je održano 20. 10. 2025. godine u ANUBiH povodom obilježavanja Međunarodnog dana starijih osoba.

Odbor planira i u 2026. godini nastaviti rad na organizaciji javnih predavanja i koncipiranju i realizaciji naučnoistraživačkog projekta.

akademkinja Ljerka Ostojić, predsjednica Odbora

ODBOR ZA KARDIOVASKULARNU PATOLOGIJU

Predsjednica Odbora: akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

Članovi Odbora:

akademik Muhidin Hamamdžić, prof. dr. Hidajeta Begić, prof. med. sci. dr. Vjekoslav Gerc, prof. dr. Amina Kozarić, prof. dr. Elma Kučukalić-Selimović, prof. dr. Zumreta Kušljugić, prof. dr. Emina Nakaš-Ićindić, prof. dr. Aida Pilav, prof. dr. Aida Ramić-Čatak, prof. dr. Lutvo Sporišević, prim. mr. sci. dr. Enes Abdović, prim. dr. Stevan Bajić, mr. sci. dr. Dario Đukić, mr. sci. dr. Mirela Lisičić-Konaković

Odbor za kardiovaskularnu patologiju Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH održao je sjednicu 27. januara 2025. godine, tokom koje je usvojen Izvještaj o radu Odbora i Dinamika rada Odbora za 2025. godinu. Članovi Odbora su održali tri sjednice (27. 1. 2025. i dvije elektronske: vidi arhivu), kao i sastanak s ministrom zdravlja Kantona 5. 2. 2024. (prim. dr. Hasanović, prof. Muhamed Hadžiabdić IUS predstavljena simulaciona studija tokova aerozagađenja u KS) i direktorom Dr. Mioković DZ Sarajevo.

Događaji i aktivnosti u 2025. godini

Projekti

Nakon dobijene saglasnosti Etičkih komiteta, podrške ministarstva zdravlja KS; nabavke opreme (aparati za mjerenje šećera u krvi, holesterola i triglicerida koji su po završetku istraživanja donirani FZS UNSA), započeta su dva projekta vezana za BiH i Hrvatsku.

1. *Analiza uticaja mediteranske i kontinentalne prebrane na kardiovaskularne rizike studentske populacije (2024/2025)*

Nosioci projekta u Sarajevu su FZS, Veterinarski i Poljoprivredni fakultet UNSA; u Mostaru: FZS i Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru; u Splitu: FZS Split. Ispitano je 600 ispitanika studentske populacije uzrasta 19–23 godine uz originalne kreirane upitnike, antropometrijske kao i biohemijske parametre. Rezultat je knjiga Mesihović, Senka (urednica) (2025). *Zdravstvene koristi mediteranske ishrane*. Odjeljenje medicinskih nauka. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; Centar za interdisciplinarne studije „Prof. dr. Zdravko Grebo“ Univerziteta u Sarajevu. ISBN 978-9926-541-03-3 (CIS UNSA – prof. dr. Zdravko Grebo) ISBN 978-9926-574-12-3 (ANUBiH). <https://bastina.anubih.ba/handle/123456789/836>.

2. *Opservaciona studija prevalence kardiovaskularnih i plućnih bolesti kao posljedica visokih koncentracija polutanata u zraku u Kantonu Sarajevo, 2024/2025*

Projekt je započet kreiranjem originalnih upitnika koji su se počeli popunjavati s početkom sezone grijanja 15. 10. 2024–28. 2. 2025, tj. 20 sedmica, i 1. 5. 2025–30. 6. 2025, tj. 10 sedmica. Ispitano je 900 ispitanika odrasle populacije i 1800 djece. Ispitivanje su proveli studenti FZS.

3. *Značaj screeninga prekomjerne tjelesne mase/pretilosti kod predškolske djece u prevenciji prijevremenog kardiometaboličkog rizika“*

- Završna faza uz doktorsku tezu

4. *Utjecaj ishrane na oralno i opšte zdravlje djece i adolescenata*

- Završna faza

5. *Svjetski dan srca*

Odbor je organizirao pripremne sastanke s dugogodišnjim partnerima predstavnicima Federalnog ZZJZ i FZS UNSA, u promociji zdravlja i obilježavanja Svjetskog dana srca. Na trgovima većih gradova u BiH realizirane su manifestacije u okviru aktivnosti Svjetske medicinske kardiološke asocijacije, uključujući mjerenje građanima krvnog pritiska, pulsa, saturacije kiseonikom, šećera i masnoća u krvi, uz savjete o zdravom načinu života. U ANUBiH je 29. septembra održana svečanost povodom Svjetskog dana srca i obilježavanja 15 godina rada OKVP ANUBiH. U tom periodu održan je niz simpozija i javnih predavanja, objavljeno više od 1.800 stranica recenziranih publikacija, uz učešće oko 130 predavača iz cijelog svijeta, eminentnih stručnjaka uz razmjenu znanja s našim ljekarima, studentima i građanima (https://www.anubih.ba/wp-content/uploads/20240429_aktivnosti_OKP_web_anu.pdf; <https://www.senkadinarevic.ba/>). Istaknuta je važnost kontinuiranog rada u oblasti prevencije i liječenja kardiovaskularnih bolesti. Promovirana je knjiga *Zdravstvene koristi mediteranske ishrane* autorice ak. Senke Mesihović-Dinarević sa saradnicima. Recenzenti knjige emeritus prof. dr. Vjekoslav Gerc, emeritus prof. dr. Vjekoslav Krželj i emeritus prof. dr. Midhat Jasić naglasili su da publikacija predstavlja vrijedan doprinos evropskoj literaturi iz oblasti kardiovaskularne medicine i nutricionizma. Posebno je istaknuta nova studija o aerozagađenju provedena u Sarajevu na 3.000 ispitanika, kojom se planiraju prezentirati naučni argumenti i smjernice za donošenje ozbiljnih zdravstvenih politika.

6. *Jadranske zemlje i ishrana*

- Inicijativa pokretanja Projekta s HAZU

7. *Doedukacija lekara primarne zdravstvene zaštite iz bazičnih pedijatrijskih znanja uključujući urgencije kardiologije i preventivne aktivnosti*

- Inicijativa

Saradnja i predavanja

- Nastavljena je kontinuirana saradnja s UKBiH: „3rd International Symposium on Echocardiography“, Hotel Bosna, Banja Luka, 11. 5. 2025; ak. Senka Mesihović-Dinarević podnijela je referat na temu „New guidelines in paediatric echocardiography /2024/ with challenges in utilizing AI“ (<https://ukbih.com/>).
- Uspostavljena je saradnja s Klinikom Mayo: prof. dr. Jae K. Oh, profesor kardiovaskularne medicine, direktor EchoCore laboratorije, direktor Perikardijalne klinike u Minnesoti u SAD, predsjednik Azijsko-pacifičkog udruženja ehokardiografa, boravio je 12. 5. 2025. u ANUBiH s profesorom Lazarevićem, upoznat je s historijom Grada Sarajeva, djelatnosti ANUBiH, kao i aktivnostima OKVP OMN ANUBiH. Izrazio je respekt i oduševljenje prezentiranim projektima, aktivnošću i publikacijama Odbora, kao i pozitivan stav o novim istraživanjima u preventivnoj kardiologiji koja su u toku te uključenju mladih istraživača, iskazao je i interes za moguću saradnju u ovoj oblasti medicine.
- Aktivno učešće na 10. međunarodnom kongresu kardiologa UKBiH 25–28. 9. 2025, Hotel Hills, Sarajevo, u okviru Sesije Radne grupe Pedijatrijska kardiologija.
- Saradnja s Olimpijskim komitetom Zetra, april 2025: na 4. međunarodnom seminaru sportske medicine u organizaciji OK BiH ak. Senka Mesihović-Dinarević održala je predavanje „Sport u dječijoj kardiologiji“.
- Saradnja s Evropskom akademijom nauka i umjetnosti u vidu godišnjih sesija, od oktobra 2018, ove godine pod naslovom „East meet West in Sarajevo“, kao i Odborima za KVP akademija nauka i umjestosti zemalja regiona, kao i Slovenske akademije znanosti in umetnosti.
- Nastavak saradnje s dugodišnjim partnerima predstavnicima Federalnog ZZJZ, UKBiH.
- Prijedlog curriculumu „Doedukacija lekara primarne zdravstvene zaštite iz bazičnih pedijatrijskih znanja uključujući urgencije kardiologije i preventivne aktivnosti“ u sklopu supspecijalizacije Porodične medicine – pismena inicijativa.
- Nastavak saradnje s Evropskim udruženjem pedijatrijskih kardiologa / Joint European Society Cardiology and Association for European Paediatric and Congenital Cardiology, što je rezultiralo učešćem BiH u curriculumu pedijatrijskih i adultnih kardiologa u godinama koje slijede.

Očekivani rezultati

- Uvid u zdravstveno stanje populacije, detekcija novih rizika za razvoj KVB kod djece i odraslih, monitoring rezultata i naučnoistraživačkih projekata iz oblasti

kardiovaskularnog zdravlja, promocija zdrave ishrane, uticaj aerozagađenja u odnosu na kardiovaskularne i respiratorne bolesti dječije i populacije odraslih u KS, primjena savremenih dijagnostičkih metoda i algoritama tretmana u KVB slijedeći evidence based medicinu, uz kontinuirano širenje preventivnih medicinskih misli unutar medicinske evropske porodice.

akademkinja Senka Mesihović-Dinarević, predsjednica Odbora

ODBOR ZA MALIGNA OBOLJENJA

Predsjednik Odbora: dopisni član prof. dr. sc. med. Semir Vranić

Članovi Odbora iz ANUBiH:

akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić, akademik Enver Zerem, domaći član prof. dr. sc. Kenan Arnautović, domaći član prof. dr. sc. Gordan Srkalović

Članovi Odbora iz akademske i medicinske zajednice unutar BiH:

doc. dr. sc. Lejla Alidžanović-Nurkanović, Univerzitetski klinički centar Tuzla; dr. sc. med. Edina Balta, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu; prof. dr. sc. Semir Bešlija, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu; prof. dr. sc. Timur Cerić, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu; doc. dr. sc. Kata Dabić-Stanković, International Medical Centers – Affidea, Banja Luka; mr. sc. med. Adnana Dizdarević Maksumić, Zavod za javno zdravstvo FBiH; prof. dr. sc. Ismet Gavrankapetanović, Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“, Sarajevo; dr. sc. med. Berisa Hasanbegović, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu; prim. dr. Alen Humačkić, Kantonalna bolnica „Safet Mujić“, Mostar; dr. Nermina Ibišević, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu; dr. Azra Jahić, Univerzitetski klinički centar Tuzla; prof. dr. sc. Benjamin Kulovac, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu; doc. dr. sc. Inga Marijanović, Sveučilišna klinička bolnica Mostar; doc. dr. sc. Zlatan Mehmedović, Univerzitetski klinički centar Tuzla; prof. dr. sc. Alma Mekić-Abazović, Kantonalna bolnica Zenica; mr. sc. med. Borko Rajić, Sveučilišna klinička bolnica Mostar; dr. Jasmina Redžepagić, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu; dr. Danijela Trokić, International Medical Centers – Affidea, Banja Luka; dr. sc. med. Dalma Udovičić-Gagula, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu; prof. dr. sc. Šefika Umihanić, Univerzitetski klinički centar Tuzla; mr. sc. med. Sanela Vesnić, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu; mr. sc. med. Alma Vila-Humačkić, Kantonalna bolnica „Safet Mujić“, Mostar; prof. dr. sc. Zlatan Zvizdić, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu

Opis aktivnosti

Odbor je 19. septembra 2025. godine organizirao 13. multidisciplinarni skup pod nazivom „HPV-vezani karcinomi u Bosni i Hercegovini“. Skup je okupio 11 predavača iz cijele Bosne i Hercegovine te predstavnike Udruženja „Think Pink Bosna i Hercegovina“. Na skupu koji je pratilo 117 učesnika (uživo i putem Zoom linka) raspravljalo se o preventivnim, dijagnostičkim i terapijskim aspektima najčešćih HPV vezanih karcinoma,

s posebnim osvrtom na ginekološke karcinome (*cervix uteri*) i problem njihove prevencije i dijagnostike u Bosni i Hercegovini.

Skup je podržalo Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo te farmaceutska tvrtka „Glosarij CD“, a odlično je praćen u javnosti, uključujući elektronske medije i socijalne mreže (LinkedIn i YouTube).

Projekti, izdavačka djelatnost i druge aktivnosti

Sažeci i program skupa „HPV-vezani karcinomi u Bosni i Hercegovini“ dostupni su na web-stranici ANUBiH: <https://www.anubih.ba/odjeljenje-medicinskih-nauka/>

Zaključak / planovi za naredni period

Odbor za maligna oboljenja OMN ANUBiH planira u septembru 2026. godine održati 14. multidisciplinarni skup koji će se odnositi na dijagnostiku i liječenje karcinoma pluća. Pripreme za taj skup su u toku, a paralelno s pripremama za skup rade se i pripreme za tematski broj *Acta Medica Academica* (AMA) pod nazivom „Recent Advances in the Diagnosis and Treatment of Lung Cancer“. Tematski broj će obuhvatiti aktuelnu i modernu dijagnostiku i liječenje karcinoma pluća, s posebnim osvrtom na stanje u Bosni i Hercegovini. Gosti urednici tematskog broja AMA su dopisni član prof. dr. sc. med. Semir Vranić i domaći član prof. dr. sc. med. Gordan Srkalović, koji su ujedno i organizatori skupa. Najava tematskog broja AMA je dostupna na stranici: <https://ama.ba/index.php/ama/announcement/view/5>.

dopisni član Semir Vranić, predsjednik Odbora

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

Članovi Odjeljenja:

akademik Dejan Milošević (sekretar Odjeljenja)
akademik Vladimir Beus (zamjenik sekretara Odjeljenja)
akademik Mladen Trković
akademkinja Mirjana Vuković (član Predsjedništva ANUBiH)
dopisni član Dalibor Ballian
dopisni član Hamid Čustović
dopisni član Rifat Hadžiselimović
dopisni član Hažim Hrvatović
dopisna članica Emira Kabrović

Radna tijela Odjeljenja:

Centar za istraživanje i održivi razvoj krša
Centar za demografsku genetiku ANUBiH
Odbor za prirodne resurse
Komisija za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju
Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj
Komisija za šumarstvo

Dužnost sekretara Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka u toku 2025. godine obavljao je akademik Dejan Milošević. Zamjenik sekretara Odjeljenja bio je akademik Vladimir Beus. Član Predsjedništva iz Odjeljenja bila je akademkinja Mirjana Vuković. O radu centara, odbora i komisija više informacija je dato u posebnim izvještajima ovih radnih tijela.

Aktivnosti Odjeljenja

U toku 2025. godine, Odjeljenje je održalo petnaest sjednica, od čega je bilo šest elektronskih sjednica. Članovi Odjeljenja aktivno su radili na realizaciji aktivnosti iz Plana rada za 2025. godinu. Na sjednicama Odjeljenja su razmatrana brojna pitanja koja su od značaja za Akademiju i Odjeljenje. Odjeljenje je bilo uključeno u više aktivnosti koje su se realizovale na nivou ANUBiH ili koje su realizovane u saradnji s drugim odjeljenjima/institucijama.

Izdavaštvo

- Članovi Odjeljenja su tokom 2025. godine, kao članovi Savjeta, bili uključeni u rješavanje organizacionih problema u redakciji časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics*. U 2025. godini odštampana su dva broja časopisa: Vol. 20, No. 2. i Vol. 21, No. 1.
- Izdavanje časopisa *Herbologia* je u stanju mirovanja.
- Pripremljeno je i objavljeno vanserijsko izdanje ANUBiH *Vodič za Geostazu Deževice* autora dopisnog člana Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka Hazima Hrvatovića. Izdavači su ANUBiH i Udruga Klepsidra iz Kreševa.

- Iz štampe je izašlo vanserijsko izdanje pod naslovom *Morfološka varijabilnost divlje trešnje (Prunus avium L.) u Bosni i Hercegovini* autora Dalibora Balliana, Todora Mikića i Mirzete Memišević Hodžić. Izdavači su ANUBiH i Udruženje inženjera i tehničara šumarstva FBiH.

Naučne manifestacije, pristupna i javna predavanja, promocije

- Ispred Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka 18. februara 2025. godine akademkinja Mirjana Vuković je organizovala javno predavanje pod nazivom „Novi metod pronalaženja korjenskih funkcija i njihove primjene“. Predavač je bio dr. Muhamed Borogovac, član Uredništva časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics*.
- Povodom obilježavanja Svjetskog dana šuma, 21. marta 2025. godine Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka i Odbor za prirodne resurse organizovali su javno predavanje pod nazivom „Rizici i mjere prevencije od bujičnih poplava u Bosni i Hercegovini“. Predavač je bio prof. dr. Muhamed Bajrić sa Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, dok je moderator bio akademik Vladimir Beus.
- Dana 3. aprila 2025. godine u sali Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine održano je javno predavanje prof. dr. Damira Brđanovića pod nazivom „Novi trendovi u urbanoj sanitaciji otpadnih voda i mulja“. Predavanje su organizovali Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka i Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj, a moderirao ga je dopisni član Hamid Čustović.
- Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je u suorganizaciji s Institutom za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu organizovala dvodnevni naučno-stručni simpozij i edukativnu radionicu pod nazivom „Biotehnolozi naredne generacije: vještine budućih edukatora“. Prvi dio skupa je održan u prostorijama ANUBiH, 22. 5. 2025. godine, a drugi dio skupa (edukativna radionica) u laboratorijskom prostoru Univerziteta u Sarajevu – Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju.
- Povodom obilježavanja Svjetskog dana prašuma koji se širom svijeta obilježava 14. septembra, u petak, 12. septembra 2025. godine održano je javno predavanje „Prašume u Bosni i Hercegovini“. Predavač je bio prof. dr. Sead Vojniković sa Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, a moderator je bio akademik Vladimir Beus.
- Dana 3. novembra 2025. godine, povodom jubileja 40 godina matematičkog naučnog časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics*, organizovano je javno predavanje „Parcijalne diferencijalne jednačine s frakcionim izvodom po vremenu“. Predavač je bio akademik prof. dr. Stevan Pilipović, član SANU. Povodom obilježavanja jubileja časopisa o časopisu su govorili akademkinja Mirjana Vuković i prof. dr. Mehmed Nurkanović.
- Dana 1. decembra 2025. godine Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka i Centar za istraživanje i održivi razvoj krša organizovali su javno predavanje pod nazivom „Pećine od kulture do nauke“ koje je održao dr. sc. Jasminko

Mulaomerović, jedan od vodećih stručnjaka iz oblasti speleologije s pedeset godina istraživačkog iskustva. Uvodničar je bio dopisni član Hazim Hrvatović.

- Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka i Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj, čiji je predsjednik dopisni član Hamid Čustović, u saradnji s Poljoprivredno-prehrambenim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, organizovali su 4. decembra 2025. godine simpozij pod nazivom „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini“. Simpozij je okupio eminentne stručnjake iz Bosne i Hercegovine i regije, a planirano je da se radovi recenziraju i štampaju u vidu zbornika radova ANUBiH u printanoj i elektronskoj formi u 2026. godini.

Članovi Odjeljenja su objavljivali naučne radove i učestvovali na međunarodnim naučnim skupovima, o čemu se detaljniji podaci nalaze u pojedinačnim izvještajima članova Odjeljenja.

Ostalo

- Prikupljan je materijal članova Odjeljenja u svrhu realizacije projekta „Digitalizacija baštine ANUBiH“.
- Imenovani su novi članovi u radna tijela Predsjedništva ANUBiH.
- Dopisni član Hazim Hrvatović učestvovao je u radu Radne grupe za izradu izmjena pravnih akata za izbor novih članova ANUBiH i časništva ANUBiH.
- Prof. dr. Mirna Džamonja podnijela je neopozivu ostavku na mjesto člana Uredništva časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics* i na mjesto domaćeg člana ANUBiH.

akademik Dejan Milošević, sekretar Odjeljenja
Lejla Musić, stručna saradnica

CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE I ODRŽIVI RAZVOJ KRŠA

Direktor Centra: Hazim Hrvatović, dopisni član

Članovi Centra iz sastava ANUBiH:

akademik Vladimir Beus, dopisni član Hamid Čustović

Članovi Centra izvan sastava ANUBiH:

prof. dr. Muharem Bajrić, dr. sc. Esad Bukalo, prof. dr. Nusret Drešković, prof. dr. Samir Đug, prof. dr. Tarik Kupusović, prof. dr. Lada Lukić Bilela, prim. dr. Alija Mulaomerović, dr. sc. Jasminko Mulaomerović, prof. dr. Edina Muratović, prof. dr. Jasmina Osmanković, prof. dr. Ferid Skopljak

Vanjski saradnici (nisu u radnom sastavu Centra i ne poživaju se na sjednice):

akademik Gordan Karaman, dr. sc. Darko Bakšić, prof. dr. Ognjen Bonacci, dr. sc. Boris Krystufek, prof. dr. Boris Skert

Aktivnosti Centra

U organizaciji Centra za istraživanje i održivi razvoj krša Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka ANUBiH 1. 12. 2025. godine održano je javno predavanje na temu „Pećine od kulture do nauke“. Predavač je bio dr. Jasminko Mulaomerović.

Izrađen je prijedlog klasifikacije geodiverziteta, koji sadrži informacije i elemente geodiverziteta, za uspostavljanje Web GIS aplikacije „Modula Geodiverziteta“ u Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH. Prijedlog sadrži ciljeve i obim uspostavljanja informacionog sistema, naučnu, edukativnu, turističku i ekološku vrijednost.

Projekti

U okviru rada Centra za istraživanje i održivi razvoj krša, u 2025. godini je realizovan naučnoistraživački projekt „Geostaza Deževica“ na području općine Kreševo. Voditelj projekta je bio dopisni član Hazim Hrvatović.

Izdavačka djelatnost

U 2025. godini je objavljena publikacija, kao posebno izdanje ANUBiH: Hrvatović, H. Vodič za Geostazu Deževica. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; Kreševo: Udruga „Klepsidra“, 2025, 86 str. ISBN 978-9926-574-19-2 (Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine). ISBN 978-9926-420-06-2 (Klepsidra).

Planovi i projekti za naredni period

Planovi u narednom periodu obuhvataju nastavak aktivnosti na započetim i novim projektima (iz oblasti istraživanja geološkog naslijeđa i valorizacije krša), organizaciju javnih predavanja o rezultatima istraživanja u kršu i održavanje okruglih stolova/panela iz oblasti: geologije, geomorfologije, hidrologije, hidrogeologije, speleologije, biodiverziteta krških ekosistema, arheologije, zaštite voda, izgradnje akumulacija i građevinarstva u kršu te uticaja klimatskih promjena na krš.

Projekti

- Druga faza projekta iz oblasti geološkog i kulturno-historijskog naslijeđa „Geostaza Deževica“, općina Kreševo.
- Valorizacija krša kroz razvoj geoturizma na primjeru planina Prenj-Čvrstica-Čabulja i pripadajućeg dijela kanjona rijeke Neretve.

Izazovi i potrebe

Glavni izazov rada Centra je zavisnost od projektnog finansiranja, odnosno nedostatak stabilnog finansiranja, fragmentiranost istraživača (istraživači raspoređeni u različite institucije, univerzitete, geološki i hidrometeorološki zavod te speleološka društva) i nedostatak efikasne platforme za saradnju. Ključni izazovi su i jačanje kapaciteta mladih istraživača i uspostavljanje jačih veza između nauke, politike i prakse upravljanja kršom. Rješavanje ovih izazova je od ključnog značaja za održivo upravljanje krškim vodnim resursima, biodiverzitetom i zaštitu ovih jedinstvenih ekosistema od uticaja klimatskih promjena i antropogenog pritiska.

Za rad Centra je potrebno pronaći stabilno i predvidivo finansiranje od strane domaćih institucija, izvore finansiranja iz međunarodnih fondova (EU program za istraživanje i održivo upravljanje krškim resursima) i saradnju s kompanijama koje koriste krške resurse (vodosnabdijevanje, turizam).

dopisni član Hazim Hrvatović, direktor Centra

CENTAR ZA DEMOGRAFSKU GENETIKU

Direktor Centra: dopisni član Rifat Hadžiselimović

Članovi Centra iz sastava ANUBiH:

dopisni član Blagoje Govedarica, Sabina Vejzagić, MA

Članovi Centra izvan sastava ANUBiH:

prof. dr. Adisa Ahmić, prof. dr. Kasim Bajrović, prof. dr. Edin Bujak, prof. dr. Adnan Busuladžić, prof. dr. Nedim Čović, prof. dr. Mirela Džehverović, prof. dr. Jasmina Hindija Čakar, prof. dr. Jasminka H. Halilović, prof. dr. Abdurahim Kalajdžić, prof. dr. Samim Konjicija, prof. dr. Lejla Lasić, prof. dr. Damir Marjanović, prof. dr. Nexhiba Nuhii, prof. dr. Aida Pilav, prof. dr. Amela Pilav, prof. dr. Lejla Pojskić, prof. dr. Naris Pojskić, prof. dr. Pavao Rudan, prof. dr. Aida Sarač Hadžihalilović, prof. dr. Muriz Spahić, prof. dr. Senad Šljuka, prof. dr. Gazmend Temaj, prof. dr. Maruška Vidović, dr. Gaj Trifković

Pored publicističke aktivnosti, u saradnji s članovima Komisije za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, nastavljene su aktivnosti na izradi ranije započetog, transgeneracijskog projekta pod radnim naslovom „Uspostava baze podataka o genetičkim osobenostima bh. stanovništva, od prahistorijske do recentne epohe“. Projekt će obuhvatiti sve relevantne izvore podataka koji uključuju dati vremenski raspon.

dopisni član Rifat Hadžiselimović, direktor Centra

ODBOR ZA PRIRODNE RESURSE

Predsjednik Odbora: akademik Vladimir Beus

Članovi Odbora iz sastava ANUBiH:

dopisni član Hamid Čustović, dopisni član Hazim Hrvatović

Članovi Odbora izvan sastava ANUBiH:

prof. dr. Mirza Dautbašić, prof. dr. Sabina Delić, prof. dr. Tarik Kupusović, prof. em. Dubravka Šoljan, prof. dr. Sead Vojniković, mr. sc. Enes Alagić, mr. sc. Habiba Lugonjić

Povodom obilježavanja Svjetskog dana šuma 21. marta i Svjetskog dana prašuma 14. septembra, u organizaciji Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Odbora

za prirodne resurse i Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu pripremljena su i realizirana prigodna predavanja:

- „Rizici i mjere prevencije od bujičnih poplava u Bosni i Hercegovini“, predavač prof. dr. sc. Muhamed Bajrić – povodom Svjetskog dana šuma 21. marta i
- „Prašume u Bosni i Hercegovini“, predavač prof. dr. sc. Sead Vojniković – povodom Svjetskog dana prašuma 14. septembra.

Moderator predavanja bio je akademik Vladimir Beus. Informacije o ovim manifestacijama objavljene su u dnevnom listu *Oslobođenje* broj 27867 i broj 28013 i u časopisu *Naše šume*, br. 78–79 i br. 80–81, Sarajevo.

akademik Vladimir Beus, predsjednik Odbora

KOMISIJA ZA ŠUMARSTVO

Predsjednik Komisije: akademik Vladimir Beus

Članovi Komisije:

prof. dr. Mersudin Avdibegović, prof. dr. Mirza Dautbašić, dr. sc. Samir Fazlić, prof. dr. Ahmet Lojo, prof. dr. Čemal Višnjić, mr. sc. Sead Alić, mr. sc. Danica Cigelj, mr. sc. Saša Kunovac, Alojz Dunder, dipl. ing. šum.

Komisija u 2025. godini nije imala aktivnosti.

akademik Vladimir Beus, predsjednik Komisije

KOMISIJA ZA GENETIČKO INŽENJERSTVO I BIOTEHNOLOGIJU

Predsjednik Komisije: dopisni član Rifat Hadžiselimović

Članovi Komisije:

dopisni član Dalibor Ballian, dr. sc. Kasim Bajrović, dr. sc. Adaleta Durmić Pašić, prof. dr. Fuad Gaši, dr. sc. Anja Haverić, dr. sc. Sanin Haverić, prof. dr. Lejla Lasić, prof. dr. Lejla Pojskić, prof. dr. Naris Pojskić, Abdurahim Kalajdžić

U 2025. organizirane su dvije elektronske sjednice, posvećene izvještaju o radu njenih članova, a posebno pripremama istraživačkih projekata iz oblasti molekularne biologije.

U suradnji s Institutom za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju i Prirodno-matematičkim fakultetom Univerziteta u Sarajevu te Udruženjem genetičara u BiH, 22. i 23. maja 2025. godine organiziran je naučno-stručni simpozij: „Biotehnolozi nove generacije: vještine budućih edukatora“. Globalni ciljevi održivog razvoja, kao što su ciljevi Agende 2030 (SDG 2030), nameću potrebu za revizijom strategija razvoja društva, uključujući visoko obrazovanje i privređivanje, te implementaciju održivih tehnologija u skladu s opštim trendovima. Naučni skup „Biotehnolozi naredne generacije: vještine budućih edukatora“ imao je za cilj razmjenu znanja i dobrih praksi u primjeni najnovijih naučnih saznanja u inovaciji proizvodnih procesa i tehnologija.

Simpozij je predstavljao priliku za raspravu o važnosti naučnih i obrazovnih kapaciteta i tehnologija koje omogućavaju ovu tranziciju, a okupio je stručnjake iz oblasti prirodnih nauka, studente doktorskih studija i postdoktorante iz biotehničkih, biomedicinskih i drugih srodnih oblasti. Ciljna publika bili su i akademci, istraživači i državni službenici angažovani u istraživačkim, razvojno-planskim i implementacijskim procesima te mladi poduzetnici i lideri u biotehnologiji, posebno u kontekstu održive poljoprivrede i biotehnoloških inovacija.

Fokus pažnje bio je usmjeren na kreiranje inovativnih obrazovnih programa koji će omogućiti razvoj visokokvalifikovanih stručnjaka za izazove održivosti. Ovaj pristup će buduće generacije biotehnologa obogatiti za vještine i znanja koja će im biti potrebna u budućoj karijeri i doprinijeti globalnim ciljevima održivog razvoja.

Skup je finansijski podržala Federacija evropskih udruženja biohemičara (FEBS), Ministarstvo za nauku obrazovanje i mlade KS te Ministarstvo obrazovanja i nauke FBiH. Glavni moderator ovog naučno-stručnog skupa bila je prof. dr. Lejla Pojskić.

dopisni član Rifat Hadžiselimović, predsjednik Komisije

KOMISIJA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

Predsjednik Komisije: dopisni član Hamid Čustović

Članovi Komisije iz sastava ANUBiH:

akademik Vladimir Beus, akademik Ferdo Bašić, inostrani član

Članovi Komisije izvan sastava ANUBiH:

prof. dr. Sabahudin Bajramović, prof. dr. Milenko Blesić, prof. dr. Mirha Đikić, prof. dr. Marko Ivanković, dr. sc. Melisa Ljuša, prof. dr. Ivica Sivrić, prof. dr. em. Ejub Trako, dr. sc. Mirsad Veladžić, mr. sc. Mirsad Hubanić, mr. sc. Pejo Janjić

Aktivnosti

1. *Javno predavanje „Novi trendovi u urbanoj sanitaciji otpadnih voda i mulja“ 3. aprila 2025.*

Predavač je bio istaknuti stručnjak Damir Brđanović, profesor sanitarne hidrotehnike na IHE Delf Institute for Water Education, profesor na Delft University of Technology i počasni profesor na Tomsk State University for Architecture and Building, Technical University of Uruguay i Asian Institute of Technology.

Cilj predavanja bio je da se javnost upozna sa sve strožijim standardima ispuštanja otpadnih voda, mulja i stakleničkih plinova u okoliš. Stvara se potreba za rekuperacijom i ponovnom upotrebom resursa poput energije, vode i kemikalija, a sve u duhu cirkularnog gospodarstva. To su aktuelna pitanja na koje nam trebaju odgovori od najkompetentnijih ljudi iz ove oblasti.

2. *Međunarodni simpozij „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini“*

Organizator Međunarodnog simpozija na temu „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini“ (<https://www.anubih.ba/simpozij-zemljiste-ka-faktor-razvoja-poljoprivrede-i-zastite-zivotne-sredine-u-bosni-i-hercegovini/>; <https://www.youtube.com/watch?v=3qQ4dZ0dPmw>; <https://www.unsa.ba/index.php/en/node/16922>; <https://ppf.unsa.ba/clanak/2196>; <https://www.agroklub.ba/sajmovi-dogadjanja/strucnjaci-o-stanju-tla-u-bih-produktivnost-je-veo-ma-niska/108706/>; <https://www.anubih.ba/wp-content/uploads/20251212-Zakljuc-ci-i-poruke-odrzanog-Simpozijuma.pdf>; https://glasnik.suggsbih.ba/glasnik/56/documents/GG56_213.pdf; <https://bljesak.info/info-vodic/obrazovanje/simpozij-zemljiste-ka-faktor-razvoja-poljoprivrede-i-zastite-zivotne-sredine-u-bih/542226>)

Ostale aktivnosti

Održano je nekoliko radnih sastanaka (online) i konsultativnih sastanaka Komisije. Koncept javnih predavanja i Simpozija o zemljištu dogovoren je na ovim radnim sastancima.

O predloženim temama i konceptu Simpozija razgovarano je na online sastanku Komisije za poljoprivredu i ruralni razvoj koji je održan 5. 9. 2025. godine. Na sastanku je usaglašen koncept Simpozija i teme koje bi bile poželjne da se prezentuju, a predloženi su i potencijalni izlagači. Izlagači, autori su pozvani da u formi rada obrade navedene teme kako bi se određena aktuelna pitanja iz oblasti zemljišta što bolje približila javnosti, stručnoj i naučnoj zajednici te tako dao doprinos u poboljšanju stanja ove važne oblasti agrarne politike u našoj zemlji.

U 2025. godini održan je Simpozij pod nazivom „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini“, u organizaciji ANUBiH i Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, a Svjetski dan zemljišta/tla, koji Ujedinjene nacije obilježavaju svake godine 5. decembra, od 2013. godine, bio je prilika da stručnjaci, svako iz svoje uže oblasti, prezentuju stanje i ponude neke odgovore i rješenja koji bi mogli biti od opšte koristi za razvoj poljoprivrede i zaštitu životne sredine.

Ukupno je prezentovano 13 radova istaknutih predavača iz nauke i struke iz BiH, Hrvatske i Srbije. Pripremljeni su i objavljeni Zaključci i preporuke skupa. Pripremljena je Knjiga apstrakata. Radovi su u fazi recenzije i planirano je da se objave u formi knjige radova ANUBiH.

Sjednice i ključne odluke

Sjednica i konsultacije vezano za teme rada i aktivnosti u 2026. godini

Zaključak / planovi za naredni period

- Izdavanje knjige zbornika radova s Međunarodnog simpozija „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini“, u organizaciji ANUBiH, održanog 4. 12. 2025. godine.
- Izdavanje knjige *Opća Pedologija sa sistematikom*.
- Rad na *Monografija tala Bosne i Hercegovine*.

Okrugli stolovi u 2026. godini:

- U povodu dana planete Zemlje Okrugli sto „Prioritetna područja za ruralni razvoj u BiH u kontekstu pristupnih pregovora s EU“, Hamid Čustović (ANUBiH), Ivica Sivrić (REDAH)
- „Pametna i otporna poljoprivreda, izazovi i prakse (Smart and Resilient Agriculture, Challenges and Practices)“, dopisni član Hamid Čustović i prof. dr. Melisa Ljuša, PPF UNSA
- Obilježiti će se i UN Svjetski dan tla/zemljišta koji se održava se svake godine 5. decembra, kako bi se istaknula važnost tla na Zemlji. Tlo nam je potrebno za osnovni opstanak – hranu i energiju. Obilježavanje će se obaviti putem saopštenja za javnost, konferencijom za štampu i putem društvenih mreža i drugih medija.

Izazovi/rizici i potrebe

Najveći izazov je nedostatak sredstava. Uredno obraćanje institucijama za podršku ne daje rezultate. Dosadašnje aktivnosti su finansirane uglavnom iz projekata na kojima predsjednik Komisije radi u drugim institucijama. Očigledno je da je oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja na marginama društvenih događanja. Problem je što se ANUBiH ne može javiti na istraživačke projekte koji se objavljuju putem tendera. Zavisnost od projekata koji se finansiraju iz sredstava granta problematična je po mnogim osnovama. Teme koje se objavljuju za finansiranje ne korespondiraju s potrebama nauke ni prakse, barem kad je poljoprivreda u pitanju. Postavlja se pitanje koje tijelo određuje prioritete za istraživanje i finansiranje na pojedinim nivoima administrativnog organizovanja države. Tu ne postoji nikakva koordinacija. Puno je naznaka nekritičkog, monopolističkog i voluntarističkog odnosa prema javnim sredstvima i nauci kao takvoj. Naučne oblasti nisu u ravnopravnom položaju. Isto tako sredstva koja se dodjeljuju kao grant za rad na istraživačkim projektima su nedostatna da bi se istraživanja mogla ozbiljno obaviti i izbjegla improvizacija.

dopisni član Hamid Čustović, predsjednik Komisije

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Članovi Odjeljenja:

akademik Asif Šabanović

akademik Ejup Ganić

akademik Kemal Hanjalić

akademik Zijo Pašić

dopisni član Izet Smajević (sekretar Odjeljenja)

dopisni član Isak Karabegović

dopisni član Elvis Ahmetović (zamjenik sekretara Odjeljenja)

Radna tijela Odjeljenja:

Centar za sistemska istraživanja (u fazi mirovanja)

Odbor za energiju, energetiku i okoliš

Odbor za mehatroniku (u fazi mirovanja)

Dužnost sekretara Odjeljenja obavljao je dopisni član Izet Smajević, a dužnost zamjenika sekretara dopisni član Elvis Ahmetović.

U toku 2025. godine Odjeljenje tehničkih nauka održalo je ukupno deset sjednica, od čega pet elektronskih.

Na sjednicama Odjeljenja tehničkih nauka (dalje u tekstu: Odjeljenje) članovi Odjeljenja su upoznati s informacijama i postupali su u skladu sa zaključcima sa sjednica organa ANUBiH: Predsjedništva, Izvršnog odbora, Odbora za izdavačku djelatnost...

Članovi Odjeljenja su o značajnim pitanjima definirali svoja mišljenja i prijedloge koji su delegirani organima ANUBiH.

Na sjednicama Odjeljenja članovi su razmatrali brojna pitanja koja su od značaja za ANUBiH i Odjeljenje, poput molbi za pokroviteljstvo određenih manifestacija, zahtjeva za saradnju s drugim institucijama i centrima, odgovarajuće komunikacije s institucijama vlasti itd.

Aktivnosti

Glavne aktivnosti Odjeljenja u 2025. godini bile su usmjerene na:

- usvajanje i realizaciju preporuka i zaključaka organa ANUBiH,
- upućivanje mišljenja Odjeljenja o bitnim pitanjima ka organima ANUBiH,
- uključivanje Odjeljenja u aktivnosti koje su se realizovale na nivou ANUBiH ili koje su realizovane u saradnji s drugim odjeljenjima/institucijama,
- prikupljanje građe članova Odjeljenja u svrhu realizacije projekta „Digitalizacija baštine ANUBiH“,
- delegiranje članova Odjeljenja za imenovanje i rad u odborima, komisijama i drugim tijelima ANUBiH,
- učestvovanje članova Odjeljenja u radu Radne grupe za izradu izmjena pravnih akata za izbor novih članova ANUBiH i časništva ANUBiH,

- sudjelovanje u organizaciji 11. međunarodne konferencije „New technologies, development and application VIII“ koja je održana u periodu 26–28. juna 2025. godine i priprema zbornika radova,
- u saradnji s Udruženjem za robotiku u BiH organizacija Međunarodne konferencije „Industrija budućnosti: od industrije 4.0 do industrije 5.0 – integracija čovjeka i tehnologije“, 2–3. oktobra 2025. godine u prostorijama ANUBiH, te priprema Zbornika radova,
- organizacija dva javna predavanja 23. decembra 2025. godine u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine: 1. prof. dr.-ing. habil. Suad Jakirlić, Technische Universitat Darmstadt: „Turbulencija, svakodnevna ali teško shvatljiva – računarski pristup rješenju“, 2. prof. dr. Saša Kenjereš, dipl. ing., Delft University of Technology: „Kompjuterske simulacije i eksperimenti u bioinženjerstvu i medicini – dostignuća i budući trendovi“,
- uz podršku stručne saradnice Odjeljenja rad na pripremi ličnih biografija i bibliografija članova Odjeljenja, kao podloga za pripremu publikacije *Bibliografija članova Odjeljenja tehničkih nauka*,
- izrada i usvajanje plana rada Odjeljenja tehničkih nauka i Odbora za energiju, energetiku i okoliš: jednogodišnji – za 2026. i trogodišnji – za 2026–2028. godinu.

Članovi Odjeljenja tehničkih nauka su učestvovali na međunarodnim naučnim skupovima, objavljivali radove u naučnim časopisima, zbornicima, posebnim izdanjima, o čemu se detaljniji podaci nalaze u pojedinačnim izvještajima članova Odjeljenja.

Izdavačka djelatnost

U okviru izdavačke djelatnosti ANUBiH su 2025. godine u izdanju OTN objavljeni:

- Karabegović, I. (ur.) (2025). *Industry of the Future: From Industry 4.0 to Industry 5.0 – Integration of Technology and People (Industrija budućnosti: Od Industrije 4.0 do Industrije 5.0 – Integracija tehnologije i čovjeka)*. Special Editions, Vol. CCXX, Department of Technical Sciences, Vol. 24. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina. 299 pages. <https://doi.org/10.5644/PI2025.220.00>. ISBN 978-9926-574-16-1 (ANUBiH) i ISBN 978-9958-9262-9-7 (Udruženje za robotiku u BiH)
- Karabegović, I., Kovačević, A., Mandžuka, S. (Eds) (2025). *New Technologies, Development and Application VIII: Advanced Production Processes and Intelligent Systems. Volume 1–3. Lecture Notes in Networks and Systems*. Heidelberg: Springer. 789 + 270 + 599 pages. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-95194-7>; <https://doi.org/10.1007/978-3-031-95197-8>; <https://doi.org/10.1007/978-3-031-95200-5>.

Ostalo

- Dopisni član Isak Karabegović je, na osnovu konkursa za dodjelu federalnih nagrada za nauku u 2025. godini, dobitnik federalne nagrade za životno djelo.
- Akademik Asif Šabanović je imenovan za počasnog člana Turske akademije nauka.

- Članovi Odjeljenja su primili k znanju zahtjev za povlačenje iz članstva u Odboru za energiju, energetiku i okoliš člana Muhameda Hadžiabdića te je zahtjev upućen u dalju proceduru nadležnim organima ANUBiH.
- Akademkinja Branislava Peruničić je preminula 17. marta 2025. godine u Sarajevu, ostavivši iza sebe neizbrisiv trag u naučnoj zajednici, visokom obrazovanju i razvoju tehničkih disciplina u zemlji i inostranstvu. U prostorijama ANUBiH je tim povodom održana komemorativna sjednica.

dopisni član Izet Smajević, sekretar Odjeljenja
Lejla Musić, stručna saradnica

ODBOR ZA MEHATRONIKU

Predsjednik Odbora: akademik Asif Šabanović

Članovi Odbora:

prof. dr. Branko Dokić, prof. dr. Ivan Filipović, prof. dr. Safet Isić, prof. dr. Isak Karabegović, prof. dr. Sead Kreso, prof. dr. Naser Paljača, prof. dr. Sead Pašić, prof. dr. Snježana Rezić, prof. dr. Miroslav Rogić, prof. dr. Danijal Sprečić

Odbor za mehatroniku u 2024. godini je stavljen u stanje mirovanja.

akademik Asif Šabanović, predsjednik Odbora

ODBOR ZA ENERGIJU, ENERGETIKU I OKOLIŠ

Predsjednik Odbora: akademik Kemal Hanjalić

Članovi Odbora:

akademik Zijo Pašić, dopisni član Hazim Hrvatović, dopisni član Izet Smajević (zamjenik predsjednika Odbora), dopisni član Elvis Ahmetović (sekretar Odbora), dopisni član Isak Karabegović, domaći član Ahmed Kovačević, prof. dr. Izudin Džafić, prof. dr. Dušan Golubović, prof. dr. Aleksandar Knežević, prof. dr. Tarik Kupusović, prof. dr. Mirza Kušljagić, prof. dr. Haris Lulić, prof. dr. Zdravko Milovanović, prof. dr. Mustafa Musić, prof. dr. Nermina Zaimović-Uzunović, prof. dr. Elvir Zlomušica, dr. Adnan Đugum, dr. Omer Jukić, dr. ing. Anes Kazagić, dr. Rešad Malović, dr. Ajla Merzić, dipl. ing. Nedim Frljak, dipl. ing. Miroslav Nikolić, dipl. ing. Hilmo Šehović, dipl. ing. Hazim Zečević, mr. Nijaz Delalić

U 2025. godini je održan jedan sastanak Odbora za energiju, energetiku i okoliš (OEEO). Na sastanku koji je održan 29. 4. 2025. razmatrane su sljedeće teme:

1. *Stanje i perspektive vjetroenergije u BiH – izlagač prof. dr. Elvir Zlomušica*

Prva mjerenja adekvatnom opremom i tehnologijom u cilju utvrđivanja vjetropotencijala počela su 2002. godine. Prof. dr. Zlomušica je istakao:

- nezahvalno je predviđati dinamiku izgradnje novih vjetroelektrana u Bosni i Hercegovini,

- analizirajući trenutno stanje u Bosni i Hercegovini, uključujući registar bilansiranih korisnika, relevantnu dokumentaciju, dozvole, ugovore o nabavci opreme – što je odnedavno postalo tržišni izazov, uslove na terenu i napredak gradnje, može se pretpostaviti da će Bosna i Hercegovina do kraja 2026. godine imati dodatno oko 66 MW instaliranih kapaciteta vjetroelektrana,
- time bi se kapacitet vjetroelektrana u Bosni i Hercegovini povećao na gotovo 310 MW, a proizvodnja bi se više nego udvostručila u odnosu na 2024. godinu.

2. *Stanje, perspektive i projekti u oblasti agrosolara – izlagač dipl. ing. Miroslav Nikolić*

Agrosolari ili agrosunčane elektrane predstavljaju inovativni koncept kombinirane proizvodnje energije i hrane na istom poljoprivrednom zemljištu. Dipl. ing. Miroslav Nikolić je u okviru svog izlaganja istakao sljedeće preporuke:

- uvrstiti agrosolare u strateške dokumente koji se odnose na razvoj poljoprivrednog i energetskog sektora,
- kreirati pravni i institucionalni okvir koji bi omogućio i poticao primjenu agrosolara,
- regulisati područje agrosolara na sistemski i sofisticiran način kako bi se poduzele sve potrebne mjere za sprečavanje negativnih uticaja na tlo i biljke te izbjegle sve nedoumice i zloupotrebe,
- uraditi kvalitetne studije kojima bi se istražio potencijal agrosolara u BiH i svi aspekti primjene agrosolara; uz to je potrebno graditi odgovarajuće pilot projekte za različite kulture i različita geografska područja,
- relevantne državne institucije trebaju poticati istraživanje agrosolarnih projekata,
- uspostaviti programe poticaja poljoprivrednicima i zajednicama za razvoj manjih agrosolarnih projekata,
- razraditi komunikacijsku strategiju kako bi se svima mogle pružiti objektivne informacije o mogućim prednostima i ograničenjima uvođenja agrosolara.

Članovi Odbora su usvojili planove rada za jednogodišnji i trogodišnji period. Usaglasili su se da treba nastaviti s organizovanjem okruglih stolova, s interesantnim temama u fokusu, i o tome treba izdati saopćenje za javnost.

Članovi Odjeljenja su primili k znanju zahtjev za povlačenje iz članstva u Odboru za energiju, energetiku i okoliš prof. dr. Muhameda Hadžiabdića te je zahtjev upućen u daljnu proceduru nadležnim organima ANUBiH.

akademik Kemal Hanjalić, predsjednik Odbora

ODJELJENJE UMJETNOSTI

Članovi Odjeljenja:

akademik Zlatko Ugljen

akademik Petar Vidić

dopisni član Branko Bačanović (zamjenik sekretara Odjeljenja)

dopisni član Slobodan Blagojević

dopisni član Radivoje Mandić (član Predsjedništva ANUBiH)

dopisni član Mile Stojić (član Predsjedništva ANUBiH)

dopisni član Amir Vuk

Odjeljenje umjetnosti (u daljem tekstu: Odjeljenje) tokom 2025. godine ukupno je imalo šest sjednica. Poslove sekretara Odjeljenja u toku 2025. godine obavljao je dopisni član Mile Stojić.

Glavne aktivnosti Odjeljenja bile su usmjerene na:

- usvajanje i realizaciju preporuka i zaključaka organa ANUBiH,
- upućivanje mišljenja Odjeljenja o bitnim pitanjima ka organima ANUBiH,
- uključivanje Odjeljenja u aktivnosti koje su se realizovale na nivou ANUBiH ili koje su realizovane u saradnji s drugim odjeljenjima/institucijama,
- prikupljanje građe članova Odjeljenja u svrhu realizacije projekta „Digitalizacija baštine ANUBiH“,
- imenovanje novih članova za rad odbora i komisija ANUBiH,
- učešće Odjeljenja u radu Radne grupe za izradu izmjena pravnih akata za izbor novih članova ANUBiH i časništva ANUBiH,
- inicijative da se omogući prelazak domaćeg člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine Safeta Zeca u dopisnog člana,
- usvajanje planova rada Odjeljenja (jednogodišnji plan, trogodišnji plan).

Tokom 2025. godine nastavilo se kontinuirano raditi na poslovima vezanim za realizaciju projekta V ciklusa Edicije, tačnije, iz štampe su izašla djela: *Schindler's Lift* autora Darka Cvijetića i *A pillow of lead – selected poems* autora Mile Stojića (djela su prevedena na engleski jezik).

Također, radilo se na pripremi djela/prevoda djela A. B. Šimića na engleski jezik.

Broj članova uredništva projekta Edicija se smanjio te su trenutno članovi navedenog projekta dopisni član Slobodan Blagojević i dopisni član Mile Stojić.

U prostorijama Akademije nauka i umjetnosti 15. aprila 2025. godine je održana promocija djela *Velika knjiga lirske poezije Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije* autora Slobodana Blagojevića.

Izdavaštvo

- Cvijetić, Darko, *Schindler's Lift*, prev. Olja Raičević Knežević, Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, Sarajevo 2025.
- Stojić, Mile, *A pillow of lead: selected poems*, prev. Olja Knežević, Academy of

Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, Sarajevo 2025.

- Blagojević, S. (prir.) *Velika knjiga lirske poezije Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije od početaka do danas*, Tom 1–3, Buybook; Dobra knjiga, Sarajevo; Zagreb 2024. ISBN

Nažalost, početkom 2025. godine preminuo je član Odjeljenja umjetnosti akademik Veselko Koroman. Tim povodom u prostorijama Akademije nauka i umjetnosti održana je komemorativna sjednica.

dopisni član Mile Stojić, sekretar Odjeljenja
Lejla Musić, stručna saradnica

AKTIVNOSTI ČLANOVA ANUBiH

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

AKADEMIK IVAN CVITKOVIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Član Odjeljenja društvenih nauka
- Urednik zbornika radova: *Doprinos akademika Mirka Pejanovića razvoju politologije*, Posebna izdanja, knj. CCXXI, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 22, ANUBiH, Sarajevo 2025, doi: 10.5644/PI2025.221.00

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Recenzija za zbornik *Profesorot Petre T. Georgievski: Sociologijata kako profesija i kako vokacija*, Matica makedonska, Skopje 2025.
- In Memoriam povodom smrti slovenačkog sociologa religije Zdenka Roteru (za objavu u *Dijalogu* 1, 2026)

Ostale aktivnosti

- Član Hrvatskog društva za znanost i umjetnost (Sarajevo)
- Član redakcije časopisa *Religija i tolerancija* (Novi Sad)
- Član Savjeta časopisa *Dijalog*

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Predsjednik ANUBiH
- Član Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH
- Direktor Centra za sistemska istraživanja ANUBiH
- Član Odbora za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad (po funkciji) Predsjedništva ANUBiH
- Član Odbora za ekonomske nauke Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH
- Potpredsjednik Euro-mediterranske akademske mreže (Euro-Mediterranean Academic Network – EMAN)
- Član Počasnog odbora 17. savjetovanja Bosanskohercegovačkog komiteta/ogranaka CIGRE – BH K/O CIGRE
- Učešće na prvom online sastanku izvršnog odbora EMANA-a u svojstvu novoizabranog potpredsjednika
- Prisustvovanje Svečanoj sjednici Austrijske akademije nauka koja je održana 16. maja 2025. godine u Beču (Austrija)
- Učešće na Generalnoj skupštini All European Academies (ALLEA) koja je održana 3. i 4. juna 2025. godine u Kopenhagenu (Danska)
- Učešće u radu *Berlin Process Joint Science Conference* u organizaciji Njemačke akademije nauka – Leopoldina, koja je održana od 14. do 16. oktobra 2025. godine u Ljubljani (Slovenija)
- Učešće na godišnjem sastanku evropskih članica The International Science Council (ISC) koji je održan 20. i 21. oktobra 2025. godine u Albaniji (Tirana)
- Učešće u radu konferencije u organizaciji Turske akademije nauka i Euro-mediterranske akademske mreže (EMAN-TUBA), koja je održana 1. i 2. novembra 2025. godine u Istanbulu (Turska)
- Učešće na Generalnoj skupštini i trogodišnjoj konferenciji organizacije The InterAcademy Partnership (IAP), koje su održane 8. do 11. decembra 2025. godine u Kairu (Egipat)
- Uvodno obraćanje na javnom predavanju inostranog člana ANUBiH Namika Hrlea
- Uvodno obraćanje na javnom predavanju domaćeg člana ANUBiH Muniba Karavdića
- Uvodno obraćanje na javnom predavanju akademika Stevana Pilipovića i obilježavanju jubileja časopisa *Radovi matematički – Sarajevo Journal of Mathematics*
- Uvodno obraćanje na Međunarodnoj naučnoj konferenciji „30. godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države“

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član uređivačkog odbora referentnog časopisa *Market-Tržište*, Izdavač: Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet Zagreb, Hrvatska, ISSN 0353-4790

(Štampa), ISSN 1849-1383 (Online), DOI: <https://doi.org/10.22598/mt>,
URL: <http://www.efzg.unizg.hr/market>

Prisustvo u medijima

- „Akademik Muris Čičić: Šmit je pokazao hrabrost i dobre namjere“, *Dnevni avaz*, 18. 7. 2025. <https://avaz.ba/vijesti/bih/986127/akademik-muris-cicic-za-avaz-smit-je-pokazao-hrabrost-i-dobre-namjere>
- „Predsjednik ANUBiH Muris Čičić: Afera Viaduct je simbol vremena u kojem živimo“, *Dnevni avaz*, 24. 4. 2025. <https://avaz.ba/vijesti/biznis/969667/predsjednik-anubih-muris-cicic-za-avaz-afera-viaduct-je-simbol-vremena-u-kojem-zivimo>

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Članica Odjeljenja za društvene nauke:
 - Redovno prisustvo sastancima i učešće u donošenju odluka i prijedloga Odjeljenja, te drugih aktivnosti
- Predsjednica Odbora ANUBiH za pedagoške nauke:
 - Organiziranje i vođenje sjednica Odbora za pedagoške nauke, analiziranje stanja u oblasti pedagoških nauka, praćenje savremenih kretanja u obrazovanju, razvoju i formiranju mladih, razvoja permanentnog obrazovanja u društvu koje uči
- Predsjednica Odbora ANUBiH za biblioteku i dokumentaciju:
 - Praćenje rada Biblioteke i pokretanje novih aktivnosti, stalno nastojanje na poboljšanju uvjeta rada Biblioteke; nabavka novih knjiga, opreme i razmjena izdanja, razmjena publikacija s University Pressom u cilju bogaćenja bibliotečkog fonda u ANUBiH
- Redovno prisustvo svim aktivnostima u ANUBiH, naučnim skupovima, promocijama knjiga, predavanjima i sl.
- Članica u više organizacionih i naučnih odbora naučnih skupova u ANUBiH
- Voditeljica grupe koja je radila na izradi kriterija za prijem novih članova ANUBiH iz oblasti društvenih i humanističkih nauka

Aktivnosti izvan ANUBiH

Nastavno-naučne aktivnosti u UNSA

- Voditeljica jednog modula na doktorskom studiju Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta UNSA: *Pedagogija kreativnog odgoja i obrazovanja – Kurikulum kreativne škole*
- Mentorica jednoj kandidatkinji u izradi doktorske disertacije i članica komisija za odbranu doktorskih radnji iz oblasti pedagoških nauka na Filozofskom fakultetu

Objavljeni radovi

- „Obrazovanje između društvene zbilje i moguće demokratske transformacije: izazovi i perspektive postdejtonske Bosne i Hercegovine“ (uvodni tekst na Trećoj međunarodnoj naučnoj konferenciji „Društvene i humanističke nauke pred izazovima 21. stoljeća“, u štampi)

Naučni skupovi

- Učešće na Trećoj međunarodnoj naučnoj konferenciji „Društvene i humanističke nauke pred izazovima 21. stoljeća“ održanoj u Tuzli 12. 12. 2025.

Recenzije

- Tokom 2025. godine recenzirala više autorskih tekstova pripremljenih za objavljivanje u časopisima: *Dijalog, Naša škola, Obrazovanje odraslih, Pedagoški rad*

Članstvo u stručnim i naučnim tijelima i organizacijama

- Savjet za nauku Kantona Sarajevo
- Svjetski savjet udruženja komparativnih pedagoga (WCEES)
- Izvršni odbor Mediteranskog udruženja komparativnih pedagoga (MESCE)
- European Association for Education Law and Policy (ELA)
- Udruženje komparativnih i internacionalnih pedagoga SAD (CIES)
- Upravni odbor Centra za obrazovne inicijative Step by step
- Izdavački savet Zbornika Odseka za pedagogiju Filozofskog Fakulteta Univerziteta u Novom Sadu

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Potpredsjednik ANUBiH i član Izvršnog odbora ANUBiH
- Član Odjeljenja društvenih nauka
- Direktor Centra za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave
- Član Odbora za političke nauke
- Član Savjeta časopisa *Dijalog*
- Organizator i učesnik okruglog stola „Lokalni ekonomski razvoj općina Kantona Sarajevo u novom normalnom“ 7. 4. 2025.
- Zajedno sa članovima Izvršnog odbora ANUBiH bio u posjeti Unsko-sanskom kantonu 10. 6. 2025. godine – obavljani razgovori o finansijskoj podršci radu ANUBiH
- Organizator promocije zbornika radova *Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine: izazovi i preporuke*, 25. 7. 2025. godine; izdavač Odjeljenje društvenih nauka ANUBiH
- Urednik zbornika radova *Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine: izazovi i preporuke*
- Član Naučnog odbora ispred ANUBiH za konferenciju posvećenu 120. godišnjici rođenja akademika Hamdije Čemerlića 9. 10. 2025.
- Organizator međunarodne naučne konferencije „30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države“, održane 18. i 19. 11. 2025. godine, nosilac referata u prvoj tematskoj cjelini i izlagač na temu: „Geneza uspjeha i zastoja u provođenju Dejtonskog mirovnog sporazuma“
- Sastanak predstavnika Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine sa ambasadoricom Republike Češke u Bosni i Hercegovini NJ. E. gospođom Janom K. Lolić Šindelkovom, 2. 4. 2025. godine – obavljen razgovor o mogućnosti ubrzanja integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju
- Učestvovao na proširenoj sjednici Odbora za ekonomske nauke posvećenoj temi: Život i rad pokojnog prof. dr. Željka Šaina
- Komunikacija i rad sa autorima na zborniku radova: *Doprinos akademika Mirka Pejanića razvoju politologije*, Posebna izdanja, knj. CCXXI, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 22, ANUBiH, Sarajevo 2025, doi: 10.5644/PI2025.221.00

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član redakcije časopisa *Pregled*, izdavač: Univerzitet u Sarajevu
- Član Naučnog vijeća Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine
- Član/predsjednik Upravnog odbora Fondacije „Olimpijada znanja“
- Javno pismo Ursuli von der Leyen sa inicijativom EU u otklanjanju posljedica genocida nad Bošnjacima u Srebrenici, 17. 7. 2025. godine i odgovor Ursuli van der Leyen 4. 12. 2025. godine
- Prisustvovao komemoraciji u Memorijalnom centru u Potočarima, 11. jula 2025. godine

- „Položaj, razvoj i uloga društvenih i humanističkih nauka na javnim univerzitetima u postdejtonskom periodu s osvrtom na Federaciju Bosne i Hercegovine“, referat na Naučnoj konferenciji povodom Dana nauke na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli, 12. 12. 2025. godine.

Objavljeni radovi

- Pejanović, M. „Istorijski izazovi u razvoju državnosti Bosne i Hercegovine tokom XX i početkom XXI stoljeća“, u: *Državnost Bosne i Hercegovine u XX i XXI stoljeću: istorijski izazovi i dostignuća u razvoju državnosti Bosne i Hercegovine: Zbornik radova*, Posebna izdanja, knj. CCXIII, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 20, ANUBiH, Sarajevo 2024, str. 52–67.
- Pejanović, M. „Značaj Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine za razvoj njene državnosti u 21. stoljeću“, *IFIMES*, Ljubljana/Sarajevo, 1. 3. 2025. <https://www.ifimes.org/ba/istrazivanja/znacaj-dana-nezavisnosti-bosne-i-hercegovine-za-razvoj-njene-drzavnosti-u-21-stoljecu/5461?>
- Pejanović, M: „Dejtonski mirovni sporazum: uspjesi i izazovi u njegovoj implementaciji“, *IFIMES*, Ljubljana/Sarajevo, 20. 11. 2025. <https://www.ifimes.org/ba/istrazivanja/dejtonski-mirovni-sporazum-uspjesi-i-izazovi-u-njegovoj-implementaciji/5679?>

Izlaganja na okruglim stolovima i javnim tribinama

- Učešće na konferenciji u Milanu posvećenoj Dejtonskom mirovnom sporazumu: „Međunarodne okolnosti u vremenu pripreme i potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma 1995. godine“
- Na konferenciji posvećenoj 120. godišnjici rođenja akademika Hamdije Čemerlića 9. 10. 2025. godine učestvovao sa predavanjem „Doprinos Hamdije Čemerlića teorijskom utemeljenju državnosti Bosne i Hercegovine od Prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a do donošenja ustava Narodne Republike Bosne i Hercegovine 1946. godine“
- Učešće povodom 836. godišnjice potpisivanja Povelje bana Kulina te Dana međudržavnih dobrosusjedskih odnosa na naučnoj kulturno-historijskoj manifestaciji 3. oktobra 2025. godine u Beču u organizaciji Bosanskog akademskog društva u EU (BADA/BADEU)
- Izlaganje na Svečanoj sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva povodom Dana državnosti na temu „Značaj Prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a“, 20. 11. 2025.
- Izlaganje u JU Narodnoj biblioteci u Kaknju povodom Dana državnosti na temu: „Značaj Prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a“, 21. 11. 2025.
- U Tuzli, povodom Dana nauke, u organizaciji Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, predavanje s akademikom Enverom Zeremom na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Tuzli, 16. 12. 2025.
- Učestvovao u izradi skice idejnog projekta za pisanje knjige: *Uloga Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine u odbrani suvereniteta i integriteta države Bosne i Hercegovine: svjedočenje akademika, prof. dr. Mirka Pejanovića*

- Koordinacija rada grupe za izradu programske osnove *Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine*

Recenzije

- Cvrk, Mirsad, *Srebrenica: izazovi za ostvarivanje ljudskih prava u periodu od 2005. do 2024*, Perfecta, Sarajevo 2025.
- Hrvačić, Esad, *Opći dio upravnog prava*, autor, Sarajevo 2025.
- Barudanović, Senka; Ballian, Dalibor; Macanović, Armin; Đurić, Gordana; Hatibović, Ena; Kolčaković, Mersiha; Savić, Dalibor, *Stanje tradicionalnih znanja o biodiverzitetu u Bosni i Hercegovini*, Fondeko; Prirodno-matematički fakultet UNSA, Sarajevo 2024.
- Barbarić, Dražen; Bošnjak, Ana-Mari; Galić, Domagoj, „Efekt dominantne struje i efekt polarizacije u Bosni i Hercegovini: mišljenje javnosti o Europskoj uniji“, *Hum*, god. XX, br. 33, 2025, str. 98–120.
- Neven Anđelić, *Interbellum: svijet između hipokrizije demokratije i tiranije autoritarizma*, University Press, Sarajevo 2026.

Predstavljanje knjiga

- Izlaganje na promociji knjige *Institucije države Bosne i Hercegovine* autora dr. Muhameda Mujakića na Sajmu knjiga u Sarajevu 2025.

Mediji

- Pejanović, Mirko, „Naučni skup: Travnik i regija u XIX i XX stoljeću“, *Oslobodjenje*, 27. 1. 2025. <https://www.oslobodjenje.ba/dosjei/naucni-skup-travnik-i-regija-u-xix-i-xx-stoljecu-1014451/>
- „Građani su rekli - BiH će biti nezavisna: Referendumsko pitanje protkano ZAVNOBiH-om“, *Oslobodjenje*, 28. 2. 2025. <https://www.oslobodjenje.ba/vijesti/bih/gradani-su-rekli-bih-ce-bit-nezavisna-referendumsko-pitanje-protkano-zavnobih-om-1024122/>
- Gostovanje u Dnevniku D na FTV: „Gdje očekuje da će se desiti konflikt – Mirko Pejanović u Dnevniku D“, 13. 3. 2025.
- „(FOTO i VIDEO) U Sarajevu obilježena 80. godišnjica smaknuća 55 ilegalaca“, *Oslobodjenje*, 28. 3. 2025. <https://www.oslobodjenje.ba/vijesti/bih/foto-u-sarajevu-obiljezana-80-godisnjica-smaknuca-55-ilegalaca-1031824/>
- „Pejanović, Topić i Puljić o prošlosti i sadašnjosti: U teškom periodu za državu prisjetili se rata“, *Oslobodjenje*, 8. 4. 2025. <https://www.oslobodjenje.ba/vijesti/bih/pejanovic-topic-i-puljic-o-proslosti-i-sadasnjosti-u-teskom-periodu-za-drzavu-prisjetili-se-rata-1034265/>
- Izjava za Pravni fakultet Zenica povodom Dana bijelih traka 23. 5. 2025.
- Gostovanje u emisiji *Polis* na TVSA na temu: „Aktuelna politička, ustavno-pravna i sigurnosna kriza u BiH, te aktivnosti na međunarodnom planu usmjerene na rješavanje krize“ 8. 6. 2025.
- Izjava povodom promocije zbornika radova *Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine* za TVSA 29. 7. 2025.

- Gostovanje na Dnevniku TVO povodom obilježavanja godišnjice genocida u Srebrenici 8. 8. 2025.
- „Merhamet“ nagrada iz Fondacije „Muradif Ćato“ 15. 10. 2025.
- Izjava za BHRT „30 godina od Dejtona – BiH na prekretnici“ 13. 11. 2025.
- Izjava za JU Biblioteku Kaknja: „Značaj ZAVNOBiH-a za razvoj državnosti BiH“ povodom Dana državnosti, 22. 11. 2025.
- „Bili smo jedinstveni“, podcast Muzeja Alije Izetbegovića, 3. 12. 2025.
- Krug 99, emisija o Dejtonu, gost Mirko Pejanović, Vijesti u 7, Hayat TV, 14. 12. 2025.

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Prisustvo sjednicama i učešće u radu Predsjedništva ANUBiH
- Prisustvo sjednicama i učešće u radu Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH
- Sekretar Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH
- Prisustvo sjednicama i učešće u radu Odbora za pravne nauke Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH (predsjednik Odbora)
- Prisustvo sjednicama i učešće u radu Odbora za izdavačku djelatnost Predsjedništva ANUBiH (predsjednik Odbora)
- Član Redakcije časopisa *Dijalog*
- Predsjednik Etičkog komiteta ANUBiH
- Član Naučnog odbora Međunarodne naučne konferencije *30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države*, koja je održana 18. i 19. novembra 2025. godine u velikoj sali Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Aktivnosti izvan ANUBiH

Akaderske aktivnosti

- Redovni profesor na Pravnom fakultetu Univerziteta u Bihaću (na redovnim i master studijama) na predmetima Krivično procesno pravo, Međunarodno krivično pravo i Kriminalistika, profesor emeritus
- Redovni profesor na trećem ciklusu Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu, na Smjeru krivičnom pravom, na predmetu Viktimologija, profesor emeritus
- Redovni profesor na trećem ciklusu Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici, na Smjeru krivičnom pravom, na predmetu Komparativno krivično pravo, profesor emeritus

Javne aktivnosti

- Inostrani član Ruske akademije prirodnih nauka (Российская академия естественных наук – РАН, Moskva)
- Redovni član Evropske akademije nauka i umjetnosti (The European Academy of Sciences and Art, Salzburg);
- Member of European Society of Criminology, University of Lausanne ESC – ICDP, Sorge – BCH, Lausanne, Switzerland
- Član Predsjedništva Udruženja pravika Republike Srpske
- Rukovodilac Katedre za krivičnopravne nauke Udruženja pravika Republike Srpske
- Potpredsjednik Srpskog udruženja za krivično pravo i kriminologiju iz Beograda
- Glavni i odgovorni urednik časopisa *Vještak* iz Banje Luke
- Član Redakcije časopisa *Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja*, Beograd

- Član Izdavačkog savjeta časopisa *Revija za kriminologiju i krivično pravo*, Beograd
- Član Redakcije i Naučnog odbora časopisa *Pravna riječ*, Banja Luka, Udruženja pravnika Republike Srpske
- Član Redakcije časopisa *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Tuzli*, Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
- Član Redakcije časopisa *Kriminalističke, kriminološke i pravne teme*, Centar za kriminalistička, kriminološka i pravna istraživanja, Travnik
- Član Redakcije časopisa *Defendologija* iz Banje Luke
- Član Uredništva časopisa *Arhiv za pravne i društvene nauke* Pravnog fakulteta Univerziteta za inženjering i menadžment iz Lukavice, Srpsko Sarajevo
- Član Međunarodnog izdavačkog savjeta *Makedonske revije za kazneno pravo i kriminologiju*, Udruženja za krivično pravo i kriminologiju Makedonije, Skoplje
- Član Stručne redakcije za pravo, pravosuđe, državnu i javnu upravu Enciklopedije Republike Srpske
- Član Uređivačkog odbora *Facta Universitatis*, Niš
- Član Programskog odbora Međunarodne naučno-stručne konferencije „Usklađivanje domaćeg prava sa pravnim tekovinama Evropske unije“, održane u Banjoj Luci 12. i 13. decembra 2024. godine
- Stalni saradnik časopisa *Sudska praksa* iz Sarajeva
- Član Izdavačkog savjeta *Godišnjaka Fakulteta pravnih nauka* Univerziteta Apeiron Banja Luka
- Član Naučnog odbora XIII međunarodnog naučnog skupa „Briga o starijim licima u savremenom društvu“ održanog u Brčkom 9. maja 2025. godine u organizaciji Evropskog univerziteta Brčko distrikta, Evropskog univerziteta „Kallos“ Tuzla, Evropskog fakulteta „Kallos“ Beograd i Fakulteta za evropske pravno-političke studije u Beogradu
- Član Naučnog odbora Zbornika radova *Devijacije u društvu*, Centar modernih znanja, Banja Luka, 21. i 22. juni 2025.

Objavljene knjige i naučni radovi

Univerzitetski udžbenici

- Simović, N. M.; Zdravković, Lj.; Simović, M. V., *Osnovi kriminalistike*, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać 2025, 362 str. ISBN 978-9926-438-17-3.

Knjige

- Simović, N. M.; Medić, D.; Ćurković, S.; Simović, M., *Vještačenje u sudskim postupcima sa primjerima iz prakse*, Centar za vještačenje i procjenjivanje „Zenit“ d.o.o., Banja Luka 2025, 667 str. ISBN 978-99976-691-9-3.

Naučni i stručni radovi

- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Maloljetničko krivično zakonodavstvo u Republici Srpskoj i žrtva krivičnog djela, kao i objektivno-subjektivni preduslovi adekvatnosti krivičnopravnih instrumenata zaštite prava žrtava krivičnih djela“, *Sudska praksa*, god. XXI, br. 100, Sarajevo 2025, str. 15–37. ISSN 1840-0019.

- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Computer Fraud in the Law of Bosnia and Herzegovina and International Standards“, *Godišnjak Fakulteta pravnih nauka*, god. 14, br. 14, Banja Luka 2024, str. 5–18. DOI: 10.7251/GFP2414005S. ISSN 2232-9668 (print), ISSN 2232-9684 (online). Indexed in: *doaj.org; doisrpska.nub.rs; erih.plus.nsd.no; ebscobost.com; citefactor.orgcontact; scholar.google.com; crossref.org; road.issn.org; worldcat.org; esjindex.org*.
- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Krivična odgovornost za prisilni nestanak lica: međunarodni standardi i pravo Bosne i Hercegovine“, *Sudska praksa*, god. XXII, br. 103, Sarajevo 2025, str. 15–34. ISSN (print) 232-385, ISSN (online) 1840-0019.
- Simović, N. M.; Vejnović, D.; Knežević, S., „Demografski izazovi u kontekstu globalizacije: slučaj jugoistočne Evrope“, *Međunarodni institut za bliskoistočne i balkanske studije (IFIMES)*, Ljubljana/Banja Luka, 27. mart 2025. <https://www.ifimes.org/BA/istrazivanja/demografski-izazovi-u-kontekstu-globalizacije-slucaj-jugoistocne-evrope/5479>.
- Simović, N. M.; Adžajlić-Dedović, A., „Protection of victims of criminal offenses in Bosnia and Herzegovina – victimology view“, *Srpska pravna misao*, god. 30, br. 57, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, Banja Luka 2024, str. 33–50. DOI <https://doi.org/10.63356/spm.2024.002>. ISSN 1840-0493, E-ISSN 2233-0410-
- Simović, N. M.; Simović M. V., „Zaštita slobode kretanja kažnjavanjem za krivično djelo otmice u pravu Bosne i Hercegovine“, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Prištini*, br. 1, Kosovska Mitrovica 2025, str. 42–58. <https://doi.org/10.63177/zrpfpr.012025.03>. ISSN 0354-6543.
- Simović, N. M., „Dokazi i dokazivanje u krivičnom postupku Ruske Federacije“, u: *Devijacije u društvu: Zbornik radova*, Centar modernih znanja, Banja Luka 2025, str. 7–30. DOI:10.7251/ZCMZ0125007S. ISBN 978-99976-073-4-8.
- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Participants to the Criminal Proceedings on the Side of the Prosecution in the Criminal Proceedings of the Russian Federation“, *Godišnjak Fakulteta pravnih nauka*, god. 15, br. 15, ur. Ljubinko Mitrović, Banja Luka, jul 2025, str. 5–15. DOI: 10.7251/GFP2515005S. ISSN 2232-9668 (Print), ISSN 2232-9684 (Online).

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- Симович, Н. М.; Симович, М. В., „Уголовная ответственность за легализацию (отмывание) денежных средств в Боснии и Герцеговине“, у: Верховный суд Российской Федерации Северо-Западный филиал ФГБОУ ВО, Российский государственный университет правосудия, *Сборник научных статей по результатам работы Всероссийской научно-практической конференции 1 ноября 2024 года*, Под ред. Е. Н. Рахмановой, М. А. Дворжицкой, Н. Ю. Филатовой, Санкт-Петербург 2024, с. 205–217. ISBN 978-5-00188-583-2, <https://asterion.ru/>, https://vk.com/asterion_izdatelstvo.

- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Neka pitanja položaja maloljetnika u američkom pravnom poretku“, u: Simović, Miodrag N. (ur.) *Zbornik radova sa 16. međunarodne naučno-stručne konferencije „Djeca i maloljetnici u kaznenom pravu“*, Banja Luka 24–25. aprila 2025. godine, Ministarstvo pravde Republike Srpske; Istraživački centar; Javna ustanova Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj; Srpsko udruženje za krivičnopravnu teoriju i praksu, Banja Luka; Beograd 2025, str. 74–92. <https://doi.org/10.7251/CEST1625074S>. ISBN 978-99976-800-8-2.
- Simović, M., „Krivično procesno pravo Ruske Federacije: koncept, suština, svrha, izvori“, referat podnesen na IX. međunarodnoj naučnoj konferenciji *Usaglašavanje pravne regulative sa pravnim tekovinama Evropske unije: stanje u Bosni i Hercegovini i iskustva drugih*, Banja Luka, 26. april 2025. godine, u organizaciji Friedrich Ebert Stiftung i Istraživačkog centra Banja Luka, *Zbornik radova*, ur. Nikolina Grbić Pavlović, Istraživački centar, Banja Luka 2025, str. 1–23. ISBN 978-99976-800-9-9.
- Simović, M.; Kuprešanin, J., „Social justice and challenges of modern societies: the impact of international organizations“, Book of abstracts, International scientific conference *Law, legality, justice and jurisprudence – modern aspects and new challenges*, Editors: Željka Primorac, Ranka Jeknić, Faculty of Law, University of Split, Split, 16 May 2025, pp. 52–53. ISBN 978-953-8116-49-0.
- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Krivičnopravna zaštita starih lica od nasilja u porodici: pravo Bosne i Hercegovine i međunarodni standardi“, referat podnesen na XIII međunarodnom naučnom skupu *Briga o starijim licima u savremenom društvu*, održanom u Brčkom 9. maja 2025. godine u organizaciji Evropskog univerziteta Brčko distrikta, Evropskog univerziteta „Kallos“ Tuzla, Evropskog fakulteta „Kallos“ Beograd i Fakulteta za evropske pravno-političke studije u Beogradu, *Zbornik radova*, Tom I, ur. Albina Abidović, Evropski univerzitet Brčko Distrikt, Brčko 2025, str. 34–52. ISBN 978-99955-99-82-9.
- Simović, M.; Kuprešanin, J., „Social justice and challenges of of modern societies: the impact of international organizations“, *Book of Proceedings of the International Scientific Conference Law, Legality, Justice and Jurisprudence – Modern Aspects and New Challenges*, 16 May 2025, Editors: Željka Primorac, Ranka Jeknić, Faculty of Law, University of Split, Croatia, pp. 511–530. ISSN (online): 3044-6813.
- Simović, M., „Pravo na život kao izazov efikasne sudske zaštite“, *Zbornik sažetaka: Međunarodni naučni skup „Izazovi i perspektive razvoja pravnih sistema u XXI vijeku“*, Banja Luka, 2025, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, Banja Luka 2025, str. 108–109. ISSN 3029-3537 (Online), ISSN 2831-1361 (Print).
- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Criminal Liability for Enforced Disappearance of Persons – International Standards and the Law of Bosnia and Herzegovina“, *Proceedings of the International scientific conference „Challenges of international criminal law and criminal law“*, Vol. 1, Palić, Serbia, June 13th–16th, 2025, Editor: Milan Škulić, Udruženje za međunarodno krivično pravo, Beograd 2025, str. 359–378. DOI: 10.51204/Zbornik_UMKP_25115A. ISBN 978-86-6132-174-0 (UMKP), ISBN 978-86-6132-173-3 (za izdavačku cjelinu).

- Simović, N. M.; Simović, M. M.: „Nezavisnost sudova i sudija – međunarodni i domaći standardi“, referat podnesen na XXIII Savjetovanju iz krivičnogprave oblasti u organizaciji Udruženja sudija/sudaca u Federaciji BiH, zajedno sa Centrima za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH i RS, Udruženjem sudija u BiH, Udruženjem sudija RS, Udruženjem sudija Suda BiH, Udruženjem žena sudija u BiH, Udruženjem sudija Brčko distrikta BiH, Udruženjem tužitelja/tužilaca FBiH, Udruženjem tužilaca RS, Advokatskim komorama FBiH i RS te Pravosudnom komisijom Brčko distrikta BiH, u Neumu od 2. do 5. juna 2025. godine, objavljen u časopisu *Pravo i pravda*, god. XXIII, br. 1, ur. Vildana Helić, Sarajevo 2025, str. 11–42. ISSN 1512-8571.
- Simović, N. M.; Simović, M. V.: „Krivična odgovornost za negiranje genocida: pravo država regiona“, Međunarodna naučna konferencija „Izazovi i perspektive krivičnog zakonodavstva i pravosuđa“, Mostar, 5. i 6. decembra 2024. godine, *Godišnjak Pravnog fakulteta u Mostaru*, god. VIII, br. 8, ur. Amra Jašarbegović, Mostar 2024, str. 395–411. ISSN 2566 – 378X. Radovi se klasificiraju i referiraju po UDC i JEL publikacijama London, Pittsburgh i Sydney, a svi prilozi iz *Godišnjaka* referiraju se u EBSCO bazi.
- Simović, N. M.; Simović, M. M.: „Primjena zaštitnih mjera u suzbijanju privrednih prestupa kao oblika privredne delinkvencije“, referat podnesen na XXVIII naučno-stručnom skupu „Budvanski pravnički dani“, Budva, 7, 8. i 9. jun 2025. godine, *Zbornik radova sa Savetovanja pravnika: XXVIII Savetovanje Budvanski pravnički dani, Budva, jun 2025. godine*, ur. Nebojša Šarkić, Udruženje pravnika Srbije, Beograd 2025, str. 237–260. ISBN 978-86-905458-2-7.
- Simović, N. M.; Simović, M. V.: „Zaštita slobode kretanja kažnjavanjem za krivično djelo otmice u pravu Bosne i Hercegovine“, *Zbornik sažetaka: Međunarodni naučni skup „Savremeni izazovi u ostvarivanju i zaštiti ljudskih prava“, 23. i 24. maja 2025. godine u Kosovskoj Mitrovici, Pravni fakultet, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Institut za uporedno pravo*, ur. Bojan Bojanić, Univerzitet u Prištini, Pravni fakultet; Institut za kriminološka i sociološka istraživanja; Institut za uporedno pravo, Kosovska Mitrovica; Beograd 2025, str. 30–31. ISBN 978-86-6083-101-1.
- Simović, N. M.; Simović, M. V.: „Krivičnopravna zaštita žena (femicid) u krivičnom zakonodavstvu država bivše SFRJ“, *Žene u modernom društvu: izazovi i mogućnosti. Zbornik radova. Deseta međunarodna naučna konferencija „Društvene devijacije“, Banja Luka, 2025. godine*, ur. Jagoda Petrović, Goran Jovanić, Centar modernih znanja, Banja Luka 2025, str. 43–56. DOI:10.7251/ZCMZ0125043S. ISBN 978-99976-073-3-1. Zbornik radova je indeksiran, a radovi dostupni u naučnoj bazi CEEOL na linku <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=2436>.
- Simović, M.; Kuprešanić, J.: „Koncept jednog zdravlja – ideja i potreba (one health concept – idea and necessity)“, *Naučni skup sa međunarodnim učešćem „Aktuelna pitanja primjene koncepta ‘jedno zdravlje’“: Zbornik sažetaka*, ur. Zoran Vasiljević, Igor Milinković, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, Banja Luka, 26. juni 2025, str. 10–11. DOI 10.7251/NSTT12501010S. ISBN 978-99976-54-31-1.

- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Criminal liability for money laundering in function of crime suppression policy: international standards and the law of Bosnia and Herzegovina“, *Conference papers: International Scientific and Professional Conference "Human Rights in Focus"*, November 27, 2024, Novi Sad, ed. Dragana Ćorić, Provincial Protector of Citizens – Ombudsman, Novi Sad 2025, pp. 275–291. ISBN 978-86-89417-27-2.
- Simović, N. M.; Vejnović, D.; Knežević, Slaven, „Demografski izazovi u kontekstu globalizacije: slučaj jugoistočne Evrope“, referat podnesen na naučnom simpoziju „Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine: izazovi i preporuke“, održanom 10. decembra 2024. godine u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, *Zbornik radova Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine*, ur. Mirko Pejanović, Melika Husić-Mehmedović, Posebna izdanja, knj. CCXIX, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 21, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2025, str. 69–98. DOI: 10.5644/PI2025.219.04. ISBN 978-9926-574-11-6.
- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Krivičnoprocesna zaštita konvencijskih prava u krivičnom postupku s fokusom na praksu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, Međunarodna naučna konferencija „Nova rešenja u krivičnom zakonodavstvu (kriminalno-politički razlozi normiranja i očekivanja od primene)“, referat na LXIV redovnom godišnjem savjetovanju Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu, održanom na Zlatiboru, od 25. do 27. septembra 2025. godine, *Međunarodna naučna konferencija Nova rešenja u krivičnom zakonodavstvu (kriminalno-politički razlozi normiranja i očekivanja od primene) Septembar 2025 (Zlatibor); Srpsko udruženje za krivičnopravnu teoriju i praksu, LXIV redovno godišnje savetovanje*, ur. Veljko Turanjanin i Dragana Čvorović, Srpsko udruženje za krivičnopravnu teoriju i praksu; Intermex, Beograd 2025, str. 385–412. ISBN 978-86-88945-10-3 (SUKTP).
- Simović, N. M., „Učesnici u krivičnom postupku u Ruskoj Federaciji“, referat podnesen na Dvadeset drugom savjetovanju „Oktobarski pravnički dani“, Hotel „Kardial“ Teslić, 10. i 11. oktobra 2025. godine, opšta tema „Izgradnja i funkcionisanje pravnog sistema“, objavljen u *Pravna riječ*, god. XXII, br. 71, ur. Vitomir Popović, Banja Luka 2025, str. 775–803. doi 10.7251/PR7125775S. ISSN 1840-0272.
- Simović, N. M.; Simović, M. V., „Criminal offense of unauthorized access to a computer or computer network: european standards and the law of Bosnia and Herzegovina“, *Collection of Papers Law Between Protection and Abuse, Vol. 1, The XIII Scientific conference on The occasion of the Day of the Faculty of Law, International scientific conference, held in Pale, 26 October 2024*, ed. by Dimitrije Ćeranić, Svjetlana Ivanović, Đorđe Marilović, Radislav Lale, Samir Aličić, Faculty of Law, East Sarajevo 2025, pp. 1–21. ISBN 978-99938-57-94-5. Collection of papers included in base of journals and e-books: HeinOnline, EBSCO OPEN ACCESS and Central and Eastern European Online Library (CEEOL).

Recenzije, prikazi i urednički rad

Recenzije

- Časopisa *Strani pravni život* iz Beograda, www.stranipravnizivot.rs
- Časopisa *Policija i sigurnost* iz Zagreba
- Radova objavljenih u *Zborniku radova "Pravo između zaštite i zloupotrebe"*, čiji je izdavač Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu
- *Komentara Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske* autora Veljka Ikanovića, Privredna štampa, Sarajevo 2025, 713 str.
- *Komentara Zakonika o krivičnom postupku prema stanju propisa od 1. decembra 2024. godine* autora Gorana Ilića, Miodraga Majića, Slobodana Beljanskog i Aleksandra Trešnjeva, Službeni glasnik, Beograd 2024, 1565 str.
- Član Recenzentskog odbora i Naučnog odbora na IX međunarodnoj naučnoj konferenciji „Usaglašavanje pravne regulative sa pravnim tekovinama Evropske unije – stanje u Bosni i Hercegovini i iskustva drugih“, Banja Luka, 26. april 2025. godine, u organizaciji Friedrich Ebert Stiftung i Istraživačkog centra Banja Luka
- Glavni i odgovorni urednik, član Recenzentskog odbora i član Organizacionog odbora na 16. međunarodnoj naučno-stručnoj konferenciji „Djeca i maloljetnici u kaznenom pravu“, održanoj u Banja Luci, 24. i 25. aprila 2025. godine
- Član Programskog odbora i recenzent Zbornika radova na Međunarodnoj naučnoj konferenciji „Nova rješenja u krivičnom zakonodavstvu (kriminalno-politički razlozi normiranja i očekivanja od primene)“, održanoj na Zlatiboru, od 25. do 27. septembra 2025. godine

Prikazi

- Simović, M., „Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, *Pravna misao*, br. 1–2, Sarajevo 2025, str. 112–134. ISSN 0555-0092. Časopis *Pravna misao* indeksira se u bazama ERICH PLUS i Legal Source (EBSCOhost), a uvršten je i u Ulrichweb Global Serials Directory.
- Simović, M., „Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, *Pravna misao*, br. 3–4, Sarajevo 2025, str. 67–90.
- Simović, M., „Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, *Pravna misao*, br. 5–6, Sarajevo 2025, str. 85–106.
- Simović, M.: „Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, *Pravna misao*, br. 7–8, Sarajevo 2025, str. 58–80.
- Simović, M.; Simović, M. V. „Praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, *Sudska praksa*, god. XXII, br. 104, Sarajevo 2025, str. 319–375. ISSN (print) 232-385, ISSN 1840-0019.
- Simović, M.; Simović, M. V. „Praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, *Sudska praksa*, god. XXII, br. 105, Sarajevo 2025, str. 298–352.

Mentorske aktivnosti

- Master rad „Uloga organa starateljstva u postupku prema maloljetnicima“ na Pravnom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu, 10. juna 2025. godine, predsjednik Komisije

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Član Predsjedništva ANUBiH
- Član Centra za sistemska istraživanja ANUBiH
- Član Odbora za pravne nauke Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH
- Član Odbora Predsjedništva ANUBiH za naučnoistraživački i istraživačkora-zvojni rad
- Član Obora Predsjedništva ANUBiH za valorizaciju naučnoistraživačkog rada
- Član radne grupe za izradu izmjena pravnih akata za izbor novih članova ANUBiH i časništva ANUBiH koji uređuju pitanja prijema novih članova i izbora rukovodstva Akademije
- Član Komisije Predsjedništva ANUBiH za Izvještaj povodom pisma akademki-nje Mirjane Vuković Predsjedništvu od 26. 6. 2023.

Međunarodna saradnja

- Član ispred ANUBiH u ALLEA Working Group European Research Area (WG ERA) od 25. 8. 2021. g. i učešće na online sastancima ALLEA WG ERA
- Učešće u radu posljednje sjednice ALLEA WG ERA 11. 10. 2024. u Kopenhagenu i predaja završnog izvještaja
- Predstavnik ALLEA u EC ERA Forum Subgroup „Universities for ERA (for ERA Action 13)“, status: „privatni ekspert“. Mandat grupe završen 2024.
- Član WAAS (World Academy of Art and Science)
- Član EASA (European Academy of Sciences and Arts)
- Učešće u kontaktima ANUBiH sa MCP BiH i drugim domaćim subjektima u cilju izvršenja zaključaka 7. JSC

Aktivnosti izvan ANUBiH

Publikacije

- Trifković, Miloš; Husić-Mehmedović, Melika; Arslanagić-Kalajdžić, Maja, „Holistički pristup evaluaciji istraživanja i inovacija: Integracija scientometrijskih indikatora i otvorene nauke“, *Pregled*, god. 65, br. 3, Sarajevo 2024, str. 39–56.

Učešće u naučnoistraživačkim projektima

- Učesnik u projektu izrade „Kriterija vrednovanja naučnog, obrazovnog i društvenog doprinosa akademskog i naučnoistraživačkog osoblja“, dio „Naučni doprinos“, na zahtjev MNVO Kantona Sarajevo. Glavna oblast angažmana: bibliografski, leksikografski i leksikološki ishodi.

Ekspertske angažman

- Arbitar pojedinac u sporu pred Arbitražnim sudom Spoljnotrgovinske komore. Odluka je donesena.
- Član Interresorne radne grupe Vlade Kantona Sarajevo za izradu teksta nacрта Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju

Kantona Sarajevo i teksta nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo (Rješenje br. 02-04-2700-38/24 od 1. 2. 2024)

- „Mišljenje o nacrtu ‘Strategije razvoja nauke Kantona Sarajevo 2024–2027’“ od 15. 4. 2024, 6 str., urađeno na zahtjev predsjednika Akademije

Ostale aktivnosti

- Član Izdavačkog savjeta časopisa *Pravo, teorija i praksa*, ISSN 0352-3713, Univerzitet Privredna akademija, Novi Sad – Fakultet za pravosuđe i upravu
- Član Poslovnog savjeta Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Projekt „Strategija razvoja nauke, inovacija i tehnologije Federacije BiH“:
 - Fikret Čaušević (član istraživačkog tima), „Modeli finansiranja nauke, inovacija i tehnološkog razvoja“, prva verzija poglavlja o finansiranju NIT u BiH za projekt „Strategija razvoja nauke, inovacija i tehnologije u Federaciji BiH“, Sarajevo, 15. 9. 2025.
- Radna grupa ANUBiH za vrednovanje knjiga i monografija:
 - Fikret Čaušević (voditelj radne grupe), Asim Mujkić, Slobodan Blagojević, Elvis Ahmetović, „Osnovni principi vrednovanja naučnih i umjetničkih doprinosa radova objavljenih u formi monografija, knjiga, uključujući i urednička izdanja, i udžbenika“, tekst za potrebe rada Odbora za vrednovanje naučnoistraživačkog rada ANUBiH, Sarajevo, 15. 5. 2025, finalna verzija teksta (30. 4. 2025, druga verzija teksta, 17. 4. 2025, prva (radna) verzija teksta).

Aktivnosti izvan ANUBiH

Koautorstvo

- Bojičić-Dželimović, Vesna; Čaušević, Fikret, *Post-war reconstruction in Bosnia and Herzegovina – Lessons for Ukraine*, Friedrich Ebert Stiftung, Bonn, July 2025. <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/22212.pdf>
- Čaušević, Fikret; Cooper, Luke, „Innovative Financing Mechanisms to Secure Ukraine’s War Resilience and Future Recovery; Establishing an Economic Foundation for the 100 Year UK-Ukraine Partnership Agreement“, LSE – PeaceRep Working Paper, London 2025. See: Reference No. 12 in: Peace and Conflict Resolution Platform, London School of Economics and Political Science. <https://peacerep.org/wp-content/uploads/2025/11/Against-the-Clock-Why-Russias-War-Economy-is-Running-Out-of-Time-PREPRINT.pdf>

Učešće na međunarodnim konferencijama i naučnim skupovima

- „The Road to Rome – Resilience and Recovery in Uncertain Times“, London School of Economics and Political Science, 22 May 2025.
- Prezentacija ključnih nalaza studije Bojičić-Dželimović, Vesna; Čaušević, Fikret, *Post-war reconstruction in Bosnia and Herzegovina – Lessons for Ukraine*. <https://www.lse.ac.uk/ideas/projects/conflict-and-civicness-research-group/events/2025/The-Road-to-Rome>
- „Ekonomija Bosne i Hercegovine 1995–2025“, sažetak za prezentaciju na konferenciji „30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države“, ANUBiH. <https://www.anubih.ba/wp-content/uploads/2251110-30-godina-Daytona-Knjiga-sazetaka-web.pdf>

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Član Odjeljenja društvenih nauka, predsjednik Odbora za političke nauke, član Savjeta časopisa *Dijalog*, član Odbora za naučnoistraživački rad, član Centra za sistemska istraživanja
- Učešće na konferencijama i okruglim stolovima u ANUBiH različite provenijencije, priprema Okruglog stola u Odboru za političke nauke za maj 2026.

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Učešće na naučnim i stručnim konferencijama i okruglim stolovima, članstvo u Naučnom odboru međunarodne naučne konferencije, promocija knjiga, medijska gostovanja u relevantnim medijima u zemlji i regiji – (intervju, podcast, autorski članci), članstvo u upravnim odborima obrazovnih fondacija.

Objavljene knjige i naučni radovi

- Ćurak, Nerzuk, „Etikecija kao način života“, u: *Doprinos akademika Mirka Pejanovića razvoju politologije (povodom 80. godišnjice života i 40 godina naučnoistraživačkog rada) Zbornik radova*, ur. Ivan Cvitković, Posebna izdanja, knj. CCXXI, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 22, ANUBiH, Sarajevo 2025, str. 143–147. DOI: 10.5644/PI2025.221.10.
- Ćurak, Nerzuk, „Treći definitivni član Vječnog mira i suvremene migracije“, u: *Simpozij u povodu 300. obljetnice rođenja Immanuela Kanta (1724–2024)*, Posebna izdanja, knj. CCXVIII, Odjeljenje humanističkih nauka, knj. 50, ANUBiH, Sarajevo 2025, str. 139–149. DOI: 10.5644/PI2025.218.11.

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima (izbor)

- Keynote speaker na međunarodnoj naučnoj konferenciji „Rod i mir na Balkanu, trasiranje puta naprijed“, s uvodnim izlaganjem „Uspón militantnog patrijarhata i feministička odgovornost za mir“
- Keynote speaker na međunarodnoj konferenciji „30 godina poslije Dayton: mitovi, realnosti i nove vizije budućnosti Bosne i Hercegovine“, s uvodnim izlaganjem „Gdje počinje budućnost neopterećena Dejtonom“
- Govornik na promociji knjige akademika Ejupa Ganića *Brčko, arbitraža (1996–1999): sjećanja i svjedočanstva*
- Panelist na panelu „BiH 30 godina od Dayton – građenje zarobljene države“, Transparency International
- Predavanje na regionalnoj školi diplomatije Foruma lijeve inicijative s temom „Kako se multilateralizam promijenio?“
- Panelist na regionalnoj konferenciji „Distrikt pomirenja“ s temom „Naša regija kao distrikt pomirenja“
- Govornik na regionalnoj konferenciji „Stabilnost i mir u regionu – stanje i izazovi“
- Uvodni govornik na regionalnoj konferenciji „Mir i obrazovanje Vizija 2030“

- Govornik na regionalnoj konferenciji „30 godina Dejtona i 25 godina Igman-ske inicijative“
- Panelist na naučnoj konferenciji posvećenoj Hani Arendt

Recenzije za knjige i naučne članke

- Anđelić, Neven, *Interbellum: svijet između hipokrizije demokratije i tiranije autoritarizma*, University Press, Sarajevo 2026.
- Borić, Besima, *A sve je moglo biti i drugačije: Između politike i života*, Dobra knjiga, Sarajevo 2026.
- Recenzije za *Dijalog*, *Pregled* i *Socijalne studije*
- Sršen, Vedran, *Izdvojeno mišljenje*, Synopsis, Zagreb 2026.
- Cvitković-Iličić, Špela, *Sarajevskih 300: Sarajevo film festival u diskursima popularne geopolitike*, Sarajevo Publishing, Sarajevo 2025.
- Ivanović, Miodrag S., *Zašto sam bio i ostao Jugosloven*, Udruženje za kulturu povezivanja Most art Jugoslavija, Zemun 2025.
- Ćosić, Selma, *Sigurnosne dimenzije rodnih odnosa i rodnih politika u postdejtonskoj Bosni i Hercegovini*, Univerzitet u Sarajevu – Fakultet političkih nauka, Sarajevo 2025.
- Mentorstvo na 4 doktorata u različitim fazama realizacije

Prisustvo u medijima

- Ćurak, Nerzuk, „Nerzuk Ćurak: Gdje počinje budućnost neopterećena Daytonom?“, *tačno.net*, 24. 11. 2025. <https://tacno.net/nerzuk-curak-gdje-pocinje-buducnost-neopterecena-daytonom/>

Intervjui

- tačno net, „Nerzuk Ćurak: Kukavičluk je danas ne govoriti o miru“, *YouTube*, 17. 9. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=yQwy-T1QotY>
- FTV, „Ćurak u Plenumu: Naslijede ZAVNOBiH-a je ključ za izgradnju pluralnog društva“, *YouTube*, 25. 11. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=gM9WYjtdKv4>
- N1, „Ćurak: Liberalna demokratija je mrtva“, *YouTube*, 27. 10. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=1Odee1f23TQ>

ODJELJENJE HUMANISTIČKIH NAUKA

AKADEMIK ESAD DURAKOVIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Član Predsjedništva ANUBiH. Uredno učestvovao u radu Predsjedništva.

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljene knjige i naučni radovi

Knjige

- Duraković, Esad, *Međumuslimanski ratovi danas: krivo shvaćanje islama*, Centar za napredne studije, Sarajevo 2025, 151 str. ISBN 978-9926-555-25-2.
- Duraković, Esad, *Šehersada o svjetlosti i piramidama*, Libreto za operu, Planjax komerc d.o.o., Tešanj 2025, 39 str. ISBN 978-9926-577-17-9.
- Al-Šayh, Hanan, *Zehrina priča*, prev. Esad Duraković, drugo izdanje, Planjax Komerc d.o.o., Tešanj 2025, 254 str. ISBN 978-9926-577-02-5.
- ‘Abd al-Gaffār, Sa’d; Yūsuf, ‘Atiyya; Dūrakūfitš, As‘ad, *I‘ğāz al-bayān al-qur‘anī. Min al-našš ilā al-ma‘nā*, Ġāmi‘a al-Malik ‘Abd al-‘Azīz – Markaz al-našr al-‘ilmī, 246 str.

Članci

- Hidayat, Ahmad Fadhel Syakir; Bahrudin, Uril; Mustofa, Syaiful; Duraković, Esad; Abidin, Nadiah, „Mapping the Application of Language Learning Strategies to the Language Skills: A Content Analysis Based on Oxford’s Book“, *Arabiyat: Jurnal Pendidikan Bahasa Arab dan Kebahasaaraban*, Vol. 11, No. 2, December 2024, 277–294. P-ISSN 2356-153X; E-ISSN 2442-9473, doi: <http://dx.doi.org/10.15408/a.v11i2.43965>. <https://journal.uinjkt.ac.id/index.php/arabiyat/article/view/43965>
- Duraković, Esad, „Pogrešno je imenicu *Allah* zamjenjivati općom imenicom *Bog* u religijskim tekstovima“, *Novi Muallim*, god. XXVI, br. 102, Sarajevo, Ljeto 2025, str. 7–13. DOI 10.26340/muallim.v26i102.2155
- Duraković, Esad, „Ahiretsko spasenje u spoznaji kao svjetlosti ili u svjetlosti kao spoznaji“, *Takvim*, El-Kalem, Sarajevo 2025, str. 11–20.

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- U ime Akademije obraćanje na skupu povodom obilježavanja godišnjice spaljivanja Nacionalne biblioteke. Zatim učestvovao u nizu drugih javnih promocija.

Recenzije, prikazi i urednički rad

- Uradio nekoliko recenzija za časopis Orijentalnog instituta *Prilozi za orijentalnu filologiju*

- Duraković, Esad, „Od Koloseuma do Gazze: Suština je ista - strastveno se kliče neprevladanoj čovjekovoj krvoločnosti“, *Depo portal*, 5. 1. 2025. <https://depo.ba/clanak/266738/od-koloseuma-do-gazze-sustina-je-ista-strastveno-se-klice-neprevladanoj-covjekovoj-krvolocnosti>
- Duraković, Esad, „‘Atletska američka demokratija’: U nedavnoj povijesti svijet je spašavala... Čestiti pjesniče, dobro je da ne vidiš u šta se izrodila“, *Depo portal*, 13. 1. 2025. <https://depo.ba/clanak/268276/atletska-americka-demokratija-u-nedavnoj-povijesti-svijet-je-spasavala-cestiti-pjesnice-dobro-je-da-ne-vidis-u-sta-se-izrodila>
- Duraković, Esad, „Fatalne greške visokog predstavnika“, *Patria, portal bh. novinske agencije*, 7. 4. 2025. <https://nap.ba/qpost/398956>
- Duraković, Esad, „Savez kolumnista | Akademik Esad Duraković: Proklet da si Svijete, koji mirno gledaš užase Gazze!“, *radiosarajevo.ba*, 6. 5. 2025. <https://radiosarajevo.ba/metromahala/ja-mislim/savez-kolumnista-akademik-esad-durakovic-proklet-da-si-svijete-koji-mirno-gledas-uzase-gazze/588433>
- Duraković, Esad, „Bosna i Hercegovina: Kontinuitet destrukcije“, *Patria, portal bh. novinske agencije*, 17. 5. 2025. <https://nap.ba/qpost/403739>
- Duraković, Esad / Lukavstvo jezika, „Kako nas ideolozi spretno varaju: Riječ ‘suživot’ čini nam se kao uspješan ‘opis’ idealnog stanja, a zapravo je obmana“, *Depo portal*, 29. 5. 2025. <https://depo.ba/clanak/272388/kako-nas-ideolozi-spretno-varaju-rijec-suzivot-cini-nam-se-kao-uspjesan-opis-idealnog-stanja-a-zapravo-je-obmana>
- Duraković, Esad / Totalitet Zla, „Mitsko ‘usavršavanje’ zločina, normalan um to ne može shvatiti: Zašto su zbivanja u Palestini više od genocida?!“, *Depo portal*, 31. 5. 2025. <https://depo.ba/clanak/272481/mitsko-usavršavanje-zlocina-normalan-um-to-ne-moze-shvatiti-zasto-su-zbivanja-u-palestini-vise-od-genocida>
- Duraković, Esad / Put preko BiH ka kreiranju evropske Gazze, „Šta radi Schmidt?! To sigurno vodi ka stvaranju bošnjačke Gazze, ovdje u Evropi, a to je najgora moguća sudbina“, *Depo portal*, 9. 6. 2025. <https://depo.ba/clanak/272818/sta-radi-schmidt-to-sigurno-vodi-ka-stvaranju-bosnjacke-gazze-ovdje-u-evropi-a-to-je-najgora-moguca-sudbina>
- Duraković, Esad / Na redu je (N)ova faza, „Totalna destrukcija Bliskog istoka: Šta se dešavalo prije 7 godina... Destabilizacija Irana strateški je interes cionizma?!“, *Depo portal*, 22. 6. 2025. <https://depo.ba/clanak/273327/totalna-destrukcija-bliskog-istoka-sta-se-desavalo-prije-7-godina-destabilizacija-irana-strateški-je-interes-cionizma>
- Duraković, Esad / Genocid u Srebrenici i demonija politike, „Kada bih imao moć, zabranio bih političarima da govore u Potočarima! Neka skrušenom šutnjom i klečeći svjedoče o nečovječnosti“, *Depo portal*, 4. 7. 2025. <https://depo.ba/clanak/273327/totalna-destrukcija-bliskog-istoka-sta-se-desavalo-prije-7-godina-destabilizacija-irana-strateški-je-interes-cionizma>

- ba/clanak/273776/kada-bih-ima-moc-zabranio-bih-politicarima-da-govore-u-potocarima-neka-skrusenom-sutnjom-i-klececi-svjedoce-o-necovjecnosti
- Duraković, Esad / (Ne)briga društva, „Zašto umjetnici u BiH nerijetko žive siromašni i poniženi? Očito je da mnogi ne znaju kako su ONI među nama - najbolji!“, *Depo portal*, 20. 7. 2025. <https://depo.ba/clanak/274369/zasto-umjetnici-u-bih-nerijetko-zive-siromasni-i-ponizeni-ocito-je-da-mnogi-ne-znaju-ka-ko-su-oni-medu-nama-najbolji>
 - S. S., „Duraković o Vijeću za nauku BiH: Hoće li Bošnjaci odbraniti dostojanstvo koje im je i ovdje ugroženo“, *Dnevni avaz*, 25. 7. 2025. <https://avaz.ba/vijesti/bih/987383/durakovic-o-vijecu-za-nauku-bih-hoce-li-bosnjaci-odbriniti-dostojanstvo-koje-im-je-i-ovdje-ugrozeno>
 - M. G., „Duraković: Za Gazu je prekasno i ako padne Netanyahu, ovo je mnogo kompleksnije od genocida“, *klix*, 27. 7. 2025. <https://www.klix.ba/vijesti/bih/durakovic-za-gazu-je-prekasno-i-ako-padne-netanyahu-ovo-je-mnogo-kompleksnije-od-genocida/250727042>
 - Duraković, Esad / Suicidna politika cionizma, „Desit će se ‘biblijski potres’: Cionisti su, za sada, nedodirljivi... Ali mržnja prema Izraelu postat će zastrašujuća“, *Depo portal*, 31. 7. 2025. <https://depo.ba/clanak/274767/desit-ce-se-biblijski-potres-cionisti-su-za-sada-nedodirljivi-ali-mrznja-prema-izraelu-postat-ce-zastrasujuca>
 - Duraković, Esad / Vječnost osionosti, „Sudbinski dijalog skrušenog poslanika Mojsija i Faraona: Svaki genocid zapravo je zločin protiv samog Boga!“, *Depo portal*, 3. 8. 2025. <https://depo.ba/clanak/274871/sudbinski-dijalog-skrusenog-poslanika-mojsija-i-faraona-svaki-genocid-zapravo-je-zlocin-protiv-samog-boga>
 - V. K., „Esad Duraković: Postoji taktička varka u vezi s Gazom, tamo se ništa ne mijenja“, *klix*, 4. 8. 2025. <https://www.klix.ba/vijesti/bih/esad-durakovic-postoji-takticka-varka-u-vezi-s-gazom-tamo-se-nista-ne-mijenja/250804190>
 - Duraković, Esad / Suicidna investicija, „Čudovište cionizma: Izrael sebe pretvara u Geto! Ostaće sam u moru u kome nije ostavio ništa osim mržnje i zločina!“, *Depo portal*, 11. 8. 2025. <https://depo.ba/clanak/275134/cudoviste-cionizma-izrael-sebe-pretvara-u-geto-ostace-sam-u-moru-u-kome-nije-ostavio-nista-osim-mrznje-i-zlocina>
 - Duraković, Esad, „Duraković za Hayat.ba: Podrška Amerike Izraelu podsjeća na Hitlerov uspon nacizma“, *Hayat.ba*, 12. 8. 2025. <https://www.hayat.ba/news/article/podrska-amerike-izraelu-podsjeća-na-hitlerov-uspon-nacizma-durakovic-za-hayatba/689b1f2b322d5ba0f32a191a>
 - Duraković, Esad / Bookcide u Bosni i Hercegovini, „Dokle mržnja prema knjizi može ići?! Zamislite paradoksa, članica Predsjedništva odbija da prizna Nacionalnu biblioteku!“, *Depo portal*, 20. 8. 2025. <https://depo.ba/clanak/275460/dokle-mrznja-prema-knjizi-moze-ici-zamislite-paradoksa-clanica-predsjednistva-odbija-da-prizna-nacionalnu-biblioteku>
 - Duraković, Esad / Alen Muhić: Knjiga o osvajanju dostojanstva, „Iz takvog zla Alen izlazi poput istinskog junaka, dostojan našega najvećeg poštovanja“

Depo portal, 6. 9. 2025. <https://depo.ba/clanak/276077/zacet-tako-sto-je-je-dan-cetnik-barbarin-silovao-muslimanku-bosnjakinju-iz-takvog-zla-alen-izlazi-poput-istinskog-junaka>

- Duraković, Esad, „Savez kolumnista | Akademik Duraković: Biblijski rat u zavičaju Biblije“, *radiosarajevo.ba*, 15. 9. 2025. <https://radiosarajevo.ba/metromahala/ja-mislim/savez-kolumnista-akademik-durakovic-stvaranje-velikog-izraela/605644>
- N. V., „Esad Duraković: Zapadne zemlje se utrkuju da priznaju Palestinu u trenutku kada ona biblijski nestaje“, *klix*, 25. 9. 2025. <https://www.klix.ba/vijesti/bih/esad-durakovic-zapadne-zemlje-se-utrkuju-da-priznaju-palestinu-u-trenutku-kada-ona-biblijski-nestaje/250925049>
- N1 BiH, „Esad Duraković za N1: ‘Zapad priznaje Palestinu dok istovremeno dopušta genocid – to je licemjerje‘“, *YouTube*, 29. 9. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=AAWgLRMHzb8>
- „Esad Duraković za Depo portal: „Ovo je lažni mir u Gazzi! Kratki predah poslije kojeg će cionisti nastaviti razaranje, ubijanje, progon... Neće odustati!“, *Depo portal*, 9. 10. 2025. <https://depo.ba/clanak/277244/ovo-je-la-zni-mir-u-gazzi-kratki-predah-poslije-kojeg-ce-cionisti-nastaviti-razaranje-ubijanje-progon-nece-odustati>
- Duraković, Esad / Mamdanijev muslimanski identitet, „Šta znači pobjeda Zohrana Mamdanija za gradonačelnika New York-a i zašto mediji ističu upravo to - da je musliman?!“, *Depo portal*, 6. 11. 2025. <https://depo.ba/clanak/278211/sta-znaci-pobjeda-zohrana-mamdaniya-za-gradonacelnika-new-york-a-i-za-sto-mediji-isticu-upravo-to-da-je-musliman>
- Duraković, Esad / U naručju Amerike „ISIL kao konstrukt cionizma: Danas je to jasno - vjerovali su da se bore za halifat, a zapravo je to bio atak na srce islama!“, *Depo portal*, 14. 11. 2025. <https://depo.ba/clanak/278492/isil-kao-konstrukt-cionizma-danas-je-to-jasno-vjerovali-su-da-se-bore-za-halifat-a-zapravo-je-to-bio-atak-na-srce-islama>
- Duraković, Esad / Budžetski kulturocid, „Političkim strukturama ili demonskim kreaturama u BiH: Šta se zbiva s vama?! Mefistofel može likovati!“, *Depo portal*, 18. 11. 2025. <https://depo.ba/clanak/278630/politickim-strukturama-ili-demonskim-kreaturama-u-bih-sta-se-zbiva-s-vama-mefistofel-moze-likovati>
- Duraković, Esad / Paklena strategija, „Sarajevo postaje muslimanski grad: Kada islamofobne laži prokuljaju kao priprema za ‘drugo poluvrijeme’ genocida!“, *Depo portal*, 1. 12. 2025. <https://depo.ba/clanak/279122/sarajevo-postaje-muslimanski-grad-kada-islamofobne-lazi-prokuljaju-kao-priprema-za-dru-go-poluvrijeme-genocida>
- Duraković, Esad / Francuska islamologinja kao islamofobija, „Muhameda i islam prikazuje kao lažne, a muslimane kao opake falsifikatore... Zašto ne vidi suštinu?!“, *Depo portal*, 6. 12. 2025. <https://depo.ba/clanak/279309/muhameda-i-islam-prikazuje-kao-lazne-a-muslimane-kao-opake-falsifikatore-za-sto-ne-vidi-sustinu>

- Duraković, Esad / Evropska ratnička psihoza, „Evropa se sprema za rat s moćnom Rusijom... Hoće li opet pogrešna procjena nekog psihopate dovesti do kataklizme?!", *Depo portal*, 13. 12. 2025. <https://depo.ba/clanak/279547/evropa-se-sprema-za-rat-s-mocnom-rusijom-hoce-li-opet-pogresna-procjena-nekog-psihopate-dovesti-do-kataklizme>
- Duraković, Esad, „Izraelski rat protiv djece, biljaka i tla“, *Hayat.ba*, 29. 12. 2025. <https://www.hayat.ba/news/article/izraelski-rat-protiv-djece-biljaka-i-tla/6952949b1400ff3a40dec4ff>

DOPISNI ČLAN MILE BABIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Sekretar Odjeljenja humanističkih nauka ANUBiH
- Direktor Centra za filozofska istraživanja ANUBiH
- Predsjednik Odbora za filozofiju
- Urednik časopisa *Dijalog* (od br. 3–4/2024)
- Održao govor na komemorativnoj sjednici ANUBiH 15. 1. 2025. u povodu smrti akademika Veselka Koromana
- Održao govor naslovljen „Hvala i slava filozofiji“ 12. 2. 2025. u ANUBiH u povodu tridesete godišnjice izlaza *Dijaloga*, *Časopisa za filozofiju i društvenu teoriju*
- Održao predavanje „Glavni dosezi i zastoji u provođenju Daytonskog mirovnog sporazuma. Potrebne modifikacije“ na znanstvenom skupu „30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi i izgradnji mira i funkcionalne države“ u ANUBiH 18. 11. 2025.

Aktivnosti izvan ANUBiH

Nastavne aktivnosti

- Redovna nastava na diplomskom studiju Franjevačke teologije u Sarajevu

Članstvo u redakcijama

- Glavni urednik i član uredništva časopisa *Jukić* (Sarajevo)
- Član savjeta međunarodnoga teološkog časopisa *Concilium* (koji se pojavljuje na pet jezika: engleskom, njemačkom, portugalskom, španjolskom i talijanskom)
- Član uredništva časopisa *Forum Bosnae* (Sarajevo) i član Upravnog odbora Međunarodnog foruma Bosna (Sarajevo)
- Član uredničkog vijeća časopisa *Bosna Franciscana* (Sarajevo)
- Član uredništva edicije *Colloquia Franciscana* (Sarajevo)
- Član savjeta izdavačke kuće Connectum (Sarajevo)
- Član savjeta časopisa *Filozofska istraživanja* (Zagreb)
- Član savjeta časopisa *Disputatio philosophica* (Zagreb)

Članstvo u strukovnoj sferi

- Član Hrvatskoga filozofskog društva (Zagreb)

Radovi u periodici i novinama

- Babić, M., „I identitet i solidarnost“, *Bosna Franciscana*, god. XXXIII, br. 62, Sarajevo 2025, str. 383–390. Napomena: O knjizi: Slavica Jakelić: *I sloboda i pripadanje. Eseji o religiji, nacionalizmu i solidarnosti* (Zagreb: TIM press, 2024). Sažeta verzija: *Svjetlo riječi*, god. LXIII, br. 504, Sarajevo 2025, str. 44–45.
- Babić, M., „Predgovor“, *Dijalog*, br. 3–4 (2024), Sarajevo 2025, str. 5–8.
- Babić, M., „Ravnoteža između razlike i jedinstva. Andrićeva pripovijetka *Pismo iz 1920. godine* i Karahasanova *Pisma iz 1993. godine*“, *Dijalog*, br. 3–4 (2024), Sarajevo 2025, str. 77–97.

- Babić, M., „Susret književnosti i medicine. Husref Tahirović, *Dr. Isak Samokovlija. Život u bijelom mantilu*, Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine“, *Dijalog*, br. 3–4 (2024), Sarajevo 2025, str. 171–173.
- Babić, M., „Jedinstvo mistike i politike“, *Svjetlo riječi*, god. XLIII, br. 506, Sarajevo 2025, str. 27. Napomena: Osamdeseta godišnjica smrti Dietricha Bonhoeffera (1945–2025).
- Babić, M., „Tisućusedamstota obljetnica Nicejskoga ekumenskog sabora (325–2025)“, *Svjetlo riječi*, god. XLIII, br. 507, Sarajevo 2025, str. 21.
- Babić, M., „Modernost i tradicija u vizuri Rusmira Mahmutćehajića“, *Logos*, god. XII, br. 1–2 (2024), Tuzla 2025, str. 93–110.
- Babić, M.; Mujkić, A., „Uvodnik. Uz novi dvobroj Dijaloga“, *Dijalog*, br. 1–2 (2025), Sarajevo 2025, str. 5–10.
- Babić, M., „Hvala i slava filozofiji“, *Dijalog*, br. 1–2 (2025), Sarajevo 2025, str. 13–14. Napomena: Govor održan u ANUBiH 12. 2. 2025. u povodu proslave tridesete godišnjice časopisa *Dijalog*.
- Babić, M., „Habermasova povijest filozofije kao diskurs o vjeri i znanju. Jürgen Habermas, *Auch eine Geschichte der Philosophie*. Band 1: *Die okzidentale Konstellation von Glauben und Wissen*, S. 918. Band 2: *Vernünftige Freiheit. Spuren des Diskurses über Glauben und Wissen*, S. 820. Berlin: Suhrkamp Verlag, 2019.“, *Dijalog*, br. 1–2 (2025), Sarajevo 2025, str. 93–155.

Radovi u zbornicima

- Babić, M., „Kritičko mišljenje i europska budućnost Bosne i Hercegovine“, u: *Svečana sjednica Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine posvećena Danu državnosti Bosne i Hercegovine. 22. novembar 2024. godine, prir.* Minela Đelmo, Sabina Vejzagić, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2025, str. 35–40. ISBN 978-9926-574-09-3. Napomena: Ponovno objavljeno u: *Dijalog*, br. 3–4 (2024), Sarajevo 2025, str. 187–189.
- Babić, M.; Mujkić, A., „Pristupna riječ. Immanuel Kant 1724–2024: Zurück zum selbstverschuldeten Unmündigkeit! Natrag k samoskrivljenoj nezrelosti!“, u: *Simpozij u povodu 300. obljetnice rođenja Immanuela Kanta (1724–2024)*, Posebna izdanja, knj. CCXVIII, Odjeljenje humanističkih nauka, knj. 50, ANUBiH, Sarajevo 2025, str. 7–11. ISBN 978-9926-574-10-9.
- Babić, M., „Kantova kritika ekstremizma“, u: *Simpozij u povodu 300. obljetnice rođenja Immanuela Kanta (1724–2024)*, Posebna izdanja, knj. CCXVIII, Odjeljenje humanističkih nauka, knj. 50, ANUBiH, Sarajevo 2025, str. 199–214. ISBN 978-9926-574-10-9.
- Babić, M., „Prilog ontologiji književnoga djela“, u: Karahasan, Dževad, *Model u dramaturgiji na primjeru Krležina glembajevskog ciklusa*, University Press – izdanja Magistrat, Sarajevo 2025, str. 145–160 (Pogovor). ISBN 978-9926-556-06-8.

Javni nastupi i predavanja

- Predavanje „Pluralizam kao mjerodavni oblik života“ u povodu pojavljivanja knjige Rusmira Mahmutćehajića *Genocidsko antibosanstvo* (Sarajevo: Dobra knjiga, 2025), predstavljene na Internacionalnom kolokviju „Ideologija antibosanstva“ održanom 22. 10. 2025. na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu.
- Izlaganje pod naslovom „Hannah Arendt o Ivanu Dunsu Škotu“ na Međunarodnoj naučnoj konferenciji u sklopu obilježavanja 60 godina Odsjeka Sociologija na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu pod tematskim naslovom „Hannah Arendt. Conditio inhumana“ 17. 10. 2025.
- Riječ na predstavljanju knjige Dževada Karahasana *Model u dramaturgiji na primjeru Krležina glembajevskog ciklusa* (Sarajevo: University Press, 2025), održanom 3. 7. 2025. u Domu kulture u Jajcu.
- Izlaganje „O Papićevom zagovaranju dijaloga svih sa svima“ održano na 13. Sarajevo UN sedmici međuvjerskog sklada u svijetu, u organizaciji Međunarodnoga foruma Bosna 5. 2. 2025. pod tematskim naslovom Konferencija „Žarko Papić – život i djelo, u obrani bosanskohercegovačke društvene pluralnosti“.
- Riječ na predstavljanju knjige Pavla Mijovića *Mi i izbjeglice. Politika, sigurnost, filozofija* (Sarajevo: University Press, 2024), održanom 20. 2. 2025. u Goethe Institutu u Sarajevu.
- Riječ na predstavljanju knjiga Marka Attile Hoarea *The History of Bosnia. From the Middle Age to the Present Day* (Saqi Books, 2007) i *Serbia. A Modern History* (Hurst & Company, 2024) u okviru znanstvenoga simpozija „Srbija i Bosna u savremenim vidicima“, održanog 14. 5. 2025. u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu.
- Riječ na predstavljanju knjige Dževada Karahasana *Model u dramaturgiji na primjeru Krležina glembajevskog ciklusa* (Sarajevo: University Press, 2025), održanom 19. 6. 2025. u Bošnjačkom institutu u Sarajevu.

Intervjui

- Babić, M., „Propast dolazi iznutra, a istina nas oslobađa. Dr. fra Mile Babić, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu i dopisni član ANUBiH, za naš list govori o važnosti Uskrsa i zajedništva“, Intervju vodila: Matea Jerković, *Oslobođenje*, 19–20. 4. 2025, str. 2–3.
- Babić, M., Prekinuti lanac nasilja, Intervju vodio: Ivan Milenković, *Vreme*, 31. 7. 2025, str. 22–24.

Nastupi u medijima

- Oslobođenje, „Jesmo li prodali slobodu za korist i moć? – O prostoru sa Zecom i Vukom“, razgovor vodio Amir Vuk Zec, *YouTube*, 9. 2. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=TNoDZyKARik&t=34s> (trajanje 1:06:32).
- FTV, „Šejh Edin Urjan Kukavica, fra Mile Babić i Lazar Škobo u Plenumu o vjeri i politici“, razgovor vodila Kristina Pranjić, *YouTube*, 31. 3. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=EyA0SYr7m0M> (trajanje 1:05:35).

- Ličina, Amra (razgovarala), „Babić za FR: Cilj pape Franje je bio da mir vlada među ljudima“, *Federalna.ba*, 22. 4. 2025. <https://federalna.ba/babic-za-fr-cilj-pape-franje-je-bio-da-mir-vlada-medu-ljudima-8gfpd> (trajanje 10:12).
- Sudjelovanje u emisiji „Svijet, vanjskopolitički magazin” na Federalnoj televiziji, 25. 4. 2025; razgovor vodila Ana Skopljak (trajanje 42:37).
- „Babić: Papa je kroz život zastupao jednostavnost i siromaštvo“, razgovor vodila Anne Marie Ćurčić, *Al Jazeera Balkans*, 26. 4. 2025. <https://balkans.aljazeera.net/video/2025/4/26/babic-papa-je-kroz-zastupao-jednostavnost-i-siromastvo> (trajanje: 10:18).
- „Uvod u lebdenje – Dževad Karahasan“, urednica Selma Dizdar, *Federalna.ba*, 1. 6. 2025. <https://new.federalna.ba/uvod-u-lebdenje-dzevad-karahasan-bnng2> (trajanje 55:25).

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Direktor Centra za balkanološka ispitivanja
- Urednik časopisa *Godišnjak/Jahrbuch* (54/2025)
- Član Savjeta časopisa *Dijalog, časopis za društvena i filozofska pitanja*
- Član Odbora za istorijske nauke
- Rukovodilac digitalizacije kartoteke „Grobovi prastanovnika sjeverozapadnog Balkana“
- Rukovodilac projekta stvaranja Informacionog centra za duhovnu kulturu starog Balkana
- Rukovodilac projekta arheoloških istraživanja gradinskih naselja na Glasinačkom području

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Dopisni član Njemačkog arheološkog instituta
- Naučni saradnik Evroazijskog odjeljenja Njemačkog arheološkog instituta u Berlinu
- Član redakcije časopisa *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*
- Član redakcije internacionalnog časopisa *Stratum Plus*, Chisinau

Objavljene knjige i naučni radovi

- Govedarica, B., „Early Copper Age layer of the Orlovka-Kartal settlement (Izmail District, Odessa County, Ukraine)“, *Godišnjak/Jahrbuch*, br. 54, Sarajevo 2025, str. 33–83. <https://doi.org/10.5644/Godisnjak.CBI.ANUBiH.54-141>
- Govedarica, B., „Luksuzni brusevi u bronzanom i željeznom dobu Evroazije“, *Godišnjak/Jahrbuch*, br. 54, Sarajevo 2025, str. 85–106. <https://doi.org/10.5644/Godisnjak.CBI.ANUBiH.54-142>
- Govedarica, B., „Kulturdenkmäler und Kriege: Bosnien und Herzegovina 1992–1995“, u: *Archäologie und Krieg*, Kolloquien zur Vor- und Frühgeschichte 28, Eurasien-Abteilung des Deutschen Archäologischen Instituts, Wiesbaden 2025, str. 261–280. DOI: <https://doi.org/10.34780/p0nk0808>
- Govedarica, B., „Verzierte Wetzsteine in der Bronze- und Eisenzeit Eurasiens“, *Das Altertum*, No. 70, Copenhagen 2025, str. 97–124.
- Govedarica, B., „Gilded ceramic vessels from the developed Copper Age in the Balkans (second half of the 5th millennium BC)“, *New Ancient Doclea*, No. XV, Podgorica 2025, str. 7–19.
- Govedarica, B., „Pitanje funkcije i snabdijevanja vodom praistorijskih gradinskih naselja u BiH“, *Hercegovina*, br. 24, Mostar 2025, str. 7–25.

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- Humboldt-Kolleg „Zwischen profan und sakral – Siedlungen und Deponierungen zwischen Balkan und Altai in der Mittel- und Spätbronzezeit“, Chisinau 4–7. 11. 2025; Referat: „Archaeology and Mythologie: Seelenloch und Seelenbegleiter“. https://conferinte.stiu.md/en/event_page/1725.

Recenzije, prikazi i urednički rad

- *Godišnjak/Jahrbuch*, br. 54/2025.

Prisustvo u medijima

- Podkast iz srca Romanije, „Blago ispod zemlje: Arheološka priča o Glasincu | akademik Blagoje Govedarica | #10“, *YouTube*, 30. 6. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=KYfO6AHFgfM>.

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Sudjelovanje u radu Komisije za izradu Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Nastava na dodiplomskom i doktorskom studiju na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu

Objavljene knjige i naučni radovi

- Hafizović, R., „Savršeni čovjek kao sjena Božijih Imena na Zemlji“, *Živa baština*, br. 40–41, Mostar 2025, str. 6–13. ISSN 2303-8799 (print), ISSN 2303-8802 (online)

Recenzije, prikazi i urednički rad

- Glavni urednik u Enciklopediji Balkana koja se radi pod pokroviteljstvom Mula Sadra Fondacije u Sarajevu i Encyclopedia of Islam iz Qoma. Prvi svezak pod slovom A i B u pripremi za štampu.

Prisustvo u medijima

- „Akademik Rešid Hafizović: Bosna i Hercegovina u lancima svojih institucija“, *Kliker*, 7. 4. 2025. <https://kliker.info/akademik-resid-hafizovic-bosna-i-hercegovina-u-lancima-svojih-institucija/>
- „Akademik Rešid Hafizović: Kainova žrtva Azazelu“, *Kliker*, 24. 5. 2025. <https://kliker.info/akademik-resid-hafizovic-kainova-zrtva-azazelu/>
- Hafizović, R., „Arefat je zenit islamskog hodočašća“, *Dnevni avaz*, 6. 6. 2025. <https://avaz.ba/vijesti/bih/978422/arefat-je-zenit-islamskog-hodocasca>
- Televizija Sarajevo, „Ramazanski razgovor: Akademik Rešid Hafizović“, *YouTube*, 8. 3. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=a4qsIuZijTE> (trajanje: 45 minuta)
- Hayat Media BiH, „Ramazanski program: dan 4 (Sehurnski sahan/Raskoš baštine/Stil života u islamu)“, *YouTube*, 5. 3. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=ln9WsuFCybc> (trajanje: 50 minuta)
- Televizija Sarajevo, „Srebrenica Specijal 2025 Rešid Hafizović 07 07 2025“, *YouTube*, 7. 7. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=TxixgNT7eZo> (trajanje: 55 minuta)

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Član Odjeljenja humanističkih nauka
- Predsjednik Odbora za istorijske nauke
- U ime ANUBiH održao pozdravni govor na međunarodnoj naučnoj konferenciji „Bosanske zemlje: Usora i Soli – 800 godina od prvog pisanog pomena“ (organizatori Univerzitet u Tuzli i Naučno društvo pravnika, Tuzla 19. 9. 2025; <https://historiografija.ba/historija-u-javnosti/naucne-manifestacije/otvorena-medjunarodna-naucna-konferencija-bosanske-zemlje-usora-i-soli-800-godina-od-prvog-pisanog-pomena>; <https://www.anubih.ba/dopisni-clan-anubih-prof-dr-husnija-kamberovic-prisustvovao-svecanom-otvorenju-medjunarodne-naucna-konferencija-bosanske-zemlje-usora-i-soli-800-godina-od-prvog-pisanog-pomena/>)
- U ime ANUBiH održao pozdravni govor na konferenciji povodom 120. godišnjice rođenja akademika prof. dr. Hamdije Ćemerlića (Sarajevo, 8–9. 10. 2025) i moderirao jedan panel
- Prisustvovao na nekoliko javnih predavanja u ANUBiH
- Organizirao javno predavanje „Ustanak 1875. kao početak Velike istočne krize: o čemu se danas raspravlja?“ koje je 16. 10. 2025. u ANUBiH održao prof. dr. Hannes Grandits (Univerzitet Humboldt, Berlin). <https://www.anubih.ba/ustanak-1875-kao-pocetak-velike-istocne-krize-o-cemu-se-danas-raspravlja/>
- Učestvovao na međunarodnoj konferenciji „30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države“ u Sarajevu, 18–19. 11. 2025. i podnio referat „Dejtonski mirovni sporazum i izazovi za funkcioniranje države – historijska perspektiva“, *Naučni skup 30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države: Knjiga sažetaka*, ANUBiH, Sarajevo 2025, str. 12–14. <https://www.anubih.ba/wp-content/uploads/2251110-30-godina-Daytona-Knjiga-sazetaka-web.pdf>

Aktivnosti izvan ANUBiH

Nastavna aktivnost

- Na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu držao predavanja na Odsjeku za historiju (prvi, drugi i treći ciklus studija)
- Držao predavanja na doktorskom studiju na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (11. januar 2025)
- Član Komisije za odbranu doktorske disertacije Melise Forić Plasto „Politike obrazovanja u Bosni i Hercegovini na primjeru nastave historije (1992–2018)“, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (10. januar 2025)

Objavljeni naučni radovi

- Kamberović, H., „Studenti iz Hercegovine na Sveučilištu u Zagrebu u doba Hrvatskog proljeća 1971. godine“, u: *Studije iz povijesti Sveučilišta u Zagrebu*, ur. Velimir Veselinović, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 2025, str. 381–392.

- Kamberović, H., „Zatvorski dani Alije Izetbegovića“, *Društvene i humanističke studije*, br. 28, Filozofski fakultet, Tuzla 2025, str. 85–100.
- Kamberović, H., „Ideja ZAVNOBiH-a u naučnom opusu Mirka Pejanovića“, u: *Doprinos akademika Mirka Pejanovića razvoju politologije (povodom 80. godišnjice života i 40 godina naučnoistraživačkog rada)* Zbornik radova, ur. Ivan Cvitković, Posebna izdanja, knj. CCXXI, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 22, ANUBiH, Sarajevo 2025, str. 17–26.

Objavljeni prikazi

- Kamberović, H., „Sjećanja Žarka Primorca“ (Žarko Primorac, *Nezapisana sjećanja*. Zagreb: Jesenski i Turk, 2023, 284 str.), *historiografija.ba*, 26. 1. 2025. <https://historiografija.ba/recenzije/jugoistocna-evropa/sjecanja-zarka-primorca>
- Kamberović, H., „Muhidin Džanko – marljiv i odgovoran naučnik“ (Muhidin Džanko, „Gradu Tešnju u književne pohode“, Tešanj: Centar za kulturu i obrazovanje, 2024. godine, 141 str.), *Oslobodjenje*, subota-nedjelja, 22. i 23. marta 2025, *Pogledi*, str. 28; dostupno i na: <https://www.oslobodjenje.ba/dosjei/teme/muhidin-dzanko-marljiv-i-odgovoran-naucnik-1028717/>
- Kamberović, H., „Ideologija ostavljena ‘po strani’: Kako su komunisti mobilizirali žene u partizanski pokret“, (Jelena Batinić, ‘Žene u partizanima. Između revolucije i tradicije’ (s engleskog prevela: Daniela Valenta). Sarajevo: University Press, 2024, 296 str.), *Oslobodjenje*, subota–nedjelja, 12–13. april 2025, *Pogledi*, str. 28; dostupno i na: <https://www.oslobodjenje.ba/dosjei/teme/ideologija-ostavljena-po-strani-kako-su-komunisti-mobilizirali-zene-u-partizanski-pokret-1034170/>
- Kamberović, H., „Naše heroine (prikaz knjige: Dragan Markovina, *Naše heroine. Prilog marginaliziranoj istoriji NOB-a*, SPKD „Prosvjeta“ i Bošnjačka zajednica kulture, Sarajevo 2025), *historiografija.ba*, 13. 4. 2025. <https://historiografija.ba/recenzije/bosna-i-hercegovina/nase-heroine>
- Kamberović, H., „Sigurnosne zone Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini“ (Merisa Karović-Babić, *Sigurnosne zone Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini: prijedlozi, motivi i ideje tokom 1992*. Sarajevo: Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, 2024, 319 str.), *historiografija.ba*, 6. 5. 2025. <https://historiografija.ba/recenzije/bosna-i-hercegovina/sigurnosne-zone-ujedinjenih-nacija-u-bosni-i-hercegovini>
- Kamberović, H., „Važnost zbornika radova o historiji Roma u Bosni i Hercegovini (Zbornik radova. Međunarodna konferencija Historija Roma u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 22. 2. 2024., Institut za historiju Univerziteta u Sarajevu; Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“, Sarajevo; Zagreb 2024), *historiografija.ba*, 18. 5. 2025. <https://historiografija.ba/recenzije/bosna-i-hercegovina/vaznost-zbornika-radova-o-historiji-roma-u-bosni-i-hercegovini>
- Kamberović, H., „San o Evropi (Dream of Europe)“, (prikaz knjige Mijat Lakićević, *Ljudi (i) institucije*. Desimir Tošić, Latinka Perović, Vladimir Gligorov, Zoran

Dinđić, Akademska knjiga, Novi Sad 2024, 206 str.), *Pregled: Časopis za društvena pitanja*, br. 1, Sarajevo 2025, str. 127–130. <https://pregled.unsa.ba/index.php/pregled/article/view/1246/1326>

- Kamberović, H., „Stefan Berger, *Historiografija, nacionalizam, identitet. Komparativne i transnacionalne perspektive*. Zagreb: Srednja Europa, 289 str.“ *Bosna franciscana: Časopis Franjevačke teologije*, br. 62, Sarajevo 2025, str. 391–393.
- Kamberović, H., „Zbornik o dostignućima i izazovima državnosti Bosne i Hercegovine. (*Državnost Bosne i Hercegovine u XX i XXI stoljeću: historijski izazovi i dostignuća u razvoju državnosti Bosne i Hercegovine. Zbornik radova* (Ur. Mirko Pejanović). Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Posebna izdanja, knjiga CCXIII, Odjeljenje društvenih nauka, knjiga 20, 2024, 491 str)“, *Društvene i humanističke studije*, god. 10, br. 1(27), Univerzitet u Tuzli, Tuzla 2025, str. 947–952. <https://www.dhs.ff.untz.ba/index.php/home/article/view/17108/1104>
- Kamberović, H., „Adnan Kaljanac, *U stranoj zemlji. Ćiro Trubelka u Bosni i Hercegovini / In a Foreign Country. Ćiro Trubelka in Bosnia and Herzegovina*. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2024, 236 str.), *Časopis za suvremenu povijest*, br. 2, 2025, str. 473–476. <https://hrcak.srce.hr/file/492605>

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- Tribina „Historija islama i Islamske zajednice u djelu Mustafe Imamovića“, Gradačac 17. 1. 2025, govorio o temi: „Doprinos Mustafe Imamovića istraživanju historije islama i Islamske zajednice u BiH“ (izlaganje dostupno na <https://historiografija.ba/clanci-i-polemike/historija-islama-i-islamske-zajednice-u-bih-u-istrazivanjima-mustafe-imamovica>)
- Naučni skup „Dan nezavisnosti Bosne i Hercegovine u okviru 30 godina implementacije mira“, Univerzitet u Sarajevu – Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije u saradnji s Odjeljenjem društvenih nauka i Odjeljenjem humanističkih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, referat pod naslovom „Od zalaganja za očuvanje Jugoslavije do prihvatanja realnosti da Jugoslavija ne postoji“, Sarajevo, 26. 2. 2025.
- Učešće na konferenciji pod nazivom „Bosanskohercegovačka historija kroz vizuru alumnija Odsjeka za historiju“, Filozofski fakultet, Odsjek za historiju, Sarajevo, 23–25. april 2025, referat pod naslovom „Od studentskog aktivizma do profesorske mirne luke“ (dostupno na <https://historiografija.ba/clanci-i-polemike/od-studentskog-aktivizma-do-profesorske-mirne-luke>)
- Promotor knjige Merisa Karović-Babić, *Sigurnosne zone Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini: prijedlozi, motivi i ideje tokom 1992*, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2024, 319 str., organizator: Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo 7. maja 2025.
- Učešće na Okruglom stolu „Evropsko naslijeđe Sarajevo: Historijska perspektiva“, Grad Sarajevo, Sarajevo, 9. 5. 2025, saopćenje pod naslovom „Značaj

9. maja za Sarajevo“ (izlaganje dostupno na <https://historiografija.ba/clanci-i-polemike/podsjecanje-na-9-maj-ima-smisla-ako-kontinuirano-afirmiramovrijednosti-antifasizma>)

- Promotor knjige *Historija Roma u Bosni i Hercegovini. Zbornik radova* (Zagreb, 15. maja 2025). Najava dostupna na <https://historiografija.ba/historija-u-javnosti/dogadjaji/u-zagrebu-ce-biti-predstavljena-knjiga-historija-roma-u-bosni-i-hercegovini>
- Učestvovao u panel diskusiji „Provincija u pozadini – sjećanje na Hasana Kikića“ (organizator: Javna biblioteka Zavidovići, 27. 10. 2025), govorio o historijskom kontekstu o kojem je pisao Hasan Kikić (objavljeno na <https://historiografija.ba/historija-u-javnosti/naucne-manifestacije/sjecanje-na-hasana-kikica>, <https://historiografija.ba/clanci-i-polemike/sudbina-sumske-industrije-u-zavidovicima-izmedju-dva-svjetska-rata>, <https://historiografija.ba/clanci-i-polemike/bosnjaci-dolaze>)
- Sudjelovao na Retrofestu, Ljubljana (organizator Filozofski fakultet, Ljubljana), učesnik u panelu Poenotenje in modernizacija jugoslovanskih družb, Ljubljana 3–6. novembar 2025.

Recenzije, prikazi i urednički rad

- Recenzirao knjigu Drino, Dževad, *Sulejmanpašići: povijest bosanske vezirske porodice*, Zenica 2025, 334 str.
- Recenzirao članak „Simfonije psihoze kroz prizmu europske modernosti i institucionalne moći nad ljudskim tijelom: Tretman mentalnih bolesnika iz austrougarske Bosne“, *Povijesni prilozi*, god. 44, br. 69, Zagreb 2025, str. 219–247.
- Recenzirao rukopis Herić, B., *Islamska revolucija u Iranu: pogled iz Bosne i Hercegovine*, Naučnoistraživački institut Ibn Sina, Sarajevo 2025.
- Recenzirao članak „Društveno-političke okolnosti djelovanja franjevac u Bosni i Hercegovini u zadnjem stoljeću osmanske vladavine i neposredno prije austrougarske okupacije“ (za zbornik radova o fra Grgi Martiću)
- Napisao predgovor knjizi Mesihović, Salmedin, *Augustov „Fabrenheit 451“*, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2025.
- Recenzirao više članaka za *Časopis za suvremenu povijest* (Zagreb)
- Recenzirao više radova za časopis *Historijski zbornik* (Zagreb)
- Recenzirao rad za *Povijesne priloge* (Zagreb)
- Recenzirao više radova za časopis *Tokovi istorije* (Beograd)

Prisustvo u medijima

- Kamberović, H., „Historijska perspektiva: Šta je kočilo Jugoslaviju, a šta koči BiH?“ *Oslobodjenje*, 23. 11. 2025. <https://www.oslobodjenje.ba/dosjei/teme/historijska-perspektiva-sta-je-kocilo-jugoslaviju-a-sta-koci-bih-1092277/>
- N1, „Pressing: ‘Džaba se Beograd i Banjaluka nadaju Trumpu, ostaju sankcije Dodiku i nezavisnost Kosova’“, *YouTube*, 15. 1. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=WUnUCHd721o&t=20s>

- Vida, „Kontrapovijest by Hrvoje Klasić #33 – Husnija Kamberović – Tko su Bošnjaci?“, *YouTube*, 2. 2. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=QSgIO-NRqW-Y>
- Vida, „Husnija Kamberović: U Bosni postoje ljudi koji se nacionalno izjašnjavaju Bosancima“, *Novosti*, Zagreb, 4. 2. 2025. <https://www.portalnovosti.com/husnija-kamberovic-u-bosni-postoje-ljudi-koji-se-nacionalno-izjasnjavaju-bosancima>
- N1 BiH, „Husnija Kamberović o građanskom buntu u složenoj BiH“, Gost u emisiji Nightnews, *YouTube*, 12. 2. 2025. https://www.youtube.com/watch?v=-CW30-hi_uUk
- Kovač, Aida, „Kamberović: Obilježavanje Sretenja otkriva namjere Vučića i Dodika za stvaranje jedne srpske države“, *FENA*, 14. 2. 2025. <https://fena.ba/article/1614845/kamberovic-obiljezavanje-sretenja-otkriva-namjere-vucica-i-dodika-za-stvaranje-jedne-srpske-drzave>
- FACE HD TV, „Kako je Zmaj od Bosne pobijedio na Kosovu? | Dr. Husnija Kamberović | Ona druga strana 93“, *YouTube*, 17. 2. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=K5mXX1eSz7o&t=767s>
- „Kamberović za TVSA: Dok se bavimo prvim februarom, država nam klizi iz ruku“, *Televizija Sarajevo*, 17. 2. 2025. <https://www.tvsa.ba/kamberovic-za-tvsa-dok-se-bavimo-prvim-februarom-drzava-nam-klizi-iz-ruku/>; Televizija Sarajevo, „Intervju: Husnija Kamberović 17 02 2025“, *YouTube*, 17. 2. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=0dNqCJ5NWs0>
- BHRT - Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, „Gost BHT1 Uživo bio je prof. dr. Husnija Kamberović, historičar“, *YouTube*, 21. 2. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=RcHE9otlHKw&t=1s>
- Kamberović, H., „Sarajevo nije nastalo 1. februara“, *Dnevni avaz*, 21. 2. 2025, prilog Extra, str. 4–5.
- Jelovac, Dunja, „Nauka, politika ili ideologija“, *Federalna.ba*, 19. 2. 2025. <https://www.federalna.ba/nauka-politika-ili-ideologija-qpsfv>
- Karabeg, Omer, „Čuva li Hrvatska Bosnu i Hercegovinu?“, *Radio Slobodna Evropa*, 30. 3. 2025. <https://www.slobodnaevropa.org/a/most-hrvatska-bih/33363918.html>
- „Kamberović: Odugovlačenje stvara lošu sliku države BiH“, *N1*, 5. 4. 2025. <https://n1info.ba/video/novi-dan/kamberovic-odugovlacenje-stvara-losu-sliku-drzave-bih/>; Historiografija ba, „Husnija Kamberovic na TVN1 o situaciji u BiH“, *YouTube*, 5. 4. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=iPO-Sl-Ku38Q&t=429s>
- „Husnija Kamberović za TVSA: Značenje 6. aprila se mijenjalo zajedno s historijom Sarajeva“, *Televizija Sarajevo*, 6. 4. 2025. <https://www.tvsa.ba/husnija-kamberovic-za-tvsa-znacenje-6-aprila-se-mijenjalo-zajedno-s-historijom-sarajeva/>
- Mišeljčić, Ljupko, „Je li Bosna i Hercegovina u ustavnoj krizi?“, *buka*, 24. 4. 2025. <https://6yka.com/bih/je-li-bosna-i-hercegovina-u-ustavnoj-krizi/>

- Korić, Selma, „Kamberović za FTV: Ljudi danas lutaju u tome šta je fašizam, a šta antifašizam“, *Federalna.ba*, 9. 5. 2025. <https://www.federalna.ba/kamberovic-za-ftv-ljudi-danas-lutaju-u-tome-sta-je-fasizam-a-sta-antifasizam-vzsxv>
- Niz medijskih nastupa u pripremama History Festa
- Kamberović, H. „Koncept i sadržaj History Festa ne određuju udruženja žrtava“, *historiografija.ba*, 26. 5. 2025. <https://historiografija.ba/clanci-i-polemike/koncept-i-sadrzaj-history-festa-ne-odredjuju-udruzenja-zrtava>; FENA, „Kamberović: Koncept i sadržaj History Festa ne određuju udruženja žrtava“, *Federalna.ba*, 27. 5. 2025. <https://www.federalna.ba/kamberovic-koncept-i-sadrzaj-history-festa-ne-odredjuju-udruzenja-zrtava-fnmiz>
- Kamberović, H. „Nepotrebna moraliziranja efendije Cerića“, *historiografija.ba*, 28. 5. 2025. <https://historiografija.ba/clanci-i-polemike/nepotrebna-moraliziranja-efendije-cerica>
- Kamberović, H. „Kome i zašto smeta History Fest?“, *historiografija.ba*, 28. 5. 2025. <https://historiografija.ba/historija-u-javnosti/dogadjaji/kome-i-zasto-smeta-history-fest>
- M. O. „Kamberović: Kome i zašto smeta History Fest?“, *Dnevni avaz*, 29. 5. 2025. <https://avaz.ba/vijesti/bih/976796/kamberovic-kome-i-zasto-smeta-history-fest>
- BHRT - Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, „Gost Jutra za sve bio je Husnija Kamberović, istoričar“, *YouTube*, 28. 5. 2025. https://www.youtube.com/watch?v=EHX61b7g_ro&t=1111s
- BHRT - Radiotelevizija Bosne i Hercegovine, „Gost BHT1 Uživo bio je Husnija Kamberović, povjesničar“, *YouTube*, 30. 5. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=IqaQ2ZirPuQ>
- Televizija Sarajevo, „Prof.dr. Husnija Kamberović najavio History fest“, *YouTube*, 29. 5. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=9iVuWYR5dpo&t=49s>
- „Ne smijemo ostati izolirani“, (Intervju), *Oslobodjenje*, 30. 5. 2025, str. 40–41, dostupno i na <https://www.oslobodjenje.ba/kun/kultura/husnija-kamberovic-istoricar-revizionistickim-narativima-se-mozemo-suprotstaviti-samo-ozbiljnim-naucnim-istrazivanjima-1047965/>
- Huseinović, Samir, „Otkazivanje skupa CER-a: dezinformacije dovele do skandala?“, *Deutsche Welle*, 13. 6. 2025. <https://www.dw.com/hr/otkazivanje-cer-a-u-sarajevu-dezinformacije-dovele-do-skandala-dezinformacije-dovele-do-skandala/a-72893623>
- Danas, „Da li su dezinformacije izazvale skandal u Sarajevu?“, *SNM Serbian News Media*, 13. 6. 2025. <https://snm.rs/da-li-su-dezinformacije-izazvale-skandal-u-sarajevu/>
- Dojče vele, „Dezinformacije dovele do skandala u Sarajevu?“, *Danas*, 13. 6. 2025. <https://www.danas.rs/svet/region/dezinformacije-dovele-do-skandala-u-sarajevu/>
- „Dezinformacije dovele do skandala?“, *Preporod*, br. 1286/12, 15. juni 2025, str. 23.

- Петровская, Юлия, „Из президента в арестанты. Как прокремлевский лидер Республики Сербской заигрался в сепаратизм и лишился власти“, *The Insider*, 13. 8. 2025. <https://theins.ru/politika/283961>
- RTV 7 Tuzla, „Prof. dr. Husnija Kamberović: ANUBiH se pridružila u osudi sistemskog nasilja nad Palestincima“, *YouTube*, 15. 8. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=ldlnR-jdBcc>
- „Dok jedni odaju počast herojima, drugi veličaju presuđene ratne zločince“, *Federalna.ba*, 25. 8. 2025. <https://www.federalna.ba/dok-sarajevo-promovira-heroje-banja-luka-i-beograd-slave-ratne-zlocince-017hm>
- Međetović, Faruk, „Profesorica Sadiković: BiH još 2002. rečeno da izvrši prijenos nadležnosti na državu“, *N1*, 20. 11. 2025. <https://n1info.ba/vijesti/od-demokratske-republike-bih-dosli-smo-do-jedine-drzave-u-svijetu-ciji-ustav-propisuje-diskriminaciju/>
- Čalić, Tatjana, „Kako su elite od mira napravile oružje podjela: Kamberović o BiH 30 godina poslije Dejtona“, *buka*, 21. 11. 2025. <https://6yka.com/bih/kako-su-elite-od-mira-napravile-oruzje-podjela-kamberovic-o-bih-30-godina-poslije-dejtona/>
- Sudjelovao na tribini povodom Dana državnosti, Kakanj, 21. 11. 2025. „U Kaknju tribina o državnosti BiH“, *historiografija.ba*, 21. 11. 2025. <https://historiografija.ba/historija-u-javnosti/dogadjaji/u-kaknju-tribina-o-drzavnosti-bih>

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Sudjelovala u radu Odjeljenja humanističkih nauka
- Članica Odbora za izdavačku djelatnost
- Članica Odbora za biblioteku i dokumentaciju
- Održala pozdravni govor u ime ANUBiH na večeri konferencije Saveza za esperanto BiH 20. 2. 2025.
- Bila predstavница / delegatkinja ANUBiH na 93. Skupštini UAI (Internacionalne unije akademija) 13–14. 10. 2025. (Mainz-Njemačka)
- Promotorica *Velike knjige lirske poezije BiH, CG, H i S.* (Slobodan Blagojević ur. i predgovor), ANUBiH, 15. 4. 2025.

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Rad na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti i Odsjeku za komparativnu književnost i informacijske nauke (Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet)
- Predavanja na Odsjeku za dramaturgiju Akademije scenskih umjetnosti u Sarajevu
- Sudjelovanje u radu Doktorskog studija iz lingvistike – Filozofski fakultet i predavanja na Doktorskom studiju iz književnosti na Filozofskom fakultetu

Objavljene knjige i naučni radovi

Knjiga

- Katnić-Bakaršić, Marina, *Stilistika na putu: Kritički diskursni pristup jeziku i stilu*, University Press, Sarajevo 2025. ISBN 978-9926-556-07-5

Naučni radovi

- Katnić-Bakaršić, Marina, „Ka proučavanju diskursa granice: multidisciplinarni pristup“, u: *Riječki filološki dani: zbornik radova s Trinaestoga međunarodnog znanstvenog skupa održanoga u Rijeci od 10. do 12. studenoga 2022*, ur. Lada Badurina, Nikolina Palašić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka 2025, str. 163–174.
- Katnić-Bakaršić, Marina, „Uloga kategorije lica u samoreprezentaciji govornika“, u: *Sarajevski filološki susreti 7: Zbornik radova*, Bosansko filološko društvo, Sarajevo 2025, str. 129–138.
- Katnić-Bakaršić, Marina, „Diskurzivna samoreprezentacija u Memoarima Jelice Bernadzikowske Belović (Ljube T. Daničić)“, u: *Govoriti, razumjeti, delovati: vpogled u uporabno jezikoslovje*, ur. T. Balažić Bulc, V. Gorjanc, Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana 2025, str. 149–156

Učesće na naučnim skupovima

- Riječki filološki dani 14, 10–12. 4. 2025. Izlaganje „CDA i nebinarne jezične prakse“
- Prakse čitanja. 50 godina Katedre za stilistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 25. 4. 2025. Izlaganje „Kritička stilistika i literarni diskurs“

Promocije, javna događanja

- Promocija. *Velika knjiga lirske poezije BiH, CG, H i S.* (Slobodan Blagojević ur. i predgovor), ANUBiH, 15. 4. 2025.
- Sjećanje na Sadu Musabegovića, ALU, 16. 4. 2025.
- Bookstan, 4. 7. 2025. Razgovor o Jasmini Musabegović i Hadžemu Hajdareviću

Recenzije, prikazi i urednički rad

Prikazi

- Katnić-Bakaršić, Marina, „Antologija u počast lirskoj poeziji. (Prikaz: Slobodan Blagojević. *Velika knjiga lirske poezije*. T. 1–3. Sarajevo, Buybook i ANU)“, *Novi Izraz*, br. 97–98, 2025, str. 190–194.
- Katnić-Bakaršić, Marina, „O Vesni sasvim osobno ili U počast prijateljstvu“, u: *Tkanje smisla: popotovanja in srečevanja*, ur. Tatjana Balažić-Bulc i Vojko Gorjanc, Založba Univerze v Ljubljani, Ljubljana 2025, str. 19–21.

Recenzije

- Ibršimović-Šabić, Adijata, *Scensko umijeće čitanja: proza ruskih klasika i sarajevske pozorišne improvizacije. Knjiga I – Načelo groteske (Nikolaj Gogolj / Mihail Bulgakov)*, Slavistički komitet, Sarajevo 2025.

Urednički rad

- Članica Uredničkog savjeta časopisa *Novi Izraz*, Sarajevo
- Urednica biblioteke Stylos u izdavačkoj kući University Press, Sarajevo
- Članica međunarodne redakcije časopisa *Fluminensia*, Rijeka, Hrvatska

Mentorstvo

- Mentorica za doktorat za kandidatkinju Dženanu Hajdarpašić, odbrana održana 18. 11. 2025. na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu

DOPISNI ČLAN ASIM MUJKIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Zamjenik sekretara Odjeljenja humanističkih nauka
- Kao korednik časopisa *Dijalog* učestvovao u radu redakcije i pripreme izdanja časopisa – dva dvobroja (3–4/24 i 1–2/25)
- Kao član Komisije ANUBiH za valorizaciju naučnoistraživačkog rada na institucijama visokog školstva i ANUBiH učestvovao u radu putem diskusija i izrade nacrtu završnih dokumenata

Aktivnosti izvan ANUBiH

- U organizacijskom odboru Međunarodne naučne konferencije „Hannah Arendt – Conditio Inhumana“, UNSA – Fakultet političkih nauka, Sarajevo, 16–17. 10. 2025.
- Obavljao dužnosti kodirektora Master programa za demokratiju i ljudska prava u Jugoistočnoj Europi, Global Campus of Human Rights, Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta u Bolonji
- Saradnik iz BiH u svojstvu „contributora“ na projektu: „The Fight Continues: Emancipatory Past and Present-Day Struggles in Central Europe and the Balkans“, EU – Visegrad group (2025–27)

Objavljene knjige i naučni radovi

Knjiga

- Mujkić, A., *Moderni politički poredak. Novus ordo seclorum*, Fakultet političkih nauka, UNSA, Sarajevo 2025. ISBN 978-9926-475-95-6

Zbornik

- *Simpozij u povodu 300. obljetnice rođenja Immanuela Kanta (1724–2024)*, ur. Mile Babić i Asim Mujkić, Posebna izdanja, knj. CCXVIII, Odjeljenje humanističkih nauka, knj. 50, ANUBiH, Sarajevo 2025; ISBN: 978-9926-574-10-9

Naučni radovi

- Mujkić, A., „Zlo u granicama samog uma“, u: *Simpozij u povodu 300. obljetnice rođenja Immanuela Kanta (1724–2024)*, ur. Mile Babić i Asim Mujkić, Posebna izdanja, knj. CCXVIII, Odjeljenje humanističkih nauka, knj. 50, ANUBiH, Sarajevo 2025, str. 99–115. DOI: 10.5644/PI2025.218.08
- Mujkić, A., „Etnički politički pluralizam i rastakanje Bosne i Hercegovine“, u: *Doprinosi akademika Mirka Pejanovića razvoju politologije (povodom 80. godišnjice života i 40 godina naučnoistraživačkog rada)* Zbornik radova, ur. Ivan Cvitković, Posebna izdanja, knj. CCXXI, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 22, ANUBiH, Sarajevo 2025, str. 51–70. DOI: 10.5644/PI2025.221.04

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- Mujkić, A., „A Contribution to the articulation of Evil“, conference paper, Međunarodna naučna konferencija: „30 anni da Srebrenica: Un genocidio

europo. Una giornata di memoria“, University of Bologna, Comune di Bologna, Bologna: 11. 7. 2025.

- Mujkić, A., „Constitutio Libertatis između ‘ne-više’ i ‘još-ne’“, conference paper, Naučna konferencija „Hannah Arendt. Nasljeđe: Misli bez ograda“, Friedrich Ebert Stiftung, Banja Luka, 6–7. 11. 2025.
- Mujkić, A., „Conditio Inhumana: Zlo samoodređenja i država straha“ conference paper, Međunarodna naučna konferencija: „Hannah Arendt – Conditio Inhumana“, Heinrich Boll St.; Fakultet političkih nauka, Sarajevo, 16– 17. 10. 2025.
- Mujkić, A., „Ka kritici kritika Dejtonskog sporazuma“, conference paper, Međunarodna naučna konferencija: 30 godina poslije Dayton: mitovi, realnosti i nove vizije budućnosti BiH“, Univerzitet u Sarajevu 21–22. 11. 2025.

Učešće na tribinama i javnim događajima

- Izlaganje: „Overcoming the coal and steel“. Reflection on Steven Van Hecke’s, *Brave Old Continent? Why Europe Should Reinvent Itself*, Leuven: Acco, 2025, Fakultet političkih nauka, Sarajevo, 17. 4. 2025. Objavljeno kao dio šireg teksta: „L’Europe, un brave vieux continent“ u *Samizdat L’Europeen*, No 9, Avril 2025.
- Izlaganje na promociji knjige akad. Ejupa Ganića, *Brčko: Arbitražja*, Bihać, 15. 4. 2025.

Recenzije, prikazi i urednički rad

- „Osvrt na knjigu Željko Senković, *Arendt i suvremenost*, Osijek: Filozofski fakultet (2023)“, *Dijalog*, 1–2, Sarajevo 2025, str. 87–92. DOI: 10.5644/DIJALOG.2025.1-2.08

Prijevod

- Richard Rorty: „Humanistički intelektualac: jedanaest teza“, *Dijalog*, 1–2, Sarajevo 2025, str. 165–169. DOI: 10.5644/DIJALOG.2025.1-2.11

Urednički rad

- Kao korednik časopisa *Dijalog* učestvovao u radu redakcije i pripreme izdanja časopisa – dva dvobroja (3–4/24 i 1–2/25)

Recenzije

- Rukopis Ive Markovića: *Retorika*, Sarajevo 2025.

Prisustvo u medijima

- Redovna jednomjesečna kolumna za <https://valterportal.ba>
- Brojne izjave za različite medije: on-line, printane i elektronske o različitim dnevno-političkim temama

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

AKADEMIK MUHIDIN HAMAMDŽIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Sekretar Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH
- Član Predsjedništva ANUBiH
- Član Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja OMN ANUBiH
- Član Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije OMN ANUBiH
- Član Odbora za kardiovaskularnu patologiju OMN ANUBiH
- Član Savjeta časopisa *Acta Media Academica*
- Zbog bolesti nije mogao aktivno i redovno učestvovati u radu sjednica Odjeljenja medicinskih nauka i sjednica Predsjedništva ANUBiH

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Aktivnosti u Odjeljenju medicinskih nauka
 - Direktorica Centra za kontrolu bolesti i geo-zdravstvene studije
 - Članica Odbora za naučnoistraživački i istraživačko-razvojni rad ANUBiH
 - Članica Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja
 - Članica savjetodavnog odbora časopisa *Acta Medica Academica*
 - Voditeljica projekta Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije – „Biosigurnost i biozaštita u osnovnim i srednjim školama u Bosni i Hercegovini“.
- Održane:
- edukacija profesora iz oblasti biosigurnosti,
 - predavanja i radionice za srednjoškolce i osnovce
 - kantonalna takmičenja
 - Federalno takmičenje
 - državno takmičenje
 - međunarodno takmičenje

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Dopredsjednica međunarodnog etičkog komiteta UNSECO (IBC UNESCO)
- Članica Evropske akademije nauka, Oblast biomedicina
- Počasna članica BHAAAS
- Članica Akademija medicinskih znanosti Hrvatske
- Članica Mreže laboratorijskih stručnjaka za nove virusne bolesti
- Članica Izvršnog odbora Međunarodnog udruženja o Hantavirusima (the Executive Committee of the International Society for Hantaviruses – ISH)
- Kao članica tima IBC UNESCO pripremili dvije publikacije:
 - Synthetic biology
 - The ethical and human rights considerations to promote mental health and well-being of children and adolescents in the digital environment
- Diseminacija je planirana u 2026. godini

Objavljene knjige i naučni radovi

- Hukić M, Karabegović A, Ponjavić M, Ademović N. Forecasting and mitigating epidemic spread during natural disaster triggered by seismic events. In: Radu D, Hukić M, Vaseashta A, editors. Countering Hybrid Threats Against Critical Infrastructures. Cham: Springer; 2025. str. 101–119. Electronic ISSN: 1874-6535.
- Hukić M. Transformacija svijeta kroz sintetsku biologiju. U: Hukić M, Hukić E, Karabegović A. Nauka i tehnologija mijenjaju svijet. Sarajevo: Bošnjački institut – Fondacija Adila Zulfikarpašića; 2025. str. 17–47.
- Markotić A, Hukić M. Napredne tehnologije u borbi protiv epidemija i pandemija. U: Hukić M, Hukić E, Karabegović A. Nauka i tehnologija mijenjaju svijet. Sarajevo: Bošnjački institut – Fondacija Adila Zulfikarpašića; 2025. str. 49–72.

- Avdić M, Hukić M. Sintetička biologija i ćelijska komunikacija: Između prirodnih mehanizama i inženjerske kontrole. U: Hukić M, Hukić E, Karabegović A., *Nauka i tehnologija mijenjaju svijet*. Sarajevo: Bošnjački institut – Fondacija Adila Zulfikarpašića; 2025. str. 73–86.
- Hukić M, Numanović F. Ženski genitalni mikrobiom u zdravlju i bolesti: Faktori uticaja i potencijal za terapiju. U: Omeragić F, ur. *Tumori ženskog genitalnog sistema*. Tuzla: Pritkom d.o.o. Grafički inženjering; 2025. str. 369–386. ISBN 978-9926-563-14-1.
- Hukić M, Hukić E. Ethical and biosafety challenges in modern microbiology: Navigating the risks of emerging technologies. In: Vaseashta A, Rocha A, editors. *Spectrum of Dual-Use Technologies: Unforeseen Risks Versus Returns*. Cham: Springer; 2024. str. 163–182. doi: 10.1007/978-3-032-00202-0. ISBN 978-3-032-00201-3.
- Deumić S, Crnčević N, Hukić M, Dizdar M, Avdić M. New Perspectives on the Impact of Iron Chelation Therapy on the Gut Microbiome in Thalassemia Patients. *Thalassemia Reports*. 2025;15(1):2. <https://doi.org/10.3390/thalassrep15010002>
- Lavić-Zahirović A, Pramenković E, Jusufović I, Tahirović E, Dizdar M, Hukić M, Dervišević E. Effect of trimethoprim-sulfamethoxazole on bacterial growth and biofilm formation in reference gram-positive and gram-negative strains. In: Gurbeta Pokvić L, Badnjević A, editors. *CMBEBIH 2025: Proceedings of the International Conference on Medical and Biological Engineering in Bosnia and Herzegovina*. Cham: Springer; 2026.
- Pramenković E, Hukić M, Lavić-Zahirović A, Crnčević N, Dizdar M, Dervišević E, Avdić M. Effect of subinhibitory moxifloxacin concentrations on biofilm formation and antibiotic resistance in gram-positive and gram-negative bacteria. In: Gurbeta Pokvić L, Badnjević A, editors. *CMBEBIH 2025: Proceedings of the International Conference on Medical and Biological Engineering in Bosnia and Herzegovina*. Cham: Springer; 2026

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- Hukić M. Sintetička biologija: izazovi, mogućnosti i budućnost. Forum Nauka i tehnologija koja mijenja svijet. Bošnjački institut. Sarajevo, 26. 3. 2025. <https://www.anubih.ba/odrzani-forum-i-medjunarodna-smotra-mladih-posveceni-biosigurnosti-i-biozasiti/>
- Hukić M. Zašto medicina?. Javno predavanje. Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli. Tuzla, 8. 3. 2025.
- Hukić M. Lična i timska efikasnost: Liderstvo novog doba. Poslovna akademija. Tuzla, 7. 4. 2025.
- Hukić M, Kandić A, Avdić M, Ramić A, Numanović F. Genitalni biofilm – uloga u zdravlju i bolesti reproduktivnog trakta. Simpozij ginekologa i perinatologa Tuzlanskog kantona sa međunarodnim učešćem. GAK Perspektive – Ženski horizonti 2025. Tuzla, 13–15. 11. 2025.

- Hukić M, Konjhodžić R. Genitalni biofilm – uloga u zdravlju i bolesti reproduktivnog trakta. 13. multidisciplinarni skup: „HPV-vezani karcinomi u Bosni i Hercegovini“. ANUBiH. Sarajevo, 19. 9. 2025.
- Ramić A, Hukić M. Trendovi i distribucija visokorizičnih HPV genotipova među različitim starosnim grupama. 2. kongres s međunarodnim učešćem ULISZS. Sarajevo, 25–27. 4. 2025.

Recenzije, prikazi i urednički rad

- Radu D, Hukić M, Vaseashta A, editors. Countering Hybrid Threats Against Critical Infrastructures. Cham: Springer; 2025. (NATO Science for Peace and Security Series – D: Information and Communication Security). <https://www.springer.com/series/7107>
- Hukić M, Hukić E, Karabegović A, editors. Nauka i tehnologija mijenjaju svijet. Sarajevo: Bošnjački institut – Fondacija Adila Zulfikarpašića; 2025. ISBN: 978-9958-743-69-6.

Prisustvo u medijima

- BHRT - Radiotelevizija Bosne i Hercegovine. BHT1 Uživo: Mirsada Hukić, akademkinja. YouTube, 11. 12. 2025. https://www.youtube.com/watch?v=Tafx1ULK_rQ
- Zahirović, A. Prof. dr. Mirsada Hukić: Nauka, kreativnost i život u harmoniji. Medicus, 28. 9. 2025. <https://sv-medicus.ba/blog/2025/09/28/prof-dr-mirsada-hukic-akademik-svaki-pa-i-najduzi-put-pocinje-jednim-eksperimentom/hukic-akademik-svaki-pa-i-najduzi-put-pocinje-jednim-eksperimentom/>

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Od 2014. potpredsjednica ANUBiH
- Aktivno učešće u radu Izvršnog odbora i Predsjedništva ANUBiH, kao i u ostalim aktivnostima u ANUBiH (naučnim skupovima i predavanjima)
- Organizirala naučno predavanje „Challenges and Opportunities in implementation in clinical practice“. Predavač prof. dr. S. Mukherji iz Louisvillae, USA.
- Od 2017. drugi mandat kao potpredsjednica ANUBiH
- Od 2020. treći mandat kao potpredsjednica ANUBiH
- Članica Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH (OMN)
- Članica Odbora za maligna oboljenja
- Članica Odbora za gerontologiju i gerijatriju OMN ANUBiH
- Članica Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije OMN ANUBiH
- Članica Savjeta Časopisa *Acta Medica Academica*
- Članica Odbora za biblioteku i dokumentaciju ANUBiH
- Članica Savjeta za nauku i umjetnost Univerziteta Sarajevo ispred ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Prof. emeritus Univerziteta u Sarajevu
- Aktivno učešće na svečanoj Akademiji povodom 50 godina Fondacije ASHAK/KASA ispred ANUBiH u Prištini 10. 12. 2025.
- Aktivan učesnik u (2020–2026) u izradi udžbenika iz radiologije za studente Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu
- Članica Udruženja radiologa BiH
- Članica Evropskog Udruženja radiologa – ESR
- Članica Balkanskog Udruženja radiologa

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Predsjednica Odbora za kardiovaskularnu patologiju OMN
- Članica Odjeljenja medicinskih nauka
- Sudjelovala u radu Odjeljenja medicinskih nauka
- Predsjednica Organizacionog odbora Naučnog simpozija povodom obilježavanja Svjetskog dana srca
- Članica Odbora za maligna oboljenja OMN
- Članica Odbora za gerontologiju i gerijatriju OMN
- Članica Odbora za međunarodnu saradnju

Aktivnosti izvan ANUBiH

Nastava

- Nastava na predmetu Pedijatrija-kardiologija: Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru
- Nastava na predmetu Pedijatrija-kardiologija engleski: Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru
- Nastava na predmetu Hitna stanja u pedijatriji: Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru
- Nastava u Visokoj školi zdravstvenih studija Kiseljak: Uvod u medicinu, Medicinska dijetetika, Interna medicina sa zdravstvenom njegom.
- Nastava na predmetu Kardiologija: redovni profesor Evropskog centra za mir i razvoj Univerziteta za mir Ujedinjenih nacija
- Nastava CIS: Univerzitet u Sarajevu, Centar za interdisciplinarne studije „Prof. dr. Zdravko Grebo“ u saradnji s UNICEF-om u Bosni i Hercegovini: Ljetna škola: Klimatske promjene i zagađenje zraka: „Uticaj klimatskih promjena i zagađenog zraka na kardiovaskularno zdravlje“

Mentorstvo i članstvo u komisijama za odbranu magistarskih, doktorskih radova i studentskih radova

- Helena Karlović, „Povezanost hipotireoze sa serumskom koncentracijom hCtln i nT proBNP i ultrazvučnim nalazom srca novorođenčadi“, Medicinski fakultet, Sveučilište u Mostaru, član Komisije i komentor, 2024, u toku
- Mirela Lokvančić Konaković, „Uticaj prehrambenih stilova i ponašanja na indeks tjelesne mase djece u predškolskom uzrastu“, komentor i članica Komisije za odbranu doktorske disertacije, Medicinski fakultet, Univerzitet u Tuzli, 2025, u toku.
- Jasmina Šlaku, „Covid-19 tretman na sekundarnom nivou medicinske zaštite“, Medicinski fakultet, Sveučilište u Mostaru, mentor i članica Komisije u odbrani doktorske disertacije, 2025, u toku.
- Grit Kirsten, „Ehokardiografske karakteristike Postcovid-19 infekcija adultnih pacijenta i kardiovaskularne bolesti“, Medicinski fakultet, Sveučilište u Mostaru, mentor i članica Komisije u odbrani doktorske disertacije, 2025, u toku.

- Mediha Kardašević, „Terapijski modaliteti u tretiranju ductus arteriosus persistens kod prematurusa“, Medicinski fakultet, Sveučilište u Mostaru, mentor i članica Komisije u odbrani doktorske disertacije, 2025, u toku.
- Predsjednik Povjerenstva za ocjenu doktorske disertacije dr. med. Sanje Džida, „Pojavnost astme i atopijskih bolesti u djece Hercegovačko-neretvanske županije“, Medicinski fakultet, Mostar, 9. 3. 2025.
- Subspecijalistički ispit Pedijatrija: ukupan broj od 2003. godine kao predsjednik Komisije iznosi: 16, a kao član Komisije: 5.
- Specijalistički ispiti iz Pedijatrije od 1999. godine, ukupan broj kao predsjednik Komisije iznosi: 75, a kao član Komisije: 26.

Objavljeni radovi i uredništva

Knjige

- Mesihović-Dinarević S. ur. Zdravstvene koristi mediteranske ishrane. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu, Centar za interdisciplinarne studije „Prof. dr. Zdravko Grebo“, ANUBiH; 2025. ISBN 978-9926-541-03-3; ISBN 978-9926-574-12-3.

Radovi

- Mesihović-Dinarević S. The impact of polluted air and climate changes on cardiovascular health. U: Hadžić E, Fejzić N, ur. Climate Change and Air pollution, str. 47–65. Sarajevo: Center for Interdisciplinary Study Prof. dr Zdravko Grebo; 2025. ISBN 978-9926-541-02-6.
- Mesihović-Dinarević S. Uticaj onečišćenog zraka i klimatskih promjena na kardiovaskularno zdravlje. U: Hadžić E, Fejzić N, ur. Klimatske promjene i zagađenost zraka, str. 49–67, Sarajevo: Centar za interdisciplinarne studije Prof. dr Zdravko Grebo; 2025. ISBN 978-9926-541-09-9.
- Mesihović-Dinarević S. Potencijal vještačke inteligencije u pedijatrijskoj kardiologiji. U: Knjiga apstrakata: 30 godina Udruženja Kardiologa u Bosni i Hercegovini. 10. kongres Udruženja Kardiologa u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 25.-28.09.2025.g., str. 74–6, Sarajevo: Udruženje Kardiologa Bosne i Hercegovine; 2025. ISBN 978-9958-9580-5-2.
- Mesihović-Dinarević S, Mesihović R. Inovativni pristupi u zdravstvu. Društvena i tehnička istraživanja. 2025;11(1):117–30, 2025. ISSN 2303-8462.
- Dunne E, Tran-Lundmark K, van der Have O, Wacker J, Michel-Behnke I, Koubsky K, Krauss A, Van Cleemput J, Stephensen SS, Elmet M, Dalinghaus M, Šijak D, Topalovic M, Lubaua I, Ulger Z, Vida V, Juul K, Chilingirova N, Balmer Ch, Mesihovic-Dinarevic S, McMahon CJ et al. Current Status of Paediatric Cardiac Transplantation and Mechanical Circulatory Support in Twenty-eight European Countries. Heart. 2025 (u štampi)
- Kamenica K, Mesihović-Dinarević S. Ventricular fibrillation leading to Sudden Cardiac Arrest in an asymptomatic child with Left Axis Deviation and ALCAPA. Journal of Health Sciences. 2025;15(2):99–104.
- Šeta A, Dinarević S, Pašalić A, Fejzić N, Hofman Drmać I, Sporišević L, Ostojić Lj, Čavar I, Matana A, Merendić M, Lisičić Konaković M, Jogunčić A,

Pilav A. Mediteranean diet practices among students of health studies. Food in Health and Disease: scientific-professional journal of nutrition and dietetics. 2025;14(1):6–16.

- Lisičić Konaković M, Secić S, Pašalić A, Fejzić N, Hofman Drmać I, Šeta A, Fejzić N, Ostojić Lj, Čavar I, Sporišević L, Matana A, Merendić M, Jogunčić A, Pilav A, Dinarević S. Dietary Differences in Health Sciences Students. Journal of Health Sciences. 2025;15(1):31–36
- Lindov E, Nadarević V, Dinarević-Mesihović S. Uticaj animalne proizvodnje na okoliš. CEPS 2025 (u štampi)
- Kamenica K, Mesihović-Dinarević S. Malignant rhythm disorder occurring in an asymptomatic child during physical activity. JHSC Cr (u štampi)
- Kardašević M, Mesihović-Dinarević S. Ductus arteriosus persistens kod prematurusa – kontroverze terapijskog pristupa i pridruženih komorbiditeta. JHSC Cr (u štampi)
- Cantinotti M, Voges I, di Salvo G, Ortiz-Garrido A, Bharucha T, Grotenhuis H, Sabate-Rotes A, Cavigelli A, Roest A, Sendzikaite S, Nolan O, Ramcharan T, Koubsky K, Brun H, Petropoulos AC, Bellsham-Revell H, Kaneva-Nencheva A, Mesihovic Dinarevic S. Hypoplastic Left Heart Syndrome Practice Variation Across 31 Centres From 20 European Countries. AnAEPC Imaging Working Group Study vol.: (0123456789). European Journal of Pediatrics. 2025;184:379. SPRINGER. <https://doi.org/10.1007/s00431-025-06175-9>.

Sudjelovanje na naučnim i stručnim skupovima, javna predavanja

- Uvodničar: Javno predavanje, ANUBiH, 22. 12. 2025, prof. dr. Pamela Habibović, Rector Magnificus Maastricht University, Netherlands: „Od nauke o materijalima do regenerativne medicine: karijerno putovanje jedne naučnice i liderke u visokom obrazovanju“
- Član Organizacionog odbora 10. kongresa Udruženja kardiologa BiH, 25–27. 9. 2025, Sarajevo, Hotel Hills.
- 3rd International Symposium on Echocardiography, Banja Luka, Hotel Bosna, 10–11 May 2025; referat „New guidelines in paediatric echocardiography /2024/ with challenges in utilizing AI“. <https://ukbih.com/>
- 10. međunarodni kongres kardiologa UKBiH 25–28. 9. 2025, Hotel Hills, Sarajevo, Sesija Radne grupe Pedijatrijska kardiologija, referat „Potencijal vještačke inteligencije u pedijatrijskoj kardiologiji“.
- Olimpijski komitet BiH, Zetra, april 2025, Četvrti međunarodni seminar sportske medicine u organizaciji OK BiH, referat „Sport u dječijoj kardiologiji“. https://www.youtube.com/watch?v=T5fQ19_UfSM
- XVI ECPD International Summer School on Cardiovascular Disease: Prevention, Detection and Management of Cardiovascular diseases; 24th–28th June 2025, Hotel Splendid Bečići, Budva, Montenegro, referat „New guidelines and challenges of AI in paediatric echocardiography“ [https://www.ecpd.org.rs/pdf/2025/International summer school/program-CVD2025.pdf](https://www.ecpd.org.rs/pdf/2025/International%20summer%20school/program-CVD2025.pdf)

- World Heart Day: Board for Cardiovascular pathology, Department of Medical Sciences, Academy of Arts and Sciences of Bosnia and Herzegovina, Senka Mesihović-Dinarević: „Svjetski dan srca 2025“ Promocija knjige Senka Mesihović-Dinarević Zdravstvene koristi mediteranske ishrane / Health benefits of the Mediteranean diet. <https://www.anubih.ba/svjetski-dan-srca-2025/>

Prižnanja

- Zahvalnica za neprocjenjiv doprinos organizaciji 3rd International symposium on Echocardiography, May 10–12, 2025, Banja Luka, Udruženje za preventivnu kardiologiju RS
- „Women in Medicine – Empowerment & Balance“, Sarajevo, Holliday Inn, June 20, 2025. 16th BHAAAS Days, dedicated to honoring and celebrating the contributions of women in the fields of medicine and science. <https://www.bhaaas.org/en/special-events>

Projekti

- Slovenska akademija znanosti in umetnosti – saradnja s Odborom za KVP, od oktobra 2018.
- „Značaj screeninga prekomjerne tjelesne mase/pretilosti kod predškolske djece u prevenciji prijevremenog kardiometaboličkog rizika“, završna faza uz doktorsku tezu
- „Utjecaj ishrane na oralno i opšte zdravlje djece i adolescenata“ završna faza
- Inicijativa pokretanja Projekta s HAZU „Jadranske zemlje i ishrana“
- Mogućnosti nastavka saradnje Evropske akademije nauka i umjetnosti i ANUBiH u vidu godišnjih sesija: „East meet West in Sarajevo“, kao i Odbora za KVP ANUBiH zemalja Regiona.
- „Mediteranska ishrana i kardiovaskularne bolesti“ – inicijativa saradnje s HAZU
- „Doedukacija ljekara primarne zdravstvene zaštite iz bazičnih pedijatrijskih znanja uključujući urgencije kardiologije i preventivne aktivnosti“ – inicijativa
- „Analiza uticaja mediteranske i kontinentalne prehrane na kardiovaskularne rizike studentske populacije“, 2024/2025.
- „Opservaciona studija prevalence kardiovaskularnih i plućnih bolesti kao posljedica visokih koncentracija polutanata u zraku u Kantonu Sarajevo“, 2024/2025.

Članstvo

- Članica Udruženja kardiologa Bosne i Hercegovine
- Članica Ljekarske komore KS
- Redovna članica Evropskog udruženja pedijatara kardiologa (AEPC)
- Redovna članica Kraljevskog Koledža pedijatara (RCPCH)
- Redovna članica Britanskog udruženja pedijatara kardiologa (BPCA)
- Članica Evropskog udruženja kardiologa (FESC)
- Redovna članica General Medical Council (GMC)

- Članica Evropske akademije nauka i umjetnosti
- Članica ISCD

Uredništva

- Savjet časopisa *Pedijatrija danas*
- Časopis *Medicinski žurnal*
- Časopis *Hrvatski časopis zdravstvenih znanosti*
- Časopis *Acta Medica Academica*

Recenzentica knjiga / radova

- Recenzija udžbenika Neonatologija, autor: Marjana Jerković-Raguž, izv. prof. dr. sci. med., koautor: Jerko Brzica, dr. med., Medicinski fakultet Mostar, 29. 8. 2025.

Mediji

- 15 godina čuvanja zdravlja: ANUBiH-a poziva na svečanost povodom Svjetskog dana srca. Radiosarajevo.ba, 27. 9. 2025. <https://radiosarajevo.ba/vijesti/bosna-i-hercegovina/15-godina-cuvanja-zdravlja-anubih-a-poziva-na-svecanost-povodom-svjetskog-dana-srca/607299>
- ANUBiH | Svjetski dan srca: Dr. Senka Mesihović-Dinarević i dr. Vjekoslav Gerc poslali važne poruke. Radiosarajevo.ba, 29. 9. 2025. <https://radiosarajevo.ba/metromahala teme/anubih-svjetski-dan-srca-dr-senka-mesihovic-dinarevic-i-dr-vjekoslav-gerc-poslali-vazne-poruke/607554>
- Bosanka na vrhu europske nauke: Prof. dr. Pamela Habibović održala predavanje u Sarajevu. Radiosarajevo.ba, 22. 12. 2025. <https://radiosarajevo.ba/metromahala teme/bosanka-na-vrhu-europske-nauke-profdr-pamela-habibovic-odrzala-predavanje-u-sarajevu/619061>
- Svjetski dan srca. ANUBiH, 2025. <https://www.anubih.ba/wp-content/uploads/20250929-Svjetski-dan-srca.pdf>
- Kardiovaskularne bolesti ostaju vodeći uzrok smrtnosti u svijetu do 2040. godine. ANUBiH, 29. 9. 2025. <https://www.anubih.ba/kardiovaskularne-bolesti-ostaju-vodeci-uzrok-smrtnosti-u-svijetu-do-2040-godine/>

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Članica Odjeljenja medicinskih nauka,
- Članica Savjeta časopisa *Acta Medica Academica*
- Članica Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja OMN ANUBiH
- Predsjednica Odbora za gerontologiju i gerijatriju OMN ANUBiH
- Članica Komisije za naučne i tehnološke osnove razvoja nauke, tehnologije i društva
- Voditeljica projekta „Kultura življenja osoba starije životne dobi s reumatskim bolestima u ustanovama za skrb starijih i nemoćnih“ koji sprovodi Odbor za gerontologiju i gerijatriju OMN ANUBiH
- Učesnica u projektu „Analiza utjecaja mediteranske i nemediteranske ishrane na kardiovaskularne rizike studentske populacije“ koji sprovodi Odbor za kardiovaskularnu patologiju OMN ANUBiH
- Ispred Odbora za gerontologiju i gerijatriju organizirala Javno predavanje prof. dr. sc. Porina Perića „Reumatoidni artritis starije životne dobi“ koje je održano 20. 10. 2025. godine u ANUBiH povodom obilježavanja Međunarodnog dana starijih osoba

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Predsjednica Matice hrvatske Mostar u kojem svojstvu promiče kulturni identitet hrvatskog naroda na svim područjima umjetničkog, znanstvenog i duhovnog stvaralaštva.
- Radi na istraživačkom području pojedinih zdravstvenih i istraživačkih problema u gerijatriji, posebno na promjenama lokomotornoga sistema, reumatološkim bolestima, njihovoj učestalosti u populaciji, posebnostima dijagnostike i terapije te najučestalijim bolesnim stanjima u gerijatrijskoj praksi u kontekstu dijagnostičke i terapijske personalizirane medicine.

Koautorstvo u knjizi

- Pilav A, Šeta A, Matana A, Jogunčić A, Pašalić A, Drmać Hofman I, Čavar I, Sporišević L, Ostojić Lj, Marendić M, Lisičić-Konaković M, Fejzić N, Šerić-Haračić S, Mesihović-Dinarević S, Šečić-Selimović S. Zdravstvene koristi mediteranske ishrane. Ur. Senka Mesihović-Dinarević. Sarajevo: Centar za interdisciplinarne studije Univerziteta u Sarajevu - prof. dr. Zdravko Grebo, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2025.

Radovi

- Brkic S, Gilic B, Obradovic Salcin L, Ostojic D, Ostojic L, Miljanovic Damjanovic V. et al. Analysing the association of BMI, physical activity and sociodemographics with osteoarthritis symptom severity: cross-sectional study in Southern Bosnia and Herzegovina. *BMJ Open*. 2025 Sep 22;15(9):e092849. doi: 10.1136/bmjopen-2024-092849.

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Direktor Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja
- Zamjenik sekretara Odjeljenja medicinskih nauka
- Član Predsjedništva ANUBiH
- Glavni i odgovorni urednik časopisa *Acta Medica Academica*
- Tehnički urednik časopisa *Acta Medica Academica*
- Recenzent u časopisu *Acta Medica Academica*
- Aktivno učešće u radu sjednica Odjeljenja medicinskih nauka
- U 2025. godini završena je istraživačka faza naučnog projekta „Život i djelo akademika Milivoja Sarvana“, čiji je nosilac Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja. U okviru ove faze prikupljeni su i digitalizirani brojni naučni i stručni članci, zdravstveno-prosvjetne knjige, fotografije, doktorska disertacija i ostala dokumentacija o akademiku Milivoju Sarvanu neophodna za realizaciju projekta. Veći dio prikupljene građe uvršten je u dosje Milivoja Sarvana u Biblioteci ANUBiH, dok će preostala građa biti dostavljena po objavljivanju knjige.

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Glavni i odgovorni urednik časopisa *The Central European Journal of Paediatrics*, UKC Tuzla, Tuzla
- Recenzent u časopisu *Case Reports in Pediatrics*, John Wiley & Sons Ltd
- Recenzent knjige: Šukalo A, Glamočlija U, Mehić M, Tanović A, Jahić M. *Lizozim: enzim budućnosti*. Sarajevo: Bosnalijek d. d.; 2025.
- Voditelj stručnog projekta: „Program prevencije: kontinuirano praćenje tjelesne težine i visine djece u predškolskim ustanovama (obdaništima/vrtićima) Brčko distrikta“.
- U 2025. godini, u okviru svog hobija prikupljanja i očuvanja vrijednih i značajnih knjiga, kupio je na buvljacima u Tuzli i Sarajevu sljedeće naslove akademika ANUBiH, koje je poklonio Biblioteci ANUBiH:
 1. Brkić Sead. Funkcionalni značaj, hemodinamske karakteristike i faktori razvoja kolateralne cirkulacije poslije eksperimentalne arterijske okluzije: disertacioni rad. 1976.
 2. Prohić Kasim. Odvažnost izricanja: fenomenologija životnih formi. Zagreb: Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu; 1970.
 3. Trideset godina Ekonomskog fakulteta u Sarajevu: 1952–1982. Sarajevo: Ekonomski fakultet; 1982.
 4. Konjhodžić Faruk. Urgentna medicina: za III i IV razred zdravstvene struke srednjeg usmjerenog obrazovanja Sarajevo: „Veselin Masleša“; 1982.
 5. Cvitković Ivan. Rječnik religijskih pojmova. Sarajevo: Oslobođenje; 1991.
 6. Gaon Jakob A. i sar. Specijalna epidemiologija akutnih zaraznih bolesti. Sarajevo: Univerzitet, 1979.

7. World Health Organization, Catalogue: 1947–1971. (Značajno jer se spominje akademik Ernest Grin).
- Poklonjene knjige Biblioteci ANUBiH iz lične biblioteke 2025:
 1. Zbornik III kongresa lekara Jugoslavije, Bled, 5.–8. 10. 1971. Savez lekarskih društava Jugoslavije; Ljubljana: Slovensko zdravniško društvo; 1971.
 2. Pavić Helena. Znanstvene informacije. Zagreb: Školska knjiga; 1980.
 3. Narodna medicina: izvori i istraživanja. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; 2017.
 4. Dugac Željko. Protiv bolesti i neznanja: Rockefellerova fondacija u međuratnoj Jugoslaviji. Zagreb: Srednja Europa; 2005.
 5. Dugac Željko. Kako biti čist i zdrav: zdravstveno prosvjećivanje u međuratnoj Hrvatskoj. Srednja Europa; 2010.
 6. Tahirović Husref F, Karanfilski Borislav. Jodni deficit u Bosni i Hercegovini: istorijat, stanje, posljedice i prevencija. Tuzla: Medicinski fakultet; 2000.

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Predsjednik Odbora za valorizaciju kvaliteta naučnoistraživačkog rada
- Član Redakcije časopisa *Acta Medica Academica*
- Član Odjeljenja medicinskih nauka
- Član Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja OMN ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Profesor na Zdravstvenom studiju na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ Mostar

Objavljeni radovi

- Zerem E, Jovanovic P, Kunosic S, Kurtcehajic A, Zerem D, Zerem O. Optimal timing of pyogenic liver abscess evacuation: The role of early ultrasound-guided intervention. *World J Gastrointest Surg.* 2025 Dec 27;17(12):110644. doi: 10.4240/wjgs.v17.i12.110644. PMID: 41479707
- Jovanovic P, Zerem E, Basic Denjagic M, Rifatbegovic Z, Iljazovic E, Mustedanagic-Mujanovic J, Tupkovic Rakovac L, Cerkez I. Long-Term Remission of Peritoneal Lymphangiomatosis with Sirolimus Therapy: A Case Report with 8-Year Follow-Up. *Case Rep Gastroenterol.* 2025 Nov 26;20(1):8–15. doi: 10.1159/000549801. PMID: 41446572
- Zerem E, Zerem D, Vila Š, Bajgorić S. Ascites in acute pancreatitis: A window into disease severity. *World J Gastroenterol.* 2025 Nov 21;31(43):112797. doi: 10.3748/wjg.v31.i43.112797. PMID: 41358183
- Zerem E, Kunosic S, Kurtcehajic A, Zerem D, Zerem O. Bile acids in metabolic dysfunction-associated steatotic liver disease. *World J Hepatol.* 2025 Aug 27;17(8):108606. doi: 10.4254/wjh.v17.i8.108606. PMID: 40901599
- IAP/APA/EPC/IPC/JPS Working Group. International Association of Pancreatology Revised Guidelines on Acute Pancreatitis 2025: Supported and Endorsed by the American Pancreatic Association, European Pancreatic Club, Indian Pancreas Club, and Japan Pancreas Society. *Pancreatology.* 2025 Sep;25(6):770–814. doi: 10.1016/j.pan.2025.04.020. PMID: 40651900
- Kurtcehajic A, Zerem E, Kunosic S, Alibegovic E, Jovanovic P, Hujdurovic A. Natural course of portal vein aneurysm – does morphology matter? *J Vasc Surg Venous Lymphat Disord.* 2025 Jul;13(4):102231. doi: 10.1016/j.jvsv.2025.102231. PMID: 40518227

Redakcije i izdavački savjeti časopisa

- Član Izdavačkog savjeta časopisa *World Journal of Gastroenterology*
- Član Izdavačkog savjeta časopisa *World Journal of Gastrointestinal Endoscopy*
- Član Izdavačkog savjeta časopisa *Biomolecules and Biomedicine*
- Član Redakcijskog odbora časopisa *Hepatology research*, Dove press,
- Član Izdavačkog savjeta časopisa *Acta Medica Saliniana*, UKC, Tuzla

Recenzent u časopisima citiranim u bazi WoS u 2021. godini

- *World Journal of Gastroenterology*, 6 recenzija
- *Turk J Gastroenterol*, 2 recenzije
- *World Journal of Gastrointestinal Oncology*, 2 recenzije
- *World Journal of Gastrointestinal Endoscopy*, 2 recenzije
- *World Journal of Methodology*, 1 recenzija
- *Surgical Endoscopy*, 1 recenzija
- *Biomolecules and Biomedicine*, 1 recenzija
- *Journal of Gastroenterology and Hepatology*, 1 recenzija

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Dopisni član Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH
- Predsjednik Odbora za maligna oboljenja pri Odjeljenju medicinskih nauka ANUBiH
- Član Odbora za valorizaciju kvaliteta naučnoistraživačkog rada ANUBiH
- Predsjednik Zajedničkog uređivačkog odbora za izradu Ljetopisa ANUBiH 2026.
- Član Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja pri Odjeljenju medicinskih nauka ANUBiH
- Predstavnik (član) ispred ANUBiH u ALLEA Task Force „Strengthening Trust in Science“
- Član Inicijativnog odbora za programsku i projektnu osnovu izrade Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine
- Član Uređivačkog odbora i Savjeta časopisa *Acta Medica Academica*
- Organizacija 13. multidisciplinarnog skupa „HPV-vezani karcinomi u Bosni i Hercegovini“, ANUBiH, 19. septembar 2025.

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Profesor patologije, Medicinski fakultet, Univerzitet u Kataru (Doha, Qatar)
- Predavanja na doktorskim biomedicinskim studijama, Qatar University
- Predavanja na doktorskom studiju „Biomedicina i zdravstvo“, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli (Kolegiji: Uvod u znanstvenoistraživački rad u medicini, Bazična istraživanja u medicini, Molekularne osnove karcinogeneze, Molekularna patologija karcinoma dojke)
- Predavanja o biomarkerima u imunoterapiji tumora, Doktorski studij, Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru.

Objavljene knjige i naučni radovi

Znanstveni radovi (izvorni znanstveni radovi, pregledni i sistematski radovi, prikazi slučajeva, editorijali)

- Bečulić B, Begagić E, Šegalo S, Juković-Bihorac S, Papić E, Pugonja R, Džidić-Krivić A, Nuhović A, Lakičević G, Vranić S, Pojskić M. Histopathologic Degenerative Score as a Predictor of Minimal Clinically Important Difference in Pain and Functionality Following Surgical Treatment for Disc Herniation. *Biomol Biomed* 2025;25(3):623–31. <https://doi.org/10.17305/bb.2024.10877>
- Elsayed B, Elshoeibi AM, Elhadary MR, Al-Jubouri AM, Al-Qahtani N, Vranic S, Al-Saady RM. Molecular and Immunohistochemical Markers in Appendiceal Mucinous Neoplasms: A Systematic Review and Comparative Analysis with Ovarian Mucinous Neoplasms and Colorectal Adenocarcinoma. *Histol Histopathol.* 2025;40:621–33. doi: 10.14670/HH-18-830.
- Zvizdic Z, Jonuzi A, Glamoclija U, Zvizdic D, Vranic S. Impact of ON-hours versus OFF-hours admission on outcome in pediatric patients with testicular

- torsion: A retrospective single-center study. *Am J Emerg Med* 2025;88:1–6. <https://doi.org/10.1016/j.ajem.2024.11.024>
- Jahan I, Chowdhury MEH, Vranic S. et al. Deep learning and vision transformers-based framework for breast cancer and subtype identification. *Neural Comput & Applic* 2025. 2025 January 29;37:9311–30. <https://doi.org/10.1007/s00521-025-10984-2>
 - Pedersen S, Mohamed YAA, Hrzyslak H, Al-Kaabi LSAA, Al Moustafa AE, Ghabreau L, Vranić S, Honoré B. Tissue Proteomic Analysis of the serous ovarian tumors reveals novel biomarkers. *Contemporary Oncol* 2025;29(1):79–92. <https://doi.org/10.5114/wo.2025.149180>
 - Kabir S, Sarmun R, Mahmood R, Vranic S, Chowdhury MEH. A Novel Deep Learning Framework for Automatic Prostate Cancer Grade Assessment using the PANDA Challenge Dataset. *J Imaging Inform Med* 2025;38(6):3992–4014. doi: 10.1007/s10278-025-01429-2
 - Kabir S, Sarmun R, Vranic S, Al Saady R, Rose I, Gatalica Z. A Novel Deep Learning Framework for Automatic Scoring of PD-L1 Expression in Non-small Cell Lung Cancer. *Biomol Biomed*. 2026;26(1):79–90. doi: 10.17305/bb.2025.12056.
 - Kheraldine H, Hassan A, Saeed S, Merhi M, Mateo JM, Ulamec M, Peric-Balja M, Hidayeh S, Zabalawi S, Vranic S, Al-Thawadi H, Al Moustafa AE. Neratinib and Metformin: A Novel Therapeutic Approach Against HER2-Positive Breast Cancer. *Biomedicine & Pharmacotherapy* 2025;187:118034. <https://doi.org/10.1016/j.biopha.2025.118034>
 - Jonuzi A, Milisic E, Kulovac B, Mesic A, Glamoclija U, Vranic S, Zvizdic Z. Insight into the early postoperative improvement of the functionality of the reconstructed urethra after distal hypospadias repair treated by the Snodgrass technique. *Turkish J Surgery* 2025;41(3):255–60. DOI: 10.47717/turkjsurg.2025.6756
 - Mrđa J, Tadić Latinović L, Bozić Majstorović L, Mrđa V, Mirjanić-Azarić B, Ovčina I, Vranić S, Popović Pejičić S. Cytokines TNF α and IL-6 and depression in patients with rheumatoid arthritis. *Curr Issues Mol Biol* 2025;47(6):419. <https://doi.org/10.3390/cimb47060419>
 - Tomic K, Begagic E, Voloder E, Pezer Naletilić M, Berić Jozić G, Čale S, Perić M, Miletić D, Abaza L, Karan Križanac D, Ibišević N, Galić K, Marijanović I, Vranić S, Vrdoljak E. Outcomes of extensive-stage small cell lung cancer treatment in a real-world clinical setting: A single-center experience. *Contemporary Oncol* 2025;29(3):1–10. <https://doi.org/10.5114/wo.2025.153755>
 - Jukovic-Bihorac F, Djuricic S, Begagic E, Bečulić H, Efendic A, Vranic S, Pojskić M. B7-H3 as a Reliable Diagnostic Biomarker for the Differentiation of High-Grade Gliomas (HGG) and Low-Grade Gliomas (LGG). *Brain Sci*. 2025;15(8):872. <https://doi.org/10.3390/brainsci15080872>
 - Zvizdic Z, Grujic B, Jonuzi A, Husaric E, Martinovic V, Brkovic A, Rakocevic N, Halilbasic A, Lasic V, Pasalic D, Begagic E, Vranic S. Diverse clinical features

- of symptomatic Meckel's diverticulum: A multicenter study of 151 consecutive pediatric patients from the Western Balkans. *Pediatr Surg Int*. 2025 Oct 4;41(1):311. doi: 10.1007/s00383-025-06197-2.
- Skenderi F, Babu GR, Glamoclija U, Veledar E, Gatalica Z, Lamovec J, Vranic S. Acinic Cell Carcinoma of The Breast: A Population-Based Clinicopathologic Study. *Cancer Rep (Hoboken)*. 2025 Oct;8(10):e70357. doi: 10.1002/cnr2.70357.
 - Idoudi S, Kheraldine H, Anamangadan G, Saeed S, Ahmad F, Merhi M, Amine L, Alansari K, Vranic S, Al-Thawadi H, Rachid O, Alkilany AM. Ketamine and dodecyl maltoside synergy as a potential topical therapeutic approach for melanoma. *Sci Rep* 2025 Oct 29;15(1):37887. doi: 10.1038/s41598-025-21668-1
 - Tluli O, Rajha HE, Tluli D, Hamdan A, Babu GR, Damjanov I, Vranic S. Clinicopathologic Characteristics of Mucinous Tubular and Spindle Cell Carcinoma: A Population-based Study. *Urol Oncol*. 2026;44(1):68.e23–68.e33. doi: 10.1016/j.urolonc.2025.09.022
 - Jahan J, Al-Saady RM, Vranić S, Chowdhury MEH. Diffuse Glioma Classification with Deep Learning and Explainability: Addressing Challenges in Histopathology Image Analysis. *Soft Comput* 2025;29:6251–68. <https://doi.org/10.1007/s00500-025-10932-1>
 - Redzepagic J, Skenderi F, Ibisevic N, Beslija S, Cerić T, Gatalica Z, Vranic S. Glycogen-Rich Clear Cell Carcinoma of the Breast: A Report of Two New Cases and Updated Literature Review. *Acta Med Academica* 2025 Nov 20. doi: 10.5644/ama2006-124.487 (Online ahead of print)
 - Hamran S, Alnoubani Z, Hassan AM, Al-Rajhi AA, Rajha HE, Altaissan M, Babu GR, Gatalica Z, Vranic S. NTRK1-3 Fusions in Sarcomas: Prevalence, Significance, and Clinical Implications – A Systematic Review. *Future Oncology* 2025;21:4011–24. <https://doi.org/10.1080/14796694.2025.2597405>
 - Begagic E, Vranic S, Sominanda A. The Role of Interleukin 17 (IL17) in Cancer: A Systematic Review. *Carcinogenesis* 2025;46(1):bgae079. <https://doi.org/10.1093/carcin/bgae079>
 - Markota Cagalj A, Glibo M, Karin-Kujundzic V, Serman A, Vranic S, Serman L, Škara Abramović L, Bukvic Mokos Z. Hedgehog signaling pathway inhibitors in the treatment of basal cell carcinoma: An Updated Review. *J Drug Targeting* 2025;33(8):1322–42. doi: 10.1080/1061186X.2025.2496470
 - Pezer Naletilić M, Tomić K, Katić K, Gatalica Z, Srkalović G, Vrdoljak E, Vranić S. The immunotherapy breakthroughs in cervical cancer: Focus on potential biomarkers and further therapy advances. *Biomol Biomed* 2025;25(12):2594–606. doi: 10.17305/bb.2025.12597
 - Zvizdic Z, Glamoclija U, Jonuzi A, Vranic S. Response to the Letter on „Plasma Sodium and Laboratory Parameters in Determining Complicated Appendicitis in Children“. *Med Principles Pract* 2025;34:98–9. DOI: 10.1159/000541749
 - Zvizdic Z, Jonuzi A, Glamoclija U, Zvizdic D, Vranic S. Corrigendum to „Impact of on-hours versus off-hours admission on outcome in pediatric patients with testicular torsion“ [American Journal of Emergency Medicine 2025;88:1–6]. *Am J Emerg Med* 2025;88:278. doi: 10.1016/j.ajem.2024.11.082

- Skenderi F, Mlaco L, Mujic M, Vranic S. From BJBMS to Biomolecules and Biomedicine: A new chapter. *Biomol Biomed* 2025;25(10):2148–50. <https://doi.org/10.17305/bb.2025.12867>
- Zvizdic Z, Medjedovic E, Jonuzi A, Karamustafic A, Vranic S. An atypical presentation of a large congenital umbilical cord hernia antenatally diagnosed as an omphalocele with the sole left lobe of the liver: A case report. *Pediatric Developmental Pathol* 2025 Dec 12:10935266251399455. doi: 10.1177/10935266251399455. Online ahead of print.

Poglavlja u knjigama

- Vranic S, Schwartz C, Provenzano E. Invasive apocrine carcinoma. In: WHO Classification of Tumours 6th Edition – Tumours of the Breast. Lyon: IARC; 2025. (in press).

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

Kongresne aktivnosti

- „European Lung Cancer Conference 2025 (ELCC 2025)“, Paris, Francuska, 26–29. mart 2025.
- „4th Congress of Pathologists of Bosnia and Herzegovina“, Tuzla, 22–24. maj 2025.
- „9th Bosnian Turkish Cytopathology School“, 29. maj 2025. (online)
- „30th International Symposium on Comparative Pathology Ljudevit Jurak“, Zagreb, Hrvatska, 6–8. juni 2025.
- „17th Bryan Warren School of Pathology“, Sarajevo, 28–29. juni 2025.
- „Breast cancer pathology seminar“, Novi Sad, Srbija, 12–13. decembar 2025.

Pozvana predavanja (usmena)

- „Biomarkers and predictive molecular assays in breast cancer“, 4th Congress of Pathologists of Bosnia and Herzegovina, Tuzla, 22–24. maj 2025.
- „NTRK1-3 fusions in sarcomas“, 30th Ljudevit Jurak International Symposium on Comparative Pathology, Zagreb, 6–8. juni 2025.
- „Biomarkers in Precision Oncology“, 2nd Congress of Bosnian and Herzegovinian Doctors in Germany, Berlin, 14. juni 2025.
- „Spindle cell lesions of the breast“, Seminar „Patologija tumora dojke“, Novi Sad, Serbia, 12–13. decembar 2025.
- „Rare subtypes of triple-negative breast cancer“, „Patologija tumora dojke“, Novi Sad, Serbia, 12–13. decembar 2025.

Poster-prezentacije

- Kabir S, Chowdhury MEH, Sarmun R, Vranic S, Al Saady R, Rose I, Kimbrough J, Gatalica Z. An Innovative Deep Learning Method for Automated PD-L1 Expression Assessment in Non-Small Cell Lung Cancer *J Thoracic Oncol* 2025;20(3), suppl. 1, S121–22. [https://doi.org/10.1016/S1556-0864\(25\)00376-4](https://doi.org/10.1016/S1556-0864(25)00376-4)

Skup: European Lung Cancer Conference 2025, 26-29. mart 2025, Paris, Francuska.

- Tomic K, Begagic E, Voloder E, Pezer Naletilić M, Berić Jozić G, Čale S, Perić M, Miletić D, Abaza L, Karan Križanac D, Ibišević N, Galić K, Marijanović I, Vranić S, Vrdoljak E. Real-world outcomes of treatment for extensive-stage small cell lung cancer: findings from a single-center study from Bosnia and Herzegovina. *Libri Oncologici* 2025;53(suppl. 2):64–5.

Skup: 18th Croatian Oncology Congress, Rovinj, Hrvatska, mart 2025.

- Kheraldine H, Vranic S, Al-Thawadi H, Al Moustafa AE. Establishing neratinib-resistant HER2-positive breast cancer cell lines: a model for investigating resistance mechanisms and novel therapeutic strategies. *Pharmaceutical Development and Technology* 2025;30:sup1, S15–S16, <https://doi.org/10.1080/10837450.2025.2484517>

Skup: Pharmacy Education, Science and Practice Conference 2025. Supplement Part B.

- Gatalica Z, Ye J, Chen YY, Baehner R, Kimbrough J, Rose I, Beslija S, Rapisardo S, Vranic S. Uncovering AR-v7 as a Common Early Event in Apocrine Breast Tumors: Rethinking Antiandrogen Therapy Strategies. *Arch Pathol Laboratory Med* 2025;149(8):e238-9, <https://doi.org/10.5858/arpa.2025-0194-AB>

Skup: College of American Pathologists (CAP25) Annual Meeting, September 2025.

- Redzepagic J, Skenderi F, Ibisevic N, Vranic S. Glycogen-rich Carcinoma of the Breast: A report of two new cases. *Virchows Arch* 2025, 37th European Congress of Pathology – Abstracts. <https://doi.org/10.1007/s00428-025-04179-2>

Skup: 37th European Congress of Pathology – Abstracts. <https://doi.org/10.1007/s00428-025-04179-2>

- Ibisevic N, Murtezic S, Bilalovic N, Vranic S. High-grade Endometrial Stromal Sarcoma with BCOR-MAML3 Fusion Presenting as Polypoid Cervical Mass: A Case Report. *Virchows Arch* 2025.

Skup: 37th European Congress of Pathology – Abstracts. <https://doi.org/10.1007/s00428-025-04179-2>

- Vranic S. The Role of NTRK1-3 Fusions in Soft Tissue Sarcomas and the Promise of TRK Inhibitors. Abstract Book of the 30th Ljudevit Jurak International Symposium on Comparative Pathology with One Health Session, 2025, p. 21. https://contres.hr/storage/2025/06/JURAK-2025_knjiga_FINAL.pdf
- Tluli O, Rajha HE, Tluli D, Hamdan A, Babu GR, Vranic S. Survival Outcomes and Clinicopathologic Features of MTSCC Compared with Clear Cell and Papillary Renal Cell Carcinoma: SEER Database Analysis (1983–2022).

Skup: Best of ASCO, Doha (Qatar), 26–27. septembar 2025.

- Hamran S, Alnoubani Z, Hassan AM, Al-Rajhi AA, Rajha HE, Altaissan M, Babu GR, Gatalica Z, Vranic S. Rare NTRK1-3 Fusions in Soft Tissue Sarcomas: Prevalence and Response to TRK Inhibitors – A Systematic Review. *Ann Oncol* 2025;36(2):S1448. <https://doi.org/10.1016/j.annonc.2025.08.3327>

Skup: ESMO Annual Meeting, 17–21. oktobar 2025.

- Surendranath A, Al Murey W, Fernandes Q, AbuHaweeleh M, Al Mahdi H, Akil M, Vranic S, Al-Thawadi H, Babu G, Al Moustafa AE. Association between high-risk human papillomavirus and tumor stage and grade in urothelial bladder cancer. *European Urology Open Science* 2025;80(Supplement 1):S9. [https://doi.org/10.1016/S2666-1683\(25\)01336-9](https://doi.org/10.1016/S2666-1683(25)01336-9)
- Gatalica Z, Zhang Z, Shih YH, Rose I, Rapisardo S, Vranic S. Liquid Biopsy as a Reliable Alternative for Comprehensive Genomic Profiling in Advanced-Stage Colorectal Cancer with Insufficient Tissue DNA. *J Mol Diagnost* 2025;27(11S):197S.

Skup: Association of Molecular Pathology 2025 Annual Meeting, 11–13. novembar 2025.

Recenzije, prikazi i urednički rad

Recenzije

- Ad hoc recenzent u preko 40 biomedicinskih časopisa

Uredničke aktivnosti

- Glavni i odgovorni urednik časopisa *Biomolecules & Biomedicine*
- Akademski urednik u časopis *PLOS One*
- Član uredničkih odbora časopisa: *Acta Medica Academica*, *Liječnički vjesnik* i *Journal of Laboratory Physicians*

Mentorske aktivnosti

- Mentor dr. Ani Parić, doktorant, Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru
- Mentor dr. Emiru Begagiću, doktorant, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli

Organizacije stručnih i znanstvenih skupova izvan ANUBiH

- „9th Bosnian Turkish School of Cytopathology“, 31. maj 2025. (online)
- „17th Bryan Warren School of Pathology“, Sarajevo, 28–29. juni 2025. (hibridni događaj)

Konsultativne usluge

- Reference Medicine, Phoenix, Arizona, SAD

Prisustvo u medijima

- Podcast na YouTube kanalu ANUBiH povodom multidisciplinarnog skupa o HPV-vezanim karcinomima u BiH: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Semir Vranic: Većina HPV-vezanih karcinoma se može spriječiti. YouTube, 22. 9. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=vaA8u3bajb8>
- Intervju za časopis *The Pathologist*: Bristow Helen. Building Knowledge Without Borders: Semir Vranic shares his experience of European collaborations that are helping to upskill pathologists and conquer brain drain. *The Pathologist*, 18. 8. 2025. <https://thepathologist.com/issues/2025/articles/aug/building-knowledge-without-borders/>

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

AKADEMIK VLADIMIR BEUS

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Prisustvovao sjednicama i učestvovao u radu Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
- Predsjednik Odbora za prirodne resurse i Komisije za šumarstvo ovog Odbora
- Član Odbora za međunarodnu saradnju
- Član Centra za istraživanje i održivi razvoj krša
- Član Komisije za naučne i tehnološke osnove razvoja nauke, tehnologije i društva
- Član Organizacionog odbora simpozija „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini“
- Recenzent dva rada sa simpozija „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini“
- Priprema i organizacija javnih predavanja povodom obilježavanja Svjetskog dana šuma – 21. mart i Svjetskog dana prašuma – 14. septembar

Aktivnosti izvan ANUBiH

Publikacije

- Beus, V., Predavanje povodom obilježavanja Svjetskog dana šuma, *Nashe šume*, br. 78–79, Sarajevo 2025.
- Beus, V., Laici bi čistili bh. šume, *Oslobođenje*, br. 27.985, Sarajevo 12. 8. 2025.
- Čustović, H., Beus, V., Trag akademika Ferde Bašića u akademskoj zajednici Bosne i Hercegovine, u: *Akademik Ferdo Bašić: život – lik – djelo: 80 godina života, 55 godina znanstveno-nastavnog i stručnog rada u službi razvoja poljoprivrede*, Agronomski fakultet, Zavod za opću proizvodnju bilja, Zagreb 2025.
- Beus, V., Predgovor, u: Bašić, F., Čustović, H., Ljuša, M., Kisić, I., *Trag života iz kamena – tla Posušja*, Sveučilište u Zagrebu – Agronomski fakultet, Zagreb 2025.

Članstva

- Član redakcionog/uređivačkog odbora časopisa: *Šumarski list*, Hrvatsko šumarsko društvo, Zagreb; *Hacquetia*, Biološki institut Jovana Hadžija, ZRC SAZU, Ljubljana; *Nashe šume*, Udruženje šumarskih inženjera i tehničara Federacije BiH, Sarajevo
- Član Upravnog odbora Udruženja inženjera i tehničara šumarstva Federacije BiH, Sarajevo

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Sekretar Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
- Član Predsjedništva ANUBiH
- Član Odbora za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad
- Član Odbora za valorizaciju kvaliteta naučnoistraživačkog rada
- Član Komisije Predsjedništva za suradnju s SEEIIST (South East European International Institute for Sustainable Technologies)
- Učešće u radu Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka

Aktivnosti izvan ANUBiH

Aktivnosti na Prirodno-matematičkom fakultetu i Univerzitetu u Sarajevu

- Član Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu
- Izvođenje nastave na dodiplomskom, postdiplomskom i doktorskom studiju
- Redovne aktivnosti naučnoistraživačke grupe Samophys

Projekti

- „Strong-laser-field-induced ionization of atoms assisted by a terahertz pulse“, experimental project (ELI-ERIC User Call 1). Principal Investigator: Dejan Milošević. Experiment ID: UPM-34_NLTSF_IONPULSE_DM, ELI-ALPS Research Institute, ELI-HU Non-Profit Ltd., Szeged, Hungary (2022–2023); Follow-up project (2023–2025)
- „Attosecond Photoelectron Imaging with Quantum Light“, NSF-EPSRC Quantum Information Science in Chemistry, Project No. UKRI2300 (participant in the project led by C. Figueira de Morisson Faria, UCL, UK)

Objavljeni naučni radovi

- D. Habibović and D. B. Milošević, Contributions of different quantum pathways to nonsequential double ionization by monochromatic and bichromatic laser fields, J. Phys. B: At. Mol. Opt. Phys. **58**, 025602 (2025) DOI 10.1088/1361-6455/ada653
- D. Habibović and D. B. Milošević, Complete classification and additional saddle-point solutions for high-order above-threshold ionization induced by a strong laser field, Phys. Rev. A **111**, 023103 (2025) DOI 10.1103/PhysRevA.111.023103
- D. B. Milošević, Application of the uniform approximation to integrals occurring in ionization by a strong elliptically polarized laser field, Phys. Rev. A **111**, 053105 (2025) DOI 10.1103/PhysRevA.111.053105
- D. Habibović, W. Becker, and D. B. Milošević, Complete classification and additional saddle-point solutions for high-order above-threshold ionization induced by a strong laser field: II. Classical considerations, Phys. Rev. A **111**, 053110 (2025) DOI 10.1103/PhysRevA.111.053110
- D. Habibović and D. B. Milošević, Sensitivity of momentum-distribution asymmetry on ionization potential and atomic structure for ionization by few-

cycle fields with two carrier frequencies, Phys. Rev. Res. **7**, 023238 (2025) DOI 10.1103/PhysRevResearch.7.023238

- D. Habibović, A. Čerkić and D. B. Milošević, Laser-assisted electron-atom scattering in an orthogonally polarized two-color laser field, Eur. Phys. J. D **79**, 136 (2025) DOI /10.1140/epjd/s10053-025-01087-7
- B. Fetić, M. Šišić Čaluk, D. Habibović, and D. B. Milošević, High-order above-threshold ionization: improved strong-field approximation vs. numerical solution of the time-dependent Schrödinger equation, J. Phys. B: At. Mol. Opt. Phys. **58**, 195601 (2025) DOI 10.1088/1361-6455/ae0a9d
- D. Habibović and D. B. Milošević, Complete classification and additional saddle-point solutions for high-order above-threshold ionization induced by a strong laser field. III. Two-components fields, Phys. Rev. A **112**, 043114 (2025) DOI 10.1103/PhysRevA.111.gqcl-2t7s
- D. Habibović and D. B. Milošević, Intensity-dependent enhancements in strong-field ionization by quantum light, Phys. Rev. A **112**, L051103 (2025) DOI 10.1103/1fsq-ffsv [Letter]

Učešće na naučnim skupovima

- D. Agačević and D. B. Milošević, „Above-threshold ionization in a strong laser field assisted by a terahertz pulse“, poster, ELI User Meeting 2025, Szeged, Hungary, June 18–20 (2025)
- Dejan Milošević, „Application of the catastrophe theory to laser-assisted scattering, and High-order above-threshold ionization by quantum light: resonant-like intensity-dependent enhancements“, invited talk, Strong-field Physics Encounters Quantum Electro Dynamics International Workshop, MKIPKS, Dresden, Germany, 25 August (2025)
- Dejan Milošević, „High-order above-threshold ionization of atoms and molecules“, invited online talk, El Oued University, El Oued, Algeria, December 22 (2025)

Recenzije, prikazi i urednički rad

- Član redakcijskog odbora časopisa *Bulletin of the Chemists and Technologists of Bosnia and Herzegovina (Glasnik hemičara i tehnologa Bosne i Hercegovine)*

Urednik knjige

- Hazim Hrvatović, *Vodič za Geostazu Deževice*. Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i Udruga „Klepsidra“, Kreševo, Sarajevo – Kreševo (2025) ISBN 978-9926-574-19-2 (Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine); ISBN 978-9926-420-06-2 (Klepsidra)

Recenzije za naučne časopise

- Recenzije za Njemačku naučnu fondaciju (DFG) Collaborative Research Centre (CRC) 1319 “Extreme light for sensing and driving molecular chirality (ELCH)”. Review panel Njemačke naučne fondacije (DFG), 12. i 13. juni 2025. godine, Kassel, Germany.

- Akademski recenzent u ocjenjivanju naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke u 2025. godini

Nagrade i priznanja

- Nagrada za rezultate naučnog/umjetničkog rada u 2024. godini, Univerzitet u Sarajevu, 2025.

Prisustvo u medijima

- BHRT – Radiotelevizija Bosne i Hercegovine. Ljudi među nama: Dejan Milošević - 09.02.2025. *YouTube*, 9. 2. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=IfGGtSUxRl0>

Aktivnosti u profesionalnim organizacijama

- Član Američkog fizičkog društva i Američkog optičkog društva
- Član redakcijskog odbora časopisa *Bulletin of the Chemists and Technologists of Bosnia and Herzegovina* (*Glasnik hemičara i tehnologa Bosne i Hercegovine*)
- Član Evropske akademije nauka i umjetnosti
- Član Vijeća za nauku Bosne i Hercegovine
- Član Znanstvenog savjeta Instituta za fiziku iz Zagreba
- MC Member, COST Action CA21101 – Confined molecular systems: from a new generation of materials to the stars (COSY)
- MC Member, COST Action CA22148 – An international network for Non-linear Extreme Ultraviolet to hard X-ray techniques (NEXT)
- Član naučnog komiteta 33rd Summer School and International Symposium on the Physics of Ionized Gases (SPIG 2026, Belgrade)
- Član naučnog komiteta 5th International Physics Conference in Bosnia and Herzegovina (PHYSCONBA 2026, Sarajevo)

AKADEMIK MLADEN TRKOVNIK

U izvještajnoj godini zbog ličnih razloga nije mogao u punom kapacitetu učestvovati u aktivnostima u Akademiji.

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Prisustvovala sjednicama i učestvovala u radu:
 - Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
 - Predsjedništva ANUBiH
 - Odbora za biblioteku i dokumentaciju
 - Odbora za izdavačku djelatnost
 - većine zajedničkih aktivnosti u ANUBiH
- Kao glavna urednica matematičkog naučnog časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics* (SJM) rukovodila Uredništvom i u 2025. objavila dva broja (hard copy) za 2024: Vol. 20, No. 2 i za 2025: Vol. 21, No. 1 i priredila za štampu Vol. 2.
- U okviru međunarodne saradnje Springerov projekat: Algebra without Borders (Mathematics in Mind) objavila rad From Krasner's Graded to Krasner – Vuković's Paragraded Groups and Rings
- Sarađivala sa članovima Uredništva, kao i s brojnim kolegama – recenzentima i drugima, kako sa istoka, tako i sa zapada
- Organizovala javna predavanja dvojice članova Uredništva SJM:
- Prof. dr Muhamed Borogovac, „Novi metod pronalaženja korjenskih funkcija i njihove primjene“, 18. februara 2025 (USA)
- Akademik Stevan Pilipović, „Parcijalne diferencijalne jednačine s frakcionim izvodom po vremenu“, 3. novembra 2025. u okviru obilježavanja 40 godina matematičkog naučnog časopisa (Srbija)
- Organizovala obilježavanje jubileja – 40 godina matematičkog naučnog časopisa u BiH (3. novembar 2025.) i tim povodom:
 - pozdravila prisutne i govorila o istorijatu matematičkog naučnog časopisa koji se u početku zvao *Radovi matematički*, a zatim *Sarajevo Journal of Mathematics*
 - priredila, u ANUBiH, izložbu starih primjeraka časopisa *Radovi matematički* i novih *Sarajevo Journal of Mathematics*, kao i panoa glavnih urednika itd.
 - Pozdravni tekst je objavljen u posljednjem broju SJM pod naslovom: Forty Years of mathematical scientific Journal in Bosnia and Herzegovina, SJM, Vol. 21 (34), No. 2 (2025), pp. 417–422 i
 - pripremila za štampu knjižicu: *40 godina matematičkog naučnog časopisa*, koja će biti štampana u ediciji ANUBiH, 50 str.

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Profesor emeritus Univerziteta u Sarajevu
- Član uređivačkih odbora (Scientific Research Editorial Boards, Editorial Advisory Boards) više časopisa, navešću samo dva najjača:
 - *Asian-European Journal of Mathematics* (World Scientific) <https://www.worldscientific.com/page/aejm/editorial-board>,
 - *Maroccan Journal of Algebra and Geometry with Applications* (MJAGA) <https://ced.fst-usmba.ac.ma/p/mjaga/>.

- Bila sam član Komisije za dodjelu nagrade *Vera Šnajder Award* – 2025 u organizaciji Bosanskohercegovačko-američke akademije umjetnosti i nauka, (*The Committee Vera Šnajder Award*– 2025, *Bosnian-Herzegovinian American Academy of Arts and Sciences (BHAAAS)*). Proglašenje bilo u Sarajevu, 19. decembra 2025. godine.

Radovi objavljeni u naučnim časopisima ANUBiH, odnosno s afilacijom ANUBiH

- M. Vuković, From Krasner's Graded to Krasner – Vuković's Paragraded Groups and Rings, u: *Algebra without Borders*, Mathematics in Mind, Springer, 2025, str. 209–246.
- M. Vuković, Forty Years of mathematical scientific Journal in Bosnia and Herzegovina, *Sarajevo Journal of Mathematics*, Vol. 21 (34), No. 2 (2025), str. 417–422.
- S. Sekulović, M. Vuković, Structural Identity Formulae and its limit case called the Structural Series (pripremljen za štampu).

Naučne konferencije

- Internacionalna zoom-konferencija održana u Seminaru Katedre za višu algebru MSU – Lomonosov 11. januara 2025. godine, posvećena uspomeni na Aleksandra Vasiljevića Mihaljova.

Recenzije

- Recenzirala više naučnih članaka za više naučnih časopisa

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Član Odjeljenja PMN
- Član inicijalnog odbora za izradu Enciklopedije BiH
- Prisustvovao sjednicama Odjeljenja
- Prisustvovao inicijalnom sastanku za izradu Enciklopedije BiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član savjeta za nauku pri Federalnom ministarstvu nauke i obrazovanja

Objavljene knjige i naučni radovi

Knjige i poglavlja u knjigama

- Ballian D., Bilić S., Memišević Hodžić M., Kosanović S., Dukić B. *Naše prašume – Pregled prašuma Bosne i Hercegovine sa analizom pravnog okvira za zaštitu*. Centar za životnu sredinu, Banja Luka 2025. (208 str.)
- Ballian D., Mikić T., Memišević Hodžić M. *Morfološka varijabilnost divlje trešnje (Prunus avium L.)*. Ušit; Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2025. (206 str.)
- Mataruga M., Ballian D. Genetički modificirano drveće – stanje i potencijali – za i protiv. U: Pržulj N., Petrović D. (ur.), *Genetički modificirani organizmi u poljoprivredi i šumarstvu*. Sveučilište u Mostaru; Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, Mostar 2025, str. 199–228.
- Ballian D., Mataruga M. Ciljna svojstva drveća kao predmet genetičkih modifikacija. U: Pržulj N., Petrović D. (ur.), *Genetički modificirani organizmi u poljoprivredi i šumarstvu*. Sveučilište u Mostaru; Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, Mostar 2025, str. 229–315.

Znanstveni radovi

- Nikolić M. B., Božović J., Ballian D., Eremija S., Mitić S. Z., Marković S. M., Čule N. Microelements variability in needles of natural populations of *Picea omorika*. *Šumarski list*, 2025, 149(1–2): 30–40.
- Godefroid S., Lacquaye S., Ensslin A., Dalrymple S., Abeli T., Branwood H., Pardo I. F., Ferrer Gallego P. P., Zippel E., Gouveia L., Lobo C. A., Fernandes F., Rasp M., Daco L., Séleck M., Frankard P., Fischer L. K., Koutsovoulou K., Finger A., Valkó O., Garfi G., Španiček B., Bürlí S., Dickenmann R., Jones J., Guyonneau J., Papuga G., De Vitis M., Fenu G., Van Rossum F., Cogoni D., Foster G., Julien M., Piqueray J., Vít P., Bonnet V., Carta A., Descombes P., Lazarević M., Müller M., Orsenigo S., Ravera S., Sild M., Smyth S., Wagner T. C., Walisch T., Ballian D., Cambria V. E., Colas B., Dixon L., Draper D., Froidevaux V., Pagitz K., Pánková H., Pankhurst T., Preston J., Prunier P., Saura-Mas S., Sartori K., Socher S. A., Stanik N., Wunderli A., Nikowitz T., White F. J. Current state of plant conservation translocations across Europe:

- motivations, challenges and outcomes. *Biodiversity and Conservation*, 2025, 34: 769–792. <https://doi.org/10.1007/s10531-025-03013-0>
- Barbi F., Martinović T., Odriozola I., Machac A., Moravcová A., Algora C., Ballian D., Barthold S., Brabcová V., Awokunle H. S., Human Z., Kraigher H., Lazarević J., Lepinay C., Mészárošová L., Kumazawa Morais D., Nikolov N., Thoen E., Tláškal V., Vetrovsky T., Baldrian P., Kohout P. Disentangling drivers behind fungal diversity gradients along altitude and latitude. *New Phytologist*, 2025, 245(4): 1–14. doi: 10.1111/nph.70012
- Nikolić B. M., Mitić Z. S., Ballian D., Todosijević M. M., Nikolić J. S., Ivanović S., Tešević V. V. Morpho-Anatomical Properties and Terpene Composition of *Picea omorika* (Pančić) Purk. Needles from Bosnia and Herzegovina. *Forests*, 2025, 16(5): 791. <https://doi.org/10.3390/f16050791>
- Fady B., Farsakoglou A-M., Caron M., Abulaila K., Aleksic J., Alipour S., Balian D., Bedair H., Bogunić F., Cheikh Albassatneh M., David-Schwartz R., Delgado Clavero C., Dönmez A. A., Fennane M., Gateble G., Gauquelin T., Hachi Illoul M., Khaldi A., Mahfoud-Saad I., Médail F., Mezni F., Muhammed J. J., Muys B., Perovic M., Saaed M., Seregin A. P., Stephan J., Vela E., Zhelev P., Bou Dagher Karrat M. 2025. Native trees of the Mediterranean region: distribution, diversity and conservation challenges. *Current Forestry Reports*, 2025, 11: 20. (<https://doi.org/10.1007/s40725-025-00252-w>).
- Memisevic Hodzic M., Čabaravdić A., Ballian D. Phenotypic variation in leaf and acorn traits in natural populations of *Quercus petraea*. *Dendrobiology*, 2025, 94: 100–114.
- Nikolić B. M., Ballian D., Mitić Z. S. Diversity of Needle Terpenes Among *Pinus* Taxa. *Forests*, 2025, 16(4): 623. DOI: 10.3390/f16040623
- Memišević Hodžić M., Ballian D. Phenotypic variation of seed traits in natural populations of *Abies alba* in Bosnia and Herzegovina and its correlation to growth in the first two years in nursery. *Agriculture and Forestry*, 2025, 71(4): 113–127. <https://doi.org/10.17707/AgricultForest.71.4.07>
- Fady B., Farsakoglou A-M., Caron M., Abulaila K., Aleksic J., Alipour S., Balian D., Bedair H., Bogunić F., Cheikh Albassatneh M., David-Schwartz R., Delgado Clavero C., Dönmez A. A., Fennane M., Gateble G., Gauquelin T., Hachi Illoul M., Khaldi A., Mahfoud-Saad I., Médail F., Mezni F., Muhammed J. J., Muys B., Perovic M., Saaed M., Seregin A. P., Stephan J., Vela E., Zhelev P., Bou Dagher Karrat M. Arbres indigènes de la région méditerranéenne: répartition, diversité et défis en matière de conservation. *Forêt Méditerranéenne*, 2025, 46: 171–188.

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- Barukčić V., Pokorny B., Cerri J., Hackländer K., Bego F., Licoppe A., Casaer J., Ballian D., Stoyanov, S., Ježek M., Håkansson B., Kunnasranta M., Miettinen E., Keuling O., Papakostas K., Náhlik A., Ozoliņš J., Belova O., Cellina S., Janković M., de Nijs N., Zimmermann B., Podgórski T., Fonseca C., Farkas A., Markov N., Gačić D., Lazár P., Colomer J., Berqvist G., Fischer C., Šprem

N. A challenging decade for wild boar populations in Europe: African swine fever and different management strategies have driven diverse trends across the continent. 14th European Vertebrate Management Conference, Ankaran Slovenia 12–16 May 2025. Book of Abstracts.

- Ursu T-M., Kuhn T., Turk A-I., Șuteu D., Balazs Z. R., Shahi R. B., Barbu A-G., Ballian D., Roman A. Developing allometric models and testing digital image analysis tools for phenotyping the leaf traits of the *Prunus tenella* Batsch. 10th edition of BIOTA, Cluj – Napoca, Romania, 16–17 May 2025. Book of Abstracts.
- Šibanc N., Brailey-Crane P., Ballian D., Grebenc T. Združba in funkcionalne spremembe gliv v rizosferi različno starih sadik duglazije (*Pseudotsuga menziesii*). Izzivi in pristopi k sodobnemu varstvu biodiverzitete gozdnih ekosistemov, XLI. Gozdarski študijski dnevi zbornik povzetkov predavanj Ljubljana, 19–20. November 2025, str. 44.

Recenzije, prikazi i urednički rad

- Recenzija stručne knjige Ramiz Ćutuk, Zoran Ristić. *Obrada i ocjenjivanje lovačkih trofeja divljači*. Sarajevo: Veterinarski fakultet Univerziteta, 2025.
- Recenzija knjige Nevenko Herceg, Svjetlana Stanić-Koštroman, Antonio Herceg. *Održivi razvoj: sadašnjost za budućnost!* Mostar: Sveučilište u Mostaru; Zagreb: Buybook; Zagreb; Sarajevo: Synopsis, 2026.
- Recenzija za časopis *Central European Forestry Journal*
- Recenzija knjige Milan Mataruga. *Pančičeva omorika – Serbian spruce – Picea omorika Pančić Purk.* Banja Luka: Šumarski fakultet, 2025.

Nagrade i priznanja

- Plaketa u povodu 100 godina rada SLOBiH za izuzetan doprinos u razvoju i unapređenju lovstva, 28. 6. 2025.
- Nagrada za izuzetan doprinos istraživanju i objavljivanju naučnoistraživačkih radova te promoviranju naučnoistraživačke produkcije Univerziteta u Sarajevu u 2024. godini (26. 12. 2025)

Prisustvo u medijima

- Učestvovao sam u više dokumentarnih emisija (Nova avantura), a također učestvovao u više TV-obraćanja od TV-dnevnika do zabavnih programa na TV-u i radiju. Više detalja na www.balllian.net.

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Prisustvovao sjednicama i učestvovao u radu Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
- Član Odbora za prirodne resurse
- Član Centra za istraživanje i održivi razvoj krša
- Predsjednik Komisije za poljoprivredu i ruralni razvoj – održani sastanci i konsultacije
- Organizator javnog predavanja „Novi trendovi u urbanoj sanitaciji otpadnih voda i mulja“ održanog 3. aprila 2025. godine
- Organizator Simpozija na temu „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini“ održanog 4. decembra 2025. godine u povodu UN Svjetskog dana zemljišta
- Predsjednik Naučnog odbora Simpozija
- Recenzent apstrakata Simpozija
- Rad na pripremi uvodnog izlaganja na Simpoziju, priprema dokumenata za web-stranicu i javnu promociju, rad na pripremi i uređivanju Knjige apstrakata.
- Koautor tri rada koja su prezentovana na Simpoziju:
 - Stanje zemljišnih resursa kao potencijal za razvoj sektora poljoprivrede – uvodno (Hamid Čustović, Melisa Ljuša)
 - Strateški doprinos sektora vodoprivrede održivom razvoju navodnjavanja pod uticajem klimatskih promjena, kao osnova intenzivne i sigurne poljoprivredne proizvodnje (Nedeljko Sudar, Miloš Stanić, Tina Dašić, Branislav Đorđević, Hamid Čustović, Melisa Ljuša, Vujadin Blagojević, Tamara Sudar, Milica Sudar)
 - Integralni pristup u borbi protiv erozije i bujičnih poplava (Muhamed Bajrić, Hamid Čustović, Melisa Ljuša, Emira Hukić, Amina Karišik)
- Recenzent tri rada sa Simpozija „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u Bosni i Hercegovini“
- Pripremio projekt ispred ANUBiH koji je kandidovan u okviru javnog poziva Ministarstva obrazovanja Kantona Sarajevo
- Prezentator monografije *Akademik Ferdo Bašić: život – lik – djelo: 80 godina života, 55 godina znanstveno-nastavnog i stručnog rada u službi razvoja poljoprivrede*, prezentacija održana u Zagrebu

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član Savjetodavnog vijeća za okoliš Vlade Federacije Bosne i Hercegovine
- Voditelj EEA projekta CORINE 2024 na nivou BiH
- Rad na projektu „Inventarizacija stanja i ažuriranje podataka o poljoprivrednim površinama Kantona Sarajevo“ i koautor istoimene studije
- Rad na projektu „Upotrebna vrijednost i višenamjensko vrednovanje poljoprivrednih površina Kantona Sarajevo“ i koautor istoimene studije

- Rad na projektu „Stručno obrazloženje za proglašenje planine Prenj zaštićenim područjem“, UNDP
- Rad na pripremi aplikacije dva Horizont projekta
- Učešće u radu IPBES BIRO-a kao potpredsjednik Biroa (online sastanci i sastanak u Bonu)

Objavljene knjige i naučni radovi

- Čustović, H., Beus, V., Trag akademika Ferde Bašića u akademskoj zajednici Bosne i Hercegovine, u: *Akademik Ferdo Bašić: Život – lik – djelo: 80 godina života, 55 godina znanstveno-nastavničkog i stručnog rada u službi razvoja poljoprivrede*, Agronomski fakultet, Zavod za opću proizvodnju bilja, Zagreb 2025.
- Bašić F., Čustović H., Ljuša M., Kisić I. *Trag života iz kamena – tla Posušja* (u pripremi za štampu)

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- Učešće na naučnom skupu IPBES na kojem se radilo na procjeni „Nexus“ koji je održan u Santa Barbari, Kalifornija, US

Recenzije, prikazi i urednički rad

- Mentor dvije doktorske disertacije na Poljoprivredno-prehrambenom fakultetu UNSA
- Učešće u komisijama master studenata na Poljoprivredno-prehrambenom fakultetu UNSA

Prisustvo u medijima

- Pripremljen video o Simpoziju u okviru kojeg je dat intervju. Pored ANUBiH medijskih kanala, materijal je objavljen na medijskim kanalima UNSA i Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta i drugih medijskih kuća (Akta.ba., Geodetski glasnik i sl.)
- Čustović, Hamid, Obilježavanje Svjetskog dana tla/zemljišta. ANUBiH, 4. 11. 2025. <https://www.anubih.ba/simpozij-zemljiste-ka-faktor-razvoja-poljoprivrede-i-zastite-zivotne-sredine-u-bosni-i-hercegovini/>
- Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Simpozij: „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u BiH“. *Youtube*, 4. 12. 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=3qQ4dZ0dPmw>
- Obilježavanje Svjetskog dana zemljišta/tla. *University of Sarajevo*, 12. 11. 2025. <https://www.unsa.ba/index.php/en/node/16922>
- BiH stručnjaci otvorili ključna pitanja buduće proizvodnje hrane: dok gradovi rastu, tlo nestaje. *Poljoprivredno-prehrambeni fakultet UNSA*, 5. 12. 2025. <https://ppf.unsa.ba/clanak/2196>
- Mujić, Selma. Stručnjaci o stanju tla u BiH: Produktivnost je veoma niska! *Agroklub*, 3. 12. 2025. <https://www.agroklub.ba/sajmovi-dogadjanja/strucnjaci-o-stanju-tla-u-bih-produktivnost-je-veoma-niska/108706/>
- Čustović, Hamid, Brka, Muhamed. Simpozij „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u BiH“ povodom 5. decembra UN

Svjetskog dana zemljišta/tla, 4. decembar/prosinac 2025. godine. Zaključci i poruke sa održanog Simpozijuma. *ANUBiH*, 9. 12. 2025. <https://www.anubih.ba/wp-content/uploads/20251212-Zakljucci-i-poruke-odrzanog-Simpozijuma.pdf>

- Taletović, Jasmin. Simpozij: Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u BiH. *Geodetski glasnik*, 2025, 59(56): 213. https://glasnik.suggsbih.ba/glasnik/56/documents/GG56_213.pdf
- Simpozij „Zemljište kao faktor razvoja poljoprivrede i zaštite životne sredine u BiH“. *Bljesak.info*, 4. 12. 2025. <https://bljesak.info/info-vodic/obrazovanje/simpozij-zemljiste-kao-faktor-razvoja-poljoprivrede-i-zastite-zivotne-sredine-u-bih/542226>

DOPISNI ČLAN RIFAT HADŽISELIMOVIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Aktivno sudjelovanje u radu Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
- Rukovođenje Centrom za demografsku genetiku
- Rukovođenje Komisijom za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Naučni savjetnik u Institutu za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju UNSA

Obavljeni radovi

- Temaj, G., Saha, S., Chichiarelli, S., Telkoparan-Akillilar, P., Nuhii, N., Hadziselimovic, R., & Saso, L. (2025). Polyploid giant cancer cells: Underlying mechanisms, signaling pathways, and therapeutic strategies. *Critical Reviews in Oncology/Hematology*, 213, 104802.
- Hadziselimovic, R. (2025). Antihelical Ossified Granule: A Recently Identified Potentially Inherited Human Trait in the Auricular Concha—A Case Study. *Genetics & Applications*, 9(2).
- Behluli, E., Xharra, S., Nefic, H., Hadziselimovic, R., & Temaj, G. (2025). Reactive oxygen species (ROS) on Ribosome: from damage to regulation. *Current Issues in Pharmacy and Medical Sciences*, 38(1), 22–26.
- Pojskic, L., Bajrovic, K., Kiseljakovic, E., Bilela, L. L., Kalajdzic, A., Hercegovac, A., ... & Hadziselimovic, R. (2025). Strategic Guidelines and Framework for Advancing Higher Education Programs in the Field of Biotechnology in Bosnia and Herzegovina. *Genetics & Applications*, 9(2).

Članstvo

- Predsjednik Redakcijskog odbora časopisa *Genetics & Applications*
- Član i funkcioner Društva genetičara u BiH

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Sudjelovao u radu Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
- Direktor Centra za istraživanje i održivi razvoj krša
- Član Odbora za prirodne resurse
- Član Odbor za energiju, energetiku i okoliš Odjeljenja tehničkih nauka
- U okviru rada Centra za istraživanje i održivi razvoj krša realizovana I faza projekta „Geostaza Deževica“ općina Kreševo. Kao voditelj projekta napisao *Vodič za Geostazu Deževica* koji je štampan u tiražu od 800 primjeraka.
- U organizaciji Centra za istraživanje i održivi razvoj krša 1. 12. 2025. godine organizovao javno predavanje na temu „Pećine od kulture do nauke“. Predavač je bio dr. Jasminko Mulaomerović. Javno predavanje je obuhvatilo pregled kulturno-historijskih i naučnih aspekata istraživanja, očuvanje i održivo korištenje pećina.

Aktivnosti izvan ANUBiH

Učešće u izradi studija i realizaciji naučnoistraživačkih projekata

- Član tima za izradu studije „Revizija rezervi uglja i kvalitet uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine“, Projekt Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i UNDP-a.
- Član tima za izradu studije „Kritične mineralne sirovine – perspektivnost i potencijal Bosne i Hercegovine“, nosilac izrade studije je Rudarski institut Tuzla.
- Voditelj geološke prospekcije na području Prača–Goražde i srednjobosanskoga škriljavog gorja u cilju procjene potencijala za pronalazak novih ležišta mineralnih sirovina.
- Analizirao geološke formacije i strukture ležišta mineralnih sirovina, rezultate istražnog bušenja i laboratorijskih ispitivanja na području Vareša. Cilj urađene analize bio je razumjeti genezu, oblik, orijentaciju i veličinu ležišta mineralnih sirovina kako bi se planiralo istražno bušenje u 2026. godini.

Objavljene knjige i naučni radovi

- Hrvatović, H. Vodič za Geostazu Deževica. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; Kreševo: Udruga „Klepsidra“, 2025, 86 str. ISBN 978-9926-574-19-2 (Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine). ISBN 978-9926-420-06-2 (Klepsidra).
- Attila Petrik, Gyozo Jordan, Ahmed Abdelaal, Alecos Demetriades, Benedetto De Vivo, Stefano Albanese, Martiya Sadeghi and GEMAS Project Team: M. Andersson, R. Baritz, M. J. Batista, A. Bel-lan, M. Birke, D. Cicchella, W. De Vos, E. Dinelli, M. Đuriš, A. Dusza-Dobek, O. A. Eggen, M. Eklund, V. Ernstsens, P. Filzmoser, D. M. A. Flight, S. Forrester, M. Fuchs, U. Fügedi, A. Gilucis, M. Gosar, V. Gregorauskiene, W. De Groot, A. Gulan, J. Halamić, E.

Haslinger, P. Hayoz, R. Hoffmann, J. Hoogewerff, H. Hrvatovic, S. Husnjak, L. Janik, J. Kirby, V. Klos, F. Krone, P. Kwecko, L. Kutu, A. Ladenberger, A. Lima, J. Locutura, P. Lucivjansky, A. Mann, D. Mackovych, M. McLaughlin, B. I. Malyuk, R. Maquil, R. G. Meuli, G. Mol, P. Négrel, P. O'Connor, K. Oorts, A. Pasieczna, S. Pfeiderer, M. Poňavič, C. Prazeres, U. Rauch, S. Radusinović, C. Reimann, I. Salpeteur, R. Scanlon, A. Schedl, A. Scheib, I. Schoeters, E. Sellersjö, I. Slaninka, J. M. Soriano-Disla, A. Šorša, R. Svrkota, T. Stafilov, T. Tarvainen, V. Trendavilov, P. Valera, V. Verougstraete, D. Vidojević and Z. Zomeni. Novel continental-scale patterns revealed in the spatial distribution of Cr in European agricultural soil – A systematic method validation including those for text and data mining, AI training, and similar technologies, *Journal of Geochemical Exploration*, 2025, 280: 107906. <https://doi.org/10.1016/j.gexplo.2025.107906>.

Učešće na naučnim skupovima i javnim događajima

- Održao predavanje o životu i djelu Friedricha Katzera, prvog direktora Geološkog zavoda Bosne i Hercegovine, Obilježavanje 100-godišnjice smrti Friedricha Katzera, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 25. 2. 2025.
- VII Savjetovanje geologa Bosne i Hercegovine na temu „Klizišta, odroni, bujični tokovi i podzemne vode u svjetlu klimatskih promjena“, Ilidža, 16. 9. 2025.

Članstvo u organizacijama

- Član Znanstvenog vijeća za naftno-plinsko gospodarstvo i energetiku HAZU
- Član Odbora za geokemiju HAZU

Recenzije

- U toku 2025. godine bio predsjednik Komisije za recenziju Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi metalčnih mineralnih sirovina, ugljeva, termomineralnih i pitkih voda Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije.

Članstvo u uredništvu

- *Arhiv za tehničke nauke*, Bijeljina (na listi WoS)
- *Geološki anali Balkanskog poluostrva*, Beograd
- *Glasnik Zemaljskog muzeja BiH, Prirodne nauke*, Sarajevo
- *Glasnik Rudarsko-geološko-građevinskog fakulteta u Tuzli*

DOPISNA ČLANICA EMIRA KAHROVIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Redovne aktivnosti u Odjeljenju Prirodnih i matematičkih nauka

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Aktivni naučni projekat Ilich, P., Kahrović, E. „Electronic structure correlates in a Rutenium complex Solvolysis“ by National Science Foundation (NSF), USA. Charge number CHE230093. 2023–2026.

Recenzije, prikazi i urednički rad

Redakcija

- Urednik časopisa *Bulletin of the Chemists and Technologists of Bosnia and Herzegovina* (*Glasnik hemičara i tehnologa Bosne i Hercegovine*); Emerging Sources Citation Index (Web of Science, Clarivate Analytics); redovni poslovi urednika za oblast anorganska hemija – primarna evaluacija radova

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

AKADEMIK EJUP GANIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Član Odjeljenja tehničkih nauka
- Participacija u donošenju i kreiranju odluka Odjeljenja

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Visokoškolska ustanova Univerzitet – Sarajevo School of Science and Technology (SSST) – predsjednik/Chancellor
- Fondacija Ganić, predsjednik Upravnog odbora, izrada programa stipendiranja studenata SSST-a
- SSST d.o.o. Dubrovnik – direktor
- Council Member of GAPID (Global Alliance for Partnership in International Development), Chairman Tun Dr. Mahathir, Former Prime Minister of Malaysia
- UniMed poliklinika – osnivač
- Srednjoškolski medicinski centar European Medical College / Evropski medicinski koledž – osnivač
- Gimnazija SSST – osnivač
- Nekoliko promocija knjige u BiH – *Brčko arbitraža (1996–1999): sjećanja i svjedočanstva*
- Dobitnik nagrade Udžbenik godine na 35. međunarodnom sajmu knjiga i učila, Skenderija, Sarajevo
- Akreditacija Univerziteta SSST u Kraljevini Saudijskoj Arabiji
- Učešće u organizaciji i strukturiranju mentorstva doktorskih disertacija na Univerzitetu SSST
- Učešće u mentorstvu i pripremi većeg broja naučnoistraživačkih i razvojnih projekata, kao i međunarodnih projekata na Univerzitetu SSST koji su predloženi za inostrana finansiranja
- Učešće u pripremi programa Winter Academy 2026 na Univerzitetu SSST, Gimnaziji SSST i Evropskom medicinskom koledžu (jednosedmični serijal online predavanja za maturante iz programa studija za kompjuterske nauke, informacione sisteme, ekonomiju, političke nauke i međunarodne odnose, strane jezike – engleski i njemački, te medicinske nauke)
- Inicijativa za pokretanje projekta Koncertne dvorane u Sarajevu

Objavljene knjige

- *Londonski dnevnik* (rukopis u završetku)

Sudjelovanje na naučnim skupovima

- Mediteranski forum
- Business Forum

Javna predavanja

- Nekoliko seminara, intervju i TV-nastupa o temama iz područja obrazovanja, političke situacije u zemlji i okruženju, Dejtonskom sporazumu, članstvu u NATO-u, za domaće i inostrane medije
- Nekoliko TV-nastupa povodom promocije knjige *Brčko arbitraža (1996–1999): sjećanja i svjedočanstva*
- Nekoliko promocija knjige *Brčko arbitraža (1996–1999): sjećanja i svjedočanstva* po bh. gradovima, uključujući Mostar, Sarajevo, Cazin, Bihać, Tuzlu
- Nekoliko tribina unutar Bosne i Hercegovine (Tuzla, Sarajevo, Mostar) o temi: „1. mart 1992. – pitanje referenduma i ondašnje dileme“, te o temi „25. novembar – Dan državnosti BiH“
- Uvodno obraćanje na konferenciji: „Aktuelnosti pravne teorije i prakse: pravno-političke posljedice Dejtonskog mirovnog sporazuma – 30 godina poslije“ u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici

Članstvo

- Prvi počasni član (Founder – 1988), Assembly of World Congress on Experimental Heat Transfer, Fluid Mechanics and Thermodynamics – septembar, 2001.
- Senior Member, International Steering Committee on Engineering Education (2002–), Washington D.C.
- Član leaderske grupe predsjednika/osnivača privatnih univerziteta iz USA, UK i Njemačke (G20)

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Učestvovao u radu Odjeljenja tehničkih nauka
- Predsjednik Odbora za energiju, energetiku i okoliš (OEEO)
- Član Odbora za vrednovanje naučnoistraživačkog rada (OVNIR)

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Profesor emeritus, Univerzitet u Sarajevu i Tehnički univerzitet Delft, Nizozemska
- Ex-Officio (raniji predsjednik) član Izvršnog odbora Međunarodnog centra za prenos toplote i mase (ICHMT) sa sjedištem pri Middle East Technical University Ankara, Turska
- Član uređivačkog odbora (Editorial Boars, Editorial Advisory Boards) časopisa *Flow Turbulance and Combustion Journal* (Springer) i *Int. Journal of Heat and Fluid Flow* (Elsevier)
- Founding Homorary Chairman, THMT025 (11th Int. Symp. on Turbulence, Heat and Mass Transfer), Tokyo, Japan, 21–25 July 2025
- Emeritus member, International Scientific Committee, SEDEWES Centre (Intern. Centre for Sustainable Development and Energy, Water and Environmental Systems), Zagreb, Croatia
- Član Savjeta za nauku i umjetnost Univerziteta u Sarajevu
- Član Gradskog vijeća Savjeta gradonačelnika Grada Sarajevo

Publikacije

- Karač, A., Đugum, A., Smajević, I., Hanjalić, K. (2025). Numerical investigation of detonation dynamics in an experimental pulse-wave generator. *Proc. 15 th Int. ERCOFTAC Symp. on Engineering Turbulence Modelling and Measurements (ETMM-15)*, 22–24 Sep. 2025, Dubrovnik, Croatia.

AKADEMIK ZIJO PAŠIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Predsjednik Komisije za naučne i tehnološke osnove razvoja nauke tehnologije i društva
- Po prijedlogu akademika Zije Pašića promijenjen je naziv i sadržaj rada Komisije za naučno-tehnološke osnove rekonstrukcije i razvoja BiH u Komisiju za naučne i tehnološke osnove razvoja nauke, tehnologije i društva
- Član Odjeljenja tehničkih nauka
- Član Centra za sistemska istraživanja
- Član Odbora za energiju, energetiku i okoliš Odjeljenja tehničkih nauka ANUBiH
- Član Radne grupe za izradu izmjena pravnih akata za izbor novih članova ANUBiH i časništva ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član Savjeta za standardizaciju Instituta za standardizaciju BiH – BAS
- Predsjednik Tehničkog odbora Bosanskohercegovačke komisije za elektrotehniku – BAKE
- Član Upravnog odbora Bosanskohercegovačke komisije za elektrotehniku – BAKE
- Član CIGRE BiH

AKADEMKINJA BRANISLAVA PERUNIČIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Članica Odjeljenja tehničkih nauka
- Članica Predsjedništva ANUBiH
- Članica Odbora za biblioteku i dokumentaciju
- Članica Centra za sistemska istraživanja

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Članica Odbora za postdiplomski studij na Elektrotehničkom fakultetu

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Generalni sekretar ANUBiH
- Član Odjeljenja tehničkih nauka
- Predsjednik Odbora za mehatroniku
- Član Odbora za naučnoistraživački i istraživačko-razvojni rad Predsjedništva ANUBiH
- Voditelj projekta Baština ANUBiH
- Voditelj projekta Susreti mladih istraživača u STEM disciplinama

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član Advisory Board Human Life Advancement Foundation, Kuala Lumpur, Malaysia (www.hlaf.org.my)
- Član Upravnog odbora Internacionalnog Univerziteta Sarajevo
- Član Tehničkih komiteta IEEE za:
- Technical Committee on Variable Structure and Sliding Mode Control (TCVSSMC), IEEE CSS
- Technical Committee on Education in Engineering and Industrial Technologies, IEEE IES
- Technical Committee on Sensors and Actuators, IEEE IES
- Predsjednik Savjeta za nauku Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo (do septembra 2025)

Objavljene knjige i naučni radovi

- Baran, E. A., Uzunovic, T., Ozcelik, I. T., Džakmić, S., Šabanović, A. (2025). A Motion-Impedance-Force Controller for Uncertain Systems (in review). *International Journal of Control, Automation, and Systems*, 23(7), 2046–2057. ISSN 1598-6446. eISSN 2005-4092. <http://dx.doi.org/10.1007/s12555-024-0459-2>
- Panjević, A., Uzunović, T., Šabanović, A. (2025). Application of the Universal Motion Controller to 6-DOF Robotic Manipulator. *2025 IEEE International Conference on Mechatronics (ICM)*, 28 February 2025 – 02 March 2025, Wollongong, Australia, 1–7. DOI: 10.1109/ICM62621.2025.10934952.
- Šabanović, A. (ur.). *Treći susreti mladih istraživača Bosne i Hercegovine iz oblasti prirodnih, tehničkih, matematičkih i medicinskih nauka STEM*. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2024. ISBN 978-9926-574-94-8.
- Šabanović, A. (ur.). *STEM obrazovanje – Osvrt na diskusije vođene u okviru STEM susreta u 2022, 2023. i 2024. godini*. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2025. ISBN 978-9926-574-08-6.

Recenzije, prikazi i urednički rad

Recenzije za časopise

- *IEEE Tran. on Industrial Electronics*
- *IEEE Tran. on Systems, Man and Cybernetics*

- *E, Energies (MDPI)*
- *Journal of the Franklin Institute*

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Učestvovao u radu:
 - Odjeljenja tehničkih nauka u svojstvu člana i zamjenika sekretara
 - Odbora za energiju, energetiku i okoliš u svojstvu člana i sekretara
 - Odbora za izdavačku djelatnost u svojstvu člana
 - Etičkog komiteta u svojstvu člana
 - Radne grupe za pripremu i izradu *Bibliografije članova Odjeljenja tehničkih nauka*
 - Radne grupe za vrednovanje monografija i knjiga
- Učestvovao u pripremi priloga pod radnim naslovom „Ljudski resursi za Strategiju nauke, inovacija i tehnološkog razvoja u FBiH 2027–2034.“
- Pripremio i dostavio digitalne materijale za projekt „Digitalizacija baštine ANUBiH“
- Recenzirao publikaciju Šabanović, Asif (ur.). *STEM obrazovanje – Osvrt na diskusije vođene u okviru STEM susreta u 2022, 2023. i 2024. godini*. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2025.

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Obavljao poslove predsjednika Kantonalnog savjeta za nauku i tehnologiju u Tuzlanskom kantonu i redovnog profesora na Tehnološkom fakultetu Univerziteta u Tuzli

Nastavno-naučne aktivnosti

- Učestvovao u realizaciji nastave na prvom i drugom ciklusu studija na Tehnološkom fakultetu Univerziteta u Tuzli
- Mentorisao studente prvog i drugog ciklusa studija na Tehnološkom fakultetu Univerziteta u Tuzli
- Održao webinar „Synthesis and Optimisation of Water and Energy Networks“ u okviru kursa „Applied Optimization“ na master programu hemijskog inženjerstva na Polytechnic University of Litoral, Guayaquil, Ecuador (13. 2. 2025)

Realizacija projekata

- Obavljao poslove voditelja bilateralnog projekta „Razvoj ekonomsko efikasnih i ekološko održivih procesnih rješenja“ u okviru naučne i tehnološke saradnje između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije
- Obavljao poslove voditelja naučnoistraživačkog projekta „Voda, energija i cirkularna ekonomija u procesnoj industriji“ finansiranog od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke
- Obavljao poslove voditelja Erasmus+ projekta „Sustainable project management in Balkan HEIs (SuProM)“ na Univerzitetu u Tuzli
- Obavljao poslove koordinatora CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies) projekata „Chemistry and Chemical Engineering“ i „Teaching and Research of Environment-oriented Technologies in Manufa-

cturing“ na Tehnološkom fakultetu Univerziteta u Tuzli

- Učestvovao u realizaciji Erasmus+ projekata „The Development of Research & Development Strategies and Centers in Bosnia and Herzegovina (RDBIH)“ i „Triggering Resilience in Up-and-coming Security Threats“

Realizirane mobilnosti i održana predavanja

- Obavio mobilnost u okviru Erasmus+ programa i održao predavanje „Combined Water and Energy Integration in the Process Industries-Pilot course developed in Erasmus+ INTERBA project“ na AGH University of Krakow (Poland) (13. 1. 2025)
- Obavio mobilnost u okviru Erasmus+ programa i održao predavanje „Recent developments and future challenges in the synthesis of heat-integrated water networks“ na Slovak University of Technology, Faculty of Materials Science and Technology (Trnava), Faculty of Chemical and Food Technology (Bratislava) (Slovakia) (24. i 25. 11. 2025)

Učešće na naučnim skupovima

- Nemet, A., Ahmetović, E., Kravanja, Z. (2025). Heat Exchanger Network Synthesis Using a Segmented MINLP Superstructure: Enhancing Integration and Reducing Design Multiplicity. *28th Conference on Process Integration, Modelling and Optimization for Energy Savings and Pollution Reduction*, 24–27 August 2025, Port Dickson, Malaysia. PRES25.0319.
- Ahmetović, E. (2025). Sustainable Project Management in Balkan HEIS (SuProM). *XXI InTsikt Symposium: Digitalization in the Modern World: Challenges, Opportunities and Future Directions*, Erasmus+ projects: Challenges and Outcomes, June 13 2025, Grand Hotel, Tuzla, Bosna i Hercegovina.
- Moderirao sesijom „Sustainable Industrial Technologies and Processes“ na simpoziju IX International Scientific-Professional Symposium „Environmental Resources, Sustainable Development and Food Production – OPORPH 2025“, November 12–13, 2025, Tuzla, Bosnia and Herzegovina.

Recenzije

- Recenzirao četiri rada i jednu knjigu

Članstvo

- Član uredničkog/naučnog odbora tri časopisa, naučnog odbora jedne međunarodne konferencije i menadžment komiteta tri COST akcije

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Aktivno sudjelovao u radu Odjeljenja tehničkih nauka.
- Aktivno sudjelovao u radu Odbora za energiju, energetiku i okoliš.
- Organizirao međunarodnu naučnu konferenciju „Industrija budućnosti od Industrije 4.0 do Industrije 5.0: Integracija čovjeka i tehnologije“. Organizator je Odjeljenje tehničkih nauka ANUBiH. Konferencija održana 3–4. oktobra 2024, na konferenciji izloženo 19 naučnih radova 53 autora i koautora iz 12 zemalja. Izdavač zbornika radova je ANUBiH.
- Organizirao 11. međunarodnu konferenciju „Nove tehnologije, razvoj i primjena“ NT-2025, čiji je suorganizator bila ANUBiH, na kojoj su uvodničari bili eminentni stručnjaci iz novih tehnologija iz USA, Portugala i Australije. Na konferenciji su izložena 172 naučna rada 592 autora i koautora iz 34 zemlje. Izdavač zbornika radova je izdavačka kuća Springer.
- Aktivno radim na pripremi 12. međunarodne konferencije „Nove tehnologije, razvoj i primjena“ NT-2026.
- Rad na organiziranju Međunarodne konferencije Industrija 4.0 – Industrija 5.0 „Pametna proizvodnja na horizontu: Konceptualni pomak od Industrije 4.0 ka Industriji 5.0“, koja će se održati 1–2. oktobra 2026. u ANUBiH.
- Rad na organiziranju dva regionalna naučno-stručna savjetovanja (radionice) „Pametna i održiva industrija: Implementacija tehnologija Industrije 4.0“ i „Implementacija baznih tehnologija Industrije 4.0 u tekstilnoj industriji: Digitalna transformacija proizvodnje“ u saradnji s Vanjskotrgovinskom komorom Bosne i Hercegovine, koje su održane u aprilu i maju 2025. godine u Vanjskotrgovinskoj komori Bosne i Hercegovine u Sarajevu.

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljene knjige – uredništvo

- Karabegović, I., Husak, E. (2025). *Vibracije*. Bihać: Tehnički fakultet Univerziteta u Bihaću. 148 str. ISBN 987-9926-508-16-6.
- Karabegović, I. (ur.) (2025). *Industry of the Future: From Industry 4.0 to Industry 5.0 – Integration of Technology and People (Industrija budućnosti: Od Industrije 4.0 do Industrije 5.0 – Integracija tehnologije i čovjeka)*. Special Editions, Vol. CCXX, Department of Technical Sciences, Vol. 24. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina. 299 pages. <https://doi.org/10.5644/PI2025.220.00>.
- Karabegović, I., Kovačević, A., Mandžuka, S. (Eds) (2025). *New Technologies, Development and Application VIII: Advanced Production Processes and Intelligent Systems. Volume 1*. Lecture Notes in Networks and Systems. Heidelberg: Springer. 789 pages. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-95194-7>.
- Karabegović, I., Kovačević, A., Mandžuka, S. (Eds) (2025). *New Technologies, Development and Application VIII: Advanced Production Processes and Intelligent Systems*.

Volume 2. Lecture Notes in Networks and Systems. Heidelberg: Springer. 270 pages. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-95197-8>.

- Karabegović, I., Kovačević, A., Mandžuka, S. (Eds) (2025). 2025, *New Technologies, Development and Application VIII: Advanced Production Processes and Intelligent Systems*. Volume 3. Lecture Notes in Networks and Systems. Heidelberg: Springer. 599 pages. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-95200-5>.
- Karabegović, I., Kovačević, A., Pašić, S., Mandžuka, S. (Eds) (2025). *Book of Abstracts: 11th Int. Conf. – New Technologies, Development and Application, 26–28 June, Sarajevo*, Sarajevo: Society for Robotics in Bosnia and Herzegovina. 186 pages. ISSN 2303-7512.

Uredništvo u naučnim časopisima

- *Infokom Science: časopis za savremena privredna kretanja*, Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine, ISSN 2831-1957 (print), ISSN 2831-1981 (online)
- Član uredništva preko 38 međunarodnih časopisa

Objavljeni naučni radovi u časopisima

- Karabegović, I. (2026). Bioinspired Robotic Systems for Precision and Sustainable Agriculture: Trends, Applications, and Challenges. *J. Big Data in Agriculture (BDA)*, 8(1), 11–20. <http://doi.org/10.26480/bda.01.2026.11.20>
- Karabegović, I. (2026). AI-Enhanced Mobile and Collaborative Robotics for Autonomous Inspection and Predictive Maintenance in Smart Manufacturing. *Smart Wearable Technology*, 2, A12. <https://doi.org/10.47852/bonviewSWT52027397>
- Majstorović, D. V., Karabegović, I. (2025). Od Industrije 4.0 ka Industriji 5.0. *Science Infokom: Časopis za savremena privredna kretanja*, 3(1), 7–34.
- Karabegović, I., Karabegović, E., Mahmić, M. (2025). Integracija kolaborativnih robota (Cobot) u CNC obradu: Put u autonomnu optimizaciju i povećanu produktivnost. *Science Infokom: Časopis za savremena privredna kretanja*, 3(1), 52–72.
- Karabegović, I., Husak, E., Vojić, S. (2025). Evolucija robotskih prihvatnica u kontekstu Industrije 4.0: Tehnološki napredak i primjena u automatizovanom sortiranju i paletizaciji. *Science Infokom: Časopis za savremena privredna kretanja*, 3(1), 94–107.
- Karabegović, I. (2025). Measuring the Efficiency of Solar Energy Systems: Technological, Economic, and Environmental Perspectives. *Journal of Energy Research and Reviews*, 17(10), 1–9. <https://doi.org/10.9734/jenrr/2025/v17i10460>
- Karabegović, I. (2025). High Robotization as a Foundation for Smart Industry: The Republic of Korea and Singapore as Exemplars of Future Industrial Development. *Digital Technologies Research and Applications*, 4(2), 125–141. <https://doi.org/10.54963/dtra.v4i2.1314>
- Karabegović, I. (2025). Analysis of the Impact of Mobile Robots on the Efficiency of Warehousing and Transport Processes in Modern Textile Manufacturing. *Tekstilna industrija*, 3(2), 49–61. <https://doi.org/10.5937/tekstind2502049K>

- Husaković, A., Banjanović-Mehmedović, L., Gurdić-Ribić, A., Prljača, N., Karabegović, I. (2025). Reinforcement learning for robot manipulation tasks in human-robot collaboration using the CQL/SAC algorithms. *J. Advances in Production Engineering & Management*, 20(1), 5–15. <https://doi.org/10.14743/apem2025.1.523>
- Karabegović, I., Tabaković, Mi., Tabaković, Mu. (2025). The role of biomaterials in designing service robots for biomedical engineering. *J. of Engineering Sciences*, 12(1), A28–A41. [https://doi.org/10.21272/jes.2025.12\(1\).a4](https://doi.org/10.21272/jes.2025.12(1).a4)
- Karabegović, I. (2025). A Comparative Analysis of the Role of Industrial and Humanoid Robots as Drivers of Efficiency and Flexibility in the Automotive Industry. *Journal Mobility & Vehicle Mechanics*, 51(1), 31–45. <https://doi.org/10.24874/mvm.2025.51.01.03>
- Tonkonogy, V., Holofieieva, M., Morozov, Y., Yarovy, V., Bieliavska, O., Karabegović, I. (2025). Mathematical modeling of thermal and deformation fields in non-metallic heterogeneous materials during control by the thermal imaging method. *J. of Engineering Sciences*, 12(1), C12–C19. [https://doi.org/10.21272/jes.2025.12\(1\).c2](https://doi.org/10.21272/jes.2025.12(1).c2)
- Karabegović, I. (2025). Solar energy as a driver of the green transition: The path to a sustainable future. *Contemporary Materials (Renewable Energy Sources)*, 16(2), 144–162. <https://doi.org/10.7251/COMEN2502144K>
- Karabegović, I., 2025. Solar energy as a driver of the green transition: The path to a sustainable future. *Contemporary Materials (Renewable Energy Sources)*, 16(2), 163–172. <https://doi.org/10.7251/COMEN2502163K>

Objavljeni naučni radovi u zbornicima radova

- Karabegović, I., Husak, E., Dašić, P. (2026) China's Technological Transformation: The Road to World Domination in Production Automation. In: Tonkonogyi, V., Ivanov, V., Luściński, S., Trojanowska, J., Oborskyi, G. (Eds). *Advanced Manufacturing Processes VII. Interpartner 2025*. Lecture Notes in Mechanical Engineering. Cham: Springer, 439–455. https://doi.org/10.1007/978-3-032-14926-8_37
- Stalnichenko, O., Lysenko, T., Kreitser, K., Kozishkurt, E., Karabegović, I. (2026). Influence of Technological Parameters of Gas Protection of Magnesium Alloys on Mechanical Characteristics of Castings. In: Tonkonogyi, V., Ivanov, V., Luściński, S., Trojanowska, J., Oborskyi, G. (Eds). *Advanced Manufacturing Processes VII. Interpartner 2025*. Lecture Notes in Mechanical Engineering. Cham: Springer, 337–348. https://doi.org/10.1007/978-3-032-14926-8_29
- Karabegović, I., Mahmić, M., Karabegović, E., Husak, E. (2025). Optimization and Increase of Production Efficiency by Using Service Robots for Maintenance, Inspection and Logistics. In: Karabegović, I., Kovačević, A., Mandžuka, S. (Eds). *New Technologies, Development and Application VIII – NT 2025*. Lecture Notes in Networks and Systems, 1482. Heidelberg: Springer, 3–18. https://doi.org/10.1007/978-3-031-95194-7_1

- Subašić, S., Banjanović-Mehmedović, L., Subašić, H., Karabegović, I., Husak, E. (2025). Vision Transformer-Based Multimodal Fusion of Gesture and Object Classification in Human-Robot Collaboration. In: Jovanović, K., Rodić, A., Raković, M. (Eds). *Advances in Service and Industrial Robotics. RAAD 2025*. Mechanisms and Machine Science, 190. Cham: Springer, 505–512. https://doi.org/10.1007/978-3-032-02106-9_56
- Drekočić, E., Teofilović, Ž., Karabegović, I. (2025). The Application of Disruptive Technologies in the Aviation Industry. In: Karabegović, I., Kovačević, A., Mandžuka, S. (Eds). *New Technologies, Development and Application VIII – NT 2025*. Lecture Notes in Networks and Systems, 1482. Heidelberg: Springer, 602–611. https://doi.org/10.1007/978-3-031-95194-7_63
- Jovanović Doleček, G. J., Karabegović, I. (2025). Decreasing Passband Deviation in Low-Power Comb Decimation Filter With High Alias Rejection. In: Karabegović, I., Kovačević, A., Mandžuka, S. (Eds). *New Technologies, Development and Application VIII – NT 2025*. Lecture Notes in Networks and Systems, 1482. Heidelberg: Springer, 100–108. https://doi.org/10.1007/978-3-031-95197-8_12
- Subašić, H., Banjanović-Mehmedović, L., Subašić, S., Karabegović, I., Prljača, N. (2025). Deep Reinforcement Learning for Adaptive Object Sorting in Collaborative Robotics. In: Karabegović, I., Kovačević, A., Mandžuka, S. (Eds). *New Technologies, Development and Application VIII – NT 2025*. Lecture Notes in Networks and Systems, 1482. Heidelberg: Springer, 3–11. https://doi.org/10.1007/978-3-031-95197-8_1

Sudjelovanje i aktivno učešće kao plenarni izlagач

- Karabegović, I., Husak, E., Dašić, P. (2025). The Use of Biomaterials and Biodevices in Robots with the Goal of Increasing Their Functionality (invited lecture). In: Kovalovsky, S., Dašić, P. (Eds). *Proc. of the Int. Youth Scientific and Technical Conf., Young Science Robotics and Nano-Technologies of Modern Mechanical Engineering, Kramatorsk-Vinnytsia-Ternopil, Ukraine, 16–18 April 2025*. Kramatorsk: Donbas State Engineering Academy, 14–27. ISBN 978-617-7889-98-3
- Karabegović, I. (2025). „Strateška platforma razvoja nauke, inovacija i tehnologija“, panel na konferenciji „Strategija korištenja istraživačkih resursa u Federaciji BiH u funkciji razvoja“, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke Mostar, BiH, 16. decembra 2025.

Aktivno učešće u naučnoistraživačkim projektima

- Karabegović, I. (voditelj) (2025). Razvoj adaptivne Prihvatnice za kolaborativne robote u funkciji paletizacije heterogenih proizvoda – RAPK (Development of an Adaptive End-Effector for Collaborative Robots for Palletizing Heterogeneous Products – RAPK). Projekt odobren na javnom konkursu koji je raspisalo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke Bosne i Hercegovine za 2025. godinu.

Recenzije

- Recenzirao ukupno 36 naučnih radova za časopise (izdavača: Elsevier Springer, Springer Nature MDPI, Sage, *International Journal of Mechanical Engineering and Robotics Research*) i međunarodne konferencije.
- Recenzirao ukupno 44 naučna rada za međunarodne konferencije (New Technologies, Development and Application VII, International Conference on Information Technology and Artificial Intelligence – ITAI 2024, International Conference on Advance in Data-driven Computing and Intelligent Systems – ADCIS 2024, International Conference on Communication and Intelligent Systems – ICCIS 2024).

Članstvo

- Predsjednik HiPEAC-a (High Performance, Edge and Cloud Computing) mreže za Bosnu i Hercegovinu
- Član International Association for Technological Development and Innovations, Sumy, Ukraine
- Član Društva inženjera i tehničara Srbije
- Član Društva za mehaniku Hrvatske
- Član naučnih i organizacionih odbora 16 međunarodnih konferencija u BiH i drugim zemljama
- Član redakcije u 38 časopisa u svijetu

Nagrade

- Dobitnik Nagrade za životno djelo koju dodjeljuje Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke Federacije Bosne i Hercegovine (2025)

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Član i sekretar Odjeljenja tehničkih nauka (OTN)
- Član Predsjedništva ANUBiH
- Član i potpredsjednik Odbora za energiju, energetiku i okoliš (OEEO)
- Koordinator izrade plana rada OTN i OEEO za 2026. godinu i period 2026–2028.
- Član Organizacijskog odbora iz ANUBiH za pripremu međunarodne naučne konferencije „30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma; dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države“
- Recenzent publikacije Šabanović, Asif (ur.). *STEM obrazovanje – Osvrt na diskusije vođene u okviru STEM susreta u 2022, 2023. i 2024. godini*. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2025.
- Suorganizator i moderator (s ak. K. Hanjalićem) javnog predavanja „Turbulencija – svakodnevna, ali teško shvatljiva – računarski pristup rješenju“, predavač prof. dr.-ing. habil. Suad Jakirlić, TU Darmstadt, Germany; ANUBiH, Sarajevo, 23. 12. 2025.
- Suorganizator i moderator (s ak. K. Hanjalićem) javnog predavanja „Komputerske simulacije i eksperimenti u bioinženjerstvu i medicini: dostignuća i trendovi“, predavač prof. dr. Saša Kenjereš, TU Delft, Netherlands; ANUBiH, Sarajevo, 23. 12. 2025.

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Saradnja (I. Smajević, K. Hanjalić) s istraživačko-poduzetničkom grupom Volodyne, Hudson, Wisconsin, USA (Scott B. i drugi) na daljnjem razvoju i praktičnoj primjeni Detonaciono-pulsnog čišćenja (DPČ-BiH, Smajević, Hanjalić) i Vortex Super-Sonic Pulse Cleaning (Vortex SSPC-USA) postupka za uklanjanje naslaga s ogrevnih površina industrijskih i energetskih kotlova u pogonu
- Saradnja (I. Smajević, K. Hanjalić) s A. Đugum, MF Sa i A. Karač, MF Ze na modeliranju DDT fenomena pri formiranju udarnog talasa, oslanjajući se na rezultate eksp. istraživanja DPČ-BiH
- Aktivan u radu BH K CIGRE

Naučnoistraživački projekti dobijeni na Konkursu

- Karač, A. Univ. u Ze/ PTF, Djugum, A. Univ. u Sa/ MF, Smajević, I. ANUBiH, Hanjalić, K. ANUBiH, „Razvoj numeričkog algoritma za simulaciju generiranja i dinamike detonacionih talasa za tehnološke namjene“, Javni poziv za finansiranje/sufinansiranje naučno-istraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata FBiH u 2025. godini

Radovi objavljeni u časopisima i/ili zbornicima

- Karač, A., Djugum, A., Smajević, I., Hanjalić, K. (2025). Numerical investigation of detonation dynamics in an experimental pulse-wave generator. *Proceedings*

of the 15th ERCOFTAC Symposium on Engineering Turbulence Modelling and Measurements (ETMM15), 22–24 Sept. 2025, Dubrovnik, Croatia, 485–490.

Recenzije

- Merzić, A., Kazagić, A., Bajramović, Z. (2026). *Electricity at EU borders under CBAM: Assessing future costs and strategic implications for Bosnia and Herzegovina*. CI-GRE Session Paris, 2026, SYNOPSES, NC of Bosnia and Herzegovina.

Međunarodne naučne i stručne organizacije

- Član Adria Section of Combustion Institute, ASCI
- Član BHAAAS
- Registered on the Expert Systems with Applications Editorial Manager site; member of the Editorial Board of the journal

ODJELJENJE UMJETNOSTI

AKADEMIK ZLATKO UGLJEN

Aktivnosti unutar ANUBiH

- Nije učestvovao u radu Odjeljenja umjetnosti ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član Znanstvenog vijeća za turizam i prostor HAZU-a od 2019. godine

AKADEMIK PETAR VIDIĆ

Aktivnosti unutar ANUBiH

- Učestvovao u radu Odjeljenja umjetnosti ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Izložbe (Bosna i Hercegovina, Njemačka)
- Bavi se aktivno slikanjem (uradio je 150 novih slika u 2025/2026. godini)

DOPISNI ČLAN BRANKO BAČANOVIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Učestvovao u radu Odjeljenja umjetnosti ANUBiH
- Učestvovao u radu Radne grupe za izradu pravnih akata za izbor novih članova ANUBiH i časništva ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Izložbe povodom 70 godina ULUP u BiH:
 - „Retrospektive 70“ – 28. 12. 2024, Sarajevo
 - „Retrospektive 70“ – 22. 5. 2025, Tuzla
 - „Retrospektiva 70“ – 21. 4. 2026, Bihać
- Međunarodna izložba „Eccentricity“ – design from the off centre, 6. 6. 2025, Ljubljana
- Izložba plakata BiH filmova 1951–2012. (Sarajevo, Mostar, Brčko, Srebrenica, Prijedor)
- CSO International Poter Biennal in Mexico (Museo Franc Mayer – Mexico city, The centro cultural clavijero in Morelia, Museo Arocena in Torzon)
- Izložba plakata Sarajevske zime, Sarajevska zima 1984–2025 (Gradska tržnica Sarajevo)

DOPISNI ČLAN SLOBODAN BLAGOJEVIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Urednik edicije International Affirmation of Literature of Bosnia and Herzegovina (knjige H. Demirovića i M. Stojića)
- Govornik na komemoracijama naših preminulih članova (Dž. Karahasan, A. Sidran, V. Koroman)

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljene knjige i naučni radovi

- Blagojević, S. (prir.) *Velika knjiga lirske poezije Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije od početaka do danas*, Tom 1–3, Buybook; Dobra knjiga, Sarajevo; Zagreb 2024.

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- Promocija antologije: tri u Sarajevu te Dubrovnik, Zagreb, Stolac
- Izlaganje na Bookstanu o poeziji A. Sidrana i I. Kordića

Nagrade

- Dobitnik Plakete grada Sarajeva za 2025.

Recenzije, prikazi i urednički rad

- Urednički rad u Akademiji.

Prisustvo u medijima

- Intervjui: *Jutarnji list*, Zagreb, *Novosti*, Zagreb, *Izraz*, Sarajevo, TV BiH, Federalna i TV Sarajevo, HTV 3, Zagreb
- Podcast sa Selvedinom Avdićem, Sarajevo i Ladislavom Tomićićem, Zagreb

DOPISNI ČLAN RADIVOJE MANDIĆ

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Učestvovao u radu Odjeljenja umjetnosti
- Sudjelovao na sastancima Predsjedništva
- Učestvovao u aktivnostima vezanim za ostavštinu akademika Ivana Štrausa
- Angažovan u okviru aktivnosti vezanih za sanaciju krova Akademije
- Za potrebe ANUBiH radio na digitalizaciji svih svojih dosadašnjih radnih aktivnosti

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Povremeni projektantski nadzor na realizaciji posljednje faze izgradnje FMSC – Franjevačkog međunarodnog studentskog centra u Sarajevu – Kovačići

DOPISNI ČLAN MILE STOJIC

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Sekretar Odjeljenja umjetnosti ANUBiH
- Član Predsjedništva ANUBiH
- Član Odbora za izdavačku djelatnost ANUBiH
- Objavljen izbor pjesama na engleskom jeziku u sklopu projekta *Edicija*

Aktivnosti izvan ANUBiH

Naučni i književni skupovi, javna izlaganja i kulturne aktivnosti

- Učestvovao s referatom na međunarodnom naučnom simpoziju povodom stogodišnjice smrti Antuna Branka Šimića, u organizaciji Sveučilišta u Mostaru.
- Učestvovao s referatom na međunarodnom simpoziju posvećenom Mediteranu, u organizaciji univerziteta EMAN u Istanbulu.
- Učestvovao na književnom festivalu Buybook, gdje je govorio o stvaralaštvu Filipa Davida i Senada Avdića.
- Učestvovao u promociji publikacije *Velika knjiga lirske poezije Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije* autora Slobodana Blagojevića, održanoj u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Objavljeni književni radovi i zastupljenost u antologijama

- Stojić, M., *A Pillow of Lead: Selected Poems*, Department of Arts, Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, Sarajevo 2025. ISBN 978-9926-574-13-0
- U književnom časopisu *Ars* (Nikšić) objavljen ciklus novih pjesama pod naslovom „Stupnjevi samoće“.
- Poezija Mile Stojića uvrštena u antologiju *Notiz der Untergang der Welt*, izbor moderne bosanskohercegovačke lirike, objavljenu u Halleu.
- Više pjesama Mile Stojića uvršteno u antologiju *Pjevači priča, izbor hrvatske stvarnosne poezije*, objavljenu u Zagrebu.

Aktivnosti u okviru ANUBiH

- Učestvovanje na nekim od sjednica Odjeljenja (druge propuštene uslijed velikog opterećenja stručnog rada).

Aktivnosti izvan ANUBiH

Arhitektonski projekti

Projekti u fazi koncepcije i realizacije

- Stambeni objekat – Vila Baban – Kiseljak – faza: realizacija enterijera
- Stambeni objekat – Mojnilo – Sarajevo – Lamela II – faza: predat glavni projekt, Lamela III – faza: predat idejni projekt
- Butik hotel Mjedenica – Sarajevo – predat idejni projekt
- Butik hotel Orijent – Sarajevo – faza: realizacija enterijera
- Hotelski kompleks – Baošići – faza: realizacija arhitekture i enterijera različitih objekata
- Turističko stambeno naselje – Đenovići – faza: predat glavni projekt
- Stambena zgrada – Baošići – faza: predat idejni projekt
- Hotel Plava voda – Travnik – faza: izrada enterijera; predat idejni projekt vanjskog uređenja
- Više stambenih i ugostiteljskih enterijera i manjih objekata u različitim fazama koncepcije i realizacije, koje ne navodimo radi sažimanja.

Studije, konkursi i istraživački projekti

- Istraživanje i izrada idejnog projekta rekonstrukcije i revitalizacije KJP Centra „Skenderija“
- Istraživanje urbanističkog sklopa na Otoci na lokaciji objekata RTV doma, Remize i meandra Miljacke

Predavanja

- Predavanje u okviru radionice „Povratak u budućnost / Bentbaša – uključivanje zajednice i oblikovanje prostora“ za studente Arhitektonskog fakulteta i Akademije likovnih umjetnosti (3. oktobar)
- Predavanje „Aforizmi u arhitekturi“ na regionalnom summitu arhitekture Sfera 2025 (18. oktobar)
- Predavanje iz prakse „Znati vidjeti“ na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu (26. novembar)

Učešće na naučnim skupovima, tribinama i javnim događajima

- Učešće u panel diskusiji „Dizajn kao kulturni i razvojni okvir društva“ u okviru ULUPUBiH-ove prezentacije nove web-platforme Retroperspective 70 (17. septembar)

- Obraćanje povodom promocije posebnog izdanja naučno-stručnog časopisa *Acta Architectonica et Urbanistica* (AAeU) na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu (8. oktobar)
- Govor u okviru izložbe Money Is NOT A Problem (20. decembar)

Prisustvo u medijima

Podcast „O prostoru sa Vukom i Zecom“

- Aktivno vođenje podcasta o kulturi, arhitekturi, umjetnosti i politici – „O prostoru sa Vukom i Zecom“ na platformi Oslobođenje Podcast. Tokom 2025. godine objavljena su izdanja sa sljedećim gostima: Damir Šagolj, Gorčin Dizdar, fra Mile Babić, Mirsad Hadžikarić, Adnan Kapo, Adnan Muminović, Hasan Ćemalović, Domagoj Nikolić, Emir Isović, Fahrudin Pecikoza, Senadin Musabegović, Kerim Šabić, Violeta Smailović-Huar, Amila Ramović, Ademir Volić Kufi, Emira Spaho, Amila Buturović, Mladen Jadrić, Sejo Mešanović, Amela Hadžimejlić, Miranda Sidran, Mladen Gvozden.

Gostovanja na televizijskim emisijama

- Gostovanje u emisiji „Filozofija života“ (tema – filozofija bosanske kuće) na programu Hayat (5. mart)
- Gostovanje u emisiji povodom dana državnosti na programu Hayat (25. novembar)
- Gostovanje u izdanju Vijesti.ba podcasta (5. decembar)

Novinski članci o arhitekturi i urbanizmu

- „Plemić od Foče“, *Oslobođenje*, 7. 5. 2025.
- „Nije nestala - Odlepršala je vila arhitektonska: To je bila naša Zvončica...“, *Oslobođenje*, 17. 5. 2025.
- „Skenderija: hram jednog vremena“, *Oslobođenje*, 20. 9. 2025.
- „Nekada je u fokusu bio čovjek, danas je luksuz“, *Oslobođenje*, 12. 10. 2025.
- „Kuća kojoj nije suđeno da bude“, *Oslobođenje*, 13. 12. 2025.

FINANSIJE

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2025. GODINU

I	PRIHODI	Ostvareno na dan 31. 12. 2025. godine (KM)
1.	Prihodi od budžeta Kantona Sarajevo – redovni	500.000
2.	Ostali budžetski prihodi za redovnu djelatnost	504.394
3.	Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostorija, poz. kurs. razlika i vlastiti prihodi	73.352
4.	Prihod od naučne i umjetničke djelatnosti (sredstva ostvarena putem prijave na javne pozive i konkurse ili direktnim zahtjevima)	271.870
5.	Prihodi od postojećih sredstava i namjenski dobivenih sredstava	213.175
	Σ	1.562.791

II	RASHODI	Ostvareno na dan 31. 12. 2025. godine (KM)
1.	MATERIJALNI RASHODI	
1.1.	Putni troškovi	22.783
1.2.	Izdaci za energiju	34.038
1.3.	Izdaci za komunalne usluge	16.350
1.4.	Nabavka materijala	16.829
1.5.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	3.657
1.6.	Unajmljivanje imovine i opreme	0
1.7.	Izdaci za tekuće održavanje	33.016
1.8.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	6.934
1.9.	Ugovorene usluge i druge posebne usluge	363.189
	Σ	496.796
2.	AKADEMIJSKE NAGRADE I PLAĆE	
2.1.	Akademijske nagrade članova ANUBiH	815.250
2.2.	Bruto plaće uposlenika	757.326
2.3.	Doprinos poslodavca	57.857
2.4.	Ostale naknade	168.837
	Σ	1.799.270

Ukupno (1+2)	2.296.066
---------------------	------------------

Višak prihoda nad rashodima (I – II)	-733.275
---	-----------------

FINANSIJSKI PLAN ZA 2026. GODINU

I	PRIHODI	Planirano u 2026. godini (KM)
1.	Prihodi od budžeta Kantona Sarajevo – redovni	1.500.000
2.	Prihodi od budžeta Kantona Sarajevo – za 2025.	1.000.000
3.	Ostali budžetski prihodi za redovnu djelatnost	640.000
4.	Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostorija, poz. kurs. razlika i vlastiti prihodi	80.000
5.	Prihod od naučne i umjetničke djelatnosti (sredstva ostvarena putem prijava na javne pozive i konkurse ili direktnim zahtjevima)	318.475
6.	Ostvareni suficit/deficit iz prethodne godine	-733.275
Σ		2.805.200

II	RASHODI	Planirano u 2026. godini (KM)
1.	MATERIJALNI RASHODI	
1.1.	Putni troškovi	45.000
1.2.	Izdaci za energiju	45.000
1.3.	Izdaci za komunalne usluge	25.000
1.4.	Nabavka materijala	30.000
1.5.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	5.000
1.6.	Unajmljivanje imovine i opreme	2.000
1.7.	Izdaci za tekuće održavanje	50.000
1.8.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	10.000
1.9.	Ugovorene usluge i druge posebne usluge	500.000
Σ		712.000
2.	AKADEMIJSKE NAGRADE I PLATE	
2.1.	Akademjske nagrade članova ANUBiH	920.000
2.2.	Bruto plate uposlenika	975.000
2.3.	Doprinos poslodavca	48.200
2.4.	Ostale naknade	150.000
Σ		2.093.200

Ukupno (1+2)	2.805.200
---------------------	------------------

Višak prihoda nad rashodima (I – II)	0
---	----------

ZAHVALNICE ZA 2025. GODINU

Časopis *Sarajevo Journal of Mathematics*

Naziv uplatioca	KM
Muhamed Borogovac	3.232,85

Časopis *Godišnjak/Jabrbuch*

Naziv uplatioca	KM
Fondacija za izdavaštvo	1.500,00

Časopis *Dijalog*

Naziv uplatioca	KM
Fondacija za izdavaštvo	2.500,00

Odbor za kardiovaskularnu patologiju

Naziv uplatioca	KM
Farmavita d.o.o. Sarajevo	2.000,00

Kultura življenja osoba starije životne dobi s reumatskim bolestima u ustanovama za skrb starijih i nemoćnih

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo kulture i sporta	10.000,00

30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države

Naziv uplatioca	KM
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	20.000,00

Organizacija okruglog stola povodom 80 godina života i 40 godina naučnog i nastavno-pedagoškog rada akademika Mirka Pejanovića

Naziv uplatioca	KM
Ured premijera Federacije Bosne i Hercegovine, gospodin Nermin Nikšić	2.000,00
Ured potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, gospodin Refik Lendo	1.000,00
Kabinet premijera Kantona Sarajevo, gospodin Nikad Uk	2.000,00
Vlada Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna	2.000,00
Grad Živinice	5.000,00
Grad Bihać	400,00
Općina Centar Sarajevo	500,00

Općina Travnik	500,00
Općina Donji Vakuf	500,00
Općina Tešanj	500,00
SDP partija BiH	500,00
Bihexo d.o.o. Sarajevo	1.000,00
Advokatsko društvo Adil Lozo i drugi d.o.o. Travnik	1.000,00
Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Kiseljak	300,00
Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo	500,00
OKI upravitelj d.o.o. Sarajevo	1.000,00
Centrotrans d.d. Sarajevo	500,00
Mibral d.o.o. Sarajevo	1.000,00
Domod d.o.o. Sarajevo	500,00
Kristal d.o.o. Živinice	500,00
Vjetroelektrane d.o.o. Glamoč	1.955,00
Grakop d.o.o. Kiseljak	500,00
Civić d.o.o. Cazin	500,00
Studio Zec, Sarajevo	1.000,00
Fondacija Ganić, Sarajevo	250,00
Hotel Kostelski buk, Bihać	300,00
Nedjing d.o.o. Tešanj	500,00
Edin Dervišhalidović	500,00
Muhamed Pilav	1.000,00
Mladen Tomić	1.000,00
Grad Goražde	300,00
Svojim donacijama štampanje zbornika su podržali porodica i rodbina akademika Pejanovića: supruga Spomenka, kćerka Tamara, sin Ognjen, sestra Desanka, sestrina Ivana, brat Trivko, brat Ranko sa suprugom Olgom i bratična Irena sa suprugom Harisom	3.500,00

Naučni simpozij
„Demografske promjene u Bosni i Hercegovini od 2013. do 2024. godine:
izazovi i preporuke“

Naziv uplatioca	KM
Sparkasse banka d.d. Sarajevo	1.000,00
Ured premijera FBiH, gospodin Nermin Nikšić	2.000,00
Federalna bankarska agencija	2.000,00

Međunarodna naučna konferencija
 „Industrija budućnosti od Industrije 4.0 do Industrije 5.0
 Integracija tehnologije i ljudi“

Naziv uplatioca	KM
Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine	3.000,00

Simpozij u povodu 300. obljetnice rođenja Immanuela Kanta

Naziv uplatioca	KM
Dopisni član Mile Babić, donacija	4.000,00

Edicija – međunarodna afirmacija književnosti Bosne i Hercegovine
 V ciklus

Naziv uplatioca	KM
Ministarstvo civilnih poslova	10.000,00

Život i djelo akademika Milivoja Sarvana

Naziv uplatioca	KM
Grad Konjic	10.000,00

Kreiranje i očuvanje baštine ANUBiH

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo kulture i sporta	20.000,00
Grad Sarajevo	10.000,00

III susret mladih istraživača iz oblasti prirodnih, tehničkih, matematičkih i medicinskih nauka i
 inženjeringa (STEMM)

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	19.045,95

Izrada nacrtu Strategije razvoja nauke, inovacija i tehnologije
 Federacije BiH za period 2027–2034.

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	50.000,00

Izrada Mape kapaciteta za istraživanja, razvoj i inovacije
 u Federaciji Bosne i Hercegovine

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	20.000,00

Biblioteka ANUBiH

Naziv uplatioca	KM
Fondacija za bibliotečku djelatnost	3.500,00

ANUBiH kao cjelina

Naziv uplatioca	KM
Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo	500.000,00
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	500.000,00
Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona	100.000,00
Zeničko-dobojski kanton, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	25.000,00
Vlada Unsko-sanskog kantona (USK)	50.000,00
Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta SBK-KBS	33.000,00
Grad Cazin	10.000,00
Općina Sanski Most	2.000,00
Općina Kalesija	1.000,00
Općina Ključ	500,00
Dopisni član Semir Vranić, donacija	10.742,60

Služba za ekonomsko-fnansijske poslove

IN MEMORIAM

AKADEMIK VESELKO KOROMAN
(1934–2025)

Bosna i Hercegovina i Hrvatska izgubile su svog velikana. Veselko Koroman jedan je od najvećih lirika slavenskog juga. Njegova lirika afirmirala je moderni pjesnički izraz kao malo koja druga. Ono što je u poeziji najrjeđe, jedinstvo misli i emocije, neponovljiv je dar njegove pjesme. U jednom svom eseju o pjesniku, nazvanom „Jezik na pašnjaku“ (naslov koji će Zvonimir Mrkonjić preuzeti kao naslov knjige Koromanovih izabranih pjesama), pisao sam o svježini, inventivnosti i misaonosti tog jezika. To je jezik koji oplemenjuje sve čega se takne, predstavlja realne stvari, ali i otvara mnoge njihove tajne, daje nam sliku njihove složenosti i dubine lirskom nadahnutošću i formalnom besprijekornošću rijetkima kod nas, i ne samo kod nas.

Šimićevu poetsku viziju: „Bog oko tebe sja treperi miriše šuši“ Koroman nam daje kao jednu poetsku očiglednost, gotovo pa samu tvarnost. Taj sjaj, trepet, miris i šuštaj on izvlači iz samih stvari i njihovo poetsko čitanje dodiruje njihovu zbilju. Gotovo da bi se moglo govoriti o punom jedinstvu subjekta i objekta pjevanja. Bogatstvo i iznijansiranoš tog odnosa čine njegovo traganje za nekom, da kažem, božanskom maticom „koja jeste sredinom svega“ i koja je razlog i izvor opstojanja svega živog. I, pjesma se obraća i, još više od tog, proističe jedino iz tih razloga i tih izvora.

Koromanovo „lutanje šumom“ pojava, to jest lutanje onim nerazmrsivim splotom koji to pojavno čini, predjelima „ispod kore“, pokazuje se kao jedan od načina otkrivanja „svojih *sličica zaboravljenih*“. Morfologije tog lutanja kao i predjeli kojima um, mašta, emocija prolaze, dati su u jednom sasvim novom poretku. Proces oneobičavanja svega radikalno je. Ne-običnim se čine sve te mijene, to pretakanje iz „lilavog božura“ u „vrijeme“, pa odatle u „maramu suza“, u „jato“, „bezimen kamen na mostu“, kako sam pjesnik pjeva. I, zapravo one su samo kao ne-obične poetski legitimne. Zbog te ne-običnosti one se događaju „na jedan mah“, ali ne na bilo koji, već „na jedan *ludi* mah“, kojega donosi „pomamno tkanje *neobične* volje“. Ovakav postupak naći ćemo samo u velikana modernog stiha. U „ribnjaku misli“, ruka koja je bila nalik „mladom ribljem disanju“,

„žuboru svijeta što mijaukom misli i uvire“, dolazi do svog glasa, svoje jedinstvene ekspresije. Pitanje jezika je prvo i osnovno pitanje što ga pjesnik ima rješavati. U riječi je sažeta sva zbilja onog što nazivamo zbiljskim. Koroman je jedan od onih rijetkih pjesnika koji u svakom svom stihu proživljava to božansko jednako koliko i zemaljsko, transcendentno jednako kao empirijsko iskustvo riječi.

Kritika je njegovu poeziju nazivala: „povratkom lirici“, „poezijom života“, „trpnim stanjem poezije“, „razbijenim ogledalom“, „opisnošću i odsustvom opisnosti“, „signalima bića i vremena“, „ključem za modernu poeziju“, poezijom „zavičaja i huka inih svjetova“, „pjesništvom čuvstvene arhitekture svijeta“, „pomirbom jezika i stvarnosti“, ili „aurom nedodirljivih stvari“ i, napokon, hajdegerijanski, „mišljenjem i pjevanjem“. Sve to govori o bogatstvu ove poezije i njenih mogućih interpretacija.

Nadalje, malo je u svim našim književnostima pjesnika koji su svoju autopoeitičku svijest znali i kritički formulirati, koji su je osvijestili ne samo u pjesmi već i u diskursu koji zovemo racionalnim. U jednom pismu Izetu Sarajliću (1964) pjesnik kaže: „Ako pozorno pročitaš moju zbirku (radi se o knjizi *Crne naranče*, op. a.), uvjerit ćeš se da iz nje pruža ruku životu – prekaljen, a ne slomljen subjekt, koji stalno prolazi kroz duhovnu katarzu. I da se to očituje u svakom sastavku. Moja pjesma, upravo zbog toga, uvijek nastaje iz međusobnog trenja dviju suprotnih misli, kao neovisni odnos trećega prema dvojici nepomirljivih.“

Od svoje prve knjige pjesama *Grad prema sjeveru*, 1957, do posljednje *Bit ću negdje*, 2022, Koroman je izgradio jednu zasebnu poetsku galaksiju, jedinstvenu i neponovljivu u našim i svjetskim okvirima. Književni historik je pjesnika smještao u uvjetno rečeno nadrealističku poetiku, sa njegovim „subverzivnim“ (Z. Mrkonjić) odmakom od te poetike. Kod izvornih i osobenih pjesnika teško je govoriti o nekom isključivom poetskom, književnom pravcu. Sam Koroman, u jednom pismu Šimi Vučetiću, primjećuje: „Sada je napokon jasno još i ovo: nema posve odjeljiva razdoblja pjesničkog sinkretizma, antike, srednjovjekovlja, racionalizma ili romantizma“ i dodaje: „Ne postoji poetski realizam niti bilo kakav ograničeni smjer, stil, od početka novovjekovnih razdioba naovamo, niti će ga biti u budućnosti. Sve su to poštapalice, nužna pomagala za sortiranje i inventariranje na svršetku godine, školski načini spremanja duhovne žitnice.“ Ono što taj poetski poduhvat opisuje je njegov lirski duh, moderan u najboljem smislu te riječi, istovremeno raspjevan i sažet, i emotivan i cerebralan, s do njega nečuvenom maštom i jezičkom ekspresijom. „Pjesnik je u svim vremenima, unatoč osebnim stvaralačkim ozračjima i formalno-sadržajnim modifikacijama svoje riječi i svojih nazora, prema kojima ga sortira i katalogizira povijest književnosti, bio on Pindar ili Macuo Bašo, Ivan Česmički ili Dobriša Cesarić, neprestano pjevao svoju intimu, sebe usred ili onkraj svijeta s kojim živi“, kaže sam pjesnik.

Od velikog pjesnika i prijatelja, s kojim sam bio blizak 50 godina, oprostiću se pjesmom *Za sve što jest*, iz njegove posljednje zbirke *Bit ću negdje*:

Što će ikada biti.
Bilo gdje.

Netko skrbi.

Kao otac,
majka tvoja.

Nije to igra,
šala višnja.

Kad misliš o tome
um se gubi,
duša pjeva.

dopisni član Slobodan Blagojević

AKADEMKINJA BRANISLAVA PERUNIČIĆ
(1936–2025)

Akademkinju Branislavu Peruničić – Branu – prvi sam put susreo kao student ETF-a na predmetu Teorija signala. Bilo je uzbudljivo, ali ja danas neću o tome. Dozvolite mi da dam vrlo kratak osvrt na Branin naučni rad.

Brana je bila među onima koji su početkom šezdesetih godina prošlog vijeka započeli razvoj onoga šta će kasnije biti poznato kao Sarajevska škola automatike. Bilo je to vrijeme burnog razvoja. U toku od nekoliko godina osnovan je IRCA, ETF, tvornica, projektni biro... U tim ranim danima rad je bio usmjeren na rješavanje problema vezanih za proizvodnju i eksploataciju sistema industrijske automatike, dosta daleko od trendova koji su vladali u razvoju teorije sistema upravljanja u svijetu.

Uspostavljanje saradnje s Institutom za probleme upravljanja ANSSSR pružilo je šansu za upoznavanje novih naučnih dostignuća, ali, što je bilo važnije, rješavanje neriješenih pitanja i put u nove pravce razvoja sistema upravljanja. To je istraživače u Sarajevu, pa i Branu, dovelo u kontakt s teorijom sistema s promjenljivom strukturom – novim načinom sinteze upravljanja u sistemima s prekidnim upravljanjem.

Brana je boravak u SSSR-u iskoristila da odbrani kandidatsku tezu na MEI 1969. Iste godine je u IFAC-ovom časopisu *Automatica* objavila članak u kojem je dala fundamentalni, slobodno se može reći najvredniji doprinos teoriji SPS postignut od bilo kojeg autora van SSSR, a broj onih u svijetu koji su se okušali nije mali i još raste. Rad u *Automatici* je najviše citiran, ali se meni čini da je nepravedno, čak i kod istraživača koji su koristili literaturu na našim jezicima, zapostavljena njena doktorska disertacija iz 1970. godine (prva disertacija u oblasti automatike branjena na ETF-u u Sarajevu). U toj disertaciji dat je novi pristup analizi i sintezi SPS koji će kasnije postati nezaobilazan, a malo ko ga predstavlja kao njen doprinos.

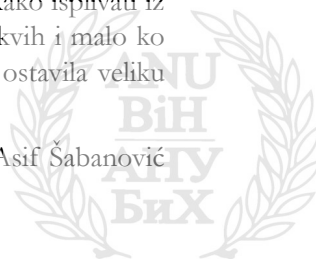
Iako je rad u oblasti sistema s promjenljivom strukturom u Sarajevu brzo raširen i imao je vrlo brz rast i uspjeh, Brana nije mogla da se „skrasi u oblasti koju je već osvojila“.

Sredinom sedamdesetih godina počela je da razmatra probleme vezane za velike elektroenergetske sisteme: najprije pitanja primjene grafova na modeliranje i izučavanje topoloških osobina mreža, a poslije probleme tokova snaga, mjerenja, algoritama zaštite, lokacije kvarova, da bi nastavila rad u oblasti informatike, koja je tih godina doživljavala početak kasnije burnog razvoja u Sarajevu. Prelazak na digitalne tehnologije u obradi podataka dao je Brani priliku da dà niz interesantnih rješenja u oblasti zaštite i upravljanja u energetske sistemima (korištenje bilinearnih formi, algoritmi projekcije grafova itd.). Analiza bibliografija radova u oblasti automatike pokazuje da je Brana (u periodu 1961–1992) bila najproduktivniji autor u Sarajevu i da je imala najveći broj koautora kako iz zemlje tako i iz inostranstva. Rad u ovim oblastima nastavila je i u toku dugogodišnjeg boravka u USA. Nakon povratka u Sarajevo vratila se pitanjima primjene sistema s promjenljivom strukturom i drugim metodama upravljanja u različitim oblastima (energetski pretvarači, upravljanje električnih mašina, robotika...).

Stekla je visok renome u međunarodnoj naučnoj javnosti velikim brojem pozivnih predavanja na renomiranim univerzitetima i konferencijama. Bila je pet puta profesor po pozivu na Univerzitetima u SAD-u (Lamar University, University of Illinois u Urbani, A&M University, Texas). Izvela je veliki broj magistranata i 14 doktoranata.

Brana je bila neko kome su mnogi dolazili za savjet kad nisu više znali kako isplivati iz vrtloga u koji su ih odvela njihova istraživanja. A bilo nas je mnogo takvih i malo ko može reći da nije dobio savjet koji mu je pomogao. Napustila nas je i ostavila veliku prazninu koju će teško biti popuniti.

akademik Asif Šabanović

INDEKS IMENA I PREZIMENA RADNOG SASTAVA ANUBiH-A

A

Ahmetović, Elvis 16, 45, 47, 49, 99, 101,
123, 194, 195

B

Babić, Mile 14, 16, 34–35, 45, 72–74, 77–78,
131, 133, 147, 210, 217

Bačanović, Branko 16, 49, 103, 205

Ballian, Dalibor 16, 35, 49, 90, 95, 177

Beus, Vladimir 15, 35, 40, 50, 90–92, 94–96,
170, 181

Blagojević, Slobodan 16, 28, 49, 103, 123,
145–146, 206, 223

C

Cvitković, Ivan 15, 34, 58, 60, 105, 124, 139,
147

Č

Čaušević, Fikret 16, 34, 49, 58–59, 63, 65,
73, 123

Čičić, Muris 9, 14–15, 34, 43–44, 48, 50, 58,
63–64, 106, 107

Čustović, Hamid , 16, 35, 49, 90–92, 94, 96,
98, 180

Ć

Ćurak, Nerzuk 16, 34, 48, 58–59, 71, 73, 124

D

Duraković, Esad 15, 34, 48, 50, 72, 126–129

G

Ganić, Ejup 15, 99, 187

Govedarica, Blagoje 16, 34, 37–39, 72, 75,
77, 94, 135–136

H

Hadžiselimović, Rifat 16, 29, 35, 90, 94–96,
183

Hafizović, Rešid 16, 34, 43, 49, 72, 137

Hamamdžić, Muhidin, 14–15, 30, 45, 79–80,
83, 85, 149

Hanjalić, Kemal 15, 41, 49–50, 99, 101–102,
189

Hrvatović, Hazim 16, 35, 41, 45, 90, 92–94,
101, 172, 184–185

Hukić, Mirsada 15, 23, 25, 30, 48, 79–80, 83,
150–152

K

Kahrović, Emira 16, 35, 90, 186

Kamberović, Husnija 16, 34, 41, 48, 72, 77–
78, 138, 142–144

Karabegović, Isak 16, 24, 29, 48, 99–101,
196–199

Katnić-Bakaršić, Marina 14, 16, 34, 43, 45,
73, 145

Koroman, Veselko 16, 104, 221

L

Lincender-Cvijetić, Lidija 14–15, 30, 40, 43,
45, 79–80, 83, 85, 153

M

Mandić, Radivoje 14, 16, 103, 207

Mesihović-Dinarević, Senka 15, 23–24, 27,
30, 50, 79–80, 83, 85, 87–88, 154–159

Milošević, Dejan 14–15, 35, 48–49, 90, 92,
171–173

Mujkić Asim 16, 34–35, 49, 72, 77–78, 123,
147

O

Ostojić, Ljerka 15, 25, 30, 32, 48, 79, 83, 85

P

Pašalić Kreso, Adila 15, 34, 45, 49, 58, 70,
108

Pašić, Zijo 15, 50, 99, 101, 190

Pejanović, Mirko 14–15, 29, 34, 40, 42,
58–60, 62–63, 71, 110, 112–113, 119,
140

Peruničić, Branislava 14, 16, 45, 101, 191,
225

S

Simović, Miodrag N. 14–15, 34, 45, 48,
58–59, 61, 65, 69, 71, 73, 114

Smajević, Izet 14, 16, 99, 101, 201

Stojić, Mile 14, 16, 28, 43–45, 49, 103–104,
208

Š

Šabanović, Asif 14–15, 27, 40–41, 43,
48–49, 63, 99–101, 192, 226

T

Tahirović, Husref 14–15, 24, 30–31, 33–34,
53, 79–80, 83, 132, 160–161

Trifković, Miloš 14–15, 34, 49, 51, 58–59,
65, 73, 80, 121

Trkovnik, Mladen 15, 35, 90, 174

U

Ugljen, Zlatko 15, 103, 203

V

Vidić, Perica 15, 50, 103, 204

Vranić, Semir 16, 30, 32, 44, 49, 79, 83–84,
88–89, 164–169, 218

Vuk, Amir 16, 45, 103, 133, 209

Vuković, Mirjana 14–15, 35–36, 40–41, 45,
90–91, 175

Z

Zerem, Enver 15, 30, 45, 49–50, 79, 83, 88,
162

